Belastingdienst

Belastingdienst

Datum
9 april 2018

Opdrachtgever
Keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor

Contactpersoon
Persoonsgegevens (MT MKB)

Bijlage
geen

Aan: DTBD

Van: [redacted] Keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor

Inleiding
I.v.m. de noodzakelijke uitfasering van RAM (i.v.m. de inwerkingtreding van de AVG per 25 mei 2018) bestaat er behoefte aan een nieuwe (structurele) intelligence voorziening ter ondersteuning van het informatie gestuurde toezicht. De voorgestelde voorziening betreft een 'generieke voorziening' en maakt geen onderdeel uit van de HIA . De voorziening beoogt strategische analyses ten behoeve van Uitvoerings- en handhavingsbeleid (EHi) te ondersteunen en is essentieel voor het toezicht binnen diverse dienstonderdelen.

Het DT concludeerde op 29 januari 2018 dat het nog niet kon instemmen met inpassing van realisatie van de gewenste intelligence voorziening in de IV- en DF&A portfolio maar dat eerst volgtijdelijk een aantal voorbereidende stappen moesten worden gezet:

- De dienstonderdelen in het primair proces maken inzichtelijk wat nodig is en beantwoorden de vraag of dit met behulp van een generieke voorziening is in te vullen. Dit wordt voorbereid aan de ketentafel Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor o.l.v. de km/bad GO.
- Vervolgens zou de Portfolioraad moeten worden voorbereid, waarbij onder meer de volgende vragen beantwoord moeten worden: Wat is de capaciteitsvraag t.a.v. inzet vanuit IV en DF&A? Kan aan die capaciteitsvraag worden voldaan en op welke termijn? Welke projecten in het IV- en DF&A portfolio kunnen mogelijk naar achter schuiven? Welke projecten hoeven dan dit jaar geen doorgang te vinden?
- Mogelijke budgettaire gevolgen inclusief mogelijke dekking worden inzichtelijk gemaakt.

Initiatieven vanaf 29 januari 2018
Een eerste powerverkenning naar een nieuwe structurele generieke intelligence voorziening is eind 2017 gedaan. Kosten en portfolioconsequenties daarvan zijn nog niet uitgewerkt.
Wel is destijds uitgewerkt dat met een tijdsinvestering van 7 maanden en een additionele investering voor IV en DF&A van € 1.800.000 een minimum viable product (MVP) van de generieke voorziening opgeleverd zou kunnen worden. Dit MVP zou de meest essentiële functionaliteiten bevatten en de in het verleden lokaal ontwikkelde applicatie RAM vervangen.

In de periode na 29 januari 2018 heeft herprioritering van de IV portfolio in verband met de realisatie van het MVP nog niet plaatsgevonden, omdat de potentieel te maken portfoliokeuzes ofwel conflicteren met de realisering van andere AVG doelstellingen ofwel met de verplichte implementatie van EG richtlijnen ofwel met de prioritering binnen de HIA.

Stand van zaken
Inmiddels is een grote urgentie ontstaan omdat de vervanging of geleidelijke ombouw van RAM naar de beoogde generieke voorziening voor de AVG deadline van 25 mei 2018 op basis van de hiervoor genoemde powerverkenning onhaalbaar wordt. Zonder maatregelen en zonder vervanging van de applicatie RAM loopt de Belastingdienst vanaf dat moment het risico dat informatieproducten, essentieel voor het toezichtproces, bij met name de directie MKB, niet meer beschikbaar zijn. Het betreft de volgende informatieproducten:

- Nalevingsbeelden, klantbeelden en risicosignaleringen ter ondersteuning van het toezicht MKB. Dit zijn informatieproducten die het segment MKB, als aanvulling op de informatieproducten van EHi en DF&A, met gebruikmaking van RAM in eigen beheer maakt om het informatie gestuurde toezicht in het algemeen en het proces boekenonderzoek in het bijzonder te ondersteunen. Deze producten bepalen 'het gezicht' van het toezicht MKB en leveren een cruciale bijdrage aan realisatie van de belastingdienst brede doelstellingen. Zonder deze producten is het vrijwel onmogelijk burgers en bedrijven de aandacht te geven die ze verdienen.
- Interne gegevensleveringen, welke door belastingdienstmedewerkers op operationeel niveau worden gebruikt, om zicht te krijgen op fiscale gedragingen van subjecten welke betrokken worden in de fraude/EOS en CAF trajecten.

- Interne gegevensleveringen, welke door belastingdienstmedewerkers op operationeel niveau worden gebruikt om de interactie met FD's concreet vorm en inhoud te geven.

Oplossing in fasen:
Voorgaande situatie is op 6 april jl. besproken in de ketentafel Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. Alle betrokken ketenpartijen erkennen dat de urgentie toeneemt en een tussenoplossing noodzakelijk is. Unaniem is commitment uitgesproken voor een oplossing in fasen. Het betreft de navolgende fasering:
Fase 1:
Realiseren van een veilige analyse omgeving per 25 mei 2018, waarmee de continuïteit van het toezichtproces MKB en daarvoor benodigde gegevensleveringen worden geborgd.
Fase 2:
De fase 1 oplossing geleidelijk aan omvormen naar het eerder gedefinieerde MVP uit de powerverkenning van eind 2017.
Fase 3:
Opwerken van het MVP naar de eindoplossing, welke de continuïteit van het toezichtproces structureel ondersteunt en volledig is gebaseerd op 'privacy, security & governance by design'.

Fase 1
Voorstel van de ketentafel

- Inzetten op een veilige analyse omgeving per 25-5-2018, die de continuïteit van het toezichtproces MKB en de daarvoor benodigde levering van informatieproducten borgt.
- Hiervoor is nodig dat MKB bij voorrang (***dit is dus een te besluiten prioriteit***) een SAS-GRID omgeving krijgt waarop relevante bronnen worden ontsloten. AWS+ is een verouderde techniek en zou bij voorkeur daarvoor niet meer gebruikt moeten worden. Mogelijk kan wel bestuurlijk worden besloten het gebruik van de AWS 6 en 7 (EHi) voor dit doel te continueren. Duidelijk is dat nog niet alle benodigde bronnen ontsloten zijn binnen DF&A.
- Beheer en gebruik van de analyse omgeving vindt plaats onder security- en privacy-restricties zoals ook van toepassing in de DF&A omgeving;
- De omschreven analyse omgeving kent nog geen gestructureerd datafundament conform DF&A eisen. Dat wordt pas op het eind van fase 2 gerealiseerd. Voor de korte termijn betekent dat dat er ruwe data worden ontsloten door het data service center van IV accent en DF&A, waarop MKB (met eigen analisten) in samenwerking met DF&A werk gaat verrichten. Uiteindelijk zal dit werk worden overgedragen aan DF&A.
- Met de fase 1 oplossing wordt bereikt dat de interne levering van de eerder omschreven informatieproducten wordt gecontinueerd binnen een analyse-omgeving die AVG proof is ingericht. Hiermee kan de interne gegevenslevering naar 35 reguliere toezicht thema's en 4 geclusterde fraude thema's binnen MKB worden gecontinueerd en worden AVG-, continuïteits- en imago risico's sterk gereduceerd.
- Fase 1 (en 2) worden in gezamenlijkheid door IV-GBS, DF&A en MKB vorm en inhoud gegeven. Daartoe wordt onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor een operationele werkgroep ingericht die in onderlinge samenwerking de technische voorzieningen, organisatorische aanpassingen en door betrokken partijen te leveren inspanning vaststellen en operationaliseren.
- Na oplevering van fase 1 zal deze werkgroep tevens vaststellen welke inspanningen, doorlooptijden en portfolio-vraagstukken verbonden zijn aan de doorontwikkeling van deze oplossing. De uitkomsten daarvan worden conform de daarvoor geldende richtlijnen geborgd in het IV portfolio.
- Voor de bestuurlijke afstemming tussen de hiervoor genoemde partijen wordt voor de aansturing van fase 1 een stuurgroep ingericht, waarin wordt deelgenomen door Persoonsgegevens (namens de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor), Persoonsgegevens (namens IV-GBS), Persoonsgegevens Persoonsgegevens (namens DF&A) en Persoonsgegevens (namens MKB). MKB levert de penvoerder
- De fase 1 oplossing voldoet aan de AVG normen en biedt voldoende waarborgen om datalekken te voorkomen;
- Waar data analyse vanaf fase 3 uitsluitend wordt uitgevoerd door DF&A, kan in fase 1 (en 2) de business, zijnde MKB, daar waar nodig, tijdelijk zelfstandig data-analyses uitvoeren. Gaandeweg zal vervolgens de samenwerking op het gebied van data-analyse tussen business (MKB) en DF&A steeds verder worden geïntensiveerd en uiteindelijk volledig worden samengevoegd.

Belang fase 1
Het voorgaande is erop gericht de navolgende belangen te dienen:
- AVG: De huidige situatie van gebruik van de applicatie RAM is niet acceptabel per 25 mei 2018. De redenen zijn dat teveel mensen toegang hebben, de herkomst van de gebruikte bronnen niet altijd duidelijk is, er teveel gedetailleerde informatie wordt verspreid in de organisatie en de wettelijke grondslag van de externe verstrekkingen nog niet overal is vastgesteld;
- IV: Eerder is -los van de AVG- afgesproken het technisch beheer van RAM uiterlijk 1 juli 2018 te beëindigen.
- Centrale regie MKB: Binnen MKB (als grootgebruikers van RAM) loopt vanuit de Ontwikkelagenda het initiatief om, met name op het terrein van veldtoetsen, centraal te gaan sturen. Dat pleit voor veel minder decentrale bevoegdheden t.a.v. een voorziening als RAM.
- Structureren van data analyse bij DF&A: opbouwen en beheren van datafundamenten is een taak van DF&A.

Acties fase 1
De volgende acties worden ondernomen:
- Onmiddellijke inrichting van voorgenoemde stuurgroep, welke werkt onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. Opdracht is om een zo soepel mogelijke overgang van RAM naar de fase 1 oplossing, met DF&A standaarden, te bewerkstelligen.
- RAM autorisaties per direct beperken tot het hoogst noodzakelijke en de verspreiding van overzichten en lijsten alleen op basis van via WMK (willen, mogen, kunnen) toetsen vastgestelde noodzaak te laten plaatsvinden.
- RAM uiterlijk per 25-5-2018 uit de lucht halen;
- Uiterlijk 25 mei 2018 de toegang tot de nieuwe (ruwe) datalaag strikt beperken tot de MKB analisten die in samenwerking met IV-GBS en DF&A werken aan het beschikbaar krijgen van de benodigde informatieproducten. Business analisten van MKB blijven noodzakelijk voor de relevante fiscale duiding van gegevens en opzet van informatieproducten.
- Externe gegevensverstrekkingen voor 25 mei 2018 beoordelen op wettelijke grondslag. Zonder deze vaststelling kan levering na 25 mei 2018 niet plaatsvinden. De business moet dit bij elke levering kunnen aangeven.

Aanbod DF&A fase 1:
- Activiteiten fase 1 worden opgenomen in portfolio DF&A.
- DF&A zorgt dat de bronnen die zij via "zijdeur 2.0" ontvangt, beschikbaar worden gesteld op een nieuw gecompartimenteerd datagebied van SAS-grid (wordt door IV-accent beschikbaar gesteld);Nb: data kan niet van SAS-grid af.
- DF&A regelt autorisaties voor 17 MKB medewerkers op SAS-grid, conform huidige procedure, inclusief maatregelen privacy & security voor werken met data op de SAS-grid.
- Inspanningsverplichting om medewerkers MKB te ondersteunen bij data analyse activiteiten.
- Activiteiten ihkv KPI kwaliteitszorg pilot meting datakwaliteit vertragen met ca 2 maanden.
- Activiteiten kwaliteitszorg mbt alle databronnen die bekende datakwaliteit hebben, vertragen met 2 maanden.

Aanbod fase 2 en 3 wordt bepaald in overleg met stuurgroep.

Risico's en aanvullende maatregelen

Mocht de fase 1 oplossing voor 25 mei 2018 niet (volledig) gerealiseerd en geïmplementeerd zijn dan heeft dat gevolgen voor de betreffende toezicht- en fraude thema's. Uitvoering wordt niet, vertraagd, ofwel slechts op basis van verouderde analyses uitgevoerd.

Met het op 25 mei 2018 met onmiddellijke ingang uit de lucht halen van RAM wordt het AVG-risico sterk gereduceerd. Het imagorisico dat zou kunnen ontstaan omdat de interne gegevenslevering t.b.v. fraude/EOS trajecten, CAF trajecten en FD aanpak (tijdelijk) stagneert lijkt op voorhand beperkt, omdat de betrokken belastingdienstmedewerkers via de bestaande kantoorautomatisering nog steeds kunnen beschikken over de benodigde interne gegevens. Deze zijn echter door individuele raadpleging van een veelheid aan applicaties (veel) minder snel te ontsluiten. Met het tijdig bijschakelen van (administratieve) ondersteuning uit het reguliere toezicht of uit Switch kan dit risico, indien gewenst, worden gereduceerd. In de voortgangsrapportage bij de ontwikkeling van de fase 1 oplossing wordt de stuurgroep op dit thema ten minste wekelijks, maar indien nodig op dag-basis geïnformeerd, zodat tijdig aanvullende maatregelen voorbereid en genomen kunnen worden.

Het mogelijk te lopen continuïteitsrisico binnen het proces boekenonderzoek kan worden opgevangen door de voorraad risicogerichte signaleringen tijdelijk op te hogen, zodat medewerkers voor een langere periode van risicogericht werk kunnen worden voorzien, maar dan op basis van verouderde data. Indien deze maatregel ontoereikend blijkt te zijn, kan de risicogerichte postensignalering tijdelijk worden vervangen door een at random postenselectie. Maar dan bestaat het risico van onwenselijke interactie met burgers en bedrijven die deze repressieve aandacht wellicht niet verdienen.
Met deze twee maatregelen wordt de kwantitatieve doelstelling voor het proces boekenonderzoek MKB weliswaar geborgd, maar komen de interne opbrengstdoelstelling en de bijdrage aan de compliance doelstellingen mogelijk tijdelijk onder druk.

Het continuïteitsrisico ten aanzien van de levering van nalevingsbeelden en themaverdiepingen zal al die tijd niet door MKB opgevangen kunnen worden. DF&A en EHi kunnen wellicht een deel hiervan opvangen, hetgeen kan betekenen dat toezichtthema's later in de tijd gesignaleerd worden, later in de tijd worden opgestart en qua doorlooptijd vertragen. Ook op het ontstaan van dit risico zal de stuurgroep ten minste wekelijks en indien nodig op dag-basis worden geïnformeerd.

Naast realisatie van de fase 1 oplossing zal ter beperking van publicitaire of integriteitsrisco's binnen het segment MKB expliciet worden gecommuniceerd met betrokken medewerkers over:

- Inhoud en noodzaak van de te nemen maatregelen;
- De gevolgen van de maatregelen voor hun werk;
- De verwachtingen ten aanzien van houding en gedrag.

Als aanvulling op de fase 1 oplossing zal door het MT MKB een aantal risico-beperkende control-maatregelen worden ingevoerd, die erop gericht zijn te voorkomen dat na uitfasering van RAM opnieuw nieuwe risicovolle LOA's ontstaan of op ongewenste wijze data kunnen worden benaderd.

Governance
Zoals aangegeven zal fase 1 worden aangestuurd door de eerder genoemde stuurgroep, onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. De stuurgroep wordt gedurende de periode tot 25-5-2018 wekelijks geïnformeerd door de werkgroep over de stand van zaken en zal op basis van wekelijks overleg het hele traject besturen. De stuurgroep legt vervolgens 2 wekelijks verantwoording af aan de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor, welke het DTBD, op basis van noodzaak en urgentie informeert.

Budget en prioritering fase 1
Voor het IV-deel van de fase 1 oplossing zijn de volgende financiële middelen benodigd:

1 FTE gedurende de migratie periode ongeveer 60 dagen	€60.000,=
Extra capaciteit in hardware gedurende de migratie	€150.000,=
Extra licenties SAS/VA (oa voor rapportage)	€80.000,=
Totaal	**€290.000,=**

Daar staat een onbekend bedrag aan besparing op de beheerskosten van RAM tegenover.
De werkzaamheden zijn onderdeel van het algehele AVG traject. (per definitie urgent).
Daar waar relevant geldt voor de uiteindelijke financiering wel de VT procedure voor die onderdelen van de investeringen groter dan € 100.000.

Op realisatie van het voorgaande is geen her-prioritering binnen IV accent mogelijk.
Deze SAS/Grid migratie behoort de hoogste prioriteit te krijgen. Wanneer er zich prioriteitsissues voordoen prevaleert deze opdracht boven de migratie van Toeslagen, KI&S en/of Douane.

Voor het DF&A portfolio geldt dat er in fase 1 met 2 fte wordt geparticipeerd in het traject.
Indien in die fase (buiten de huidige prognose om) verdere opschakeling nodig is, en er geen additionele financiering komt, zal een portfolio afweging gemaakt worden tussen de fase 1 voorziening en andere projecten bij DF&A waar vooral OB en IH kennis ingezet is. Bij een situatie van additionele financiering kan de huidige externe inhuur worden verlengd in plaats van afgebouwd, en wordt eveneens het aantal eigen medewerkers uitgebreid.

Fase 2 en 3

Als de fase 1 oplossing per 25 mei 2018 is bereikt zal binnen het samenwerkingsverband IV-GBS, DF&A en keten generieke voorzieningen in fase 2 doorontwikkeling plaatsvinden naar het MVP en in fase 3 naar de uiteindelijk gewenste generieke voorziening. Dit betekent:

- De ruwe analyse omgeving uitfaseren ten gunste van door DF&A beheerde datafundamenten in een SAS omgeving;
- De inspanning om te komen tot het gewenste MVP en de gewenste eindvoorziening plannen op basis van een gezamenlijk migratieplan van IV-GBS, DF&A en de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor en aanvullend de benodigde middelen vrijmaken. (20 kwartaalplanning).
- Bronnen welke wellicht nog extra moeten worden ontsloten bij het complementeren van het datafundament worden bepaald in de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor en geprioriteerd in de ketentafel Gegevens.
- MKB richt het proces van centrale regie in, aansluitend op centrale informatieverstrekking vanuit datafundamenten en de nieuw te ontwikkelen generieke voorziening.
- Fase 2 en 3 vinden plaats onder aansturing en verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor.

Budget en prioritering fase 2 en 3

In de powerverkenning eind 2017 zijn de investeringen om te komen tot het MVP reeds inzichtelijk gemaakt (totaal € 1,8 mln). Deze investering in fase 2 zal, evenals de verdere opwerking tot de eindvoorziening in fase 3, meegenomen worden in het eerdergenoemde migratieplan en op reguliere wijze worden ingebracht in het toekomstige IV en DF&A portfolio.

Gevraagde Bestuurlijke afstemming

- De keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor stelt voor in te stemmen met het operationaliseren van fase 1 en de verdere uitwerking van de roadmap naar de gewenste eindoplossing met bijbehorende 20 kwartaalplanning in fase 2 en 3.

Belastingdienst

De rol van Fiscaal Dienstverleners en Horizontaal Toezicht bij de Aangiftekwaliteit in het MKB

Onderzoeksresultaten

Steekproef Ondernemingen

Expertisecentrum Handhaving en Intelligence

6 juli 2018

Colofon

Datum	6 juli 2018
Versie	1.0 definitief
Status	Definitief
Opdrachtgever	Directeur UHB
Opdrachtnemer	EHI
Auteur	Persoonsgegevens

Interne afstemming

Organisatieonderdeel	Naam	Datum afstemming	Aangeleverde broninformatie

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 4
- Vraagstelling 4
- Onderzoeksmethode 4
- Resultaten en conclusies 5

Introductie 8

Leeswijzer 8

Onderzoeksvragen 9

Opzet en werkwijze 9
- 1 | Steekproef Ondernemingen 9
- 2 | Juist- en volledigheid 10
- 3 | Type indiener 11
- 4 | Soort ondernemer 11
- 5 | Identificatie van de FD 13
- 6 | FD soort en omvang 14

Resultaten 16
- 7 | Analyse zonder FD-grootte 16
- 8 | Effect van FD-grootte (schematisch) 17
- 9 | Detailanalyse met FD-grootte 19
- 10 | Detailanalyse met grootteklassen en zelfindieners 23

Samenvatting resultaten 28

Discussie 29
- 11 | FD-grootte 29
- 12 | Zelfindieners en kleine FD's 30
- 13 | Horizontaal toezicht 30

Conclusies 33

Literatuur 35

Verklarende woordenlijst 36

Bijlagen 40

103586 0131

Managementsamenvatting

Vraagstelling

Binnen de Belastingdienst is er steeds meer vraag naar inzicht in de feitelijke kwaliteit van aangiften waarbij een fiscaal dienstverlener betrokken is, en naar de effectiviteit van een instrument als het afsluiten van convenanten.

In dit onderzoek staan daarom de volgende vragen centraal rondom de juist- en volledigheid van aangiften in het MKB:

- Maakt het uit of er een Fiscaal Dienstverlener (FD) bij de aangiften betrokken is?
- Maakt het uit of de betrokken FD een HT[1]-convenant heeft afgesloten met de Belastingdienst?
- Maakt het uit of de aangiften ingediend zijn onder het convenant (metatoezicht)?

Een belangrijke aanvullende vraag hierbij was of en hoe de ***grootte van de FD*** van invloed is op de aangiftekwaliteit en daarmee op bovenstaande drie deelvragen.

Onderzoeksmethode

Het onderzoek is gebaseerd op gegevens uit de Steekproef Ondernemingen 2014 en 2015. Daarbij is van bijna 6000 ondernemers (entiteiten) de juist- en volledigheid van de aangifte vastgesteld door middel van een boekenonderzoek. Als criterium voor de juist- en volledigheid geldt het al of niet aangebracht zijn van een correctie of waardeafspraak binnen de entiteit als geheel.

In het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen vier typen indieners:

1. Zelfindieners (ondernemers zonder FD)
2. Ondernemers waarbij de aangiften worden ingediend door een FD zonder HT-convenant (hierna: 'gewone' FD)
3. Ondernemers waarbij de aangiften door een HT-FD worden ingediend, maar niet onder het convenant
4. Ondernemers waarbij de aangiften door een HT-FD worden ingediend onder het convenant. In dit laatste geval is sprake van metatoezicht.

Stichtingen en verenigingen bleven in het onderzoek buiten beschouwing.

In het onderzoek is op de achtergrond gecorrigeerd voor effecten die toe te schrijven zijn aan het soort ondernemer en aan de indeling in klein- en middenbedrijf. Verschillen in aangiftekwaliteit tussen de vier groepen kunnen daarom toegerekend worden aan de FD: de aan- of afwezigheid ervan, het soort FD (al of niet met convenant) en de wijze waarop hij heeft ingediend (al of niet onder metatoezicht).

[1] Horizontaal Toezicht.

103586 0131

Resultaten en conclusies

FD-grootte

Het onderzoek laat zien dat juist de grootte van de FD van doorslaggevend belang is voor de kwaliteit van de aangiften en dat de andere onderzoeksvragen niet beantwoord kunnen worden zonder rekening te houden met de FD-grootte.

> ***Hoe meer aangiften de FD op jaarbasis doet, hoe beter de kwaliteit van de aangiften (hoe kleiner de kans dat een correctie of waardeafspraak nodig is).***

Wanneer met deze relatie geen rekening gehouden wordt kunnen waargenomen verschillen in aangiftekwaliteit ten onrechte aan andere kenmerken toegeschreven worden.

Het blijkt om een sterk verband te gaan, dat niet alleen binnen het MKB geldt maar eerder ook bij Particulieren vastgesteld is. Waarschijnlijk hebben grotere FD's het aangifteproces beter ingericht, weten zij meer kennis en ervaring te bundelen en zijn zij beter in staat om kwaliteit binnen de organisatie te borgen.

Het (forse) verschil in kwaliteit tussen aangiften van grote en kleine FD's impliceert dat er door een FD in potentie veel te verbeteren valt maar dat dat in de praktijk vaak niet waargemaakt wordt, met name door kleine FD's.

Aanwezigheid FD

Aangiften via een FD zijn gemiddeld genomen beter van kwaliteit dan die van zelfindieners. Dat geldt ook als het aangiften van 'gewone' FD's betreft (zonder convenant). Hierbij moet wel bedacht worden dat dit een *overall* resultaat is, gemiddeld over zowel kleine dienstverleners als grote kantoren. Aangiften via een *kleine FD*[2] blijken *niet* beter van kwaliteit te zijn dan die van zelfindieners.

Kleine FD's lijken bij werkgevers en BV's zelfs iets *vaker* fouten te maken dan zelfindieners, maar dit in de steekproef waargenomen verschil is statistisch niet overtuigend. Hierbij kan ook meespelen dat een deel van de zelfindieners in de groep werkgevers en BV's een eigen financiële/fiscale afdeling bezit die aangiften verzorgt. Dit zorgt mogelijk voor een relatief laag foutenpercentage binnen de groep zelfindienende werkgevers/BV's, waar kleine FD's vervolgens ongunstig tegen afsteken.

Dat kleine FD's geen aantoonbaar betere aangiften indienen dan zelfindieners hoeft overigens niet *per se* te betekenen dat kleine FD's geen toegevoegde waarde leveren. Het is immers onbekend hoe hun klanten het zónder FD gedaan zouden hebben.

Convenant-FD

Convenant-FD's maken voor hun 'gewone' klanten significant minder fouten dan 'gewone' FD's. Maar het blijkt hier om een schijneffect te gaan, veroorzaakt door het feit dat convenanten vooral afgesloten zijn met grotere FD's. Wanneer steeds alleen FD's van vergelijkbare grootte naast

[2] Van een kleine FD is in dit onderzoek sprake wanneer op jaarbasis minder dan 36 IB/VPB aangiften voor ondernemers ingediend worden.

elkaar gezet worden blijken convenant-FD's voor hun 'gewone' klanten dezelfde kwaliteit te leveren als 'gewone' FD's. Het afsluiten van een convenant leidt op zichzelf dus niet tot betere aangiften.

Dat HT-FD's in de Belastingdienstpraktijk een betere aangiftekwaliteit laten zien is een schijn-effect, veroorzaakt door het feit dat de groep HT-FD's voor een veel groter deel uit grotere FD's bestaat. De kans dat er in de 'gewone' aangiften van een (willekeurige) HT-FD fouten voorkomen is kleiner dan bij een (willekeurige) 'gewone' FD, simpelweg omdat het waarschijnlijker is dat de HT-FD groter is.

Metatoezicht

Pas als de ondernemer daadwerkelijk participeert in HT en zijn aangiften dus indient onder het convenant van de FD, blijkt er sprake te zijn van daadwerkelijk betere aangiften in die zin dat ook bij *dezelfde* FD-grootte de correctiekans lager ligt onder metatoezicht.

Deze lagere correctiekans onder metatoezicht blijkt overigens alleen op te treden bij de groep werkgevers en BV's en wordt daar vooral waargenomen wanneer er sprake is van *zowel* VPB- als LH-plicht. Als enkel naar kwantitatief materiële fouten gekeken wordt blijkt de lagere foutenkans grotendeels beperkt tot de *grootste* LH- en VPB-plichtigen uit het MKB.

Bij de groep starters en IH-ZZP'ers wordt géén betere aangiftekwaliteit waargenomen onder metatoezicht. Vanuit deze groep (ca. 68% van de onderzochte MKB populatie) wordt wel degelijk deelgenomen aan HT; ca. 38% van alle HT-entiteiten is uit deze groep afkomstig (met name ZZP'ers, deels behorende tot het middenbedrijf). Waarschijnlijk is bij deze groep de fiscale situatie eenvoudig en bestaat er dermate weinig administratieve organisatie en interne beheersing, dat er boven op het normale werk van de FD geen meerwaarde te bereiken is via HT.

Hoewel er dus sprake is van een reductie in het aantal fouten is er onder metatoezicht geen sprake van foutloze aangiften. Bij IH-ZZP'ers (en starters) leidt HT zoals gezegd *niet* tot minder fouten. Bij werkgevers en BV's gaat het om een afname van het foutenpercentage van ongeveer een kwart of iets meer. Ook bij werkgevers en BV's blijven een groot deel van de fouten dus onder HT nog steeds aanwezig.

Mechanismen achter HT

De werking van HT wordt soms verklaard vanuit selectiemechanismen. In deze gedachte vindt eerst een selectie plaats van de FD's waarmee een convenant kan worden afgesloten. Vervolgens selecteert de HT-FD binnen zijn klantenkring die ondernemingen die deel kunnen nemen aan HT (en selecteren ondernemers ook zichzelf via hun beslissing om hier al of niet mee in te stemmen).

Hoewel de aanname dat alleen al deze trapsgewijze selectie tot kwalitatief betere aangiften zal leiden een logische is, wordt dit niet gesteund door de resultaten van het huidige onderzoek.

De eerste selectiestap (selectie van FD's waarmee een convenant afgesloten wordt) blijkt vooral geleid te hebben tot selectie van grotere FD's. Dat is deels terecht omdat grotere FD's in het

algemeen betere kwaliteit leveren. Maar het heeft niet geleid tot een selectie van de betere FD's binnen iedere groottecategorie. Convenant-FD's blijken immers voor hun 'gewone' klanten dezelfde kwaliteit te leveren als 'gewone' FD's van vergelijkbare grootte.

Ook de tweede selectiestap (selectie van klanten door de HT-FD) lijkt niet de achterliggende oorzaak te zijn van de vaak betere kwaliteit van HT-aangiften. In dat geval zou immers bij alle groepen ondernemingen een vergelijkbare verbetering onder HT verwacht worden. De kwaliteit onder HT blijkt echter alléén beter bij werkgevers en BV's en vooral naarmate het grotere en fiscaal complexere werkgevers en BV's betreft. De resultaten wijzen daarmee eerder in de richting van fiscale complexiteit als onderdeel van de verklaring. Naarmate de onderneming in fiscale zin complexer is zal binnen de onderneming de administratieve organisatie en interne beheersing beter ontwikkeld en omvangrijker zijn. Waarschijnlijk ligt hier voor de FD het aangrijpingspunt en geldt: hoe complexer de fiscale situatie van de onderneming en hoe uitvoeriger de administratieve organisatie en interne beheersing, hoe groter de bijdrage lijkt te zijn die HT kan leveren aan het voorkomen van fouten.

Niet een indirecte werking via selectiemechanismen maar juist de meer directe weg van rechtstreekse aandacht van de FD voor de ondernemer onder metatoezicht lijkt daarmee de verklaring voor de betere aangiftekwaliteit onder HT.

Breder perspectief

Om de resultaten rondom metatoezicht in perspectief te plaatsen is het goed te bedenken dat HT momenteel ca. 3% van de MKB-populatie raakt.[3] Ongeveer 38% daarvan betreft IH-ZZP'ers (en enkele starters) waar HT niet tot een betere aangiftekwaliteit leidt.

Meer dan 97% van het MKB wordt op dit moment dus niet door HT geraakt of in aangiftekwaliteit beïnvloed. Voor het overgrote deel van het MKB zijn daarom niet de resultaten rondom HT het meest relevant. De bulk van het MKB heeft vooral te maken met de waargenomen relatie tussen aangiftekwaliteit en FD-omvang.

[3] Het gaat daarbij om 5,8% van de kasopbrengst. (Zie infographic: "Performance MKB t/m oktober 2017". MT-MKB, Bedrijfsvoering & Directie Communicatie.)

103586 0131

Introductie

Fiscaal dienstverleners (FD's) en andere intermediairs voorzien in een grote behoefte bij bedrijven in het MKB. Ca. 71% van de entiteiten in het MKB maakt gebruik van de diensten van een fiscaal dienstverlener. Ook vanuit het perspectief van de Belastingdienst zijn intermediairs interessant; zij vormen een belangrijk aanknopingspunt bij het streven naar verbetering van de kwaliteit van de aangifte.

De Belastingdienst heeft de afgelopen jaren steeds ingezet op horizontalisering van het toezicht (HT), waarbij het afsluiten van convenanten met fiscaal dienstverleners een belangrijke plaats inneemt. Een kleine 3% van de ondernemingen in het MKB valt onder metatoezicht (ca. 5% van het middenbedrijf en 1,5% van het kleinbedrijf).[4] In totaal gaat het daarbij om een kleine 6% van de kasopbrengst van het MKB.[5] De laatste twee jaar neemt de groei van HT af. Het systeem is na jaren nog steeds onderwerp van discussie.[6]

In dit kader bestaat er binnen de Belastingdienst steeds meer vraag naar inzicht in de feitelijke kwaliteit van aangiften waarbij een fiscaal dienstverlener betrokken is, en naar de effectiviteit van een instrument als het afsluiten van convenanten.

Leeswijzer

Dit rapport geeft de inzichten weer die zijn verkregen uit een door EHI uitgevoerde analyse naar de relatie tussen de aangiftekwaliteit enerzijds en de aanwezigheid van een fiscaal dienstverlener, het soort dienstverlener en het al of niet meedoen aan horizontaal toezicht anderzijds.
Het rapport bevat 6 hoofdstukken. Enkele daarvan zijn vrij gedetailleerd en deels nogal technisch van aard. Niet elke lezer zal behoefte hebben aan dezelfde diepgang.

Hoofdstuk 1 | Bevat een korte weergave van de **onderzoeksvragen**

Hoofdstuk 2 | Geeft een verantwoording van de **onderzoeksmethode**. Afgezien van de eerste drie paragrafen is dit hoofdstuk vrij technisch van aard en vooral bedoeld voor de lezer die in alle achtergronddetails geïnteresseerd is.

Hoofdstuk 3 | Presenteert de **resultaten** van de kwantitatieve analyse in detail. De lezer die alleen in de grote lijn geïnteresseerd is kan met het *volgende* hoofdstuk volstaan.

Hoofdstuk 4 | Korte, puntsgewijze **samenvatting** van de **resultaten**

Hoofdstuk 5 | **Discussie**. Beschrijft wat opvalt aan de resultaten en zoekt naar de meest waarschijnlijke verklaringen, naar duiding en interpretatie

Hoofdstuk 6 | Geeft de **conclusies** op basis van de resultaten en de discussie

---

4 Cijfers op basis van de Steekproef Ondernemingen en Factsheet MKB 2015.

5 Infographic: "Performance MKB t/m oktober 2017". MT MKB, Bedrijfsvoering & Directie Communicatie.

6 Zie ook: "Werken aan onomstreden uitvoering en handhaving door de Belastingdienst. Inzicht na 100 dagen Belastingdienst". Jaap Uijlenbroek, DG-Belastingdienst, Den Haag, 10 mei 2017.

103586 0131

Onderzoeksvragen

Met betrekking tot de juist- en volledigheid van MKB-aangiften staan de volgende vragen in dit onderzoek centraal:

- Maakt het uit of er een FD bij de aangifte betrokken is?
- Maakt het uit of de betrokken FD een HT-convenant heeft afgesloten met de Belastingdienst?
- Maakt het uit of de aangiften ingediend zijn onder het convenant (metatoezicht)?

Een belangrijke aanvullende vraag in dit onderzoek is of (en hoe) de ***grootte van de FD*** van invloed is op de aangiftekwaliteit en daarmee op de bovenstaande drie deelvragen.

De vraagstelling is vergelijkbaar aan die van een eerder uitgevoerd onderzoek.[7] Indertijd kon echter met de FD-grootte nog geen rekening gehouden worden. Daarnaast is het aantal entiteiten waarop het onderzoek gebaseerd is nu meer dan twee maal zo groot als in het eerdere onderzoek uit 2016, waardoor de resultaten fors aan betrouwbaarheid winnen.[8]

Opzet en werkwijze

1 | Steekproef Ondernemingen

Een onbevooroordeeld inzicht in de juist- en volledigheid van aangiften kan alleen verkregen worden op basis van een aselecte steekproef. Bij de Steekproef Ondernemingen (SO) worden jaarlijks van een aantal willekeurig gekozen ondernemingen (entiteiten) de aangiften volledig gecontroleerd (CAB-conform boekenonderzoek).
Voor de huidige analyse is gebruik gemaakt van zowel Steekproef Ondernemingen 2014 als Steekproef Ondernemingen 2015 (waarbij het jaartal betrekking heeft op het jaar waarin de controles plaats vonden). In eerste opzet zou het onderzoek uitsluitend uitgevoerd worden op basis van SO2015. Het aantal dossiers waarbij sprake was van metatoezicht bleek daarin echter te beperkt om statistisch betrouwbare uitspraken op te baseren. Om die reden is er voor gekozen om naast de gegevens uit SO2015 (3.386 entiteiten) ook die uit SO2014 (2.708 entiteiten) te gebruiken. In totaal leverde dit voor het onderzoek 6.094 entiteiten op, waarvan bij 206 sprake was van metatoezicht.
De Steekproef heeft alleen betrekking op entiteiten die in economische zin ondernemer zijn, niet op quasi-ondernemers en entiteiten die alleen in juridische zin ondernemer zijn zoals bijvoorbeeld zonnepaneelhouders en PGB-houders (Persoonsgebonden budget).[9] De totale populatie entiteiten waarop de Steekproef betrekking heeft bedraagt ca. 1,4 mln.

---

[7] Fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van de aangifte van ondernemers; Steekproef Ondernemingen 2014. Belastingdienst, Directie Handhaving, Expertisecentrum Handhaving en Intelligence, Utrecht, februari 2016.

[8] Het huidige onderzoek richt zich alleen op de juist- en volledigheidsaspecten van aangiften. Tijdigheidsaspecten worden in een vervolgstudie onderzocht; hierover zal separaat gerapporteerd worden.

[9] Voor meer achtergrondinformatie over de Steekproef Ondernemingen wordt verwezen naar de Tabellenrapporten van de steekproeven; zie bv. bijlage 2 “Verantwoording methodiek” uit Tabellenrapport SO2016.

In de MKB-populatie bevinden zich ook stichtingen en verenigingen. Bij een analyse die vooral gericht is op 'echte' ondernemers vormen stichtingen en verenigingen echter een bijzondere groep.[10] Daarom is ervoor gekozen om deze in het huidige onderzoek buiten beschouwing te laten.[11] De in dit rapport gepresenteerde resultaten zijn daardoor uiteindelijk gebaseerd op 5.886 entiteiten (waaronder 201 metaposten) en zien dus op het MKB *zonder* de quasi-ondernemers en *zonder* stichtingen en verenigingen (nog steeds bijna 1,4 mln. entiteiten).

2 | Juist- en volledigheid

De kwaliteit van de aangifte wordt binnen de Steekproef Ondernemingen beoordeeld op basis van de juist- en volledigheid van de aangiften uit één belastingjaar. Het criterium hierbij is het al of niet opgelegd zijn van een correctie. Daarbij maakt het niet uit of de fout bewust of onbewust gemaakt is.
Met name bij horizontaal toezicht kunnen onjuistheden echter ook gecorrigeerd worden met behulp van waardeafspraken in plaats van via harde correcties. Om die reden zijn naast de correcties ook de waardeafspraken in dit onderzoek betrokken. Een aangifte wordt in het huidige onderzoek dus beschouwd als niet juist en/of volledig wanneer er ófwel correcties zijn opgelegd óf waardeafspraken zijn gemaakt. Als er geen waardeafspraken én geen correcties in het spel zijn worden de aangiften als juist en volledig beschouwd. Voor het gemak wordt in dit rapport soms alleen gesproken over correcties; tenzij anders vermeld kan hiervoor 'correcties en/of waardeafspraken' gelezen worden.

Binnen de Steekproef Ondernemingen wordt gewerkt op entiteitsniveau en dit geldt dus ook voor het huidige onderzoek.[12] Dit betekent dat ook het begrip juist en volledig ingevuld wordt op entiteitniveau. De aangiften van een entiteit als geheel worden als juist en volledig beschouwd wanneer van alle finummers uit het dossier de aangiften juist en volledig waren (voor het bewuste belastingjaar).

Er is in het onderzoek op drie manieren naar de juist- en volledigheid van aangiften gekeken:

- Alle correcties en waardeafspraken
- Positieve correcties en waardeafspraken (de negatieve blijven hier buiten beschouwing)
- Materiële correcties en waardeafspraken (enkel de positieve die een aan de omzet gerelateerde grens overschrijden; het betreft hier dus de zgn. *kwantitatieve materialiteit*).[13]

---

[10] De groep blijkt bijvoorbeeld ook voor een zeer groot deel uit zelfindieners te bestaan.

[11] Methodisch is dit vorm gegeven door de logistische regressie uit te voeren op twee 'domeinen': zowel binnen als buiten de stichtingen en verenigingen. Alleen de resultaten voor het domein zonder stichtingen en verenigingen worden in dit onderzoek gepresenteerd.

[12] Mede omdat de finummers binnen een entiteit niet als onafhankelijk beschouwd kunnen worden.

[13] Zie de materialiteitstabel in Bijlage 1

103586 0131

3 | Type indiener

Naar de manier waarop de aangiften ingediend worden zijn vier typen indieners onderscheiden:

- Zelfindieners (ondernemers zonder FD).
- Ondernemers waarbij de aangiften worden ingediend door een FD zonder HT-convenant ('gewone' FD)
- Ondernemers waarbij de aangiften worden ingediend door een HT-FD[14], maar niet onder het convenant
- Ondernemers waarbij de aangiften door een HT-FD worden ingediend onder het convenant.[15]

Voor het aandeel van deze vier groepen in de populatie wordt verwezen naar Bijlage 2.

Merk op dat deze indeling grotendeels parallel loopt aan de drie vragen uit de vraagstelling: Voor het antwoord op de eerste deelvraag (effect aanwezigheid FD) is de stap van het eerste naar het tweede indienertype van belang (van zelfindiener naar 'gewone' FD). Voor het antwoord op deelvraag twee (effect afsluiten convenant) is de stap van het tweede naar het derde type relevant. Voor het antwoord op de derde deelvraag (effect metatoezicht) is de laatste stap van belang, van het derde naar het vierde indienertype.

4 | Soort ondernemer

Het MKB is bijzonder divers. Het varieert van kleine startende zelfstandigen met een geringe omzet en slechts één of twee belastingmiddelen tot ondernemingen met meerdere werknemers (maximaal 500) en een fors fiscaal belang op alle vier de middelen. Uiteraard heeft dit invloed op de kans dat fouten gemaakt worden. Daarnaast verschilt voor deze groepen ook de mate waarin gebruik gemaakt wordt van bv. een FD of van HT, zodat een simpele vergelijking tussen bv. een wel-HT en een geen-HT groep sterk vertekend zal worden door een verschil in het soort ondernemingen in de beide groepen.

Om dergelijke vertekening te voorkomen is gebruik gemaakt van statistische technieken die met genoemde verschillen in groep-samenstelling rekening kunnen houden en daarvoor corrigeren.[16] Hierbij worden die verschillen in aangiftekwaliteit uitgefilterd die veroorzaakt worden door verschillen in het soort ondernemer. Een manier om dit voor te stellen is dat tijdens de analyse de te onderzoeken FD- of HT-groepen eerst als het ware aan elkaar gelijk gemaakt worden qua ondernemer-samenstelling. Daarbij wordt doorgerekend wat de gevolgen van deze gelijkschakeling zijn voor de aangiftekwaliteit van de groepen. Pas daarna wordt dan gekeken naar de ver-

[14] Een HT-FD is een FD die een convenant heeft afgesloten met de Belastingdienst (ook wel convenant-FD genoemd). Bij de meeste HT-FD's zijn de klanten niet vanzelf ook aangesloten op het convenant; ondernemingen hebben de mogelijkheid om daar zelf (in overleg met de FD) al of niet voor te kiezen.

[15] Alleen in dit geval is er werkelijk sprake van horizontaal toezicht (metatoezicht). Niet alle aangiften van de entiteit hoeven overigens onder het convenant te vallen; een entiteit wordt in deze groep ingedeeld (en dus als metapost beschouwd) zodra de aangiften van één of meerdere van de finummers voor één of meerdere middelen onder het convenant ingediend worden.

[16] Er is gebruik gemaakt van gestratificeerde multipele logistische regressie in SAS (proc surveylogistic).

103586 0131

schillen in aangiftekwaliteit tussen de te onderzoeken FD- of HT-groepen.[17] Het gevolg is dat een eventueel gevonden samenhang tussen aangiftekwaliteit en bv. de aanwezigheid van een FD vanaf dat moment niet langer vertekend wordt door verschillen tussen soorten ondernemers.

Hieronder worden de criteria weergegeven waarlangs voor het soort onderneming gecorrigeerd is. Daarbij zijn twee groepsindelingen gebruikt die elkaar deels overlappen en aanvullen. Beide indelingen zijn altijd samen in de analyse betrokken.

De eerste indeling volgt de stratificatie van Steekproef Ondernemingen (zie Tabel 1 hieronder). Hoewel tijdens alle analyses voor het stratum gecorrigeerd is, zal in dit rapport weinig aandacht aan de individuele strata geschonken worden. Enkele uitzonderingen daargelaten zal alleen het hoogste niveau van de indeling in de verdere rapportage gebruikt worden: Starters en IH-ZZP'ers enerzijds, tegenover de werkgevers en BV's (niet startend) anderzijds. Van de onderzochte MKB-entiteiten behoort ruim 68% tot de groep IH-ZZP/starter; bijna 32% tot de groep werkgever/BV.

Tabel 1. *Stratificatie Steekproef Ondernemingen.*
WG staat voor werkgever (LH-plicht), BV voor besloten vennootschap (VPB-plicht)

Stratum	Groep	Criteria
1	Starter	< 3 jaar. Omzet < €10.000, zonder werknemers
2	Starter[18]	< 3 jaar. Omzet ≥ €10.000 en/of met werknemers
3	IH-ZZP	≥ 3 jaar. Geen LH én geen VPB. Omzet < €50.000
4	IH-ZZP[19]	≥ 3 jaar. Geen LH én geen VPB. Omzet ≥ €50.000
5	WG/BV	≥ 3 jaar. Ofwel VPB óf LH
6	WG/BV	≥ 3 jaar. VPB én LH. Omzet ≤ €600.000 én FB LH ≤ €45.000
7	WG/BV	≥ 3 jaar. VPB én LH. Omzet > €600.000 óf FB LH > €45.000

De tweede manier waarlangs voor het soort onderneming gecorrigeerd is maakt gebruik van het onderscheid tussen Kleine ondernemingen (KO) en Middenbedrijf (MB). De meest informatieve indeling bleek daarbij verkregen te worden als eerst de IH-ZZP'ers apart gehouden werden in een eigen groep en wanneer uit de kleine ondernemingen de starters apart genomen werden.

[17] Dit is geen exacte beschrijving van het statistische proces, maar een vereenvoudigde weergave die helpt om het proces te begrijpen.

[18] Een deel van de starters in dit stratum betreft doorstarters.

[19] Meer dan 40% van de ondernemers in dit stratum behoort tot het middenbedrijf.

Dit leidt tot de volgende indeling (als referentie is ook de relatie met de steekproef-strata weergegeven):

- IH-ZZP'ers [heel stratum 3 en 4, zowel klein- als middenbedrijf]
- Startende Kleine Ondernemingen [het grootste deel van stratum 1 en 2]
- Overige Kleine Ondernemingen [uit stratum 5,6,7]
- Overig Middenbedrijf [uit stratum 5,6,7 plus Middenbedrijf uit stratum 1 en 2]

Het corrigeren voor het soort onderneming (stratum & indeling klein of midden) is tijdens de analyses op de achtergrond uitgevoerd en hierover wordt niet in detail gerapporteerd. Het soort onderneming wordt binnen de huidige studie dus als achtergrondkenmerk beschouwd, waarmee tijdens de analyses 'in stilte' rekening gehouden is.

5 | Identificatie van de FD

De relatie FD - aangifte - klant is bij ondernemingen niet eenduidig. Eén entiteit kan meerdere finummers omvatten die voor verschillende middelen aangifte doen. Indien bij de entiteit een FD betrokken is doet deze vaak meerdere aangiften, maar regelmatig worden er ook aangiften (zoals OB) door de klant zelf gedaan.

Voor het identificeren van een (eventueel) bij de onderneming betrokken FD is gebruik gemaakt van de RAM database/datawarehouse. Als voor het relevante belastingjaar IH/VPB aangiften ingediend zijn door een FD, dan kon langs deze weg het beconnummer[20] van de FD worden achterhaald. Incidenteel kon via RAM geen beconnummer gevonden worden maar geeft de behandelaar via de vragenlijst bij de Steekproef wél een beconnummer dat betrokken is bij OB- of LH-aangiften, zodat een FD alsnog bekend is.

Indien bij één of meerdere finummers van het dossier een FD betrokken is, dan wordt deze FD vervolgens beschouwd als de FD van de entiteit als geheel. Indien geen beconnummer bekend is wordt aangenomen dat de ondernemer de aangiften zelf doet.

Voor de meeste entiteiten (meer dan 90%) verloopt het identificeren van de entiteits-FD langs deze weg probleemloos. Het komt echter in een aantal gevallen voor dat verschillende FD's betrokken zijn bij verschillende finummers uit hetzelfde dossier. In dat geval is aan de hand van een viertal criteria, elk met eigen prioriteit, één van deze FD's aangewezen als de entiteits-FD:

Prioriteit 1) Als bij één van de FD's de aangifte onder een convenant is ingediend, dan geldt *díe* FD als de FD van de entiteit als geheel.

Prioriteit 2) Als de hoofdpersoon van de entiteit bekend is[21] en deze maakt gebruik van een FD, dan geldt *díe* FD vervolgens als de FD van de entiteit als geheel.

---

[20] Becon = Belastingconsulent. Het beconnummer is geregistreerd bij de Belastingdienst Centrale Verwerking Uitstel (CVU).

[21] In het kader van de steekproef wordt de behandelaar gevraagd of hij aan kan geven wie de "hoofdpersoon" van het dossier is.

Prioriteit 3) Zijn de eerdere twee criteria niet van toepassing dan wordt de FD die bij de meeste finummers uit het dossier betrokken is gekozen als de FD van de entiteit als geheel.

Prioriteit 4) Leiden de eerdere criteria nog steeds niet tot een eenduidige keuze dan wordt *díe* FD als FD van de entiteit aangewezen die betrokken is bij het grootste fiscale belang (gesommeerd over alle finummers uit de entiteit waaraan de FD gerelateerd is).

Op basis van de steekproef blijkt ca. 71% van de ondernemers in het MKB gebruik te maken van een FD. In het huidige onderzoek worden stichtingen en verenigingen buiten beschouwing gelaten (in die groep blijkt het FD-gebruik slechts 10 á 15%). Het FD-gebruik onder de overige ondernemers (de onderzochte populatie) bedraagt 73 á 74%.

6 | FD soort en omvang

Hoewel de aanwezigheid van een beconnummer aangeeft dat er een FD betrokken is bij de entiteit, zegt dat nummer op zich nog weinig over het soort FD dat erachter schuilgaat ('gewone' FD of convenant-FD) of over andere kenmerken van de FD (bv. grootte). Sommige FD's werken weliswaar met één beconnummer, maar regelmatig worden ook meerdere beconnummers gebruikt binnen eenzelfde FD-kantoor. Vaak is er ook sprake van meerdere vestigingen of kantoren binnen een grotere FD-organisatie, al of niet met eigen beconnummers per kantoor. Geregeld wordt er ook tussen verschillende kantoren nauw samengewerkt en daarbovenop vertroebelen de vele fusies en overnames in de branche de link tussen beconnummer en FD-organisatie.

Dit roept de vraag op waar precies een FD-organisatie begint en eindigt? Vormen de verschillende kantoren van een dienstverlener één FD of moet elk kantoor beschouwd worden als een eigen FD? Pas als de definiëring op dit vlak helder is kunnen conclusies getrokken worden over het soort FD dat achter een beconnummer schuilgaat en de grootte ervan.

De keuze omtrent de te hanteren definitie en omgrenzing van de FD is uiteraard afhankelijk van het doel. In het kader van het huidige onderzoek naar de kwaliteit van de aangifte is de veronderstelling dat een FD-organisatie als geheel een constante kwaliteit levert (over de verschillende kantoren heen) door eenheid van werkwijze, het volgen van dezelfde protocollen en procedures, en door een organisatie-brede deling van kennis en ervaring. We kiezen hier dan ook voor een brede omgrenzing van de FD.

Als praktisch hulpmiddel is in dit onderzoek het uitgangspunt gehanteerd dat tenminste alle beconnummers die gelieerd zijn aan eenzelfde Belastingdienst-dossier tot één FD-organisatie behoren (beconnummers zijn verbonden aan finummers en zijn langs die weg ook onderdeel van een dossier).
Tijdens de dossiervorming van de Belastingdienst worden echter keuzes gemaakt (soms arbitrair) en daarnaast kan de dossiervorming achterlopen bij de werkelijkheid. Om die reden is voorafgaand aan de huidige studie een handmatig onderzoek gedaan met als doel om vast te stellen óf

(en welke) becon-dossiers eventueel samengevoegd zouden moeten worden om de feitelijke FD-organisatie "als geheel" goed te weerspiegelen (mede gezien de keuze voor een brede omgrenzing van de FD). Daarbij is gebruik gemaakt van diverse gegevensbronnen, waaronder de naam en adresgegevens van de becon en het dossier [22], de eigen website van de becon of het FD-kantoor, het "Register Accountantsorganisaties" [23] van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), informatie over fusies, overnames en samenwerking in de accountancy wereld [24] en van andere aanvullende informatie van het internet. Deze informatie bleek in veel gevallen te leiden tot de conclusie dat becons uit meerdere dossiers inderdaad samengevoegd dienden te worden om de betreffende FD-organisatie als geheel zinvol te weerspiegelen.

Een geanonimiseerd voorbeeld is Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Nu de omgrenzing van FD's vastgelegd is en duidelijk is welke beconnummers tot één FD gerekend moeten worden, kan bepaald worden om wat voor soort FD het gaat ('gewone' FD of convenant-FD) en wat de grootte ervan is.

- Vaststellen of het al of niet een convenant-FD betrof vond plaats als volgt: als tenminste één van de beconnummers van de FD betrokken is bij een convenant met de Belastingdienst dan geldt de gehele FD in dit onderzoek als convenant-FD.[26]
- Als maat voor de grootte van de FD wordt het totaal aantal jaarlijks ingediende ondernemersaangiften IB/VPB gebruikt, gesommeerd over de verschillende beconnummers die tot de FD behoren.[27]

---

[22] Op basis van Belastingdienst gegevens, maar ook op basis van bijvoorbeeld het bedrijvenregister op www.drimble.nl/bedrijf.

[23] Zie www.afm.nl/nl/professionals/registers/vergunningenregisters/accountantsorganisaties voor details omtrent netwerkonderdelen en verbonden entiteiten van geregistreerde accountantsorganisaties.

[24] Zie bijvoorbeeld: www.accountant.nl/feiten-en-cijfers/fusies-accountantskantoren/# www.accountancyvanmorgen.nl/2016/03/09/minder-fusies-en-overnames-in-accountancy/ www.jurgens-partners.nl/fusies-en-overnames-accountancy-meer-transacties-prijzen-onder-druk/ andag.community.liones.nl/Uploads/2012/9/Minder-fusies-en-overnames-in-2013Artikel-Schutte-AN3-2012.pdf

[25] Ter controle is het onderzoek (op identieke wijze) óók uitgevoerd met de FD-organisatie gedefinieerd als alléén de beconnummers die gelieerd zijn aan éénzelfde Belastingdienst-dossier. De resultaten bleken zeer overeenkomstig, maar de sterkte van de gevonden relaties waren stelselmatig toch iets sterker met de FD-organisatie gedefinieerd als (waar nodig) samengesteld uit meerdere dossiers.

[26] Hiervoor is gebruik gemaakt van het CNV-bestand. Als peilmoment geldt in principe het jaar waarin de IH/VPB aangiften ingediend en behandeld zijn.

[27] Hiervoor is gebruik gemaakt van RAM. Als peilmoment geldt in grote lijnen het jaar waarin de IH/VPB aangiften ingediend en behandeld zijn.

Resultaten

7 | Analyse zonder FD-grootte

In eerste instantie is de analyse uitgevoerd zonder de FD-grootte daarbij te betrekken. Deze informatie is immers in de uitvoeringspraktijk niet altijd eenvoudig voorhanden. Het resultaat van de analyse geeft dus weer hoe de werkelijkheid zich in de uitvoeringspraktijk voordoet, wanneer de grootte van de FD onbekend is of buiten beschouwing blijft.[28]

In Tabel 2 wordt voor de verschillende typen indieners het percentage entiteiten weergegeven waarbij sprake is van fouten in de aangiften. Wanneer naar alle mogelijke fouten gekeken wordt, dus zowel positieve als negatieve correcties/waardeafspraken (eerste kolom), dan zien we van boven naar beneden een duidelijke afname in foutenpercentage. Daarbij blijken alle onderlinge combinaties statistisch significant van elkaar te verschillen bij een significantiedrempel van 5%. Dat wil zeggen dat, hoewel toevaleffecten in de steekproef uiteraard van invloed zijn op de weergegeven percentages, er desondanks met 95% zekerheid vastgesteld kan worden dat de aangiftekwaliteit van de vier indienertypen ook in de totale populatie echt van elkaar verschilt.

***Tabel 2**. Percentage entiteiten waarbij sprake is van fouten in de aangifte, voor elk van de vier typen indieners. Om de resultaten tussen de groepen vergelijkbaar te maken zijn de correctie-percentages per groep gecorrigeerd naar een (fictieve) situatie waarbij elke groep op dezelfde manier is samengesteld uit de verschillende ondernemerssoorten.*[29]

Soort fout / Type indiener	Alle fouten		Positieve			Materiële		
Sign.		5%		5%	7,5%		5%	7,5%
Zelfindiener	51,7%	a...	46,2%	a..	a...	30,9%	a..	a..
Klant van 'gewone' FD	44,7%	.b..	41,4%	.b.	.b..	24,7%	.b.	.b.
Niet-HT klant bij HT-FD	39,6%	..c.	37,2%	.b.	..c.	20,6%	.bc	..c
Metatoezicht bij HT-FD	30,7%	...d	27,9%	..c	...d	16,5%	..c	..c

* Met behulp van lettercodes is de statistische betrouwbaarheid van onderlinge verschillen weergegeven. Indien twee percentages binnen een kolom geen enkele letter overeenkomstig hebben, verschillen zij statistisch significant van elkaar (bij de boven de kolom aangegeven onbetrouwbaarheidsdrempel van 5 of 7,5%).

Zelfindieners maken dus gemiddeld meer fouten dan ondernemers met een FD, ondernemers met een 'gewone' FD maken gemiddeld meer fouten dan ondernemers bij een HT-FD, en de niet-HT klanten bij een HT-FD maken gemiddeld meer fouten dan de feitelijke HT-klanten bij een HT-FD.

[28] Wel wordt in de analyse rekening gehouden met het soort ondernemer (zie onderzoeksopzet en methode).

[29] Hierbij is voor elke groep gerekend met de stratumopbouw en de klein-/middenbedrijf-samenstelling zoals die geldt voor de populatie als geheel.

103586 0131

Wanneer alleen naar de positieve correcties/waardeafspraken gekeken wordt, dan blijft hetzelfde patroon zichtbaar. Het verschil tussen de ondernemers bij een 'gewone' FD en de niet-HT klanten van een HT-FD is nu weliswaar niet significant op 5%, maar als een onbetrouwbaarheid van 7,5% geaccepteerd wordt dan zijn opnieuw alle onderlinge verschillen statistisch significant.

Wanneer de analyse beperkt wordt tot alleen de materiële correcties (derde kolom) dan blijft opnieuw dezelfde afname in foutenpercentages zichtbaar. Nu zijn echter bij een onbetrouwbaarheid van 5% een tweetal onderlinge verschillen niet langer significant. Vinden we echter een onbetrouwbaarheidsdrempel van 7,5% nog acceptabel dan is alleen het verschil tussen de wel- en niet-HT klanten bij HT-FD's niet significant; de kans dat toeval aan dat verschil ten grondslag ligt bedraagt meer dan 30% (mede door het beperkte aantal posten onder metatoezicht).

8 | Effect van FD-grootte (schematisch)

Tijdens het onderzoek bleek dat het soort FD sterk samenhangt met de grootte van de FD: HT-FD's blijken in het algemeen veel groter dan 'gewone' FD's (zie Bijlage 3). Uiteraard bestaan er ook grote FD's die géén convenant bezitten, maar onder de grotere FD's is het percentage HT-FD's vele malen hoger dan onder de kleinere FD's. Hoe hoger de grens waarbij van een grote FD gesproken wordt, hoe hoger het percentage convenant-FD's binnen deze groep en hoe sterker dit percentage verschilt van dat bij de overige FD's. In Bijlage 3 wordt dit nader uitgewerkt.

De samenhang tussen het al of niet afsluiten van een convenant en de omvang van de FD betekent dat de in de vorige paragraaf geanalyseerde indienertypen sterk van elkaar verschillen voor wat betreft hun gemiddelde FD-grootte. Wanneer de FD-grootte zèlf van belang zou blijken voor de aangiftekwaliteit, dan zouden de kwaliteitsverschillen zoals die in de vorige paragraaf tussen de indienertypen gevonden zijn (Tabel 2) geheel of gedeeltelijk hun oorzaak kunnen hebben in een verschil in gemiddelde FD-grootte.

De resultaten van het onderzoek laten zien dat de grootte van de FD inderdaad (en sterk) gerelateerd is aan de kwaliteit van de aangifte. Hoe groter de FD, hoe lager de kans dat fouten in de aangifte aanwezig zijn [30]. Als we vervolgens met deze relatie rekening houden, dan blijkt dat het eerder in Tabel 2 geconstateerde kwaliteitsverschil tussen ondernemers met een 'gewone' FD (2e regel in de tabel) en niet-HT ondernemers bij een HT-FD (3e regel) geheel verdwijnt.

Met behulp van een fictieve (schematische) weergave kan dit geïllustreerd worden.[31] In Figuur 1 hieronder is verticaal de kans op fouten weergegeven en horizontaal de omvang van de FD. Het dalende patroon in de puntenreeks geeft weer hoe de correctiekans lager is (en dus de aangiftekwaliteit hoger) bij grotere FD's. Met blauw zijn de ondernemingen met een 'gewone' FD weergegeven, met groen de niet-HT klanten bij een HT-FD, en met rood de wél-HT klanten bij

[30] De relatie is statistisch sterk significant. In de analyse is rekening gehouden met verschillen in het soort ondernemer en het soort FD.

[31] De exacte resultaten zullen verderop in dit rapport in detail besproken worden.

een HT-FD.[32] Gewone FD's kunnen zowel groot als klein van omvang zijn en dus vinden we de blauwe punten zowel links als rechts in de figuur. De groene en rode punten (klanten bij een HT-FD) komen echter vooral rechts in de figuur voor omdat HT-FD's, zoals we hiervoor hebben gezien, in het algemeen tot de grotere FD's behoren.

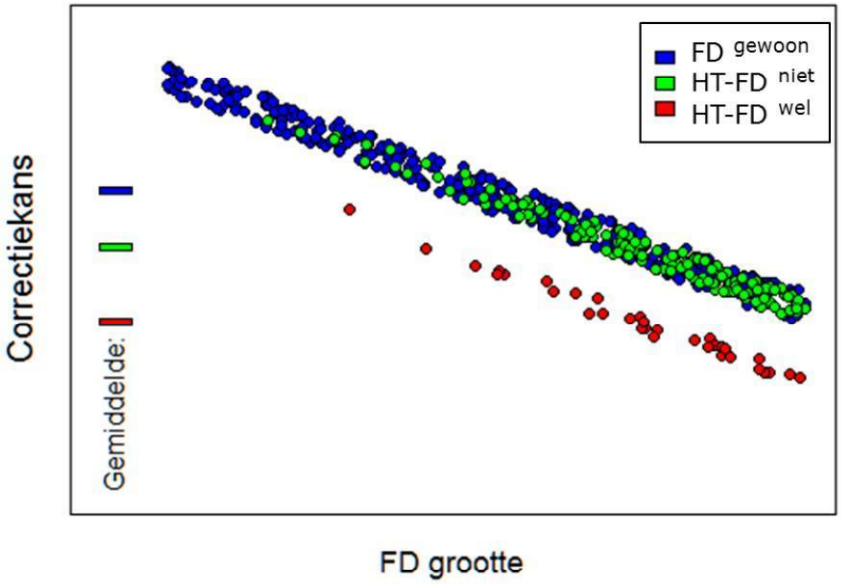

***Figuur 1**. Schematische weergave van de gevonden relaties tussen correctiekans (aangiftekwaliteit) en de grootte van de FD.*

Uit het onderzoek blijkt dat de niet HT-klanten van HT-FD's (groen) wat correctiekans betreft op dezelfde lijn liggen als de ondernemers met een 'gewone' FD (blauw). Zolang de grootte van hun FD vergelijkbaar is hebben de 'gewone' klanten van convenant-FD's dus dezelfde kans op fouten in de aangifte als klanten van een 'gewone' FD. Maar omdat HT-FD's vooral grotere FD's zijn en dus vooral rechts en dus lager in de figuur voorkomen is de *gemiddelde* correctiekans over de groene groep als geheel (links in de figuur weergegeven) fors lager dan de *gemiddelde* correctiekans binnen de blauwe groep als geheel.[33]
Gemiddeld genomen zijn de aangiften van niet-HT-klanten bij HT-FD's dus beter van kwaliteit dan die van ondernemers met een 'gewone' FD, maar wanneer steeds alleen klanten van even grote FD's met elkaar vergeleken worden bestaat er geen verschil.

De wél-HT klanten (rode punten) daarentegen blijken zich wél op een andere lijn te bevinden. Deze ondernemers hebben daadwerkelijk (statistisch significant) een lagere correctiekans dan de niet HT-klanten van HT-FD's, óók wanneer de grootte van hun FD vergelijkbaar is.[34]

---

[32] Voor elk van deze drie groepen zijn de punten enigszins aan weerszijden verspreid rondom hun lijn ingetekend om de aantalsverhouding tussen de kleuren onderling inzichtelijk te kunnen maken ook wanneer verschillende kleuren feitelijk op dezelfde lijn liggen. De bandbreedte die dit in de figuur tot gevolg heeft, heeft dus geen feitelijke betekenis; de punten kunnen steeds gedacht worden op één lijn te liggen.

[33] De links langs de rand van de figuur weergegeven groepsgemiddelden zijn analoog aan de groepswaarden uit Tabel 2.

[34] Later zal blijken dat dit niet voor *alle* MKB-ondernemingen het geval is, maar voor een deel ervan.

9 | Detailanalyse met FD-grootte

Hieronder zullen de feitelijke resultaten worden weergegeven, van de analyses waarin nu ook de FD-grootte betrokken wordt (in detail, en niet langer alleen schematisch).

Omdat er, bij het in de analyse betrekken van de grootte van de FD, geen aantoonbaar verschil meer bestaat tussen ondernemers met een 'gewone' FD en de niet-HT klanten bij een HT-FD (zie vorige paragraaf) wordt dit onderscheid binnen de analyses hierna niet langer meer gemaakt. Binnen de ondernemers met een FD blijft dus alleen het volgende onderscheid relevant:

- Ondernemer zonder metatoezicht (bij een 'gewone' of HT-FD)
- Ondernemer mét metatoezicht (ondernemer aangesloten op het convenant van de HT-FD)

De resultaten van de analyse geven verder aanleiding om onderscheid te maken tussen twee groepen ondernemingen: de IH-ZZP'ers en startende ondernemers enerzijds, tegenover de werkgevers en BV's anderzijds.[35] Deze groepen blijken zich in meerdere opzichten verschillend te gedragen.

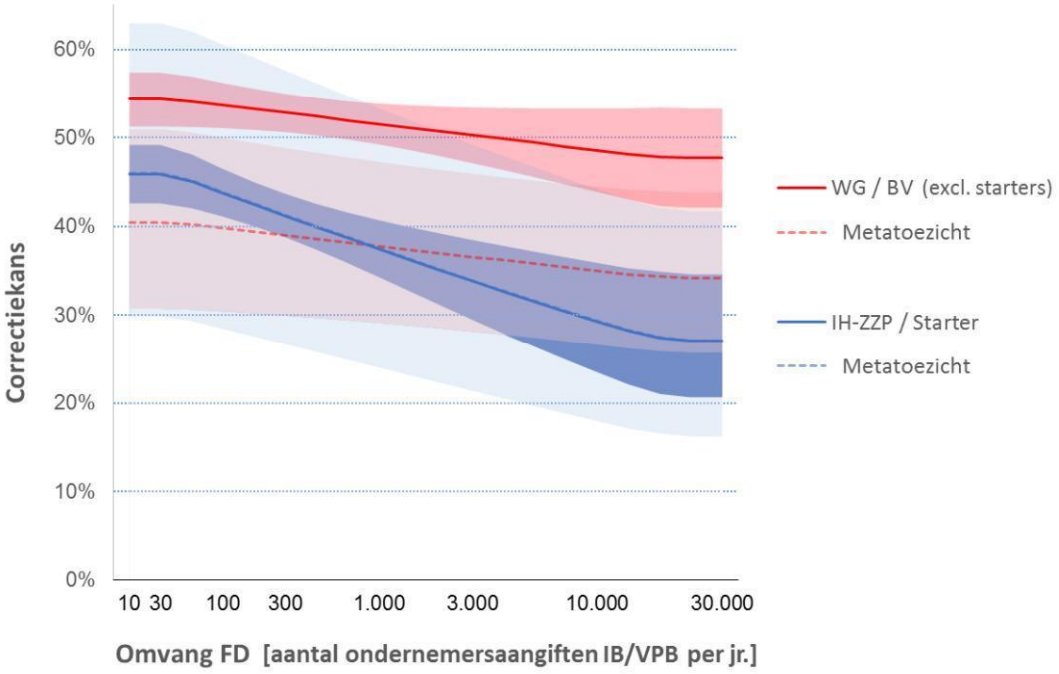

***Figuur 2**. Correctiekans (op basis van alle correcties en waardeafspraken) in relatie tot de grootte van de bij de ondernemer betrokken FD. In rode tinten is de situatie weergegeven voor de werkgevers en BV's, in blauw voor de IH-ZZP'ers en starters. Met een doorgetrokken lijn zijn alle ondernemers weergegeven die niet onder metatoezicht vallen; de onderbroken lijn beschrijft de situatie voor ondernemers die wél vallen onder metatoezicht. De gekleurde vlakken geven het 95% betrouwbaarheidsinterval van de lijnen weer.[36]*

[35] Eventuele startende werkgevers of BV's worden bij de starters ingedeeld, niet bij de werkgevers en BV's.

[36] Zelfindieners zijn wel in de analyse betrokken maar worden in deze figuur niet weergegeven. Zij zullen later in het rapport besproken worden.

Interessanter zijn de andere verschillen tussen de twee groepen. Ten eerste valt een verschil in helling van de lijnen op: bij de IH-ZZP'ers en starters (blauw) blijkt de grootte van de FD een sterker (steiler) verband met de correctiekans te laten zien dan bij de werkgevers en BV's (rood). Dit verschil is statistisch significant (p=0,0359). Hoewel het verband bij de werkgevers en BV's aantoonbaar minder steil is, is het verband daar zeker *niet* horizontaal (p=0,0799) [37].

Ten tweede valt op hoe de beide groepen verschillen in de mate waarin metatoezicht er samengaat met minder fouten. Bij de IH-ZZP'ers en starters blijkt het niet uit te maken of de ondernemer deelneemt aan HT of niet [38] (de onderbroken blauwe lijn ligt vrijwel op dezelfde positie als de doorgetrokken blauwe lijn en is daardoor in de figuur bijna niet waarneembaar). Het gunstige 'effect' van metatoezicht blijkt alleen op te treden bij de groep werkgevers en BV's; hier worden de ondernemers onder metatoezicht beduidend minder vaak gecorrigeerd dan ondernemers die niet deelnemen aan HT (de onderbroken rode lijn ligt ongeveer een kwart lager dan de doorgetrokken rode lijn; p=0,0047). De lagere correctiekans onder metatoezicht bij de werkgevers/BV's blijkt overigens sterker te zijn naarmate de onderneming tot een hoger stratum behoort dus naarmate de onderneming groter is in termen van omzet en LH-belang.[39] Vooral de aanwezigheid van *zowel* LH als VPB lijkt daarbij belangrijk (stratum 6 en 7).[40]

---

[37] Bij de groep IH-ZZP'ers en starters geldt voor het verband met FD-omvang: p=0,0002.

[38] Ca. 38% van alle HT-entiteiten betreft ondernemers uit de groep IH-ZZP/starter. Daarbij gaat het dan voornamelijk om IH-ZZP'ers (en met name de grotere).

[39] Dit onderscheid is in de figuur niet weergegeven; die toont het gemiddelde beeld voor de werkgevers/BV's.

[40] Voor de interactie tussen metatoezicht en de twee ondernemersgroepen geldt p=0,1033. Een betere significantie (p=0,0153) wordt verkregen wanneer stratum 5 bij de IH-ZZPérs en starters ingedeeld wordt en de werkgever/BV groep dus beperkt wordt tot ondernemers met zowel LH- als VPB-plicht (stratum 6 en 7). Metatoezicht laat echter ook in stratum 5 al een (beperkt) gunstig effect zien, daarom is in het rapport toch de oorspronkelijke indeling gehanteerd.

In Figuur 3 hieronder is de situatie weergegeven wanneer alleen naar de *positieve* correcties en waardeafspraken gekeken wordt. Het beeld is vrijwel identiek. De correctiekansen liggen allemaal iets lager, maar anders dan dat verandert het patroon weinig. Hooguit kan opgemerkt worden dat bij de werkgevers en BV's de relatie met de FD-omvang nu iets vlakker is geworden (p=0,22), terwijl deze relatie bij de IH-ZZP'ers en starters onveranderd steil blijft.

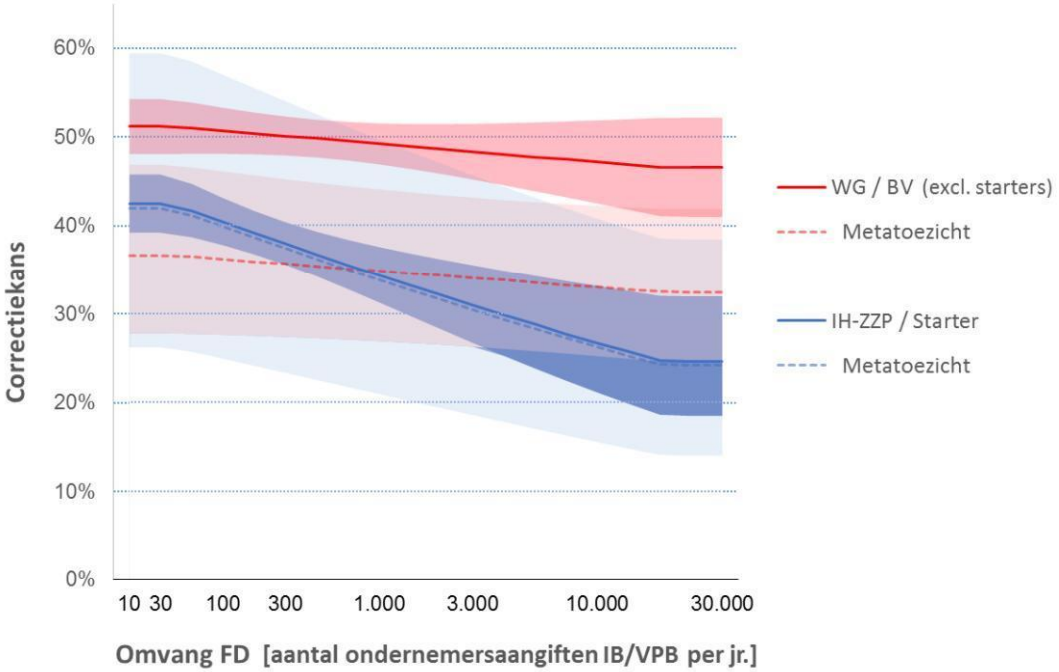

***Figuur 3**. Correctiekans op basis van de positieve correcties en waardeafspraken in relatie tot de grootte van de betrokken FD. Zie voor verdere toelichting het bijschrift bij de vorige figuur.*

In Figuur 4 is de situatie weergegeven voor de *materiële* correcties en waardeafspraken. Nu verandert het beeld drastisch. Ten eerste valt een forse daling van alle correctiekansen op, eenvoudigweg omdat alle correcties die níet kwantitatief materieel zijn in deze figuur buiten beschouwing blijven.

In de figuur is echter ook voor een andere groepsindeling gekozen. Eerder groepeerden we steeds de IH-ZZP'ers/starters tegenover de werkgevers/BV's, maar bij de materiële correcties laat een andere indeling een duidelijker beeld zien (in elk geval met betrekking tot het 'effect' van metatoezicht). In deze nieuwe groepsindeling voegen we bij de IH-ZZP'ers en starters (strata 1-4) nu ook alle *kleinere* werkgevers en BV's (stratum 5 en 6). Als aparte groep daartegenover blijven nu dus alleen de grootste werkgevers/BV's in de rode groep (stratum 7).

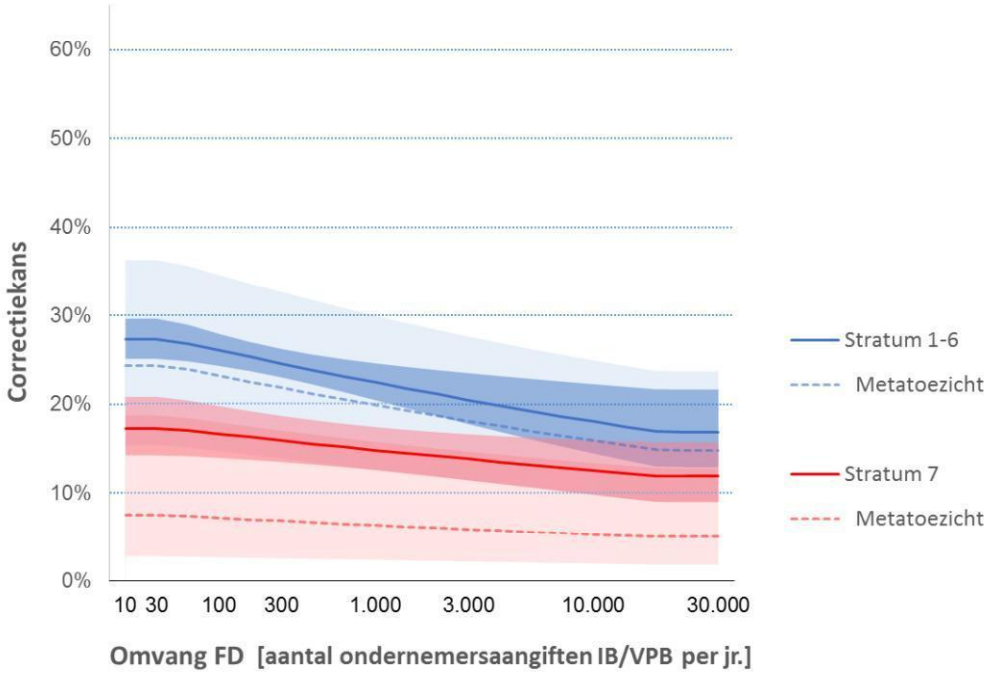

***Figuur 4**. Correctiekans op basis van* materiële *correcties en waardeafspraken in relatie tot de grootte van de bij de ondernemer betrokken FD. In rode tinten is nu de situatie weergegeven voor stratum 7, de grootste werkgevers/BV's uit het MKB (grootste omzet en LH-belang). In blauw de situatie voor de overige ondernemers (IH-ZZP'ers en starters plus de kleinere werkgevers/BV's). Zie voor verdere toelichting het bijschrift van Figuur 2.*

Opvallend in de figuur is ten eerste dat de rode lijn nu een *lagere* foutenkans laat zien dan de blauwe, terwijl eerder (bij alle en bij de positieve correcties) de rode lijn een fors *hogere* foutenkans liet zien. Weliswaar zijn de rode en de blauwe groepen nu anders ingedeeld, maar ook met de oorspronkelijke indeling ligt de rode lijn nu niet langer meer hoger dan de blauwe. De conclusie is dat bij werkgevers en BV's in het algemeen en bij de grotere WG/BV's uit stratum 7 in het bijzonder, een veel beperkter deel van de correcties materieel van aard is dan bij de IH-ZZP'ers en starters.

Wat in de figuur verder opvalt is dat de twee groepen iets minder in helling lijken te verschillen voor wat betref de relatie met de FD-grootte (ook dit geldt tevens bij de oorspronkelijke groepsindeling). Statistisch gezien is de aanleiding om voor beide groepen van verschillende hellingen uit te gaan niet erg sterk meer. Maar het feit dat daar eerder (bij alle en bij de positieve correcties) wel degelijke statistisch betrouwbare gronden voor bestonden maakt het aanvaardbaar om ook nu in het model een verschil in helling toe te staan. Dat de hellingen zeker niet gelijk aan nul zijn (en dat er dus ook bij de materiële foutkans wel degelijk sprake is van een relatie met de omvang van de FD) blijft voor beide groepen statistisch gezien duidelijk aantoonbaar.[41]

[41] Ook voor het minst steile verband met FD-grootte (bij stratum 7), geldt dat de helling van het verband significant verschilt van 0 (p=0,0283).

Voor wat betreft de situatie rondom metatoezicht zien we dat er in de blauwe groep (strata 1-6; het merendeel van het MKB) vrijwel geen sprake is van een lagere materiële correctiekans onder metatoezicht. De iets lagere correctiekans die de figuur suggereert, is statistisch geheel niet significant en vormt dus geen aanwijzing voor het werkelijk bestaan (buiten de steekproef) van een lagere correctiekans. Bij de rode groep (stratum 7) is onder metatoezicht juist wel een sterke afname van de materiële correctiekans waarneembaar, veel duidelijker dan wanneer de oorspronkelijke indeling gebruikt zou zijn (waarbij dan ook stratum 5 en 6 tot de rode groep behoren terwijl in deze strata vrijwel geen sprake is van een lagere kans op materiële correcties).[42] De resultaten rondom metatoezicht zijn overigens statistisch (ook voor stratum 7) niet heel sterk nu alleen naar materiële correcties gekeken wordt. Het feit dat de waargenomen trends in grote lijnen hetzelfde patroon laten zien als bij alle en bij de positieve correcties (waar de statistische zekerheden groter waren) geeft echter extra steun.

10 | Detailanalyse met grootteklassen en zelfindieners

In de grafische presentaties hierboven zijn de zelfindieners tot nu toe buiten beschouwing gebleven, hoewel zij wel deel uitmaakten van de analyse. De reden is deels dat het moeilijk is om aan te geven wáár de zelfindieners precies mee vergeleken moeten worden in een figuur die gebaseerd is op de grootte van een FD; een zelfindiener heeft immers geen FD.[43] Hierbij speelt ook de (lichte) statistische onzekerheid omtrent de helling van de lijnen een rol. Dit bemoeilijkt een vergelijking met de zelfindieners omdat een kleine verandering in de helling grote gevolgen heeft voor de correctiekans op begin en eindpunt van de lijnen. Dit gegeven, in combinatie met de vraag met welk punt in de figuur de zelfindieners precies vergeleken moeten worden, maakt de bovenstaande analyse voor een vergelijking met de zelfindieners minder geschikt.

Het is eenvoudiger en zinvoller om de zelfindieners als groep te vergelijken met *groepen* van FD-ondernemers. Daarom zijn alle analyses uit de vorige paragraaf opnieuw uitgevoerd, maar nu in een vorm waarbij de omvang van de FD niet als continue maat in de analyse betrokken is, maar met behulp van vier grootteklassen. De gehanteerde klasse-indeling, opnieuw gebaseerd op het aantal IB/VPB aangiften voor ondernemers per jaar, is hierbij als volgt: [44]

1	1 - 35 per jr.	Kleine FD
2	36 - 400 per jr.	Middelkleine FD
3	401 - 5.500 per jr.	Middelgrote FD
4	> 5.500 per jr.	Grote FD

Met behulp van deze opzet kan op meer betrouwbare wijze een antwoord geformuleerd worden op de vraag of de aangiftekwaliteit van zelfindieners verschilt van die van ondernemers met een FD.[45] Daarbij is met name de vergelijking met de kleine FD interessant.

---

[42] Binnen stratum 7 geldt voor de lagere correctiekans bij metatoezicht: p=0,0741.

[43] De zelfindiener in de eerdere figuren beschouwen als een ondernemer met een FD van grootte nul lijkt een twijfelachtige benadering.

[44] Voor het aandeel in de populatie van deze groepen wordt verwezen naar Bijlage 4 en Bijlage 5.

[45] Binnen de vier FD-grootte groepen kan uiteraard weer onderscheid gemaakt worden tussen een groep met metatoezicht en een groep zonder metatoezicht.

103586 0131

Figuur 5 hieronder geeft de resultaten weer voor de analyse van alle correcties en waardeafspraken.

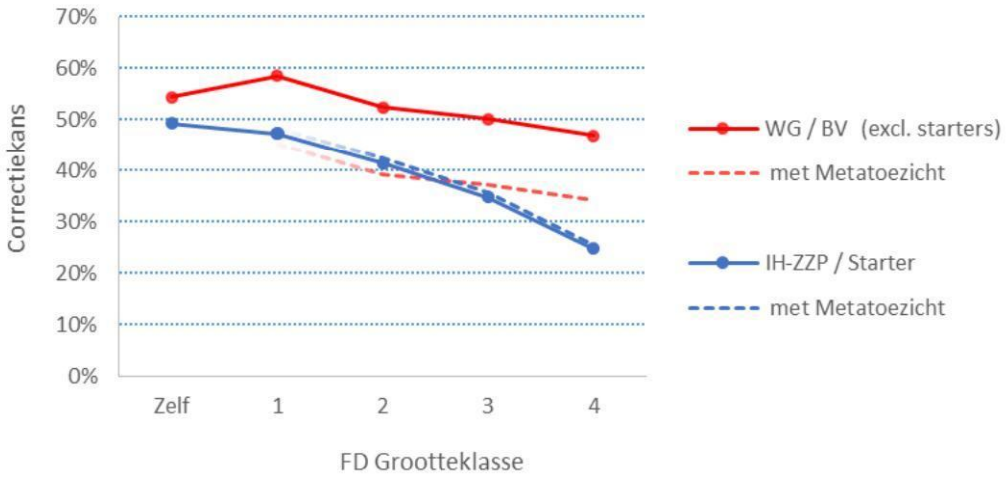

***Figuur 5**. Correctiekans op basis van* alle *correcties en waardeafspraken in relatie tot de grootteklasse van de betrokken FD, waarbij daarnaast ook de zelfindieners zijn weergegeven. In rood de situatie voor werkgevers en BV's, in blauw voor IH-ZZP'ers en starters. Met een doorgetrokken lijn zijn ondernemers weergegeven die niet zijn aangesloten op metatoezicht; de onderbroken lijn geeft de situatie weer voor ondernemers die wél onder metatoezicht vallen. Metatoezicht komt vrijwel niet voor bij grootteklasse 1: kleine FD's (zie ook Bijlage 5).*

De figuur laat voor de ondernemers met een FD een beeld zien dat vergelijkbaar is aan de eerdere Figuur 2, ook met betrekking tot de situatie bij metatoezicht. Het is nu echter eenvoudiger om een goede vergelijking te maken met de zelfindieners.[46] Het lijkt er op alsof bij de IH-ZZP'ers en starters ook met een *kleine* FD al minder fouten gemaakt worden dan wanneer zelf aangifte gedaan wordt, maar het verschil is klein en blijkt statistisch niet significant (Tabel 3) en dus niet betrouwbaar genoeg. Bij werkgevers en BV's worden met een kleine FD zelfs méér fouten gemaakt dan wanneer de ondernemer zelf aangifte doet, althans in de steekproef. Het is mogelijk dat dit ook in de totale populatie het geval is, maar het statistische bewijs hiervoor ontbreekt; de kans dat toevaleffecten voor het verschil verantwoordelijk zijn is opnieuw te groot (Tabel 3).

Samenvattend zijn er géén aanwijzingen dat ook met een *kleine* FD al minder fouten gemaakt worden dan door zelfindieners. Bij de werkgevers en BV's wijzen de resultaten zelfs eerder in de richting van het tegendeel (meer fouten bij een kleine FD) maar het bewijs daarvoor is zwak.
Pas bij grotere FD-klassen zijn significante kwaliteitsverschillen met de zelfindieners waar te nemen (zie Tabel 3 hieronder). Bij IH-ZZP'ers en starters bevatten de aangiften al vanaf de 2^{e} FD-grootteklasse significant minder fouten dan die van zelfindieners ($p=0,0023$). Bij werkgevers en BV's (waar de helling van het verband met FD-omvang minder steil is) blijkt dit pas bij de grootste FD klasse het geval te zijn ($p=0,0875$).

[46] Waarbij uiteraard steeds gecorrigeerd is voor het soort ondernemer in de verschillende groepen.

***Tabel 3**. Correctiekans op basis van alle correcties en waardeafspraken. De tabel geldt voor de situatie* zonder metatoezicht. *De significantie van onderlinge verschillen is met letters aangegeven. Alleen percentages die (binnen een kolom) geen enkele letter overeenkomstig hebben, verschillen statistisch significant van elkaar bij de aangegeven onbetrouwbaarheid (5 of 10%).*

Soort ondernemer / Type indiener / Sign.	IH-ZZP / Starter	5%	10%	Werkgever / BV	5%	10%
Zelfindiener	49,3%	a . .	a . . .	54,4%	ab	ab .
1. FD-grootte ≤ 35	47,3%	ab .	ab . .	58,5%	a .	a . .
2. FD-grootte 36 - 400	41,4%	. b .	. b . .	52,4%	ab	ab .
3. FD-grootte 401 - 5.500	34,8%	. . c	. . c .	50,2%	. b	. b .
4. FD-grootte > 5.500	24,9%	. . c	. . . d	46,9%	. b	. . c

In Figuur 6 is het resultaat te zien voor de analyse op alleen de positief corrigeerbare fouten en waardeafspraken. Het beeld verschilt weinig van dat bij *alle* correcties (vorige figuur), al treden er enkele lichte verschuivingen op in de significanties van onderlinge verschillen (Tabel 4).

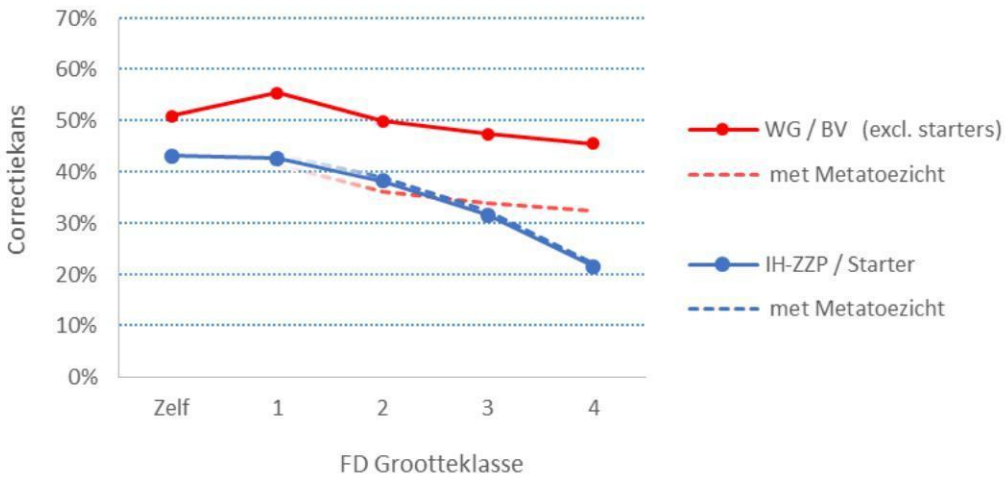

***Figuur 6**. Correctiekans op basis van positieve correcties en waardeafspraken in relatie tot de grootteklasse van de betrokken FD, waarbij daarnaast ook de zelf-indieners zijn weergegeven. Zie verder het bijschrift bij de vorige figuur.*

***Tabel 4**. Correctiekans op basis van positieve correcties en waardeafspraken (voor de situatie zonder metatoezicht). De significantie van de onderlinge verschillen is aangegeven met letters (zie bijschrift vorige tabel).*

Soort ondernemer / Type indiener	IH-ZZP / Starter			Werkgever / BV		
Sign.		5%	10%		5%	10%
Zelfindiener	43,1%	a . .	a . . .	51,0%	ab	ab
1. FD-grootte ≤ 35	42,7%	a . .	ab . .	55,4%	a .	a .
2. FD-grootte 36 - 400	38,3%	a . .	. b . .	49,9%	ab	ab
3. FD-grootte 401 - 5.500	31,7%	. b .	. . c .	47,4%	ab	. b
4. FD-grootte > 5.500	21,7%	. . c	. . . d	45,6%	. b	. b

Bij de IH-ZZP'ers en starters blijken ook nu pas met een FD vanaf de 2e grootteklasse duidelijk minder fouten gemaakt te worden dan wanneer de aangifte zelf gedaan wordt (p=0,0577).
Bij werkgevers en BV's wijzen de resultaten opnieuw in de richting van méér fouten bij een kleine FD, maar weer is statistisch niet uit te sluiten dat toeval-effecten hiervoor verantwoordelijk zijn (Tabel 4). Nu de aandacht alleen bij de positief corrigeerbare fouten ligt, blijken bij deze groep (werkgever/BV) zelfs de grootste FDs niet aantoonbaar minder positief corrigeerbare fouten te maken dan de zelfindieners in deze groep (de kans dat het in de steekproef waargenomen verschil veroorzaakt is door toevaleffecten bedraagt p=0,22). Wel maken de grootste FD's hier nog steeds significant minder positief corrigeerbare fouten dan de kleinste FD's.

Figuur 7 laat de situatie zien voor de materiële fouten en waardeafspraken. Het beeld is nu wél enigszins anders, in die zin dat de zelfindieners in de rode groep nu wat minder goed presteren dan in de eerdere figuren.[47] Het gevolg is dat nu voor álle ondernemers (dus ook werkgevers en BV's) geldt dat met een FD vanaf de 2e FD-grootte significant minder materiële fouten gemaakt worden dan door de zelfindieners (Tabel 5). Voor de kleinste FD's is het beeld onveranderd: ondernemers met een kleine FD maken niet aantoonbaar minder materiële fouten dan zelfindieners, en dat geldt zowel voor de groep IH-ZZP/starter als voor de werkgever/BV.

[47] Bedenk daarbij ook dat de rode groep in deze analyse alleen stratum 7 bevat: de grootste werkgevers en BV's in het MKB.

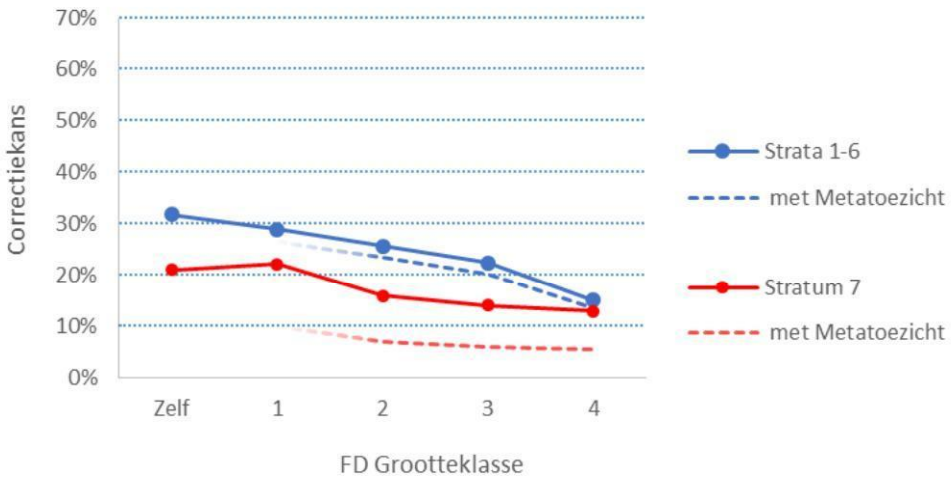

***Figuur 7**. Correctiekans op basis van de materiële correcties en waardeafspraken in relatie tot de grootteklasse van de betrokken FD, waarbij daarnaast ook de zelfindieners zijn weergegeven. In rood is nu de situatie weergegeven voor alleen stratum 7 (de grootste werkgevers/BV's uit het MKB). In blauw de situatie voor alle overige ondernemers (IH-ZZP'ers en starters plus de kleinere werkgevers/BV's). Zie verder het bijschrift bij Figuur 5.*

***Tabel 5**. Correctiekans op basis van materiële correcties en waardeafspraken (voor de situatie zonder metatoezicht). De significantie van de onderlinge verschillen is aangegeven met letters (zie bijschrift Tabel 3).*

Soort ondernemer / Type indiener	Stratum 1 - 6	Sign. 5%	Sign. 10%	Stratum 7	Sign. 5%	Sign. 10%
Zelfindiener	31,8%	a . . .	a . . .	21,0%	a .	a .
1. FD-grootte ≤ 35	28,9%	ab . .	ab . .	22,2%	a .	a .
2. FD-grootte 36 - 400	25,6%	. bc .	. bc .	16,0%	. b	. b
3. FD-grootte 401 - 5.500	22,4%	. . cd	. . c .	14,1%	. b	. b
4. FD-grootte > 5.500	15,1%	. . . d	. . . d	13,0%	. b	. b

Samenvatting resultaten

Resultaat 1 | Grotere FD's dienen aantoonbaar betere aangiften in dan kleinere. Het betreft een sterk verband dat van doorslaggevend belang is voor de aangiftekwaliteit.[48]

Resultaat 2 | Aangiften door kleine FD's zijn *niet* aantoonbaar beter dan die van zelfindieners.[49]

Resultaat 3 | FD's waarmee een convenant is afgesloten (HT-FD's) leveren voor hun 'gewone' klanten dezelfde kwaliteit als 'gewone' FD's van vergelijkbare grootte. Omdat HT-FD's veel vaker de grotere FD's zijn (en grotere FD's betere aangiften indienen) zijn de 'gewone' aangiften door HT-FD's *gemiddeld over de hele groep* toch significant beter.

Resultaat 4 | Aangiften van *IH-ZZP'ers en starters* die meedoen aan HT (metatoezicht) zijn *niet* beter van kwaliteit dan aangiften van andere IH-ZZP'ers/starters (bij vergelijkbare FD-grootte).

Resultaat 5 | Aangiften van *werkgevers en BV's* die meedoen aan HT zijn *wel* beter van kwaliteit dan aangiften van andere werkgevers/BV's (bij vergelijkbare FD-grootte). Het gaat daarbij om een daling van de foutkans van ca. een kwart (of iets meer; tot 30% bij positieve correcties).

Resultaat 6 | De betere kwaliteit onder HT bij werkgevers en BV's is vooral duidelijk wanneer zowel VPB- als LH-plicht bestaat (stratum 6 en 7). Als enkel naar materiële fouten gekeken wordt blijkt de foutkans alleen duidelijk lager bij de grootste werkgevers/BV's (stratum 7).

---

[48] Deze relatie is dominant, maar niet in het hele MKB even sterk. Het verband is voor de IH-ZZP'ers en starters sterker dan bij de werkgevers en BV's.

[49] Bij werkgevers en BV's lijken de aangiften die via een *kleine* FD gedaan worden zelfs iets *minder* van kwaliteit dan aangiften die door zelfindieners gedaan worden. Statistisch gezien bestaat echter niet voldoende zekerheid om aan te nemen dat dit ook voor de totale populatie werkgevers en BV's het geval is.

103586 0131

Discussie

11 | FD-grootte

Hoewel de grootte van de FD in eerste instantie in het onderzoek betrokken werd als aanvulling op de hoofdvragen, blijkt juist deze factor van doorslaggevend belang voor de aangiftekwaliteit. De omvang van de FD blijkt zelfs verklarend te zijn voor verschillen die zonder kennis over de FD-grootte ten onrechte aan andere FD-kenmerken toegeschreven zouden worden. Zo zou het afsluiten van een convenant ten onrechte verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor de lagere correctiekans van HT-FD's (Tabel 2), terwijl de groter omvang van HT-FD's de werkelijke (achterliggende) oorzaak is. Ook zou ten onrechte de conclusie getrokken kunnen worden dat FD-aangiften per definitie beter van kwaliteit zijn dan aangiften van zelfindieners (Tabel 2) terwijl dit voor kleine FD's niet het geval blijkt te zijn.

Het aangetoonde verband tussen aangiftekwaliteit en FD-grootte blijkt overigens niet tot het MKB beperkt te zijn. Uit eerder onderzoek blijkt dat een vergelijkbaar verband ook bestaat bij Particulieren [50]; het betreft dus kennelijk een algemeen gegeven.

Opvallend is dat het verband significant sterker (steiler) blijkt te zijn bij starters en IH-ZZP'ers dan bij werkgevers en BV's. De oorzaak moet waarschijnlijk gezocht worden in de entiteitbenadering bij het juist- en volledigheid criterium. Een entiteit krijgt voor zijn aangiften alléén het label juist en volledig als voor *alle* finummers uit het dossiers, de aangiften voor *alle* middelen juist en volledig zijn. Bij werkgevers en BV's zijn de dossiers vaak groter (meer finummers) en zijn veelal meer en complexere middelen betrokken. Daarom zal het *bij dezelfde inspanning* moeilijker zijn om *álle* aangiften uit het dossier foutenvrij te krijgen. Dat verklaart waarschijnlijk de minder steile daling bij deze groep ondernemers.

De oorzaak van het verband tussen FD-grootte en aangiftekwaliteit lijkt voor de hand te liggen. Aangiften door grotere FD's zijn beter van kwaliteit omdat grotere FD-organisaties waarschijnlijk het aangifteproces beter hebben ingericht, zij meer kennis en ervaring weten te bundelen en beter in staat zijn kwaliteit binnen de organisatie te borgen.
Er is echter ook een tweede, aanvullende verklaring mogelijk. Wellicht kiezen ondernemingen en particulieren met een van nature meer compliante instelling vaker voor een grotere FD omdat zij er vanuit gaan dat deze FD's meer zekerheid bieden. Belastingplichtigen die minder geïnteresseerd zijn in deze zekerheid (of juist scherp aan de wind willen zeilen) kiezen wellicht eerder voor de kleinere FD om de hoek. In het onderzoek is wel rekening gehouden met het feit dat grotere FD's een andere klantenkring bezitten voor wat betreft het stratum en de indeling in klein/ middenbedrijf, en wordt daarvoor ook gecorrigeerd. Maar met eventuele verschillen in klantenkring qua houding of intentie kon in dit onderzoek geen rekening gehouden worden.

---

[50] - Fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van de aangifte; Steekproef Particulieren 2011. A.P. Schaffers & R. Aliev, Belastingdienst/ CKC/ O&M, Utrecht, december 2013. Ref. O&M / 2013 / 13070 I – 24008.
- Fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van de aangifte; Steekproef Particulieren 2012. M. Hunneman, K. v.d. Sande & A.P. Schaffers, Belastingdienst/ CKC/ O&M, Utrecht, maart 2015. Ref. O/15004-I.

103586 0131

Deze tweede verklaring impliceert overigens deels ook weer de eerste; de door de ondernemer verwachte betere kwaliteit van grotere FD's zal immers ergens op gebaseerd moeten zijn. Er zou in dit geval sprake kunnen zijn van een zelfversterkende terugkoppeling: een grotere FD levert betere aangiften, trekt daardoor de meer compliante klanten aan, waardoor gemiddeld genomen de kwaliteit van zijn aangiften verder verbetert, etc.

12 | Zelfindieners en kleine FD's

Omdat een mogelijke verschil in houding van de klantenkring als mede-verklaring niet uitgesloten kan worden, dient uit de resultaten ook niet te snel de conclusie getrokken worden dat een kleine FD geen toegevoegde waarde levert. Weliswaar verschilt de correctiekans bij een kleine FD niet significant van die bij zelfindieners, maar het is niet bekend wat de correctiekans van ondernemers met een kleine FD zou zijn wanneer zij *níet* die FD ingeschakeld hadden. Immers, de reden voor het inschakelen van een FD zal in een deel van de gevallen een gebrek zijn aan eigen fiscale kennis en kunde, of in elk geval een gebrek aan vertrouwen in die eigen kennis. In dat geval zou de groep ondernemers bij een kleine FD zónder deze FD waarschijnlijk beduidend meer fouten maken en is het dus *dankzij* de kleine FD dat het foutenpercentage toch op ongeveer hetzelfde niveau of lager uitkomt als bij de zelfindieners. Zo is het dus mogelijk dat ook de kleine FD tóch meerwaarde levert, ondanks het feit dat de uiteindelijke kwaliteit niet beter is dan bij zelfindieners.

Bij de vergelijking met zelfindieners moet ook bedacht worden dat grotere ondernemingen (ook binnen het MKB) regelmatig een eigen financiële of fiscale afdeling bezitten die aangiften verzorgt. Een dergelijke ondernemer geldt dan weliswaar als zelfindiener, maar heeft feitelijk een eigen "FD" in huis. Dit kan het foutenpercentage van de zelfindieners als groep relatief laag houden en kan zo een (deel)verklaring vormen voor het feit dat zelfindieners onder de werkgevers en BV's zelfs iets minder fouten lijken te maken dan werkgevers/BV's met een kleine FD.

13 | Horizontaal toezicht

Het onderzoek toont aan dat enkel het met de FD afsluiten van een convenant niet zorgt voor betere aangiften door die (HT-) FD. Convenant-FD's leveren voor hun 'gewone' klanten immers dezelfde kwaliteit als 'gewone' FD's van vergelijkbare grootte. Dit impliceert tegelijkertijd ook dat de Belastingdienst er niet in geslaagd is om de betere FD's te selecteren voor HT, anders dan dat vooral de *grotere* FD's geselecteerd zijn. Daar is op zichzelf niets mis mee nu gebleken is dat vooral bij de grotere FD's een goede aangiftekwaliteit te vinden is. Maar tegelijk kan geconstateerd worden dat er niet méér bereikt is dan wat ook bereikt zou zijn als het selectiecriterium enkel de omvang van de FD was geweest. De selectie heeft er immers *níet* toe geleid dat ook uit FD's van vergelijkbare omvang steeds de betere geselecteerd zijn.

De betere kwaliteit van de 'gewone' aangiften van HT-FD's als groep (Tabel 2) is dus een schijneffect veroorzaakt door een veel groter aandeel aan grotere FD's in deze groep. De kans dat er in 'gewone' aangiften van een (willekeurige) HT-FD fouten voorkomen is inderdaad kleiner dan bij

103586 0131

een (willekeurige) 'gewone' FD, maar dat is simpelweg omdat het waarschijnlijker is dat de HT-FD groter is.

Alleen als de klant daadwerkelijk zelf meedoet met HT en zijn aangiften indient onder het convenant, blijkt de correctiekans *ook bij vergelijkbare FD-grootte* significant lager te kunnen zijn. Dus alleen als de klant zelf meedoet aan HT kan er sprake zijn van een 'werkelijk' betere kwaliteit (die dus niet als schijneffect te karakteriseren is). Het blijkt dat dit alleen optreedt bij werkgevers en BV's; bij starters en IH-ZZP'ers is er géén sprake van een lager foutenpercentage onder metatoezicht.[51]
De mate waarin bij werkgevers/BV's minder fouten worden gemaakt onder metatoezicht bedraagt ruim een kwart (bij gelijke FD-omvang; zie ook Figuur 2). Voor enkel de positief corrigeerbare fouten gaat het om bijna 30% minder (Figuur 3).
Dit zijn forse verbeteringen, maar deze cijfers laten tegelijk ook zien dat het niet zo is dat aangiften onder metatoezicht vrij van fouten zijn. De werkelijkheid is dat starters en IH-ZZP'ers onder metatoezicht *niet* minder vaak een fout in hun aangiften maken, en werkgevers en BV's tot ca. 30% minder.

In een eerder uitgevoerde studie[52] werd een belangrijke oorzaak van de lagere correctiekans onder metatoezicht vooral gezocht in selectie-effecten. Een FD die met de Belastingdienst een convenant heeft afgesloten zal immers niet elke klant ook aan dit convenant laten deelnemen; zo zal hij 'risicovolle' klanten minder snel laten participeren. Daarnaast zullen ondernemers met een meer compliant karakter waarschijnlijk ook zelf eerder geneigd zijn om mee te doen met HT. Er kan dus langs deze wegen bij horizontaal toezicht sprake zijn van voorselectie in de richting van meer compliante klanten. Een lagere correctiekans onder metatoezicht zou dan betekenen dat deze selectie werkt en dat de juiste groep klanten in HT zit.

Hoewel selectie-effecten inderdaad een rol kunnen spelen, is het op basis daarvan echter niet eenvoudig om in te zien waarom in de groep starter/IH-ZZP niet óók een lagere correctiekans bij metatoezicht gevonden wordt.[53] Selectie-effecten zouden immers in dezelfde mate ook bij die groep moeten spelen. We zouden dan onder HT een uniform beeld verwachten binnen het hele MKB, maar de huidige studie laat juist een gedifferentieerd beeld zien; wél een lagere correctiekans bij werkgevers en BV's, maar niet bij starters en IH-ZZP'ers.

---

[51] Ca. 38% van alle HT-entiteiten betreft ondernemers uit de groep IH-ZZP/starter. Daarbij gaat het voornamelijk om IH-ZZP'ers (en dan met name de grotere die geregeld tot het middenbedrijf behoren).

[52] Fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van de aangifte van ondernemers; Steekproef Ondernemingen 2014. Belastingdienst, Directie Handhaving, Expertisecentrum Handhaving en Intelligence, Utrecht. Februari 2016.

[53] Bij starters en IH-ZZP'ers is deelname aan HT minder frequent: ca. 1,4% tegenover ca. 4,7% bij de werkgevers en BV's (zie bijlage 2). De groep starters/IH-ZZP'ers is echter veel groter dan de groep werkgevers/BV's (68% tegenover 32%). Daardoor gaat het uiteindelijk bij ca. 38% van alle entiteiten met HT toch om ondernemingen uit de groep starter/IH-ZZP. Het betreft dan overigens vooral IH-ZZP'ers en met name de grotere daaronder.

Deze differentiatie suggereert dat de fiscale complexiteit van de onderneming een belangrijke rol speelt in de oorzakelijke verklaring. Aangiften van starters en IH-ZZP'ers zijn over het algemeen eenvoudig en dermate rechttoe rechtaan dat extra aandacht door de FD in het kader van horizontaal toezicht bijna niet tot minder fouten *kán* leiden. In aangiften van starters of IH-ZZP'ers zijn weinig fiscaal grijze gebieden aanwezig, waardoor potentiële fouten er in eerste aanleg al gemakkelijk door de FD kunnen worden uitgehaald (*quick wins*). Het daarbovenop ook nog eens meedoen aan HT heeft dan weinig meerwaarde op die reeds verbeterde eenvoudige aangifte. De situatie is anders bij werkgevers en BV's waar veel meer aspecten in de aangifte voorkomen waarover discussie mogelijk is. Tekenend is daarbij ook het feit dat binnen de werkgevers en BV's de aangiften onder metatoezicht *vooral* beter blijken te zijn wanneer er binnen de entiteit sprake is van zowel VPB als LH (stratum 6 en 7) en niet slechts één van de twee middelen (stratum 5).
Ook de resultaten voor de materiële correcties zijn volledig in lijn met deze redenering. Het gaat in dat geval om fouten die qua correctiebedrag behoorlijk zijn, althans in verhouding tot de omzet van de onderneming. Het blijken dan vooral de grootste en meest complexe ondernemingen te zijn (stratum 7) waar metatoezicht samengaat met minder van dit soort fouten.

Fiscale complexiteit als onderdeel van de verklaring van het effect van HT impliceert dus dat niet zozeer selectie-effecten maar juist meer directe effecten ten grondslag liggen aan de betere aangiftekwaliteit van ondernemers die meedoen met HT (zoals meer aandacht door de FD en betere benutting van de mogelijkheid tot vooroverleg). Daarbij lijkt de fiscale complexiteit van de onderneming bepalend voor de mogelijke effectiviteit van deze aandacht.

Samenvattend roepen de resultaten het beeld op waarbij de meerwaarde die via HT behaald kan worden vooral ligt bij die fiscale aspecten waarover discussie mogelijk is (fiscale interpretatie, waarderingskwesties, etc.). Bij ondernemingen met een eenvoudige fiscale situatie en zonder veel administratieve organisatie en interne beheersing zijn deze mogelijkheden er nauwelijks. De FD doet wat hij kan en haalt de meest voor de hand liggende fouten er uit. Via HT (meer aandacht en/of vooroverleg) valt dan niet veel extra te bereiken (en als het *garbage in* is, dan zal het ook *garbage out* zijn). Hoe complexer de organisatie en hoe omvangrijker de administratieve organisatie en interne beheersing, hoe beter onjuistheden door de FD in het kader van HT voorkomen kunnen worden.

103586 0131

Conclusies

Conclusie 1 | Hoe groter de FD, hoe beter de aangiftekwaliteit van MKB-ondernemingen. Het gaat om een sterk en dominant verband dat eerder ook is gevonden bij Particulieren. Wanneer met deze relatie geen rekening gehouden wordt kunnen waargenomen verschillen in aangiftekwaliteit ten onrechte aan andere kenmerken toegeschreven worden.

Conclusie 2 | De aangiftekwaliteit van ondernemers met een kleine FD verschilt niet aantoonbaar van die van zelfindieners. Omdat zelfindieners echter een bijzonder diverse groep vormen is dit een onderwerp voor vervolgonderzoek.

Conclusie 3 | Convenant-FD's leveren voor hun 'gewone' klanten dezelfde aangiftekwaliteit als 'gewone' FD's *van vergelijkbare grootte*.

Conclusie 4 | Omdat convenanten voornamelijk met de grotere FD's zijn afgesloten, zijn de *'gewone'* aangiften door convenant-FD's *gemiddeld over de groep als geheel* toch beter van kwaliteit dan aangiften door 'gewone' FD's. Er bestaat echter geen causale relatie tussen het bezit van een convenant en de kwaliteit van 'gewone' aangiften (zie immers Conclusie 3). Het verband ontstaat enkel vanwege het feit dat grotere FD's een betere aangiftekwaliteit laten zien.

Conclusie 5 | Als de ondernemer daadwerkelijk participeert in HT (en zijn aangiften dus indient onder het convenant) zijn de aangiften vaak beter van kwaliteit, in die zin dat (ook bij dezelfde FD-grootte) de correctiekans lager ligt onder HT. Gebleken is dat deze lagere correctiekans alleen optreedt bij werkgevers en BV's en met name wanneer er sprake is van *zowel* VPB- als LH-plicht. Bij starters en IH-ZZP'ers wordt onder HT géén betere aangiftekwaliteit waargenomen.[54]

Conclusie 6 | Alleen bij de grootste werkgevers en BV's gaat HT óók samen met een daling van de kans op materiële fouten.

Conclusie 7 | Horizontaal toezicht lijkt alleen tot betere aangiften te kunnen leiden bij ondernemingen met voldoende fiscale complexiteit. Waarschijnlijk zijn de mogelijkheden voor de FD om in het kader van HT tot een betere aangifte te komen beperkt zolang er geen sprake is van voldoende omvang van de administratieve organisatie en/of interne beheersing. Dit verdient nader onderzoek.

Conclusie 8 | Het mechanisme waarlangs meedoen aan HT (bij een deel van de ondernemers) tot minder fouten leidt moet waarschijnlijk niet alleen gezocht worden in selectie-effecten (zoals selectie van de juiste klant) maar vooral in directe effecten zoals rechtstreekse aandacht door de FD en het beter benutten van de mogelijkheid tot vooroverleg. Op die manier is beter te ver-

[54] Ca. 38% van de HT-ondernemingen behoort tot deze groep, waarbij overigens een deel tot het middenbedrijf gerekend kan worden.

103586 0131

klaren waarom de effectiviteit van HT toeneemt met toenemende fiscale complexiteit bij de onderneming. Deze gedachte dient echter nader onderzocht te worden.

Breder perspectief | Het is goed te bedenken dat HT momenteel ca. 3% van de MKB-populatie raakt. De conclusies rondom HT zijn dus alleen van belang voor dat deel van het MKB. De in dit rapport aangetoonde relatie tussen aangiftekwaliteit en FD-grootte is daarentegen belangrijk voor alle MKB ondernemingen die van een FD gebruik maken.

Literatuur

- Fiscaal toezicht op maat, Commissie Horizontaal Toezicht Belastingdienst, Redactie: Prof. dr. L.G.M. Stevens et al., Den Haag, juni 2012.
- Werken aan onomstreden uitvoering en handhaving door de Belastingdienst. Inzicht na 100 dagen Belastingdienst". Jaap Uijlenbroek, DG-Belastingdienst, Den Haag, 10 mei 2017.
- Fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van de aangifte van ondernemers; Steekproef Ondernemingen 2014. A.P. Schaffers, Expertisecentrum Handhaving en Intelligence, Utrecht, februari 2016.
- Fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van de aangifte; Steekproef Particulieren 2012. M. Hunneman, K. v.d. Sande & A.P. Schaffers, Belastingdienst/CKC/O&M, Utrecht, maart 2015. Ref. O/15004-I.
- Fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van de aangifte; Steekproef Particulieren 2011. A.P. Schaffers & R. Aliev, Belastingdienst/CKC/O&M, Utrecht, december 2013. Ref. O&M/ 2013/ 13070 I - 24008.

103586 0131

Verklarende woordenlijst

Begrip	Definitie
Administratieve organisatie en interne beheersing	*Administratieve Organisatie* is het geheel van maatregelen ten behoeve van het coördineren en afstemmen van het organisatiefunctioneren. Dit is van belang om financiële verantwoording te kunnen afleggen. *Interne beheersing* is het proces gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid omtrent het bereiken van doelstellingen op het gebied van de effectiviteit en efficiëntie van de bedrijfsprocessen, de betrouwbaarheid van de financiële informatieverzorging, de naleving van relevante wet- en regelgeving en interne beleidsrichtlijnen en procedures.
AO/IB	Afkorting van administratieve organisatie en interne beheersing.
Becon	Afkorting van belastingconsulent.
Beconnummer	Het nummer waaronder een belastingconsulent, administratie- of accountantskantoor geregistreerd is bij de Belastingdienst. Sommige FD's hebben één beconnummer, maar dikwijls worden meerdere beconnummers gebruikt binnen eenzelfde FD-organisatie. Dat wordt veroorzaakt door fusies en overnames of door meerdere vestigingen of kantoren binnen de overkoepelende FD-organisatie.
BV	Besloten Vennootschap. In dit rapport de aanduiding voor een entiteit (die al 3 jaar of langer als ondernemer bestaat) met VPB-plicht.
Convenant, HT-convenant	Een convenant tussen de Belastingdienst en een FD die het voor de ondernemer mogelijk maakt om aangiften via de betreffende FD in te dienen onder horizontaal toezicht.
Convenant-FD	Een FD die een HT-convenant heeft afgesloten met de Belastingdienst (ook wel HT-FD genoemd). Bij de meeste convenant-FD's zijn de klanten niet vanzelf ook aangesloten op het convenant; zij hebben de mogelijkheid om daar (in overleg met de FD) al of niet voor te kiezen.
Correctie	Een aanpassing/wijziging door de Belastingdienst van een door een belastingplichtige ingediende aangifte. In dit rapport geïnterpreteerd als een door de belastingplichtige (al of niet bewust) gemaakt fout.
Dossier, entiteit	Een onderneming, al dan niet tezamen met één of meer daarmee direct of indirect in bestuurlijk, financieel, administratief of maatschappelijk opzicht verbonden belastingplichtigen.
Entiteit, dossier	Een onderneming, al dan niet tezamen met één of meer daarmee direct of indirect in bestuurlijk, financieel, administratief of maatschappelijk opzicht verbonden belastingplichtigen.

103586 0131

FD	Afkorting van fiscaal dienstverlener.
Fiscaal belang	Het belastingbedrag dat afgedragen of verschuldigd is voor een bepaald belastingmiddel of voor alle belastingmiddelen gezamenlijk berekend over een jaar.
Fiscaal dienstverlener	In dit rapport wordt hiermee gedoeld op intermediairs die voor (onderdelen van) ondernemingen of voor particuliere belastingplichtigen belastingaangiften indient.
Fiscaal nummer, finummer	Registratienummer van een belastingplichtige rechtspersoon. Zowel gebruikt voor natuurlijke als voor niet-natuurlijke personen.
Juiste en volledige aangifte	Een aangifte is juist als de gegevens in de relevante rubrieken van de aangifte correct zijn opvoert. Een aangifte is volledig als alle relevante rubrieken van de aangifte zijn ingevuld.
Horizontaal toezicht	Bij horizontaal toezicht wordt uitgegaan van wederzijds vertrouwen tussen de Belastingdienst en een Fiscaal dienstverlener. De FD werkt volgens vooraf in een convenant overeengekomen normen, waarmee de Belastingdienst erop vertrouwt dat ingediende aangiften kloppen. Het toezicht dat de Belastingdienst uitoefent op deze manier van werken wordt in het convenant aangeduid met de term 'metatoezicht.'
HT	Afkorting van horizontaal toezicht.
HT-convenant, convenant	Een convenant in het kader van horizontaal toezicht tussen de Belastingdienst en een FD.
HT-FD	Een FD die een HT-convenant heeft afgesloten met de Belastingdienst (ook wel convenant-FD genoemd). Bij de meeste HT-FD's zijn de klanten niet vanzelf ook aangesloten op het convenant; zij hebben de mogelijkheid om daar (in overleg met de FD) al of niet voor te kiezen.
IH-ZZP'er	In dit rapport een entiteit (die 3 jaar of langer als ondernemer bestaat) zonder VPB- en zonder LH-plicht.
Kasstroom	Dit is de informele term voor belastingontvangsten. Het houdt in het saldo van opbrengsten en uitgaven in een kalenderjaar van alle belastingplichtigen. De kasstroom heeft betrekking op meerdere belastingjaren.
Kleine ondernemingen, kleinbedrijf	Dit zijn de MKB-ondernemingen die niet behoren tot het middenbedrijf.
Materialiteit	Het bedrag aan fouten waarboven een aangifte niet meer aanvaardbaar is. Bekende fouten onder deze grens (bv. aangetroffen tijdens boekenonderzoek) worden wel gecorrigeerd maar niet actief gezocht.
Materiële correctie	Positieve correctie waarbij het correctiebedrag hoger is dan de materialiteitsdrempel, Zie ook de materialiteitstabel in Bijlage 1.

103586 0131

Metatoezicht	Het (steekproefsgewijs) toezicht dat de Belastingdienst uitoefent op aangiften van ondernemers die zijn ingediend onder horizontaal toezicht. Metatoezicht geeft de Belastingdienst informatie over de kwaliteit van de processen van fiscaal dienstverleners en de kwaliteit van convenantsaangiften. Daarmee wordt vastgesteld of Horizontaal toezicht werkt en leidt tot aanvaardbare aangiften.
Middenbedrijf	Dit zijn de 400.000 grootste en/of meest risicovolle MKB-ondernemingen.
Midden- en Kleinbedrijf	Alle ondernemingen met uitzondering van de ondernemingen die vallen onder GO (grote ondernemingen). Hieronder vallen ondernemingen met maximaal 500 werknemers.
MKB	Midden- en Kleinbedrijf.
Negatieve correctie of waardeafspraak	Een correctie of waardeafspraak in het nadeel van de Belastingdienst en in het voordeel van de belastingplichtige. (Belastingplichtige had zichzelf in de aangifte ten onrechte benadeeld).
Ondernemer, onderneming	Een natuurlijk- of rechtspersoon, geïdentificeerd door een entiteitsnummer. Een entiteit kan bestaan uit één of meerdere fiscaal nummers.
Particulier	Natuurlijk persoon die belastingplichtig is voor de inkomstenbelasting en geen ondernemer is.
Positieve correctie of waardeafspraak	Een correctie of waardeafspraak in het voordeel van de Belastingdienst en in het nadeel van de belastingplichtige. (Belastingplichtige had zichzelf in de aangifte ten onrechte bevoordeeld).
Quasi-ondernemer	Ondernemer die slechts door een juridische huls (BV) of als gevolg van specifieke fiscale regels deel uitmaakt van het MKB-segment (en dus ook voor de btw ondernemer is). Bijvoorbeeld een zonnepaneelhouder.
RAM	Afkorting van Risico Analyse Model. Database/datawarehouse van de Belastingdienst.
Starter	Een entiteit die minder dan 3 jaar bestaat.
Steekproef	Een vorm van onderzoek waarbij een selectie wordt gemaakt uit de totale populatie (doelgroep van het onderzoek) met de bedoeling dat de resultaten gelden (representatief zijn) voor de gehele populatie. De selectie vindt willekeurig (aselect) plaats, zonder voorafgaande risicoselectie.
Waardeafspraak	Een afspraak met een belastingplichtige over een correctie/handelswijze die in toekomstige aangiften moet worden doorgevoerd/aangebracht en/of afspraken waar in toekomstige aangiften rekening moet worden gehouden. De belastingplichtige verwerkt de afspraken zelf in de aangiften.
Werkgever	In dit rapport de aanduiding voor een entiteit (3 jaar of langer als ondernemer bestaand) met LH-plicht.

103586 0131

Zelfindiener	Een entiteit die zijn aangiften zelf indient, in die zin dat bij geen van de aangiften van de entiteit een beconnummer vermeld is. (Er kan dus niet vastgesteld worden dat bij de entiteit een FD betrokken is).

Bijlage 1 Gehanteerde materialiteitstabel

Omzet	Materialiteits-drempel
0 - 300.000r	5% van de omzet
300.000 - 500.000	15.000
500.000 - 1.000.000	30.000
1.000.000 - 2.200.000	60.000
2.200.000 - 4.400.000	120.000
4.400.000 - 8.800.000	180.000
8.800.000 - 17.500.000	300.000
17.500.000 - 35.000.000	600.000
35.000.000 - 70.000.000	900.000
70.000.000 - 140.000.000	1.500.000
140.000.000 en meer	3.000.000

Bijlage 2 Populatie-aandeel van de vier typen indieners

Type indiener	IH-ZZP/starter	Werkgever/BV	Totaal
Zelfindiener	33,3 %	12,1 %	26,6 %
Klant van 'gewone' FD	57,2 %	66,5 %	60,1 %
Niet-HT-klant bij HT-FD	8,1 %	16,7 %	10,8 %
Metatoezicht bij HT-FD	1,4 %	4,7 %	2,4 %

Procentuele aandelen zijn op entiteitsniveau (gebaseerd op Steekproef Ondernemingen 2014 en 2015), voor de MKB-populatie zonder quasi-ondernemingen en zonder stichtingen en verenigingen. De eerste groep ondernemers (IH-ZZP/starter) beslaat 68,2% van deze populatie, de tweede groep (werkgever/BV) 31,8%.

Bijlage 3 Relatie HT en FD-omvang

Er zijn ca. 17.600 FD's die tenminste één IB/VPB aangifte per jaar doen.
Daarvan heeft ca. 1,65% een convenant afgesloten met de Belastingdienst (HT-FD).

Van de grootste 20 heeft ca. 75% een convenant; daarbuiten (ca. 17.580) slechts 1,55%
Van de grootste 50 heeft ca. 60% een convenant; daarbuiten (ca. 17.550) slechts 1,45%
Van de grootste 100 heeft ca. 50% een convenant; daarbuiten (ca. 17.500) slechts 1,35%
Van de grootste 250 heeft ca. 33% een convenant; daarbuiten (ca. 17.350) slechts 1,2%
Van de grootste 500 heeft ca. 23% een convenant; daarbuiten (ca. 17.100) slechts 1,0%
Van de grootste 1000 heeft ca. 15% een convenant; daarbuiten (ca. 16.600) slechts 0,8%
Etc.

In de figuur hieronder is dit verband grafisch weergegeven.

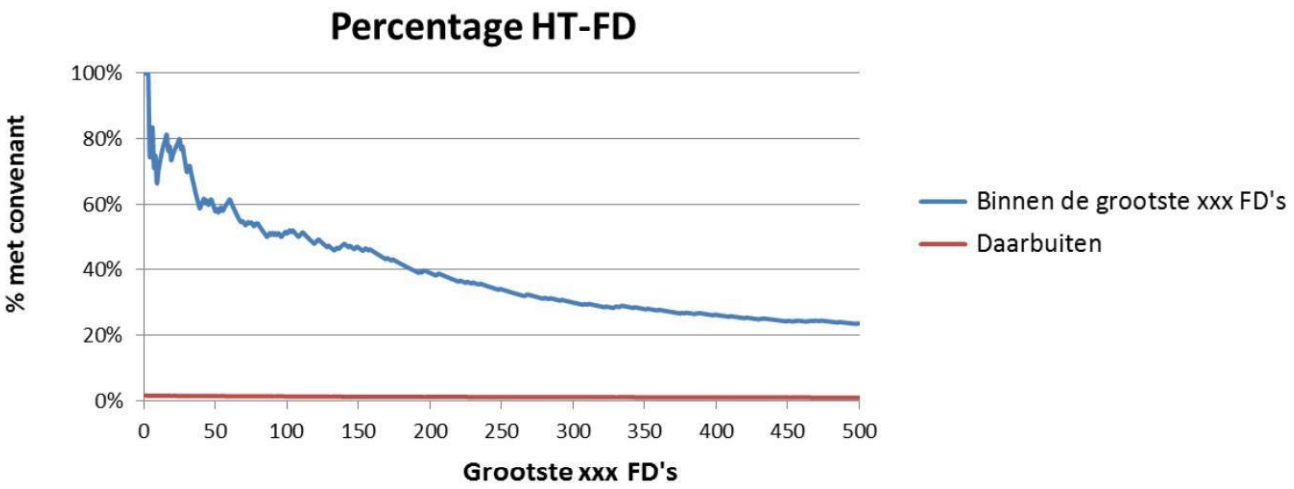

Bovenstaande figuur loopt slechts tot de grootste 500. We kunnen de horizontale as ook uitbreiden tot zij de hele FD populatie omvat, dat leidt dan tot de figuur hieronder:

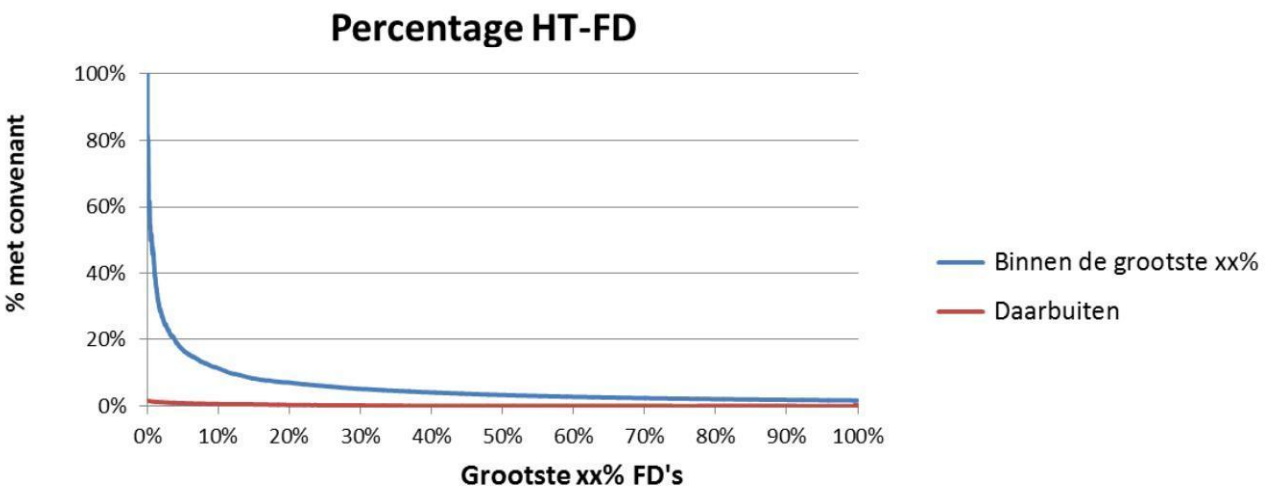

Duidelijk is dat er een zeer sterk verband bestaat tussen de omvang van de FD en de kans dat een convenant met de Belastingdienst afgesloten is.

Bijlage 3 (vervolg): Relatie HT en FD-omvang.

We kunnen hierboven getoonde relatie ook langs een andere lijn bekijken:

Indien er geen relatie zou bestaan tussen FD-grootte en het al of afsluiten van een convenant met de Belastingdienst dan zou binnen de grootste 10% van de FD's ook 10% van alle afgesloten convenanten verwacht worden (aangezien de grootste 10% FD's dan een willekeurige trekking van 10% uit alle aanwezige convenanten zouden moeten vormen). Binnen de grootste 20% zou 20% van alle convenanten verwacht worden, binnen de grootste 50% zou 50% verwacht worden, binnen de grootste 80% zou 80% verwacht worden, etc.

In werkelijkheid blijkt het verband als volgt:

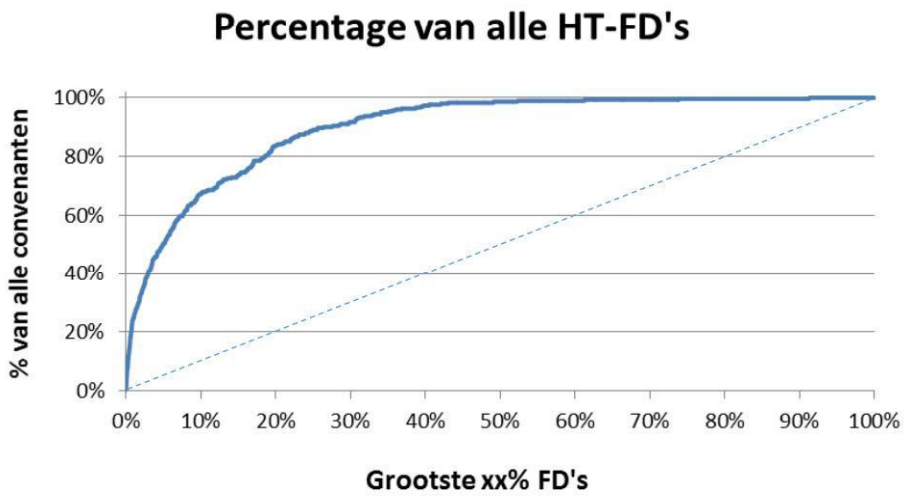

Dit feitelijk aangetroffen verband wijkt sterk af van de diagonale rechte lijn van linksonder naar rechtsboven die we zouden verwachten als er geen verband is tussen FD-grootte en het afsluiten van een convenant.

We zien het volgende:
Binnen de grootste 1% FD's is al 25% van alle HT-FD's aanwezig (i.p.v. 1%).
Binnen de grootste 2% FD's is al 33% van alle HT-FD's aanwezig (i.p.v. 2%).
Binnen de grootste 5% FD's is al 50% van alle HT-FD's aanwezig (i.p.v. 5%).
Binnen de grootste 10% FD's is al 67% van alle HT-FD's aanwezig (i.p.v. 10%).
Binnen de grootste 20% FD's is al 84% van alle HT-FD's aanwezig (i.p.v. 20%).
Etc.

Opnieuw is duidelijk is dat er een zeer sterk verband bestaat tussen de omvang [55] van de FD en de kans dat een convenant met de Belastingdienst afgesloten is.

[55] In deze bijlage is de omvang van de FD gedefinieerd als het *totale* jaarlijkse aantal IH/VPB aangiften, niet enkel het aantal aangiften voor ondernemers (zoals elders in dit rapport). Voor het gepresenteerde beeld maakt dit overigens geen merkbaar verschil.

Bijlage 4 FD-gebruik MKB, verdeling over grootteklassen

Type indiener	IH-ZZP/starter	Werkgever/BV	Totaal
Zelfindiener	33,3 %	12,1 %	26,6 %
FD-grootte ≤ 35	9,4 %	8,2 %	9,0 %
FD-grootte 36 - 400	40,8 %	43,9 %	41,8 %
FD-grootte 401 - 5.500	12,1 %	24,5 %	16,0 %
FD-grootte > 5.500	4,3 %	11,4 %	6,6 %

Procentuele aandelen zijn op entiteitsniveau (gebaseerd op Steekproef Ondernemingen 2014 en 2015), voor de MKB-populatie zonder quasi-ondernemingen en zonder stichtingen en verenigingen.[56] De FD-grootteklassen zijn gebaseerd op het jaarlijks aantal aangiften IH/VPB voor ondernemers. De eerste groep ondernemers (IH-ZZP/starter) beslaat 68,5% van de populatie, de tweede groep (werkgever/BV) 31,8%.

[56] Bedenk dat de tabel geen aantalsverhouding van FD-organisaties weergeeft, maar de verhoudingen van ondernemers (entiteitsniveau) die verschillen voor wat betreft de grootte van de door hun ingeschakelde FD. Dat komt niet neer op hetzelfde. Een beperkte groep *grote* FD's kan immers heel veel ondernemers bedienen terwijl om eenzelfde aantal ondernemers te bedienen met kleine FD's een veel omvangrijker aantal FD's nodig is. Ter illustratie: hoewel slechts ca. 9% van alle entiteiten aangifte doet via een kleine FD (≤35 ondernemersaangiften per jaar) omvat de groep kleine FD's wel bijna 60% van alle FD-organisaties.

Bijlage 5 FD-gebruik MKB, verdeling over grootteklassen

IH-ZZP/starter versus *werkgever/BV*.

Procentuele verdeling van de entiteitsaangiften over de FD-grootteklassen, binnen de verschillende indienertypen.[57] De situatie is weergegeven voor twee groepen: de IH-ZZP'ers en starters enerzijds (linker kolommen) tegenover de werkgevers en BV's anderzijds (rechter kolommen). Binnen elk van deze twee groepen sommeren de aandelen over de vier indienertypen en de vier grootteklassen naar 100%.

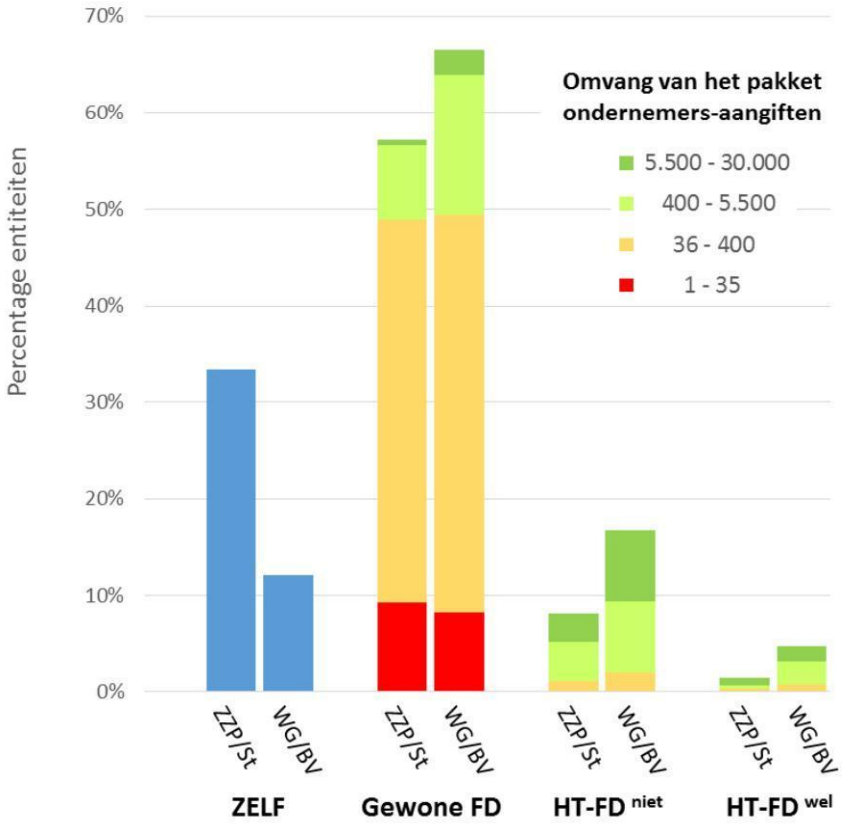

[57] Bedenk dat de figuur geen aantalsverhouding van FD-organisaties weergeeft, maar de verhoudingen van ondernemers (entiteitsniveau) die verschillen voor wat betreft de grootte van de door hun ingeschakelde FD. Dat komt niet neer op hetzelfde. Een beperkte groep *grote* FD's kan immers heel veel ondernemers bedienen terwijl om eenzelfde aantal ondernemers te bedienen met kleine FD's een veel omvangrijker aantal FD's nodig is. Ter illustratie: hoewel slechts ca. 9% van alle entiteiten aangifte doet via een kleine FD (≤35 ondernemersaangiften per jaar) omvat de groep kleine FD's wel bijna 60% van alle FD-organisaties.

Bijlage 5 (vervolg): FD-gebruik MKB, verdeling over grootteklassen.

Vergelijking tussen de strata.

Procentuele verdeling van de entiteitsaangiften over de FD-grootteklassen, binnen de verschillende indienertypen[57], hier weergegeven voor elk van de zeven strata. Binnen elk stratum sommeren de aandelen over de vier indienertypen en vier grootteklassen naar 100%.

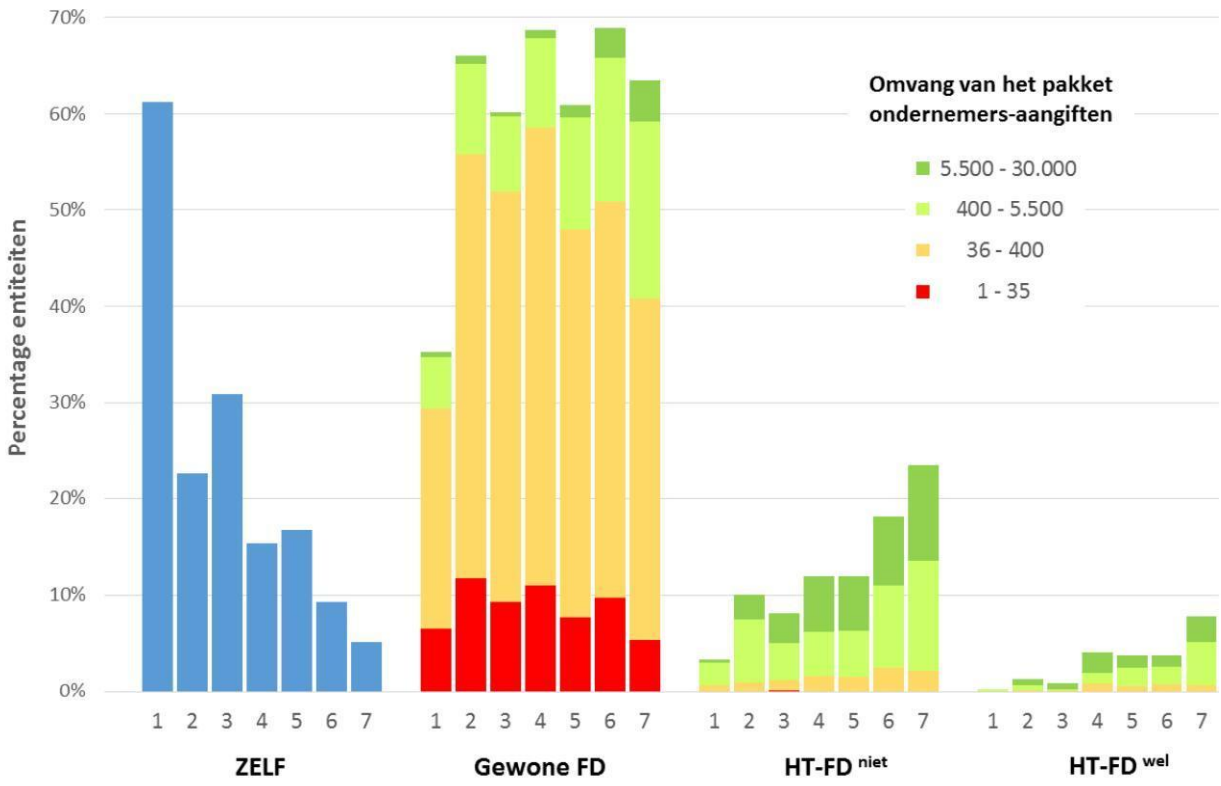

Het Oracle Data Warehouse (ODW_RAM)

- basisbestanden met intelligence velden
- regionale totalisaties (strategisch tactisch)
- landelijk totalisatie op PHT (Postcode Huisnummer Toevoeging)

RAM Opvraag/query en RAM Beeld/FleXviewer

Wat is er beschikbaar en hoe? Zie ook RAM_fleXview community

Waar gaan we het over hebben?

1. Wat is ODW_RAM? Wie gebruikt het?

- Ongeveer 100 specifieke gegevenssets (250 bestanden) snel te benaderen
  - Onderscheid tussen: operationele en strategisch tactische bestanden
  - Bijzondere bestanden:
    - Kernsofi bestanden Basis "vermogensvergelijking"
    - Kernsofi en totalisatie op Postcode Huisnummer Toevoeging (**PHT**)
    - HT_bron bestanden en Fiscaal dienstverleners bestanden
    - Vastgoed bestanden (Digitale Kadaster Kaart (DKK), Basis Administratie Gebouwen (GBA) en WOZ)
- Beveiliging, validatie en anoniem werken geregeld.
- In te zetten bij de HHR op subject en objectniveau plus allerlei overige zaken (BI etc)
- Alle belastingdienst onderdelen incl ministerie hebben of de tool of gebruiken info uit RAM

2. Wat kan er met "RAM opvraag"?

3. Wat kan er met "RAM Beeld"?

4. Wat is de fleXviewer en waar kan hij voor ingezet worden?

fleXviewer is het flexibele klantvriendelijke data uitleverformat van ons.

5. Materialiteitsbatch: kerngegevens ondernemers op dossierniveau

6. Actie:
- Zoeken via ODW_RAM info.xlsm
- Opvragen via RAM opvraag en RAM Klantbeeld en inzet fleXviewer.

Wat gebruiken we hiervoor? RAM Oracle in verschillende varianten!

1. Overzichtelijke en relatief simpel benaderbare en koppelbare bronbestanden voor het weten kiezen en richten = RAM opvraag
2. RAM Beeld

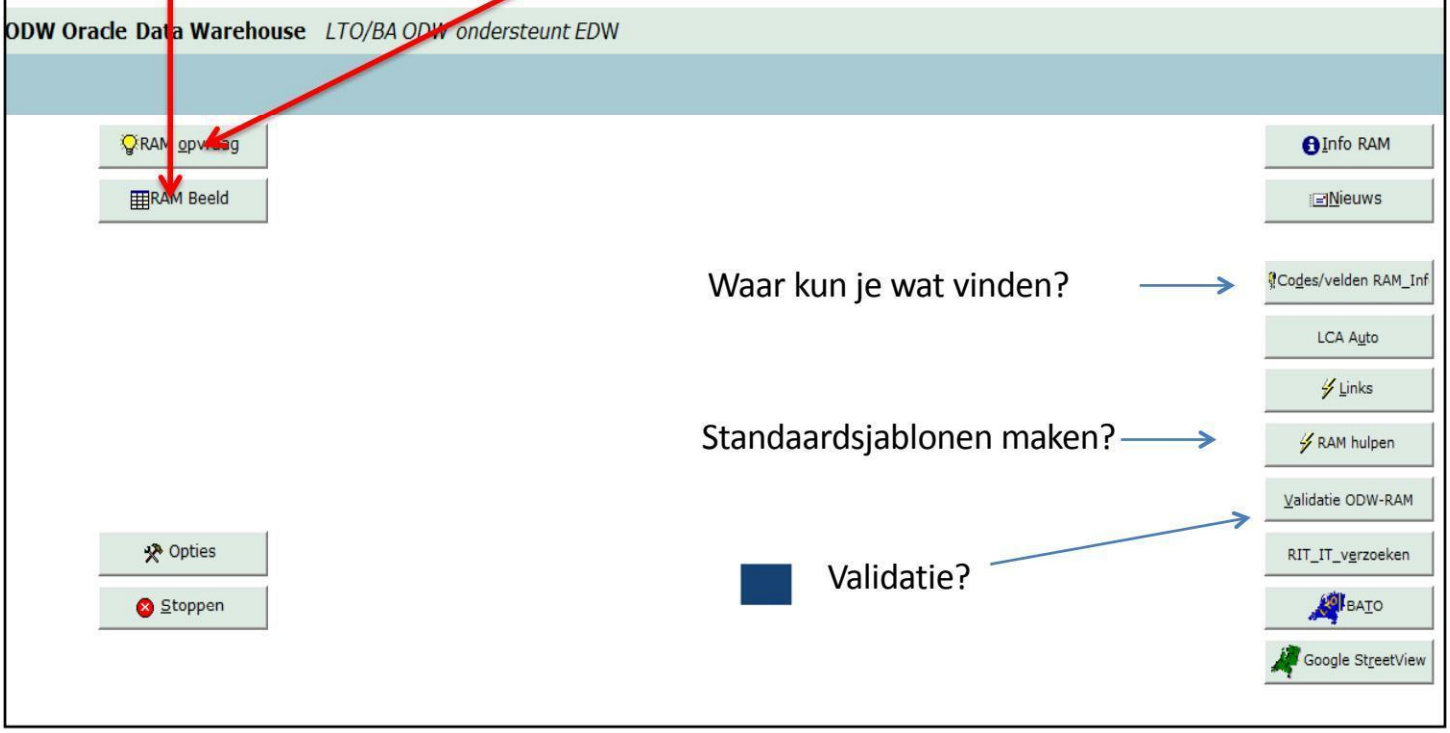

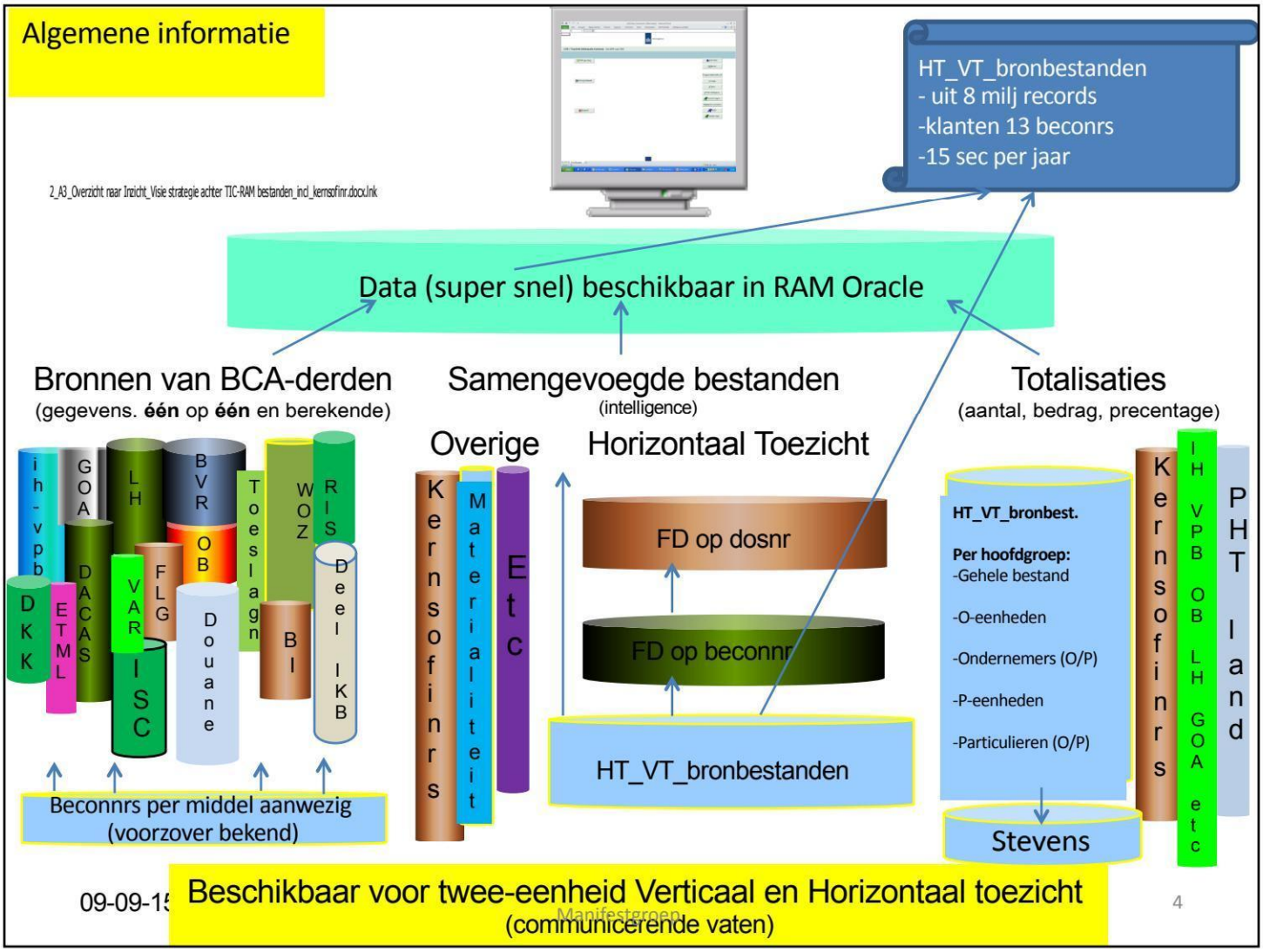
Algemene informatie
2_A3_Overzicht naar Inzicht_Visie strategie achter TIC-RAM bestanden_incl_kernsofinr.docx.lnk
HT_VT_bronbestanden
- uit 8 milj records
-klanten 13 beconrs
-15 sec per jaar
Data (super snel) beschikbaar in RAM Oracle
Bronnen van BCA-derden
(gegevens. **één** op **één** en berekende)
Samengevoegde bestanden
(intelligence)
Totalisaties
(aantal, bedrag, precentage)
Overige
Horizontaal Toezicht
ih-vpb
GOA
LH
BVR
Toeslagen
WOZ
RIS
DKK
ETML
DACAS
VAR
FLG
OB
ISC
Douane
BI
Deel IKB
Kernsofinrs
Materialiteit
Etc
FD op dosnr
FD op beconnr
HT_VT_bronbestanden
HT_VT_bronbest.
Per hoofdgroep:
-Gehele bestand
-O-eenheden
-Ondernemers (O/P)
-P-eenheden
-Particulieren (O/P)
Stevens
Kernsofinrs
IH
VPB
OB
LH
GOA
etc
PHT
Iand
Beconnrs per middel aanwezig
(voorzover bekend)
09-09-15
Beschikbaar voor twee-eenheid Verticaal en Horizontaal toezicht
(communicerende vaten)
Manifestgroep
4

Theorie materialiteitsbatch

Materialiteitsbatch =

- vergelijking van kengetallen (ratio's) van de individuele ondernemer met de kengetallen uit de homogene groep waartoe de ondernemer zelf behoort

ratio's

- vergelijking wordt uitgedrukt in scores

scores

- hoe groter de groep des te zuiverder de meting

groep

Materialiteit -scores

	5%	10%	70%	10%	5%
• Omzet OB • -/- kosten • -/- lonen (eenmanszaak 35000; vof 45000) • winst • = betalen	Laag of onjuiste groep	LAAG	NORMAAL	HOOG	Hoog of onjuiste groep
	0,01	**1**	**0**	**1,1**	**0,011**

Niet te berekenen **0,0001**

Risicomodel per BSN/Sofinummer
basis voor
Fiscale Dienstverlener (FD)

Hiermee parameterising van groepen in horizontaal en verticaal toezicht

Twee belangrijke grote groepen voor het HT en VT

Alle belastingplichtige

De Fiscale Dienstverlener

Cruciale gegevens voor proces en toezicht bij elkaar in een bestand
(HT_VT_bronbestanden)

Parameteriseren

Parameteriseren

Green Lanes

Orange Lanes

Red Lanes

Green Lanes

Verwonderpunten

vertrouwen

- meedenken reden verwonderpunten
- helpen (kennis etc)
- verticaal repressief toezicht

vertrouwen

Waarom creatie van een PHT?

1. PHT is naast sofinummer en dossiernummer ook een uniek **"sleutelveld"**

2. PHT is de voordeur.

3. PHT geeft logische sociale, economische en fiscale samenhang

PHT (1111AA 189 a) **wordt** toegevoegd aan alle bestanden in ODW-RAM
(Ook "Beeld" opvraagbaar op PHT niveau?)

Totalisaties

Beschikbare data: totalisaties van:
- alle beschikbare bron bestanden
- aantal samengevoegde bestanden

op: - bedragen, aantallen, percentages, ??
- alle gewenste invalshoeken (nu 28 invalshoeken)

- Accenture
- Versnellingsteam particulieren

Basis voor Regio/land beelden en dus analyse.

Tactische Strategische	01_Regio
	02_Regio per kantoor
	03_Regio per segment
	04_Regio per doelgroep
	05_Regio per branchecode dosnr
Tactische Operationele	06_Regio per branchecode econ
	09aRegio per beroepsgroep
	09bRegio per rechtsvormcode
	09c_Regio per leeftijdscategorie
	09d_Regio per postcode huisnr
Operationele	06b_Regio per nationaliteit
	07_Regio per adviseur dosnr
	08_Regio per adviseur sofinr
	9_Regio per adviseur becon

Totalisaties ook per :
- Kantoor
- Segment

Welke aantallen en type velden/kolommen zitten er in RAM?

Totaal aantal velden/kolommen 15399

B158 | Plaatsnaam en Gemeente van de postcode

	A	B	C	D
1	CSVnaamNaar Index	Veldnaam EXCEL	Hoof	Schermnaam_Waar zijn deze gegevens te vinden.
2		Totalisatiegegevens	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
3	JAAR	Jaar	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
4	HOOFDGROEPCODE	Hoofdgroep nummer	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
5	HOOFDGROEPOMS	Hoofdgroep omschrijving	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
6	SUBGROEPCODE	Subgroep nummer	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
7	SUBGROEPOMS	Subgroep omschrijving	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
8	AANTAL_REC	Aantal records totalisatie	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
9	DATUM_BRON	Datum bronbestand	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
10		Selectievelden totalisatie	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
11	ONDERNEMER	Brk Aantal ondernemers incl LH inhoudingsplichtigen _alle segment	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
12	PARTICULIER	Brk Aantal particulieren _alle segmenten incl O_	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
13	O_EENHEID	Brk Aantal O eenheden competent	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)

Brk = berekende velden/kolommen: totaal 6104

Werkmapweergaven | Weergeven | Zoomen | Venster

B21 | Brk Aantal aangiften becon uitstel

	A	B	C	D
68	AANT_OBNVFI	Brk toe Aantal naheffingen verminderingen OB	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
69	AANT_OBNRSFI	Brk Aantal OB nummers	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
70	OMZET_OBFI	Brk Totaal omzet OB sofinummer	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
71	SALDO_OBFI	Brk 5g Totaal saldo OB sofinummer	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)
73	LB_AANG	Brk Aantal uitgereikte aangiften LH	HT	R HT_FD_Bron totalisaties (niet standaard systematiek)

Knop “RAM Opvraag” (ook inzet fleXviewer mogelijk)

1. Links onder regio’s alle regio’s benaderbaar
2. MKB/MGO, VIP en ZGO apart benaderbaar maar ook in een keer opvraagbaar
3. Onder “Tabel” alle bestanden overzichtelijk beschikbaar via “vaste/flexiebele opvragen
   - basis bestanden met veel “intelligence” (berekende velden)
   - Strategische en tactische bestanden (totalisaties van beschikbare basis bestanden)
   - Historie maar ook onze “Validatie”.
4. Onder “Tabellen” (zie beneden) kunnen we “standaard opvragen” maken
5. Onder “Opties” kunnen we kiezen hoe we onze opvragen gepresenteerd willen hebben. Ook SAS opvraag mogelijk!
6. Onder “Info” zit alle info die we beschikbaar hebben over de bestanden.

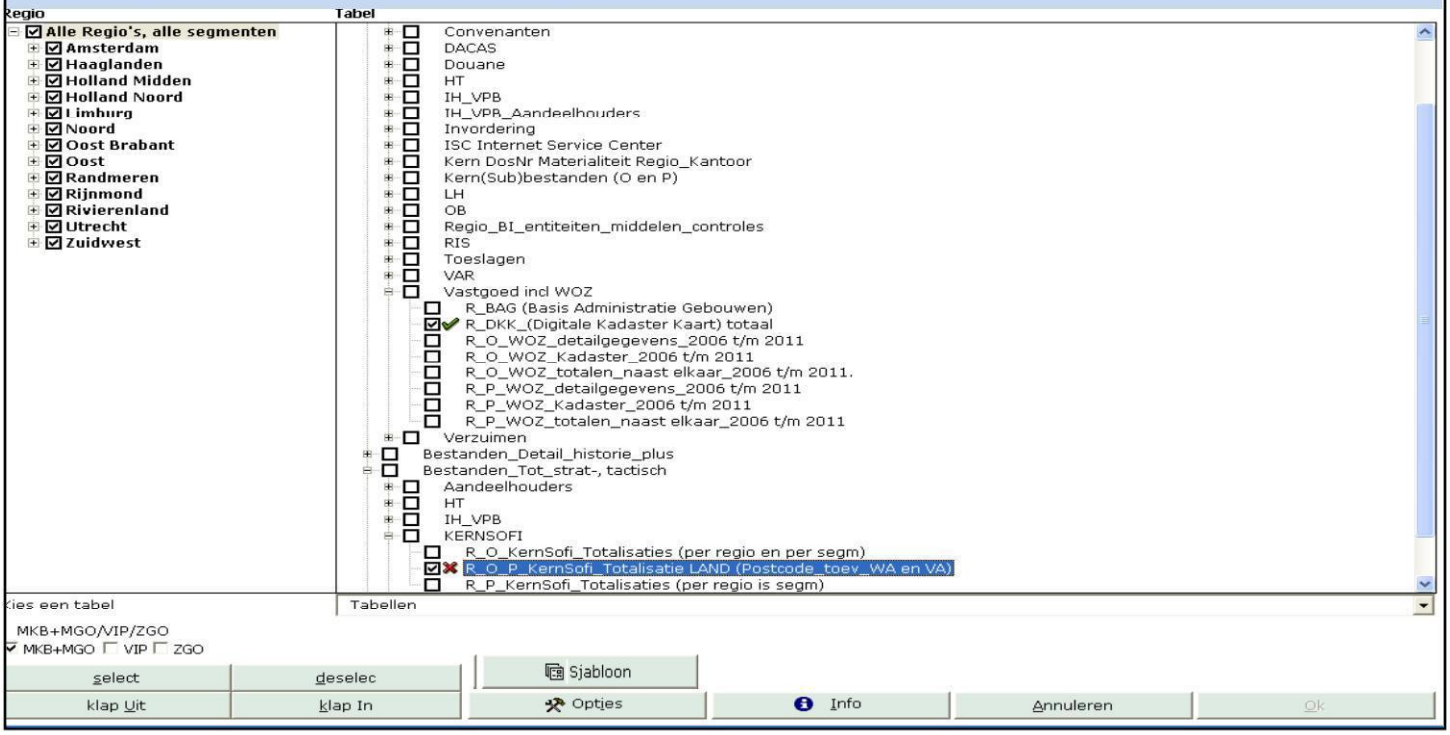

Knop “RAM Beeld” voorbode voor de fleXviewer

1. Te gebruiken door twee groepen: een voor “normale” medewerkers en een voor intelligence
2. Wij kunnen, per groep, bepalen uit welke velden gekozen kan worden voor Beeld
3. Per groep verschillende “Output” mogelijkheden.
   “Normale medewerkers” ,zie linker plaatje, slechts de “Per nummer in lijst een XLSX (oude klantbeeld). “Intellingece medewerkers”, zie rechter plaatje, kunnen duizenden sofinrs etc tegelijk opvragen uit alle “beschikbare” bestanden.
4. Via “Voorwaarde” kun je kiezen voor een gekozen waarde in “Kies een veld voor Klantbeeld” of voor duizenden of honderdduizenden waarden (duurt wel wat lang).
5. “Voorwaarden” hier kun je een voorwaarde (bijv sofinr) of meer sofinrs (duizenden) ophalen. Hoe? Zie midden kolom.
6. ‘Tabellen” hier kun je kiezen welke gegevens je wilt zien.
7. “Bewaren” hiermee kun je straks een “Persoonlijk” of “Centraal” vastgestelde gekozen “Tabellen” opslaan
8. “Laden” hiermee kun je reeds gemaakt profiel laden en vervolgens uitvoeren
9. ‘’ Sjablonen” dat zijn vooraf vastgestelde datasamenstellingen die je uit de op te halen data data kunt genereren
10. “Toelichting” hieronder tref je de PPTX waar het proces van ophalen klantbeeld en gebruik fleXviewer

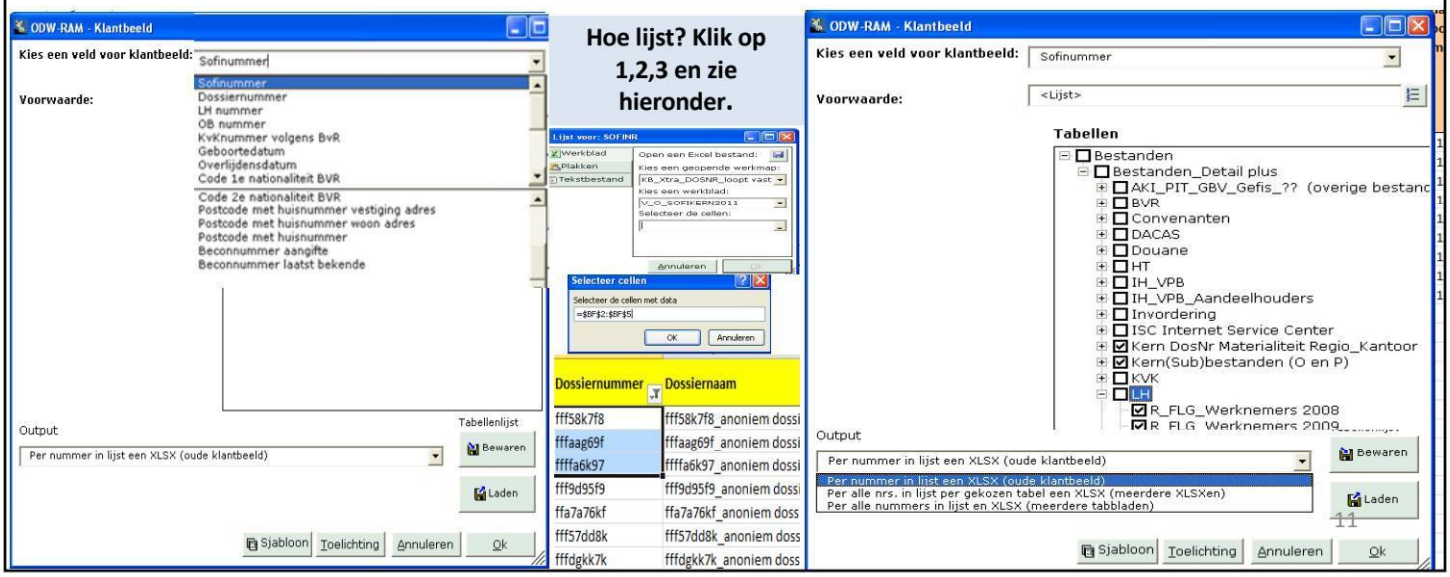

De fleXviewer!

Waar kan de fleXviewer ons bij helpen?

- Verwerken en analyseren van opgehaalde RAM beelden

- Verwerken en analyseren van opgehaalde RAM opvragen

Hoe kan dat?
- Samenwerking tussen ODW_RAM en fleXviewer. Deze zijn op elkaar afgestemd

Start scherm FleXviewer

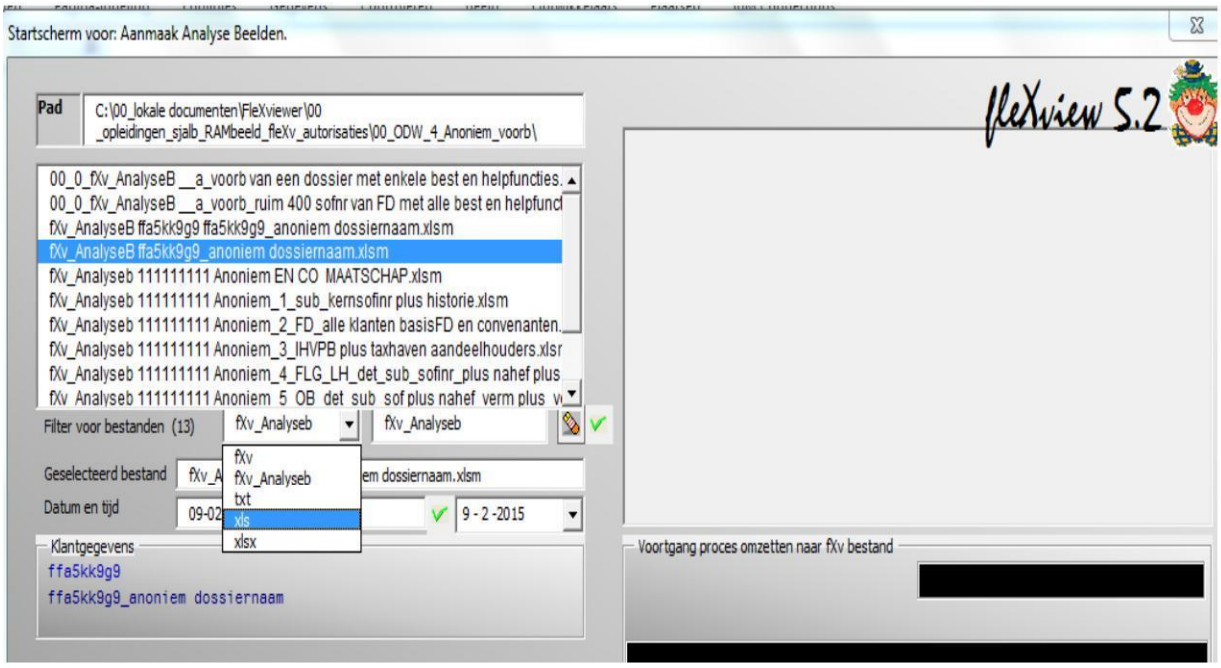

Knop "Verkenner":
ga met de verkenner naar de locatie waar je de "Beelden etc" neergezet hebt

Welke acties?

1. ODW_RAM info.xlsm: geheugen en overzicht van intelligence?

Hoe zoek je hierin?

2. RAM Opvraag

- **Kernsofinr limburg** 8431_ Computer serv.b edrijven voor 2012_2013_2014: 14002 regels 350 kolom in
- hiervan 50 PHT 's door totalisatie kernsof op PHT niveau; ruim 150 milj records ; 776 regels in 5 sec
- kernsofinr particulieren 2011, 17milj_records, import > 100000 51 regel, 100 kolommen in 1,26 min
- kernsofinr totalisatie PHT : 85milj_records, "51 geraakte sofinrs/PHT ", 2037 kolommen in +/- 7 sec.

3. RAM Klantbeeld voor Toeslagen.

Gegevens uit BVR actueel, BVR historie, GOA_INL, Kernsofinr Oen P, Toeslagen (detail-sofinr)

- Alle gegevens (totale bestanden) ongeveer 3000 sofinrs in een xlsx ongeveer 12 minuten
- Beperkte gegevens (beperkt), ongeveer 3000 sofdinrs, in een xlsx ongeveer 5 minuten
- Per sofinr een xlsx met de "beperkte bestanden" 30 sec per klantbeeld

Groot dossier van O: in ongeveer 10-12 min.

4. FleXviewer het omvormen van de xlsx waarmee je simpel beelden kan maken.

- digitale beelden uit grote massa
  - via (standaard) "Extracties", flexibel, specifieke gegevens ophalen per bestand
  - via "Kerngegevens" gegevenssets kunnen ophalen met eigen blokjes
- kunnen indien gewenst ook geprint worden op A4 of A3

a. Van specifieke sofinummers, dossiers

b. Van projecten:
- fraudegroepen
- beelden van wijken
- fiscale projecten etc.

“Logica brengt je van A naar B,
Verbeelding brengt je overal”
Albert Einstein

Aanvulling

“Maar wij doen het met wat we in het
“nu”
hebben en bouwen van hieruit aan de totstandkoming van onze beelden”

Vragen kun je stellen aan:
LTO K&I, LTO Business Analysis_Postbus of via de tussenpersoon

Ministerie van Financiën

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

T 06Persoonsgegevens

memo

Verslag 2e VMR-gesprek MKB van 18 oktober 2017

1. Opening

heet de aanwezigen welkom. Vervolgens start de Persoonsgegevens het viermaandsgesprek en doet dit aan de hand van de gespreksnotitie. Ook zal worden stilgestaan bij de Ontwikkelagenda (incl. SWOT-analyse).

2. Kernpunten vooraf

De 2e VMR-rapportage geeft geen zicht op de aanpak van de Onvolkomenheden van de Rekenkamer en geeft onvoldoende inzicht in de risico's en beheersmaatregelen. De gevraagde risico-analyse en aanpak ARK heeft MKB niet geleverd mede omdat de bevindingen van de ARK niet MKB-specifiek zijn gemaakt.
geeft aan dat de ARK veel (12) opmerkingen heeft gemaakt. Dit biedt ook de mogelijkheid om er een aantal weg te werken voor zowel de belastingdienst breed, maar ook met inbreng van het MKB. Vraag aan is dan ook waar hij nog mogelijkheden ziet als MKB om onvolkomenheden weg te werken. geeft aan dat MKB bij dit proces wel graag gefaciliteerd zou willen worden.
licht toe dat het idee van lijnsturing niet is dat je alles zelf moet doen; wel dat je noodzakelijke acties (laat) nemen. Dit is dan ook de reden dat zo vasthoudend reageert en de vraag stelt: wat gaat MKB eraan doen om de onvolkomenheden weg te werken? Afgesproken wordt dat , 27 oktober, een lijstje gereed heeft met de mogelijkheden die MKB ziet om onvolkomenheden weg te werken. Inmiddels gebeurd.

3. Stand van zaken m.b.t. actiepunten uit 1e VMR-gesprek

Overbezetting

Afspraak in het jaarcontract was dat 100 fte (55+45 fte) zouden uitstromen (vervanging UZK bij Toeslagen en KI&S door vaste MKB-medewerkers). In het 1e VMR is door de DG gevraagd vaart te zetten achter de maatregelen. Desgevraagd geeft aan dat dit loopt.

Sturing

In het 1e VMR-gesprek geeft aan dat MKB veel aandacht geeft aan operationele onderwerpen. Hij vraagt voor de volgende VMR meer aandacht voor de ontwikkelagenda van MKB op basis van een SWOT-analyse met aandacht voor bijvoorbeeld innovatie, ketens, cultuur en leiderschap en verschillen tussen prestaties van locaties. Dit is door MKB opgepakt. MKB heeft een Plan van

aanpak Ontwikkelagenda MKB 2018-2020 (versie 0.9) toegezonden dat ook besproken is in dit overleg (zie agendapunt 6.).

Prestaties
In het 1e VMR-gesprek vroeg [redacted] welke politieke risico's [redacted] ziet bij de prestaties. Met name AWB-conform afdoen van bezwaar is een terugkerend item en politiek gevoelig. Hierover is uitgebreid gesproken (zie agendapunt 4).

Onvolkomenheden
[redacted] geeft aan dat de onvolkomenheden een achilleshiel zijn. In dit VMR-gesprek wordt hierover uitgebreid gesproken, m.n. waar MKB zijn rol moet nemen (zie agendapunt 2).

Herijking
De herijking heeft de eerste resultaten opgeleverd. MKB heeft twee belangrijke processen in de herijking: Boekenonderzoeken en OB. De twee processen zullen verder door MKB moeten worden uitgewerkt in businesscases. Dit loopt en wordt verder niet nader besproken.

4. Verantwoording performance
Van de 13 indicatoren lopen er 6 (rood) niet op schema zijn (zie 2e VMR, tabel op pag. 3). Ideaalbeeld is dat de VMR het beeld van de performance schetst en dat bij de rapportage een 'duiding' wordt meegegeven door het MT MKB over de vervolgaanpak en te nemen stappen.

[redacted] zoomt uitgebreid in op de achterblijvende prestatie op "Afgehandelde bezwaren binnen AWB-termijn". Na maanden lange afwezigheid is de stuurinfo inmiddels nagenoeg beschikbaar. Wel wordt opgemerkt dat het inregelen van de sturing o.b.v. WMK nog wel de nodige aanloop problemen kent; [redacted] geeft aan dat 117 van de 120 dashboards weer op orde zijn. Probleem zit hem in de performance, m.n. bij bezwaren OB. De prestaties verschillen per kantoor. Er is niet zo zeer sprake van verhoogde instroom, maar meer van complexiteit in proces (hoe krijg je bezwaren z.s.m. op het bureau van de behandelaar), ziekteverzuim en prioriteitstelling (hoe wordt er geprioriteerd). Afgesproken wordt dat MKB een diepte-analyse m.b.t. de capaciteitsinzet opstelt (hoe wordt de capaciteit ingezet, hoe zit het met de gemiddelde behandeltijd, kunnen medewerkers worden geholpen bij het maken keuzes in werkzaamheden om daarmee "verstoringen" weg te nemen. Daarbij gaat het niet alleen om de eigen capaciteit maar ook om de logistiek in de keten. Op basis daarvan mogelijke maatregelen in kaart brengen incl. effecten in formuleren). Belangrijk is hierbij het krimpend kader, de afhankelijkheden in de keten (wat kan MKB zelf doen) en de Ontwikkelagenda.

De score op SBA's (Smart Belafspraken) wordt even aangestipt maar verder niet besproken.

T.a.v. Capaciteitsbesteding aan fraudebestrijding deelt [redacted] met [redacted] het signaal dat hij informeel heeft vernomen dat burgemeester Aboutaleb wellicht gaat escaleren als we aan de vraag naar meer capaciteit in de samenwerking in Rotterdam niet tegemoet (kunnen) komen. [redacted] vraagt om een overzicht van de capaciteit die wordt ingezet op EOS (waar mogelijk een onderverdeling in RIEC, LSI en overige).

De score (5,8%) op de KPI "Kasontvangsten van MKB-ondernemingen onder een fiscaal dienstverlenersconvenant" is niet correct en is eigenlijk iets hoger. De score kan naar het einde van het jaar oplopen. Er worden ook activiteiten uitgevoerd om het bestand zuiver te krijgen. Waarvoor de beschikbaarheid van informatie uit de convenantenadministratie essentieel. Deze is echter onlangs (voor een deel) vrijgegeven hetgeen de verwachting negatief kan beïnvloeden.

5. Welke risico's meldt MKB?

M.b.t. de risico's wordt specifiek ingezoomd op het risico m.b.t. de bestuurlijke informatievoorziening uit het RAM-systeem dat MKB gebruikt. MKB heeft hulp nodig om dit risico te beheersen. D&A moet capaciteit leveren om de ombouw van datafundamenten mogelijk te maken. Als D&A niet levert, dan escaleren richting dgBD.
Naar het oordeel van DO-control en DG-control geeft de risicoparagraaf onvoldoende inzicht in de belangrijkste risico's, de impact en de beheersmaatregelen. Afgesproken wordt dat MKB in de volgende VMR het gevraagde inzicht biedt, met delta's (welk risico is erbij gekomen, welke risico is vervallen) en met expliciete aandacht voor de vraag: kun je het risico zelf managen of niet.

6. Overige

Begroting 2017
De prognose is dat MKB in 2017 uitkomt op een tekort van € 13,3 mln. Dit heeft twee oorzaken. Een krappe € 8 mln. door hogere dan verwachte middelloonsommen (MLS). De problematiek met de MLS speelt breder bij de Belastingdienst (o.a. bij PDB en GO). DO-control en Concern-control gaan hier onderzoek naar doen..
Bijna € 6 mln. van het tekort is veroorzaakt door overbezetting. Het lukt MKB niet de overbezetting weg te werken. Afspraak in het jaarcontract was dat 100 fte (55+45 fte) zouden uitstromen (vervanging UZK bij Toeslagen en KI&S door vaste MKB-medewerkers). In het 1e VMR is door [redacted] gevraagd vaart te zetten achter de maatregelen. MKB heeft wel een inventarisatie gemaakt en het is de bedoeling dat er 86 FTE c-medewerkers worden aangewezen om uit te stromen naar KI&S en Toeslagen. Ervaring is inmiddels wel dat inzet van medewerkers via Switch bij KI&S of Toeslagen iets gemakkelijker gaat omdat de vrijwilligheid kleiner is. Afgesproken wordt dat MKB voor het eind van dit jaar een "Plan van aanpak MKB binnen formatie 2018" oplevert.

Instroom-Uitstroom
Niet specifiek besproken.

Arbeidsbeperkten
De doelstelling 2017 voor de BD is 348 arbeidsplaatsen; de realisatie op 31 augustus bedraagt 152 arbeidsplaatsen, waarvan 78,3 voor belastingen (GO, MKB en P samen). Bij MKB is de instroom in 2017 t/m 2e VMR niet opgegeven omdat MKB de informatie niet heeft. De dgBD wil deze doelstelling (die nu nog BD-breed is) toedelen naar de directies. HR komt met een toedelingvoorstel incl. spelregels.

Ketens
[redacted] gaat meer tijd vrijmaken voor de sturing op de ketens. Loonheffing heeft zijn eigen dynamiek.

Investeringsagenda
Goede implementatie is essentieel komende jaren. HIA moet gaan "vliegen". De krimp van de komende 3 jaar is bepaald op basis van de verwachte effecten van de HIA. Vanuit MKB wordt wel opgemerkt dat het op het gebied van de communicatie rondom HIA wat stil is. [redacted] zal dit punt oppakken.

Onvolkomenheden ARK
Zie agendapunt 2.

Beveiliging
Niet specifiek besproken.

Ontwikkelagenda
Bij de stukken t.b.v. het 2e VMR-gesprek zit het Plan van aanpak Ontwikkelagenda MKB 2018-2020 (Powerpoint), mede ingegeven door de gevraagde SWOT-analyse uit het 1e VMR-gesprek. [redacted] geeft een toelichting op het plan. Het MT-MKB is akkoord. Hij zal zich met de dagelijkse leiding bezighouden, samen met vier plv. directeuren die als "trekker" moeten gaan fungeren (mogelijk ondersteund door leer-werk-plekken). De kick-off van het kernteam is op 23 oktober a.s. en de afronding van de fase "onderzoeken" is voorzien begin december a.s.. De ontwikkelagenda kan worden gezien als een contourennota 2.0.
[redacted] vindt het een goed en positief plan. Wel goed om nog explicieter laten zien dat het ook de implementatie van de HIA betreft (bijv. door verbinding met HIA te leggen in de kop van het plan), dat veel op MKB afkomt (nieuw regeerakkoord, AVG, krimpende formatie) en aan het begin van het traject een gateway te organiseren (met als senior responsible owner [redacted] en als primaire vraag: staat de veranderaanpak goed op de rit en gaan we de doelen halen).

Opleidingsacademie
[redacted] refereert aan een project waarbij de opleidingsbehoefte Blauw in kaart wordt gebracht door [redacted] [redacted] geeft aan dat dit t.b.v. is van de primair-proces-directeuren. Zij moeten er "vrolijk" van worden.

Tax trainees
De directeuren Belastingen vinden het van belang dat de Belastingdienst een sterk merk blijft op de arbeidsmarkt en blijvend goede jonge fiscalisten kan aantrekken. Voortzetting van de permanente werving via het Tax Talent Traineeship is voor hen belangrijk om de gewilde doelgroep van hoog gekwalificeerde fiscalisten te bereiken. Voor MKB, GO en VT gaat het om 12 tax-talent-trainees. [redacted] gaat ervan uit dat de instroom van deze trainees moet kunnen worden ingepast in de totale formaties.

7. Afsluiting
Het gesprek wordt om 11:00 uur afgesloten.

Belastingdienst

Anatomie van RAM V1.2

(opmerkingen vanuit RAM toegevoegd)

4 december 2014

Persoonsgegevens BI/BA Infrastructuren

Persoonsgegevens Toezicht B/CAO

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Anatomie van RAM

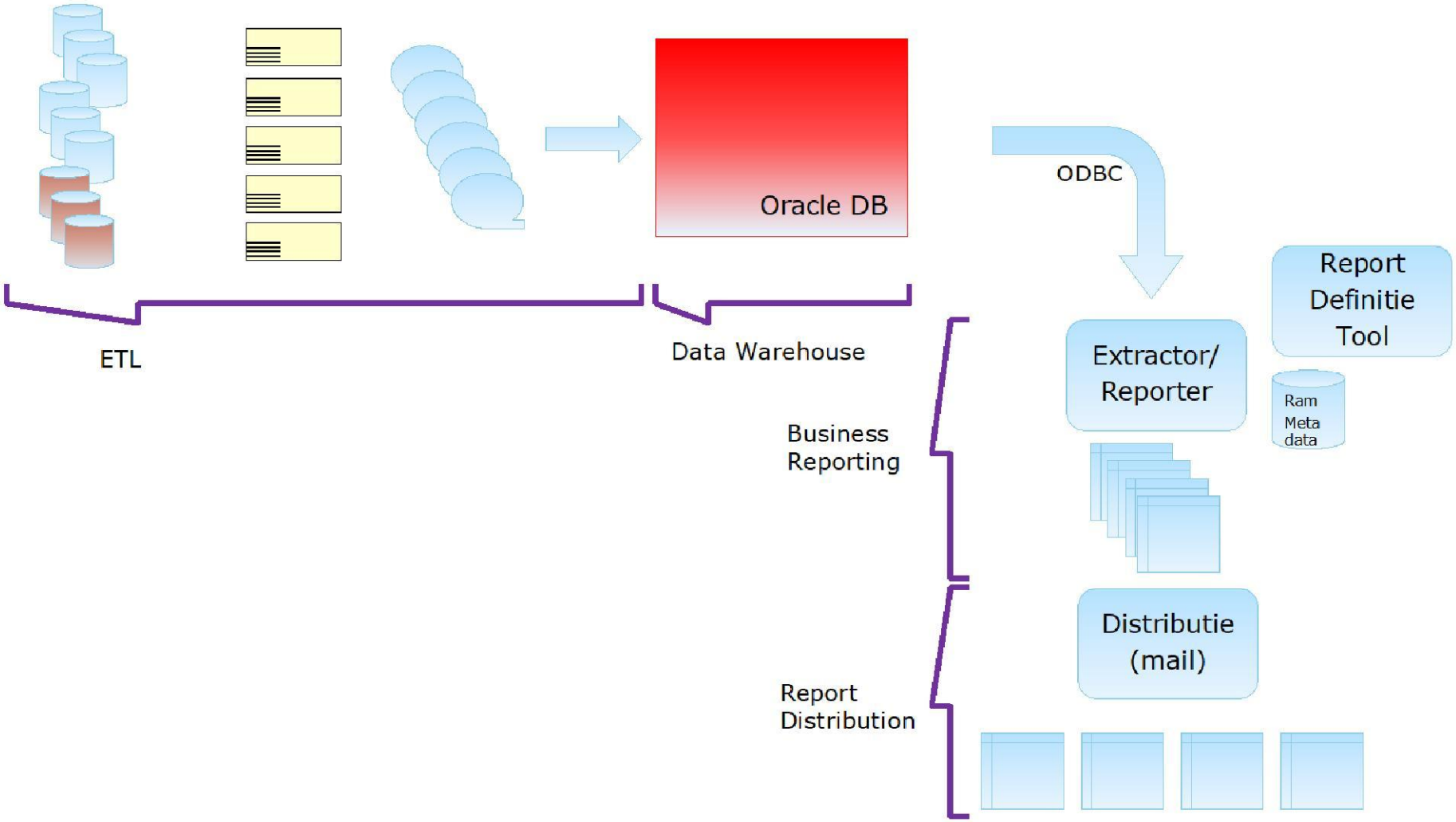

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Anatomie van RAM

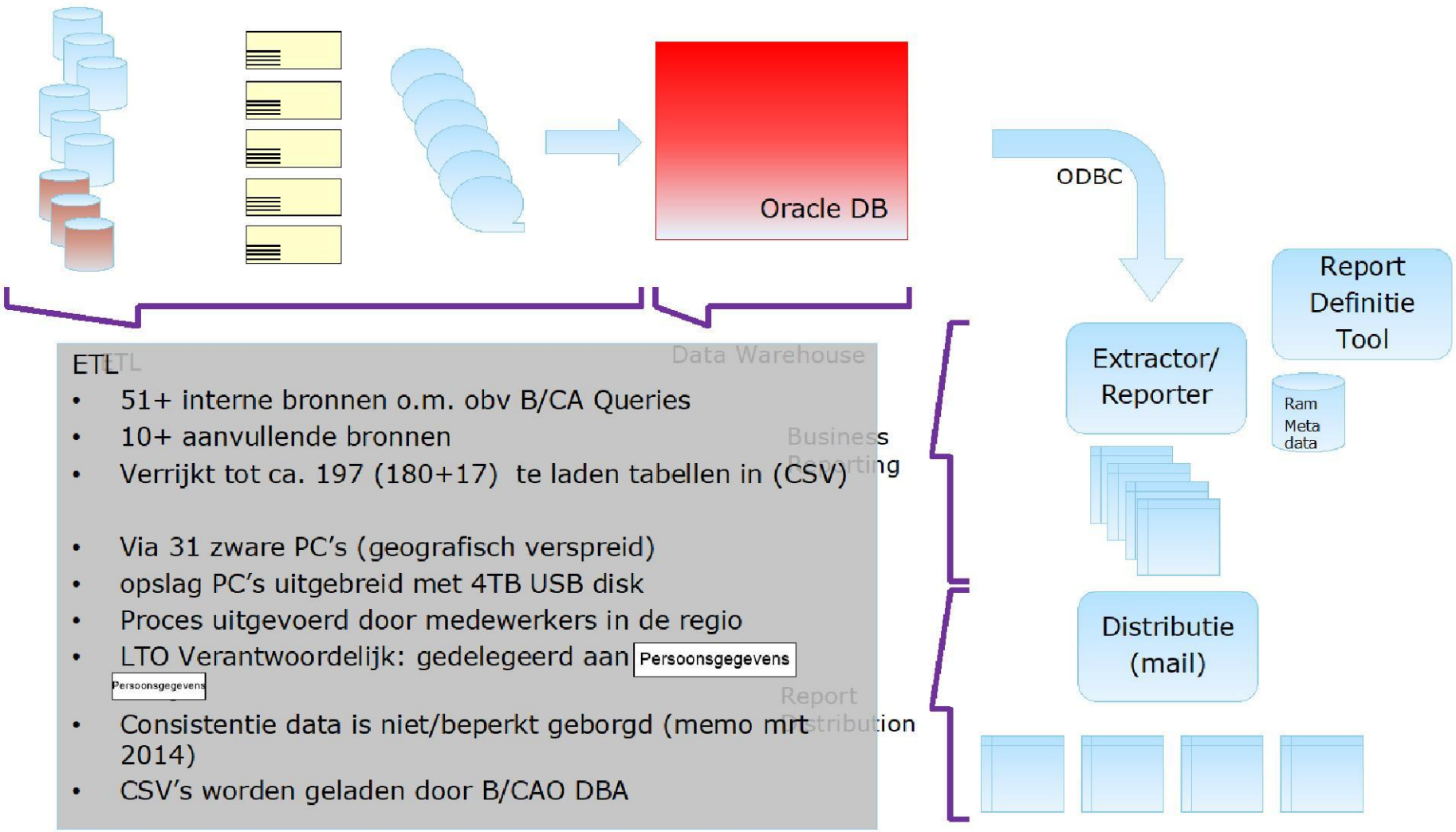

ETL

- 51+ interne bronnen o.m. obv B/CA Queries
- 10+ aanvullende bronnen
- Verrijkt tot ca. 197 (180+17) te laden tabellen in (CSV)

- Via 31 zware PC's (geografisch verspreid)
- opslag PC's uitgebreid met 4TB USB disk
- Proces uitgevoerd door medewerkers in de regio
- LTO Verantwoordelijk: gedelegeerd aan Persoonsgegevens
  Persoonsgegevens
- Consistentie data is niet/beperkt geborgd (memo mrt 2014)
- CSV's worden geladen door B/CAO DBA

CONFIDENTIEEL / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Anatomie van RAM

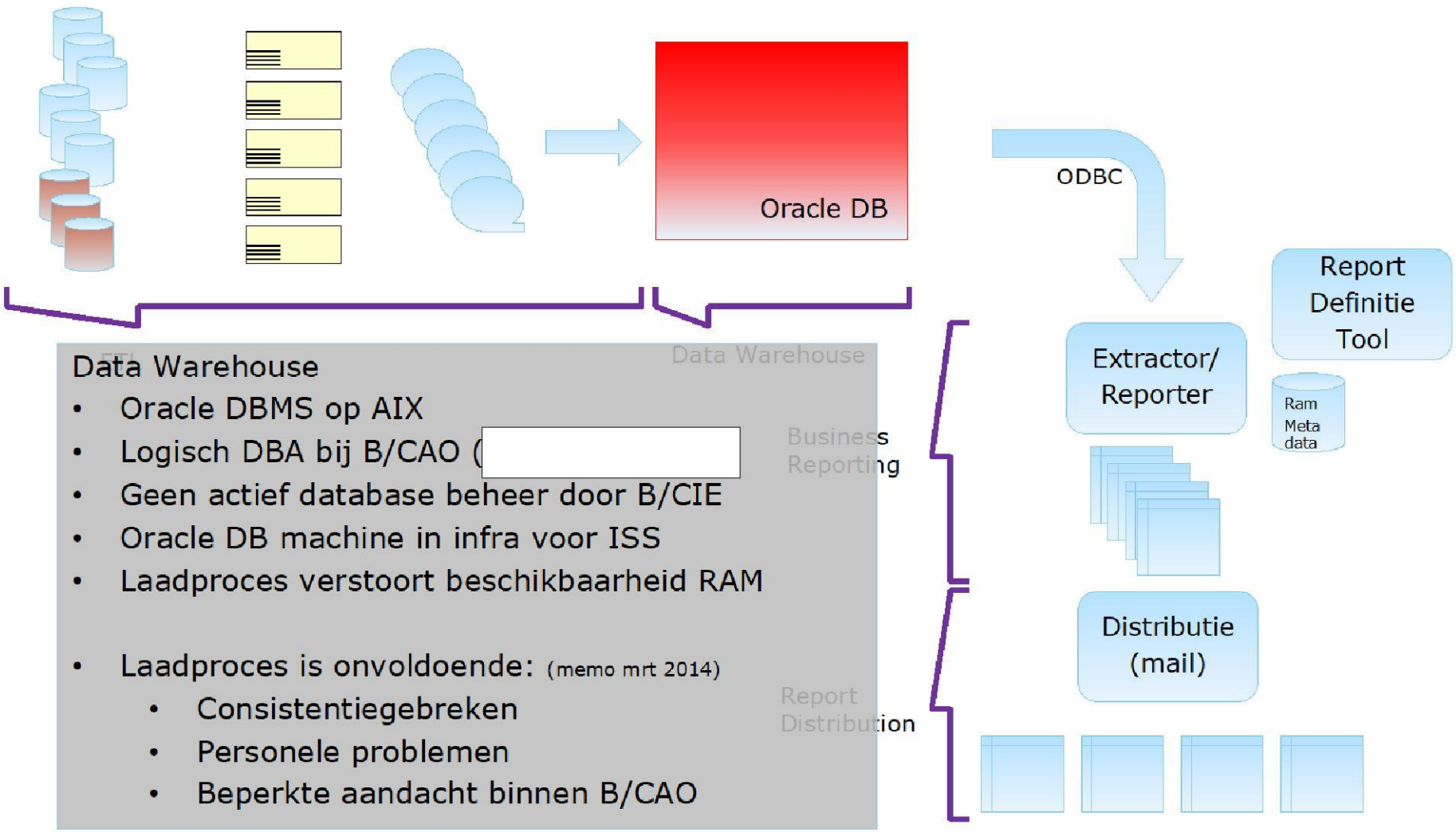

Data Warehouse

- Oracle DBMS op AIX
- Logisch DBA bij B/CAO ([redacted]
- Geen actief database beheer door B/CIE
- Oracle DB machine in infra voor ISS
- Laadproces verstoort beschikbaarheid RAM

- Laadproces is onvoldoende: (memo mrt 2014)
  - Consistentiegebreken
  - Personele problemen
  - Beperkte aandacht binnen B/CAO

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Anatomie van RAM

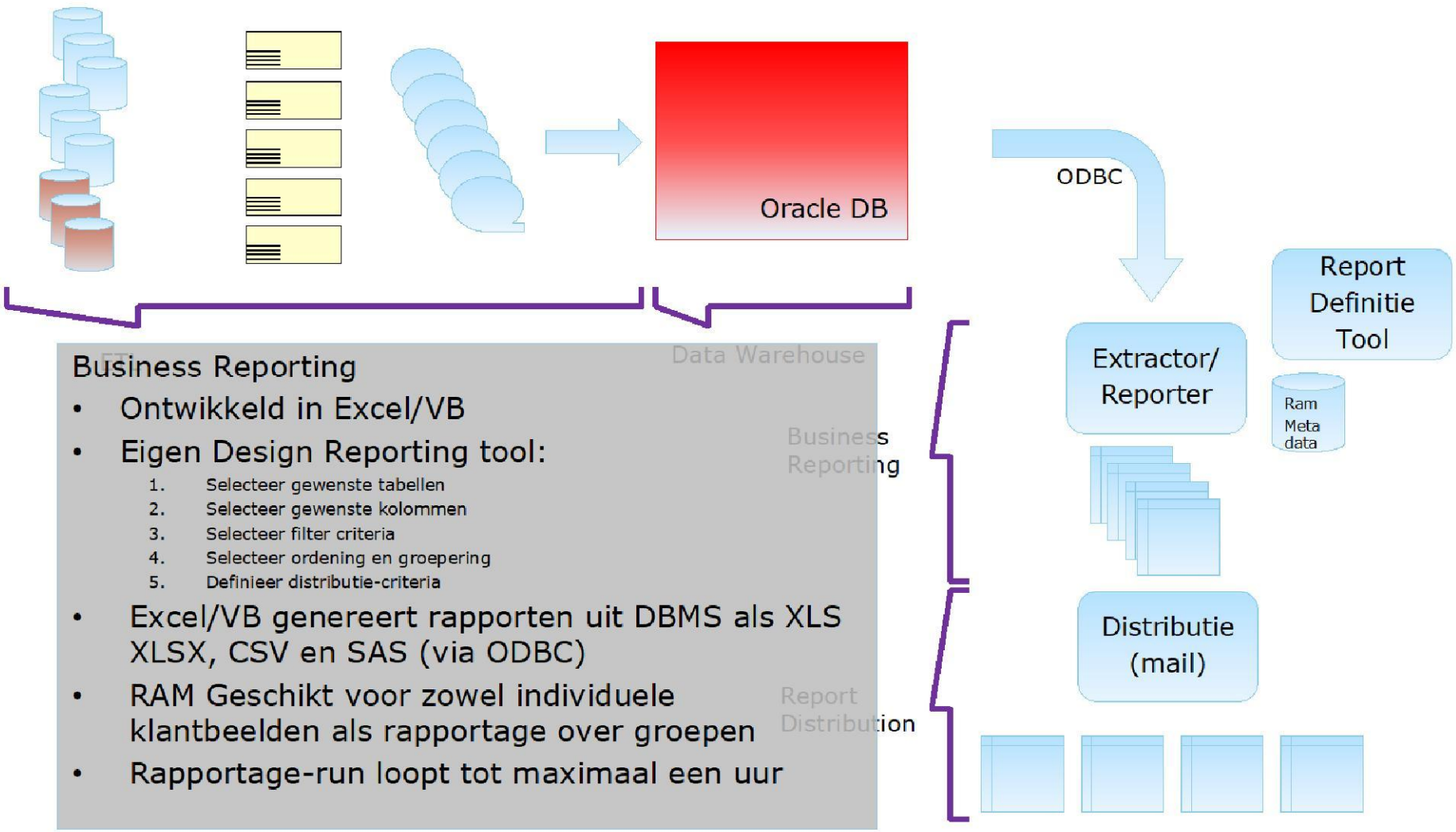

Business Reporting

- Ontwikkeld in Excel/VB
- Eigen Design Reporting tool:
  1. Selecteer gewenste tabellen
  2. Selecteer gewenste kolommen
  3. Selecteer filter criteria
  4. Selecteer ordening en groepering
  5. Definieer distributie-criteria
- Excel/VB genereert rapporten uit DBMS als XLS XLSX, CSV en SAS (via ODBC)
- RAM Geschikt voor zowel individuele klantbeelden als rapportage over groepen
- Rapportage-run loopt tot maximaal een uur

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Observaties:

ETL

- Een van vele ETL processen: EDW/Toezicht/RAM/MIH
- Eigen "rekencentrum" met medewerkers uit de regio
- Geavanceerde modellen voor data-integratie
  - Kernsofi
  - FD Bron (aanzet tot risicomodel per BSN/sofinr)
  - Materialiteit etc.
- Verrijking van interne data met externe bronnen
- Oneigenlijk gebruik van PC platform
- Aangepast door extra USB harddisk Storage
- Proces inrichting zwak / gebaseerd op vrijwilligheid
  Proces wordt ondersteund door LTO. Medewerkers zijn gevraagd via hun leidinggevenden
- Inrichting Transformatie programmatuur alleen bekend bij bouwers RAM.
- Grotendeels handmatig laadproces instabiel
- Data security?
  - Data op losse USB disks
  - Onderscheid tussen ZGO+MKD en VIP. (VIP security is in AWS niet geregeld)
- Geen OTA omgevingen (Ontwikkel, Test en Acceptatie)
  - Er is een aantal processen ingericht voor kwaliteitsbewaking
  - Geen gesepareerde ontwikkel en test omgevingen

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Anatomie van RAM

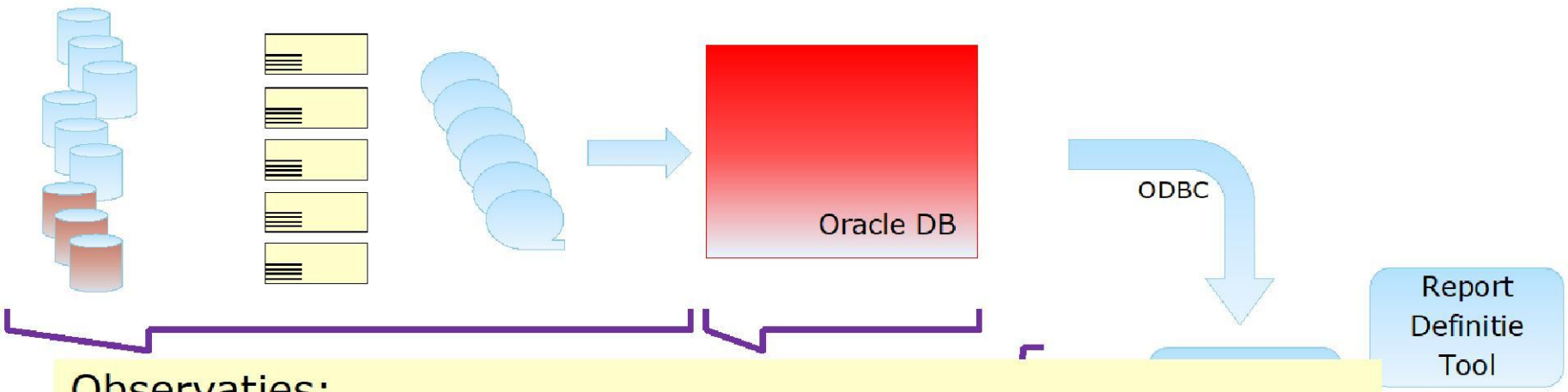

Observaties:

Data Warehouse

- Een van meerdere DW's → DB2 / TeraData / …
- "Standaard" Oracle database in aparte omgeving
- Omgeving gedeeld met andere "informele" systemen
- Beheer inspanning door B/CIE beperkt
- Continuïteit DBA B/CAO niet geborgd
- Efficiency database niet bekend
- DB inrichting niet/beperkt getuned voor extractieprocessen
- Onbekend of continuïteit database is geborgd
- Ontsloten middels "onveilig/ongewenst" ODBC protocol

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK / CONFIDENTIEEL

Anatomie van RAM

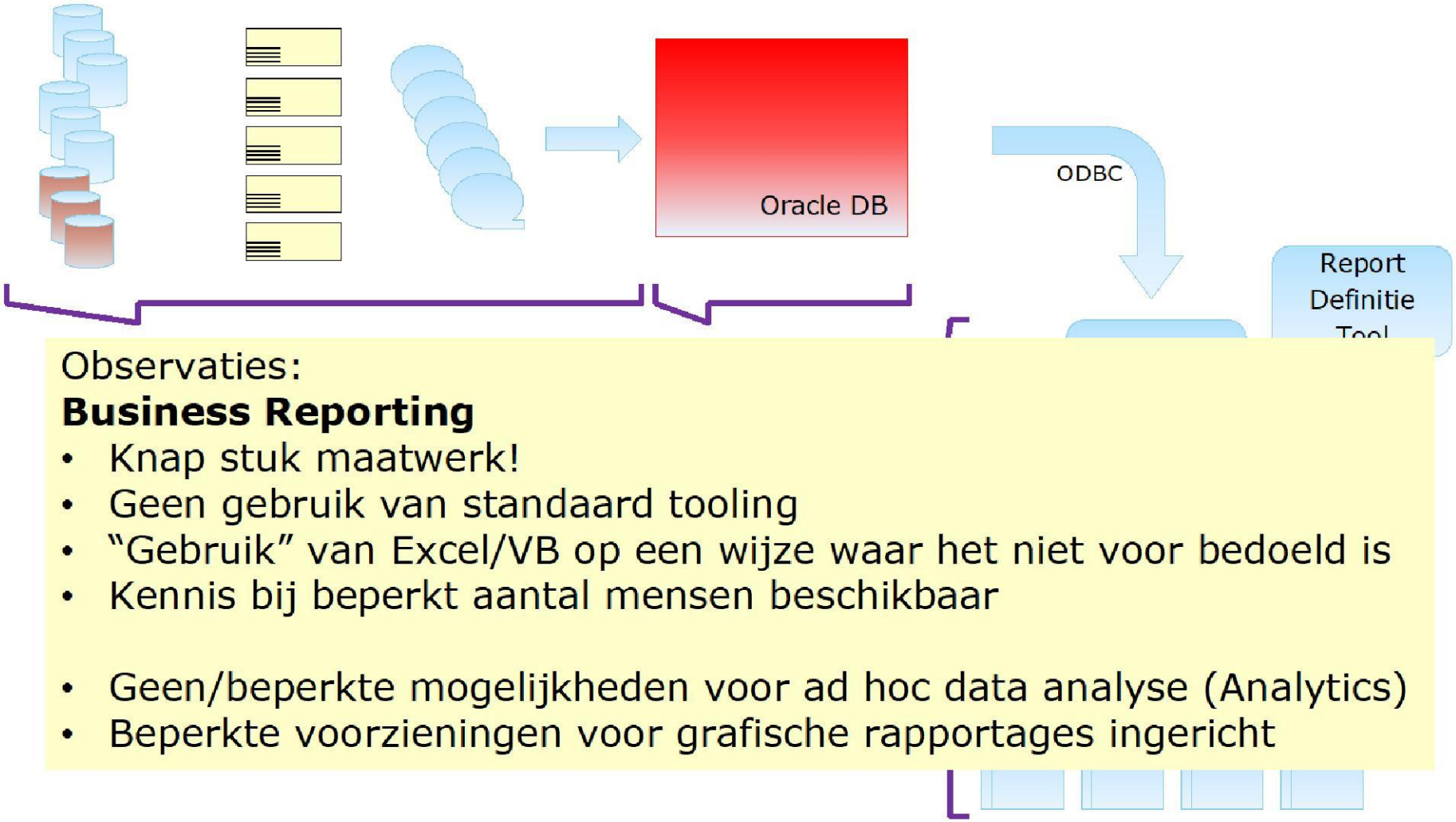

Observaties:

Business Reporting

- Knap stuk maatwerk!
- Geen gebruik van standaard tooling
- “Gebruik” van Excel/VB op een wijze waar het niet voor bedoeld is
- Kennis bij beperkt aantal mensen beschikbaar

- Geen/beperkte mogelijkheden voor ad hoc data analyse (Analytics)
- Beperkte voorzieningen voor grafische rapportages ingericht

CONFIDENTIEEL / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Beeldencreator/fleXviewer

Analysetool

leercirkel bestendig

en volledig afgestemd om de RAM bestanden

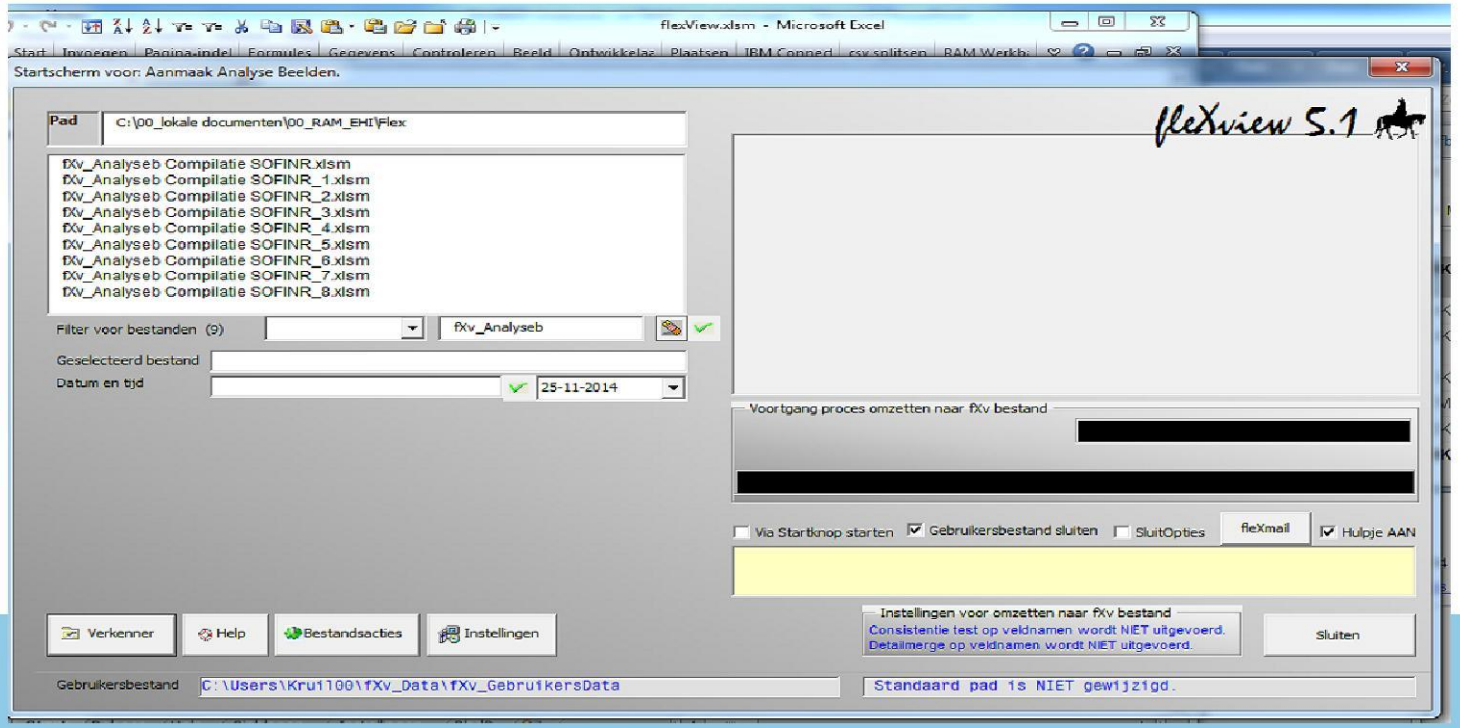

CONFIDENTEEL / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Belastingdienst Datawarehouses

CONFIDENTIEEL / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Belastingdienst
Data warehouses

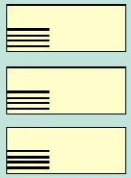

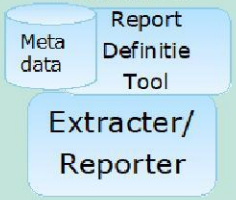

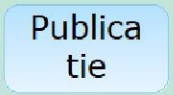

	ronnen	Trans-formatie	Load	Data Warehouse	Report Productie	Reports	Publicatie
EDW/BI Reporting	SAS Data Int. Studio	SAS Data Int. Studio	SAS DI Jobs zSeries	DB2/zSeries	SAS Web Int. Studio	SAS datasets ZFS	SAS BI Portal
EDW/XBA Analytics	B/CA BICC Queries	--	Handmatig CIE/CA proces	Teradata 2700 DWA	SAS Enterprise Guide / VA		SAS EG/VA
MIH	IBM Replicator	M.I.H. Software IPAS	M.I.H. Software	MDM: DB2/zSeries	--	--	Overige infosystemen
Klantbeeld Toezicht Applicatie (KTA)	Maatwerk B/CAO Toezicht, B/CA BICC	Maatwerk B/CAO Toezicht	--	Oracle DBMS DB2 zSeries	Oracle APEX Java	Klantbeelden	On-line KB
RAM en FleXviewer	B/CA BICC Queries e.a.	31 PC's Excel Visual Basic	200 CSV bestanden geladen door B/CAO DBA	Oracle DBMS	Excel Visual Basic	Excel, CSV, SAS bestanden	Verspreid via Samenwerkingsgebieden, Connect people, incidenteel mail
Auto-Oost	B/CA, RDW, LCA Oost, LTO e.a.	.Net	??	MS SQL Server 2008	.NET	??	??

CONFIDENTIEEL / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Belastingdienst
Data warehouses

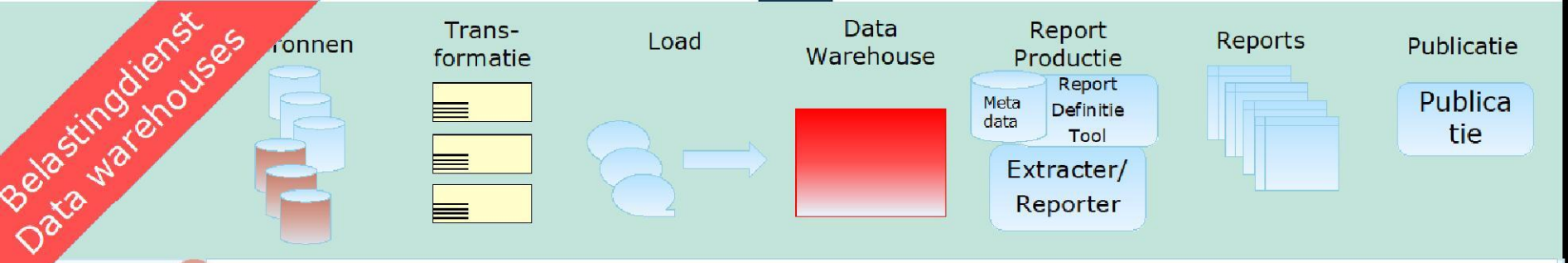

1 EDW/BI Reporting

2 EDW/XBA Analytics

3 MIH

Gewenst

4 LTO Klantbeeld

Technisch verbeteren: aansluiten op 3

5 RAM

Portfolio 2015 → 2

LOA on Steroids

6 Auto-Oost

→ 2 "IV-Oost"

Saneren

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

RAM Transformatie

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Bron: Leo/Johan/Ben

Huidig Platform: PPC's

Allemaal over eens dat dit niet wenselijk is.

Opties
-VDI omgeven
-ACL server omgeving

In combinatie met het brengen van onze data naar Teradata waardoor we de datamarts al regulier vanuit de data op Teradata, via SAS, of via Teradata sql gaan ombouwen tot "standaards" gebaseerd op data in Teradata.

Maw geleidelijk de bestanden ombouwen.

Enkele van onze mensen, bouwers, beheersen SAS.

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Doel:

Voorzien in Ram functionaliteit vanuit standaard BI/BA voorzieningen met behoud van continuïteit van de uitgaande informatiestromen

Aansluiten op standaards van:

- ETL processen
- Datawarehouse infrastructuur
- Rapportage/Analyse infrastructuur

- Enkelvoudige ontsluiting
- Beheerste processen
- Ondersteunde hulpmiddelen
- Hergebruik van data (Single version of the truth) en processen

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Transformatie RAM (1)

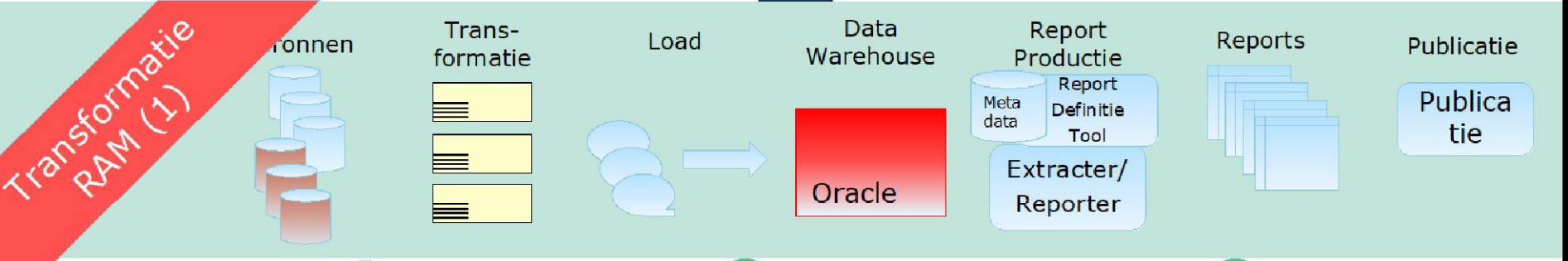

1 Decentrale RAM PC's naar centrale omgeving in APD

2 Beheer RAM DB formaliseren binnen B/CIE

3 Toevoegen SAS Analyse omgeving aan RAM Database

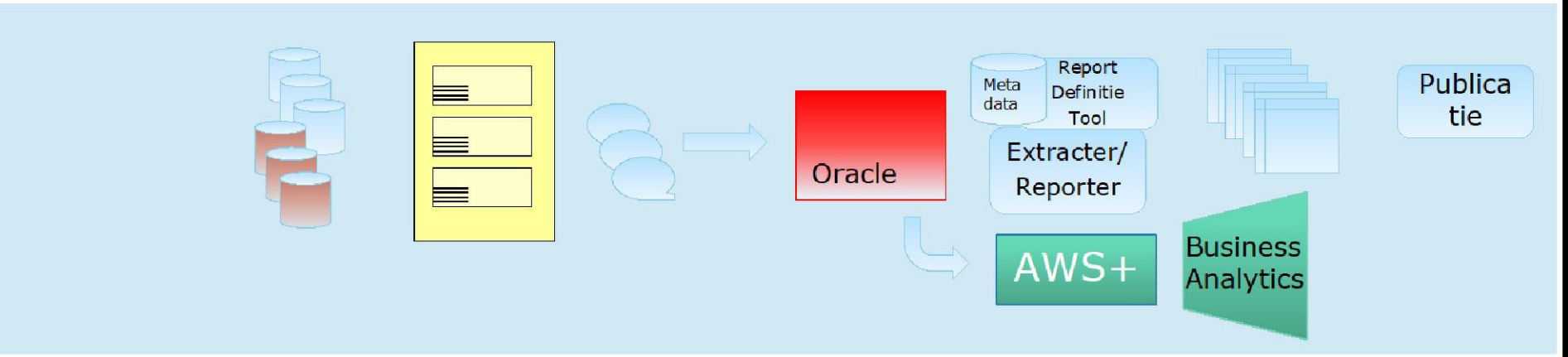

1 Gesleep met bestanden beperkt
RAM data in beheerd datacenter
Opheffen beperkte cap. lokale PC's
Beheer overgenomen door IT personeel
Continuïteit RAM geborgd
voortbrenging inrichten

2 Database beheerd door B/CIE
inpassen in reguliere DBA processen
Continuïteit RAM DB Beheer geborgd
laadprocessen geautomatiseerd
(voorkomen service disruptie door load)
voortbrenging inrichten

3 Werking RAM rapportages middels SAS te bepalen
Mogelijkheid tot herimplementeren RAM rapporten
Extra analyse mogelijkheden RAM
Onderzoek Alternatieve bronnen voor RAM
Continuïteit RAM geborgd voor korte termijn

Voorwaarden:
- Centrale X86 capaciteit
- RAM beheer capaciteit B/CIE
- DBA beheer capaciteit B/CIE
- SAS educatie voor RAM medewerkers

Gereed: 8 mnd na start project. (Q3-2015)

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Transformatie RAM (2)

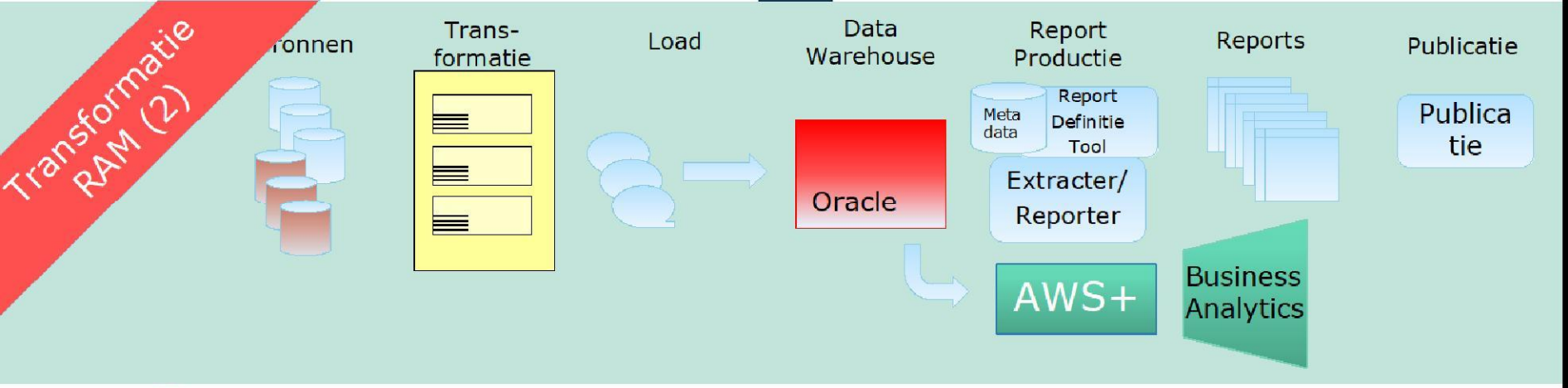

4 Herbouw ETL Processen
Integratie met bestaande
ontsluitingsprocessen

5 Assimilatie RAM DW
in formeel DW

6 Omzetten RAM
Excel Reporting naar
SAS reporting

7 Her-vaststellen
Afleverpunten
en inrichten dist.

4 Afhankelijk van rijpheid ontwikkelingen in EDW en MIH (SAS DI Studio of Replicatie)
Opdracht door voor B/CAO
herbruikbaarheid bestaande ontsluitingen?

6 Bepaal welke RAM rapporten
gecontinueerd moeten worden
Herimplementeer deze met SAS

5 SAS Reporting tool accepteert
data uit meerdere bronnen
'smooth transition'

7 Afleverpunten kunnen in
informatiesystemen zijn:
BPM, Workflow control e.d.

Voorwaarden:
- Capaciteit herbouw ETL (B/CAO)
- Voldoende ervaren DBA cap.
- Pers. RAM geschoold in SAS
- Inzicht in afleverpunten

Gereed: 15 mnd na start (Q1 2017)

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

!!!goede basis voor de Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI) en het te bouwen systeem Systeem Risico Indicatie (SyRI)!!

Wat is het op te lossen probleem?

- Verbeteren analytische toegang tot RAM data
- Verbeteren delen RAM data met overige toezichtsprocessen
- Mitigeren risico's rond Oracle Data Warehouse

Wat doen we met de overige issues?

- Continuïteit van de datastromen
- Afhankelijkheid van de medewerkers in de regio
- Het gevirtualiseerde RAM rekencentrum (31 PC's)
- Beleggen/Toedelen Organisatorische verantwoordelijkheden

- **De technische kwaliteit van de Excel/VB applicatie**

Deze lossen we niet op!

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Bron: Leo/Johan/Ben

Wat is er nodig om RAM op korte termijn naar Teradata te zetten?
RAM kan een op een over naar Teradata. Wat moet hiervoor gebeuren?

a. onze autorisatie structuur overnemen. Het kost ongeveer een week om dit te bouwen.

b. een inlaadprocedure van de RAM data, in csv vorm, maken om ze in Teradata op te kunnen nemen. Zie voor voorwaarden volgende dia

c. Zal een "project plan" door ons gemaakt moeten worden, zie hiervoor onder a en b. Er zullen testen gedaan moeten worden en bekeken moet worden of de performance goed is.
.

d. AWS om te kunnen uploaden naar "LAB omgeving" Teradata

e. Ipv ODBC koppeling, koppeling met "Teradata ODBC"

CONFIDENTIEEL / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Voorwaarden inlaadprocedure RAM in Teradata!

De inlaadprocedure zou minimaal het onderstaande in zich moeten hebben:
- zelf, toezicht, ieder moment bestanden kunnen inlezen, waarbij de oude bestanden pas weggedaan worden als de nieuwe goed zijn ingelezen.

Hierbij is het van belang daar we:
- zelf indexen kunnen zetten
- zelf velddefinities kunnen aanpassen om bestaande tabellen aan te passen
- nieuwe tabellen kunnen invoeren
- bestaande tabellen kunnen verwijderen
- delen van tabellen naar historie kunnen zetten

Maw het inlezen van te verversen, gewijzigde en nieuwe tabellen zal zonder tussenkomst van mensen van Teradata/BCA? plaats kunnen vinden.
- Lees en schrijfrechten op bepaalde delen van tabellen.

Het kost ongeveer twee tot drie weken om dit te bouwen.
Het testen kan ook nog een paar weken kosten.

CONFIDENTEEL / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Organisatorische uitdagingen

- Kill your darlings: sterke emotionele verbondenheid medewerkers met RAM
- Geen harde einddatum RAM → geen urgentie voor RAMmers
- Algemene dataontsluiting vanuit bronnen nog slecht georganiseerd
  - Programma Gegevensontsluiting loopt moeizaam
  - Huidige DW omgevingen hebben zelfgeorganiseerde ontsluiting
  - Data is veel en complex (veel rijen, veel kolommen)
  - Geen eenduidige metadata beschrijving

VERTROUWELIJK / COMMERCIEEL VERTROUWELIJK

Ministerie van Financiën

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Inlichtingen
Persoonsgegevens
T (Persoonsgegevens
Persoonsgegevens@belastingdienst.nl

Datum
17 januari 2018

Auteur
Persoonsgegevens

Van
Directeur IV&D

Bijlagen
Opzet en werkwijze programma
Aanbevelingen januari 2018
Rapportage DG Belastingen aan Bestuursraad

TER BESLISSING
Aan
Directieteam Belastingdienst

notitie

Voortgangsrapportage programma AVG februari

Gevraagd besluit

Kennis nemen van en uitvoering geven aan de voorgestelde maatregelen en aanbevelingen.

Constateringen, risico's en aanbevelingen februari 2018

1. De basispositie beschrijft dat in gevallen waarin grote privacy risico's worden geconstateerd, voor 25-5 corrigerende maatregelen zijn genomen dan wel er een expliciete en traceerbare risico afweging heeft plaatsgevonden. Komende periode zullen uit het beoordelingsproces van de verwerkingen issues worden geïdentificeerd. Ze vragen expliciete besluitvorming in het DT op initiatief van de proces eigenaar / opdrachtgever met het oog op het wegnemen dan wel accepteren van risico's. Vooruitlopend hierop is al een aantal issues geconstateerd waarvan, zonder aanvullende compenserende maatregelen, de situatie vanuit AVG perspectief niet acceptabel is:

   - Het huidige gebruik van de "wisselland" gegevensuitwissel faciliteit. Te veel persoonsgegevens zijn voor te veel medewerkers toegankelijk. Uitgangspunt is dat deze uitwisselfaciliteit per 25-5 niet meer in huidige vorm wordt gecontinueerd.
     Maatregel: CAP maakt in overleg met het programma AVG en de CISO een plan van aanpak en brengt consequenties via de ketentafel gegevens naar het DT.

   - Gegevensverwerkingen op het terrein van gegevens van werknemers, zijn over het algemeen te omvangrijk (voldoen niet aan het vereiste van dataminimalisatie; bevatten meer gegevens en worden aan meer medewerkers ter beschikking gesteld dan voor het doel noodzakelijk is) of zijn niet altijd gebaseerd op een voor de AVG juiste grondslag (doelbinding) en moeten om deze reden worden stopgezet of worden aangepast uiterlijk per 25-5-2018. Het niet continueren van deze gegevensleveringen zal zeker impact hebben op de bedrijfsonderdelen.
     Maatregel: Op (de weging van) dit AVG-issue versus andere bedrijfsbelangen in relatie tot tijdigheid van compenserende maatregelen zal door het DT expliciet moeten worden besloten. De proces eigenaar zal, ondersteund door het programma, deze specifieke issues en voorgestelde maatregelen ter besluitvorming in het DT agenderen.

- Verschillende partijen in de organisatie verstrekken intern gegevens. Met name DF&A, F&MI en CAP/BICC spelen hierin een belangrijke rol. Het ontwerp en logische ordening van verantwoordelijkheden in de organisatie tegen de achtergrond van de huidige praktijk van het grootschalig delen van gegevens werpt zich op als vraagstuk. Een voorbeeld is het leveren van gegevens uit de personeelsadministratie van F&MI aan BICC en doorlevering daarvan naar tal van interne partijen zonder zichtbare betrokkenheid van/afweging door CD O&P als primaire opdrachtgever. Tegelijkertijd werkt DF&A aan een datafundament personeel waarvoor ook personeelsgegevens worden verstrekt.

  De versnippering in dit landschap tegengaan is niet alleen een beheersmaatregel vanuit AVG-compliance maar vooral in het belang van een transparante organisatie en helder beleggen van verantwoordelijkheden.
  Maatregel: Het issue van heldere taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden is onderhanden binnen het ketenbureau van de keten gegevens en dient daar met voorrang te worden behandeld.

- In het omgaan met personeelsgegevens is behoefte aan een duidelijker kaderstelling vanuit de concerndirectie O&P, zo nodig in afstemming met het kerndepartement, mede op basis van het door IV&D geformuleerde privacybeleid. Dit heeft ook betrekking op het kunnen uitoefenen van het inzagerecht door medewerkers en het ontwikkelen van een visie op de inrichting van de personeelsadministratie (P-Direkt versus SAP HR icm aanwezigheid van LOA's, generieke versus specifieke dienstverlening vanuit P-Direkt) en dus op het IV-bedrijfsvoeringsportfolio.
  Maatregel: De CD O&P stelt zo spoedig mogelijk gevraagde kaderstelling op, in afstemming met opdrachtnemers en met ondersteuning van het programma.

- Het ten behoeve van handhavingsactiviteiten bij ondernemingen in gebruik zijnde Risico Analyse Model (RAM) voldoet niet aan de eisen van de AVG en van informatiebeveiliging. Dit is vastgesteld in een PIA. Vervanging van RAM door een alternatief dat voldoet aan de eisen is uitgewerkt en voorgelegd aan het Directieteam van de Belastingdienst. Na het genomen besluit tot vervanging wacht realisatie op besluitvorming over prioritering binnen het IV- en Analytics portfolio van de Belastingdienst. Uitblijven van deze besluitvorming vormt een reëel risico vanuit AVG perspectief.

- Het gebruik van productiedata in testomgevingen is zonder nadere maatregelen niet acceptabel om reden van doelbinding en onnodig brede verspreiding van gegevens.
  Maatregel: Dit issue is onderhanden binnen het ketenbureau van de keten gegevens en wordt door de IV-organisatie i.s.m. CAP uitgewerkt.

- Vanuit de concerndirectie IV&D is een referentiearchitectuur archivering opgesteld. Deze architectuur geeft richting aan het beleid m.b.t. bewaartermijnen, gericht op stukken die als archiefwaardig zijn bestempeld. Ook stukken die niet als archiefwaardig worden beschouwd (veelal ongestructureerde data als email en ConnectPeople) bevatten echter persoonsgegevens. Ook voor deze vormen van vastlegging moeten bewaartermijnen en archiveringsbeleid worden vastgesteld.
  Maatregel: Geef de concerndirectie IV&D opdracht om ook voor niet archiefwaardige stukken een beleid m.b.t. bewaartermijnen en archivering te formuleren.

2. Er is een aantal algemene issues geïdentificeerd, waar het programma, met de verantwoordelijke onderdelen, initiatief neemt voor het treffen van maatregelen. Het gaat met name om de volgende issues en maatregelen:
   - Het actualiseren van selectielijsten in het kader van de archiefwet in samenwerking met SSO FD en het daadwerkelijk hanteren van deze kaders in de uitvoering. De selectielijsten vormen de basis voor de bewaartermijnen van archiefwaardige stukken.
   - Gegevens worden over het algemeen te lang bewaard. Daarom moeten bestanden worden geschoond. Hierbij wordt aangesloten bij de taskforce data hygiëne.
   - Het actualiseren van autorisaties in IMS in samenwerking met SSO F&MI en de CISO.
   - De ontwikkeling van diensten op het gebied van ongestructureerde data (data discovery tooling, AVG scan) en pseudonimisering hulpmiddelen i.s.m. CAP en de IV organisatie.

     Verbetering op deze terreinen zal niet kunnen worden bereikt zonder nadrukkelijke betrokkenheid van alle organisatie onderdelen.

3. De voortgang van de implementatie AVG wordt uiteraard ook regelmatig besproken in de pDG-staf. Deelnemers geven in de pDG-staf toelichting op de voortgang van activiteiten binnen hun onderdeel. Deze manier van bespreken bevordert de bewustwording, creëert een gemeenschappelijk referentiekader, versnelt de implementatie, leidt tot een intensieve bespreking van issues en geeft richting aan specifieke ondersteuning vanuit het programma.
   Aanbeveling: Het programma geeft het DT dan wel de ketentafel gegevens in overweging deze wijze van bespreking te adopteren.

4. De deadline voor het inventariseren en vastleggen van gegevensverwerkingen is vastgesteld op 1-3-2018. De onderdelen geven aan dat deze termijn grotendeels haalbaar is. Daar waar uitloop wordt verwacht, valt dit binnen de resterende tijd tot 25-5-2018. Dit is gebaseerd op de detailrapportages van de bedrijfsonderdelen. De periode na 1-3 tot 25-5 wordt onder meer gebruikt voor het goedkeuringsproces van verwerkingen door de FG en het verifiëren van de consistentie tussen de verschillende gegevensverwerkingen.

5. Het op basis van de geïnventariseerde gegevensverwerkingen analyseren van AVG issues en risico's en definiëren van (compenserende) maatregelen per 1-3-2018 is volgens nagenoeg alle onderdelen niet haalbaar.
   Maatregel: Het programma start per 1 maart met voor elk organisatieonderdeel verplichte risico workshops. Het definiëren van een pakket maatregelen obv risico analyse van de gegevensverwerkingen per 25-5-2018 wordt nog steeds haalbaar beschouwd.

Stand van zaken werkpakketten volgend uit de basispositie
NB De hier gerapporteerde voortgang heeft betrekking op werkpakketten gericht op realisatie van de basispositie. De melding in de laatste halfjaarsrapportage, dat we meer tijd nodig hebben dan tot 25 mei resteert om volledig aan de eisen van de AVG te voldoen, is hiermee niet in tegenspraak. Implementatie van maatregelen teneinde gesignaleerde privacy risico's te mitigeren, zal ook na 25 mei doorlopen.

Status groen = haalbaar op deadline of al afgerond
Status oranje = haalbaar op deadline, wel extra aandacht vanuit het programma nodig;
Status rood = niet haalbaar op deadline
Status wit = onbekend of nog niet gestart

Werkpakket	**Awareness en opleiding**
Geplande opleverdatum	**1-4-2018**
Werkpakketnummer	**10**
Projectleider	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
iBewustzijn te volgen door iedere werknemer	afspraak jaarcontract	
Ontwikkelen specifieke e-learning module AVG	module beschikbaar per 1-4-2018	
Ontwikkelen ondersteunend materiaal voor teamleiders "omgaan met gegevens"	Materiaal per 1-4-2018 beschikbaar voor train de trainer sessies. Toelichting gegeven aan ketentafel gegevens dd 14-2-2018. Onderdelen geven namen van trainers door.	
PPO beschikbaar voor praktische scholing	Besluit door DG genomen. Nog een opleidingsronde PPO organiseren voor mei 2018.	

#	*Risico/Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R101	Onvoldoende middelen om bouw e-learning module en externe hosting webinars te financieren	Budget beschikbaar stellen door opdrachtgever. 12-2-18: toereikend budget toegekend in afstemming met pDG	Persoonsgegevens
R102	PPO niet aanbesteed; onvoldoende specifieke kennis binnen de organisatie m.b.t. AVG dus opleiding is noodzakelijk	Analyse inkoopsituatie en besluit voorleggen aan DG hoe verder met PPO 12-2-18: DG-besluit geeft ruimte voor nog 1 editie van PPO. Aanbesteding voor vervolg noodzakelijk.	
R103	Geen trainers van onderdelen beschikbaar voor uitdragen van materiaal	Vroegtijdig overleg met verschillende onderdelen via ketentafel gegevens	

Werkpakket	**Inventarisatie gegevensverwerking**
Geplande opleverdatum	**1-3-2018**
Werkpakket	**Vullen van het AVG-register; Risico analyse van gegevensverwerkingen en definiëren van maatregelen**
Geplande opleverdatum	**25-5-2018**
Werkpakketnummer	**20**
Projectleiders	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Definiëren standaard voor verwerkingen-register	Beschikbaar	
Aansluiten bij tooling AVG-register, ontwikkeld door EZK	Tooling beschikbaar, SLA afspraken maken voor 25-5 en beleggen beheer voor 25-5 is onderdeel van werkpakket SG cluster.	
Ondersteunen inventarisaties binnen primair proces en in bedrijfsvoeringsdomein met intakes en workshops	Met alle onderdelen zijn intakes en workshops gehouden. Naar behoefte wordt nog ondersteuning verleend	
Opstellen handreiking met kaderstelling en voorbeelden	Beschikbaar	
Landschapskaart t.b.v. toetsing op volledigheid van de verwerkingsactiviteiten	Opgesteld i.s.m. concernarchitectuur	
Gegevensverwerkingen geïnventariseerd	Beperkte uitloop voorzien t.o.v. geplande datum 1-3; wel afgerond voor 25-5	
Identificatie privacy risico's en compenserende maatregelen bekend	Uitloop voorzien t.o.v. plandatum 1-3; wel afgerond voor 25-5 met extra aandacht	

#	*Risico/Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R201	Onvoldoende aandacht voor identificeren van issues en risico's en definiëren maatregelen volgend op inventarisatie van gegevensverwerkingen.	Organiseren sessies per onderdeel ter ondersteuning van issue en risico-analyse en bepalen van maatregelen. Deelname van AVG deskundigheid en security organisatie.	Persoonsgegevens
R202	Kwaliteit van vastlegging van gegevensverwerking onvoldoende	Kwaliteit wordt beoordeeld door de FG als onderdeel van het goedkeuringsproces van verwerkingen. Sessies per onderdeel (zie R201) ook gebruiken voor additionele bevindingen tav kwaliteit en volledigheid van de vastlegging.	
R203	Beoordeling en goedkeuring door FG niet afgerond voor 25-5 vanwege groot aantal verwerkingen.	Afspraken maken over beoordeling met FG en zo nodig extra capaciteit organiseren 13-2 FG voorziet geen problemen. Extra capaciteit achter de hand d.m.v. inzet trainee.	

#	*Risico/Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R204	Kwaliteit vastlegging onvoldoende voor publicatie van het verwerkingenregister	Deelwaarneming doen samen met KI&S en beoordelen welke aanpassingen eventueel nodig zijn; T.b.v. publicatie een publieks-vriendelijke weergave overwegen.	Persoonsgegevens
R205	Handleiding niet actueel	Geactualiseerde handleiding wordt in eigendom overgedragen aan IV&D voor onderhoud. Inzichten vanuit FG en uitkomsten risico sessies benutten voor actualisering. Geactualiseerde versie wordt opgeleverd per 25-5.	
R206	Inventariseren niet afgerond voor 1-3	Voortgangscontrole m.b.v. rapportages vanuit de verschillende onderdelen. Rapportage van FG over aantallen verwerkingen in verschillende stadia van goedkeuringsproces.	

Werkpakket	**Inzage- en correctierecht**
Geplande opleverdatum	**25-5-2018**
Werkpakketnummer	**30**
Projectleiders	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Eigenaarschap beleggen in de organisatie	Voorstel om bij CAP te beleggen wordt besproken	
Ontwerp verzoek om inzage incl. landingspagina internet	Onderhanden i.s.m. Toeslagen en Douane	
Ontwikkeling geautomatiseerde ondersteuning inzageverzoek	Ontwerpsessie gepland op 24-1. Dan meer duidelijkheid over haal- en maakbaarheid. 19-2 gewenste IV ondersteuning niet tijdig realiseerbaar. Conclusie is inzetten op robuust maken handmatig proces.	
Robuust maken handmatig proces	Proces en verbeterpunten zijn in beeld. Betere beheersing en organiseren van toegang tot gegevens vraagt om inrichting nieuwe loketfunctie i.s.m. proceseigenaar CAP.	
Reikwijdte inzagerecht bepalen	Informatie analyse is gestart	
Instructie en opleiding behandelaren	Uitwerking i.s.m. vaktechniek	
Uitwerking inzageproces medewerker	Procedure wordt beschreven i.s.m. CD O&P en SSO O&P	

#	*Risico*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R301	Toename van aantal verzoeken om inzage	Robuust proces ontwerpen dat schaalbaar is. Eventueel extra capaciteit beschikbaar stellen via Switch.	Persoonsgegevens
R302	IV ondersteuning van inzageverzoeken vereist prioritering binnen portfolio	Prioriteit wordt gevraagd via Concern Portfolioboard 16-2 ingebracht in CPB; nadere raming vereist	

#	*Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
I301	IV ondersteuning niet realiseerbaar voor 25-5	Zorgen voor een adequaat handmatig proces samen met proceseigenaar CAP. IV ondersteuning z.s.m. realiseren tbv efficiency.	Persoonsgegevens

Werkpakket	**Privacy by Design and Default (PbDD)**
Geplande opleverdatum	**25-5-2018**
Werkpakketnummer	**40**
Projectleider	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Aandacht voor privacy opnemen in UTNS sjabloon	Sjabloon is aangepast	
Eigenaarschap beleggen in de organisatie	IV pakt het voortvarend op, binnen IV is het Regieprogramma AGV/IV ingericht	
Privacy volwassenheid	Een privacy volwassenheidsmodel en een eerste 0-meting met privacydeskundigen wordt in maart georganiseerd	
Privacy enhancing technologies (PET)	Bij D&A loopt een PoC pseudonimiseren en wordt de data geclassificeerd. IV onderzoekt pseudonimisering i.v.m. gebruik testdata.	
Logging & monitoring	Binnen IV als werkpakket opgenomen om adequate technologie ter beschikking te stellen	
Concern architectuur	De net vastgestelde EA wordt in de eerst volgende release aangescherpt op punt van privacy	
Vergroten bewustwording ontwerpers en architecten en opstellen generieke richtlijnen	Workshops worden geïnitieerd, daarbij worden ook generieke principes, handleidingen en frameworks opgesteld (obv rijksbreed materiaal).	
Opstellen specifieke richtlijnen	Nog niet gestart met het opstellen van specifieke privacy handleidingen en voorschriften (productiegegevens bij testen, logging en monitoring, encryptie, doelbinding, dataminimalisatie, schoning en data hygiëne, standaardiseren van gegevens en meta-gegevens)	
Aanpassen bestaande MTHV's	Analyse loopt, actie opgepakt door gebruikersgroep Architectuur en Ontwerp. Afronding voor 25/5 is niet waarschijnlijk	
Implementatie PbDD	Uitvoering en control kunnen pas na invoering van het beleidsmatige kader zoals beschreven in bovenstaande activiteiten.	
Vergroten kennis en opleiden ontwerpers o.g.v. informatie en gegevensmodellering	Nog niet opgepakt	

#	*Risico/Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R401	Technologie voor pseudonimseren en logging niet beschikbaar	Basispositie gaat uit van bestaande technische mogelijkheden. Beschikbaar maken en toepassen opgenomen in plan van aanpak IV.	Persoonsgegevens
R402	Aanpassen MTHV's niet voor 25-5 gereed	Basispositie beschrijft PbDD toepassen min 25-5 op nieuwe ontwikkelingen. Maatregel nog nader bepalen.	

Werkpakket	**Meldplicht datalekken**
Geplande opleverdatum	**25-5-2018**
Werkpakketnummer	**50**
Projectleider	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Aanpassen procesontwerp aan verscherpte eisen	Afgerond	
Positionering meldpunt in nieuwe organisatie	Samen met kerndepartement nader bespreken. Werkpakket opgenomen in activiteitenplan pl MinFin	
Beoordeling procedure door ADR	Onderzoek loopt	
Procedure bekend maken in de organisatie		

Werkpakket	**Externe communicatie**
Geplande opleverdatum	**25-5-2018**
Werkpakketnummer	**60**
Projectleider	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Ontwikkelen privacy statement en privacy beleid	Samen met project SG cluster. Gereed voor 25-5. Concepten zijn opgesteld.	
Publicatie statement en beleid op internet		
Publicatie verwerkingenregister op internet	Principebesluit opgenomen in basispositie. Bevestiging van het besluit aan de hand van beslismemo met inhoudelijke voorbeelden voor 25-5-2018. In relatie tot R204 publieksvriendelijke versie van verwerkingenregister overwegen.	
Toegankelijk maken informatie op internet	Ism KIS onderhanden	
Opstellen woordvoeringslijn	Contact met persvoorlichting is gelegd	

#	*Risico/Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R601	Plek van publicatie onduidelijk.	Overleg met KI&S en concerncommunicatie over positionering.	Persoonsgegevens
R602	Vastlegging in register onvoldoende begrijpelijk voor burger	Publieksversie verwerkingenregister overwegen	

Werkpakket	**Interne communicatie**
Geplande opleverdatum	**25-5-2018**
Werkpakketnummer	**70**
Projectleider	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Communicatieplan	Vertraging door wisselende ondersteuning communicatie advies. 12-2 Communicatie adviseur toegewezen	
Communicatiemiddelen ontwikkeld	Community CP, nieuwsbrieven, inspiratiebijeenkomsten	
Informatie op intranet beschikbaar	Content beschikbaar; voegen naar nieuwe structuur intranet vraagt onevenredig veel discussie. 12-2 indeling en structuur intranet afgesproken.	
Interne helpdesk	Persoonsgegevens@minfin.nl	

#	*Risico/Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R701	Indeling intranet blijft te lang onduidelijk.	Voortgang met communicatie afdeling monitoren en zo nodig escaleren	Persoonsgegevens
R702	Content niet beschikbaar voor 1-4 ten tijde van start awareness programma	Voortgang met communicatie afdeling monitoren en zo nodig escaleren	

Werkpakket	**Inrichten privacy functie**
Geplande opleverdatum	**1-4-2018**
Werkpakketnummer	**80**
Projectleider	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Eerste beschrijving opgesteld	Besproken met betrokkenen en verkennend met ketentafel gegevens	
Aangepast ontwerp PIA procedure	Verkennend besproken in ketentafel gegevens	
Beleggen in de organisatie	ingebracht bij contourennota IV&D	
Definitieve voorstellen ter bespreking DT		

#	*Risico/Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
R801	Onvoldoende draagvlak bij onderdelen voor invulling privacy functie in eigen geledingen	Afstemming met verschillende MT's via ketentafel gegevens; onderdeel maken van implementatie contourennota IV&D 14-2 ketentafel gegevens inzet toegelicht	Persoonsgegevens

Werkpakket	**Audits en externe validatie**
Geplande opleverdatum	**doorlopend**
Werkpakketnummer	**90**
Projectleider	Persoonsgegevens

Activiteit	*Status*	*Score*
Beoordeling door ADR	ADR aanvaardt opdracht, nadere concretisering 22-1-2018. ADR verwacht voor 1 maart te kunnen rapporteren.	
Beoordeling door AP	Gesprek met AP heeft plaatsgevonden op 30-1-2018	
ARK beoordeelt plannen van aanpak	Gesprek heeft plaatsgevonden op 22-01-2018 samen met CISO	
IV audit brengt ervaringen m.b.t. eerdere security onderzoeken in in het programma	IV audit sluit aan bij de te organiseren risico sessies en bundelt ervaringen in een notitie aan het programma	

#	*Issue*	*Maatregel*	*Actiehouder*
I901	Gesprek met AP heeft niet geleid tot expliciete uitspraak over acceptatie basispositie	Vervolggesprek arrangeren om in contact te blijven over voortgang.	Programma manager

Bijlage 1 - Opdracht programma AVG
In de concernstaf is de opdracht geformuleerd voor het programma AVG. Het programma:

- brengt op basis van de uitgevoerde uitvoeringstoets/impactanalyse in kaart welke (clusters van) activiteiten moeten worden uitgevoerd om in mei 2018 een basispositie te bereiken wat betreft naleving van de AVG. Het programmaplan bevat daartoe in elk geval:
    - Aanscherping en verdieping van de verschillende (clusters van) activiteiten die uit de AVG voortvloeien;
    - De aanpak voor uitvoering van deze (clusters) van activiteiten;
    - De ophanging en aansturing van het programma binnen de huidige besturingsstructuur van de Belastingdienst, uitgaande van verantwoordelijkheid van de lijnorganisatie voor naleving van de AVG.
- initieert, ondersteunt, stuurt en bewaakt de realisatie van de verschillende (clusters van) activiteiten in de lijn, uitgaande van verantwoordelijkheid van de lijnorganisatie voor naleving van de AVG;
- rapporteert over de voortgang van de activiteiten (inclusief daarbij gesignaleerde risico's en issues en mitigerende maatregelen) aan de opdrachtgever;
- levert, mede op basis van de ervaringen in het implementatietraject, een advies over de wijze waarop blijvende conformiteit met de AVG kan worden verzekerd. Daartoe voorziet het programma in een besluitnota over hoe per 25 mei 2018 verantwoordelijkheden en werkzaamheden structureel worden belegd in de organisatie.

Opdrachtgever van het programma is [redacted], in afwachting van een definitieve verankering in de nieuwe topstructuur.

Opzet programma AVG
In de opdracht aan het programma komt de verantwoordelijkheid van de lijnorganisatie voor naleving van de AVG tot uitdrukking. Elk onderkend werkpakket wordt daartoe zoveel mogelijk direct aan een eigenaar in de staande organisatie gekoppeld. Het programma ondersteunt die eigenaar bij opzet en uitwerking van betrokken werkpakketten bij die eigenaar. Daar waar dat, bijvoorbeeld vanwege de herinrichting van de (top)structuur, nog niet mogelijk is treedt het programma op als tijdelijke eigenaar. In die gevallen maakt een (voorbereid) besluit ten aanzien van het eigenaarschap onderdeel uit van oplevering van het werkpakket. Deze werkwijze ondersteunt bovendien het advies ten aanzien van duurzame compliantie.

Het besluit van de Ministerraad d.d. 8-12-2017, dat het compliant worden aan de AVG binnen de bestaande budgettaire kaders moet worden uitgevoerd, versterkt de noodzaak om aan te sluiten bij de verantwoordelijkheidsverdeling in de organisatie. Het programma beheert geen budget van waaruit zelfstandig vernieuwingen aan processen en/of IV voorzieningen wordt gefinancierd. Inzet van capaciteit en aanpassingen aan IV voorzieningen worden via het reguliere portfolioproces beheerst. Hiermee liggen de verantwoordelijkheid voor AVG compliantie en het opdrachtgeverschap voor het IV-portfolio in één hand bij de businessdirecteur.

De verantwoordelijkheid van de lijnorganisatie komt tevens tot uitdrukking in de AVG paragraaf in het managementcontract tussen directeur en DG en de daarop gebaseerde 4 maands rapportagecyclus. Het programma heeft relevante KPI's opgesteld die in de rapportage worden opgenomen. De taak van het programma om over de voortgang van activiteiten en risico's te rapporteren aan de opdrachtgever, levert daarmee een extra vorm van beheersing.

Het programma zoekt nadrukkelijk de aansluiting met andere (ondersteunende) processen en onderdelen die voor het bereiken van AVG-compliantie van belang zijn. Bijvoorbeeld met de security organisatie (CSO en CISO verantwoordelijkheid) mbt beveiligingsbeleid en – maatregelen en de integriteitsorganisatie mbt het awarenessprogramma. Het richten van de activiteiten van deze onderdelen, met erkenning van hun eigenstandige verantwoordelijkheid, is een kritische succesfactor in het bereiken van AVG compliantie.

Aanpak programma AVG
De Autoriteit Persoonsgegevens heeft een 10 Stappenplan opgesteld aan de hand waarvan organisaties kunnen zorgen dat zij "AVG-proof" worden. Dit stappenplan is als uitgangspunt genomen voor de aanpak en bepaalt welke acties ondernomen moeten worden. De 10 stappen zijn:

1. Bewustwording
2. Rechten van betrokkenen
3. Overzicht verwerkingen
4. Privacy impact assessment (PIA)
5. Privacy by design en privacy by default
6. Functionaris gegevensbescherming (FG)
7. Meldplicht datalekken
8. Verwerkersovereenkomsten
9. Leidende toezichthouder
10. Toestemming

Omdat onder de Wbp ook al het nodige is geregeld (bijvoorbeeld de aanstelling van een FG), zullen niet alle 10 punten actie vereisen. Soms kan er ook sprake zijn van vereiste of gewenste vernieuwing/aanvulling.

Bewustwording (Awareness) is een van de belangrijke doelen van het programma. Het zorgvuldig omgaan met gegevens wordt beschouwd als onderdeel van integer handelen binnen de organisatie. Samen met de integriteitsorganisatie worden hulpmiddelen ontwikkeld en aangeboden aan de organisatie onderdelen om bewustwording te ontwikkelen en te onderhouden. De inrichting van de privacy functie binnen de organisatie vormt een belangrijk hulpmiddel bij het structureel onderhouden van de awareness.
Een aantal **procedures en werkwijzen** wordt herzien c.q. moeten opnieuw worden geformuleerd.

- Zo zijn de begrippen "privacy by design" en "privacy by default" nieuw in de AVG. Deze begrippen worden verder uitgewerkt voor concrete toepassing in de praktijk. Bij het ontwikkelen van beleid en regels moet al in het eerste (wetgevende) stadium worden nagedacht over de gevolgen voor burgers en hun privacy. Bij het uitvoeren van een UTNS worden consequenties voor het gegevensgebruik en privacy expliciet beoordeeld en bij het ontwerpen van ICT-systemen dient in het ontwerp rekening te worden gehouden met privacyaspecten.
- Ook de meldplicht datalekken verandert. De nadruk komt te liggen op registratie van de wijze waarop de organisatie hiermee is omgegaan, naast de al bestaande plicht om in benoemde gevallen te melden bij de AP en aan betrokkenen. De huidige meldprocedure wordt geëvalueerd en zo nodig aangepast.
- Zoals vereist in de AVG is al een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld.
- De bestaande procedures rondom inzage en correctie worden opnieuw ontworpen, rekening houdend met een mogelijke toename van het aantal verzoeken om inzage. Hiermee hangt samen dat informatie op internet over het verwerken van persoonsgegevens (privacy statement en – beleid,

publicatie van het verwerkingenregister[1]) gestructureerd en toegankelijk wordt aangeboden.

Tenslotte vormt de inventarisatie van de verwerkingen van persoonsgegevens door de Belastingdienst een belangrijk onderdeel van de implementatie van de vereisten van de AVG. Deze inventarisatie leidt tot het opstellen en bijhouden van het verplichte **verwerkingenregister**. Dit register omvat onder meer:

- Welke verwerkingsactiviteiten/gegevensverwerkingen er zijn (incl. grondslag, bewaartermijnen, verzameldoel, etc.);
- Documenten over de verwerking van persoonsgegevens;
- Eventuele PIA's en bijbehorende risicoparagrafen;
- Bestaande en nieuwe verwerkersovereenkomsten.

In het register worden de gegevensverwerkingen van zowel de primaire processen als de bedrijfsvoeringsprocessen opgenomen. Hierbij gaat het respectievelijk om de persoonsgegevens van burgers en van de medewerkers van de Belastingdienst. Het kerndepartement gebruikt al enkele jaren ten behoeve van de Wbp een registertool (het meldingenregister) dat onder leiding van en door het ministerie van EZK is ontwikkeld. Het AVG-register is de (door)ontwikkelde registertooling en bevat een aantal specificaties waarmee voldaan kan worden aan een aantal vereisten uit de AVG. Andere departementen maken ook al gebruik van de tool of zullen deze op korte termijn aanschaffen.

Met deze eerste fase van de inventarisatie wordt het AVG-register gevuld. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) beoordeelt de ingevulde formulieren van de verschillende gegevensverwerking en keurt goed. Hiermee wordt de kwaliteit van de vastleggingen bewaakt. Het register is gebaseerd op het uitgangspunt dat de verantwoordelijke voor de gegevensverwerking ook daadwerkelijk een handtekening zet op een autorisatieformulier met betrekking tot de gegevensverwerking. De applicatie maakt hiervoor een formulier aan zodra de verwerking door de FG is goedgekeurd.

[1] Het publiceren van het verwerkingenregister is geen verplichting ingevolge de AVG, maar draagt bij aan de gewenste transparantie. Hoewel de basispositie reeds uitgaat van publicatie, zal e.e.a. nog afzonderlijk ter bekrachtiging aan het DT worden voorgelegd.

Relatie met project AVG Ministerie van Financiën
Door de SG is een projectleider aangesteld die regie voert over de activiteiten van de overige onderdelen van het ministerie van Financiën. De projectleider rapporteert periodiek over voortgang aan de Bestuursraad. De rapportage van de Belastingdienst vormt hiervan een integraal onderdeel. Aard en omvang van het verwerken van persoonsgegevens bij de overige onderdelen van het Ministerie zijn onvergelijkbaar met de Belastingdienst. Dit rechtvaardigt een zelfstandig programma, waarbij vooral op generieke onderwerpen uiteraard nauw wordt samengewerkt. Dit geldt met name ten aanzien van:

- Het opstellen van een privacy statement en een privacy beleid;
- Het beleggen van het beheer ten aanzien van de AVG registertool;
- Het toepassen van het privacybeleid binnen het bedrijfsvoeringsdomein, bijvoorbeeld uitwerking van het inzagerecht voor de werknemer.

Externe samenwerking
Er is geen sprake van een rijksbrede aanpak van AVG. Het programma heeft de samenwerking gezocht met andere implementatieprojecten binnen de Rijksoverheid en er wordt van elkaars producten en ervaringen gebruik gemaakt. Onder meer wordt het privacy statement en –beleid van het ministerie van EZK als basis genomen, de door EZK ontwikkelde tooling wordt gebruikt en is de aanpak binnen de Belastingdienst gebaseerd op de aanpak binnen de ministeries van WVS en J&V. Tenslotte is het programma samenwerkingsverbanden aangegaan met projecten van grote uitvoeringsinstanties als UWV en SVB.

Duurzame compliantie
Het beleggen van de werkzaamheden van het programma in de staande organisatie en de capabilities van de organisatie verder ontwikkelen is een belangrijke voorwaarde voor duurzame compliantie. Dit komt onder meer tot uitdrukking in:

- De voorstellen voor het inrichten van de privacy functie en het onderbrengen van die functie binnen de contourennota van de concerndirectie IV&D;
- Het inrichten van privacy by design (en by default);
- Het beleggen van het eigenaarschap van de met AVG gemoeide processen, zoals inzageproces, meldplicht datalekken etc.;
- Het deelnemen van het programma aan de ketentafel gegevens. Implementatie van AVG wordt hier als vliegwiel gebruikt voor het inrichten en vormgeven van integraal datamanagement.

Bijlage 2 - Constateringen, risico's en aanbevelingen januari 2018

6. Het inventariseren van gegevensverwerkingen door de bedrijfsonderdelen wordt (terecht) projectmatig aangepakt. Niet in alle bedrijfsonderdelen wordt over de voortgang van de activiteiten ook in de lijn gerapporteerd. Het vergroot de bewustwording en de betrokkenheid als ook in de staande organisatie wordt gestuurd op voortgang.
   Aanbeveling: stuur ook in de staande organisatie op voortgang van de inventarisatie
7. De deadline voor het inventariseren en vastleggen van gegevensverwerkingen is vastgesteld op 1-3-2018. De onderdelen geven aan dat deze termijn haalbaar is. Daar waar uitloop wordt verwacht, valt dit binnen de resterende tijd tot 25-5-2018. Dit is gebaseerd op de detailrapportages van de bedrijfsonderdelen.
8. Het op basis van de geïnventariseerde gegevensverwerkingen analyseren van privacy risico's en definiëren van compenserende maatregelen per 1-3-2018 staat volgens nagenoeg alle onderdelen onder druk. Het programma verlegt de komende periode de focus van het (ondersteunen bij) inventariseren naar het ondersteunen bij de risico analyses. Het definiëren van een pakket maatregelen obv risico analyse van de gegevensverwerkingen per 25-5-2018 wordt nog steeds als haalbaar beschouwd.
9. Er is al een aantal algemene risico's geïdentificeerd, waar het programma, met de verantwoordelijke onderdelen, initiatief zal nemen voor het treffen van maatregelen. Het gaat met name om:
   - Het schonen van bestanden, in relatie met de taskforce data hygiëne;
   - Het actualiseren van selectielijsten in het kader van de archiefwet in samenwerking met SSO FD;
   - Het actualiseren van autorisaties in IMS in samenwerking met SSO F&MI en de CISO;
   - Het beheersbaar maken van de "wisselland" gegevensuitwissel faciliteit, samen met CAP en de CISO;
   - Het gebruik van productiedata in testomgevingen, samen met CAP en IV;
   - De ontwikkeling van diensten op het gebied van ongestructureerde data en pseudonimisering hulpmiddelen ism de IV organisatie
10. Binnen de organisatie onderdelen is de impact van de verscherpte aandacht voor privacy merkbaar. Met name binnen het bedrijfsvoerings- en HR-domein leiden aangepaste voorschriften rondom bijvoorbeeld ziekteverzuim, bijzonder belonen, performance management, gebruik van persoonsgegevens ten behoeve van mobility card etc. tot onzekerheid over wat wel en niet is toegestaan en ongerustheid over mogelijk ontbreken van voldoende informatie voor besturing.
    Aanbeveling: expliciteer het bedrijfsvoeringsbeleid en personeelsbeleid in combinatie met het privacy recht. Het programma zal met de relevante kaderstellende directies nader in overleg gaan.
    Vraag: Het programma vraagt guidance vanuit het DT welke concern directie kaderstellend kan optreden mbt bedrijfsvoeringsbeleid. Voor het HR-beleid en privacy beleid zal dit met respectievelijk CD O&P en CD IV&D worden besproken.
11. De beschikbaarheid van specifieke deskundigheid op het terrein van AVG vormt een risico voor verschillende werkpakketten. Deels kan hieraan tegemoet gekomen worden door nog een editie van de praktische privacy opleiding uit te voeren. Hiervoor is een afzonderlijke beslisnotitie aan de DG aangeboden.
12. De herinrichting van de organisatie brengt onzekerheid met zich mee. Daardoor vraagt de uitvoering van activiteiten soms meer tijd. Dit is vooral merkbaar mbt communicatie advies en de inrichting van intranet.

Bijlage 3 – voortgangsrapportage aan de bestuursraad (BR) en bedrijfsvoeringsberaad (BVB) m.b.t. DG Belastingen

AVG@[Belastingdienst] 12 februari 2018

AVG-compliance: Totaal beeld

Geef jouw inschatting van de mate waarin jouw organisatie de AVG-compliance op dit rapportagemoment op orde heeft: **Waar sta je nu qua realisatie?**

10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	99%
					x				

Schets/typeer/omschrijf kort de AVG-compliance status:
Meer gedetailleerde status is weergegeven in de voortgangsrapportage die maandelijks wordt uitgebracht aan het DT Belastingdienst.
De status is gerelateerd aan de realisatie van de basispositie. De basispositie beschrijft de ambitie m.b.t. de AVG implementatie per 25-5 en beschrijft voor de Belastingdienst de 100% in de context van deze rapportage. Realisatie van die basispositie ligt op schema en is nu voor ongeveer 60% gerealiseerd. De basispositie omvat:

- Herontwerp meldplicht datalekken
- Herontwerp inzage- en correctie recht
- Inrichting privacy functie onder regie van concern directie IV&D
- Awareness programma beschikbaar en in uitvoering
- Inventarisatie gegevensverwerkingen
- Verwerkingenregister (het zogenaamde AVG register) inclusief risicoanalyse en het definiëren van maatregelen. Tenzij er onacceptabele privacy risico's worden gelopen zal implementatie van maatregelen planmatig worden uitgevoerd na 25-5
- Toepassen Privacy by Design/Default (PbDD) bij nieuwe ontwikkelingen per 25-5
- Ontwikkelen technologie t.b.v. pseudonimisering en logging & monitoring

Geef bij rood of oranje aan waar dat volgens jou aan ligt: **Wat zie je als jouw risico's?**

Budget	Kennis/Expertise	Capaciteit	Awareness/Borging	Draagvlak	Prioriteiten	Anders, namelijk
x	x	x			x	

Geef een korte toelichting bij elk van jouw risico's: **Wat heb je er al aan gedaan?**

- Tijdigheid van realisatie van MTHV's t.b.v. PbDD staat onder druk. Beschikbaarheid van de juiste kennis/expertise in het systeemontwikkeldomein is een belemmering. Daar wordt op bijgestuurd d.m.v. extra opleiding.
- Doordat er geen extra budget is toegekend, moeten IV aanpassingen binnen de bestaande ruimte worden geprioriteerd. Daarvoor wordt extra aandacht gevraagd in het concern portfolio board.

Heb je behoefte aan extra ondersteuning?	Ja	Nee	Weet nog niet
	x		

Mijn ondersteuningsbehoefte is:
Concretere samenwerking in de gemeenschappelijke generieke werkpakketten op basis van de aangegeven prioritering.

AVG-compliance: Ambitie voor de komende maand

Geef je inschatting van de mate waarin jouw organisatie de AVG-compliance op het volgende rapportagemoment op orde heeft: **Waar ben je over 1 maand?**

10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	99%
						x			

AVG-compliancy: Specifiek beeld									
Geef aan in hoeverre je voldoende inzicht hebt in de omvang én complexiteit van jouw compliance-uitdaging: **Ben je in staat om de voor compliance noodzakelijke maatregelen vóór 25 mei 2018 te treffen?**									
10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	99%
								x	

Omschrijf kort waarom je dit zo inschat in termen van:	
a) het aantal verwerkingen/bedrijfsprocessen	We sluiten aan bij de architectuur van de verschillende processen. Per proces worden verwerkingen geïdentificeerd. Dit leidt tot 500-1000 verwerkingen.
b) de verwerkte categorieën persoonsgegevens	
c) de rechtmatigheid van verwerken	Op basis van registratie in het AVG register wordt de aangegeven grond voor verwerking gevalideerd door èn de FG èn het programma tijdens risico validatie sessies met elk onderdeel.
d) de kwaliteit van verwerken	Elke geregistreerde verwerking wordt door de FG beoordeeld en, als aan de eisen wordt voldaan, goedgekeurd.
e) het invulling kunnen geven aan de rechten van betrokkenen?	Ja. Inzage- en correctierecht voor de burger worden opnieuw ontworpen. Inzagerecht voor medewerker wordt gezamenlijk met MinFin uitgewerkt. Via BR is hiervoor ook extra aandacht bij BZK gevraagd.
f) Wordt aan de documentatieplicht voldaan?	Ja. Wordt aan voldaan via het gebruik van het AVG register. Daarnaast: - PIA's worden als maatregel uitgevoerd. Conform beleid AP hebben we meer tijd nodig voor het uitvoeren van alle PIA's. PIA's worden geregistreerd en opvolging van geïdentificeerde maatregelen maatregelen in de reguliere controlcyclus betrokken - Implementatie beveiligingsbeleid conform BIR. - Convenanten en verwerkingsover-eenkomsten zijn bijgewerkt. - Aansluiten op de architectuur-repository voor nadere detaillering van processen.
g) Wordt aan de verantwoordingsplicht voldaan?	Ja: - Inrichting privacy functie onder regie van concern directie IV&D inclusief positionering FG, - Uitgevoerde awareness programma's, - privacy by design uitgangspunten en richtlijnen.

h) Wordt aan de informatieplicht voldaan?	Ja. Informatieplicht wordt in meerdere lagen geïmplementeerd: - Algemene informatie in de vorm van privacy statement en – beleid op internet - Meer specifieke situatie over verwerkingen in een publiekvriendelijke vorm van het AVG register ten behoeve van artt 13 en 14 AVG - Specifieke persoonsgebonden informatie via portalen "mijn belastingdienst" en "mijn toeslagen".

Belastingdienst

Belastingdienst

Datum
19 april 2018

Opdrachtgever
Keten Generieke voorzieningen
Toezicht en Kantoor

Bijlage
geen

Aan: DTBD

Van: Voorzitter Keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor

Belang noodscenario RAM voor MKB

Inleiding
In het DT van donderdag 12 april 2018 is het beoogde noodscenario voor (tijdelijke) vervanging van RAM voor MKB besproken. Een belangrijk onderwerp bij de bespreking van dit noodscenario betrof nut en noodzaak vanuit het perspectief van MKB. Hierna wordt beknopt aangegeven wat de toegevoegde waarde is van bepaalde informatieproducten.
Als deze informatieproducten per 25 mei 2018 niet meer beschikbaar zijn, omdat RAM op dat moment i.v.m. privacy en security issues uit de lucht gehaald wordt, heeft dat de navolgende effecten:

Effecten
- Beperkingen op kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie huidige toezicht
- Extra AVG maatregelen i.v.m. mogelijk noodzakelijk geachte voorraadvorming
- Extra uitvoeringslast bij MKB / CAP i.v.m. uitvragen operationele query's
- Opbrengst KPI's onder druk
- Compliance-effect onder druk
- Aanpak Fiscaal Dienstverleners (FD's) minder effectief
- Imagorisico t.a.v. FD's
- Samenwerking bij aanpak van (georganiseerde) criminaliteit zowel landelijk als regionaal (fiscaal) minder effectief
- Imagorisico binnen fraude/externe overheidssamenwerking (EOS)
- Demotivatie medewerkers
- Beperkingen op kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie kantoor- en toezichtproces Heerlen Buitenland

Deze effecten worden hierna nader toegelicht. Daarbij geldt dat middelgerichte selectiemodules en risicomodellen geen oplossing/alternatief bieden voor het per direct wegvallen van de informatieproducten en functionaliteiten van RAM. DF&A kan betreffende analyses, zonder ingrijpende impact op het huidige portfolio, niet (tijdig) leveren.

Nut en noodzaak

1. **RAM biedt mogelijkheid tot gericht kiezen van subject & object van onderzoek voor bepaalde processen of procesonderdelen en biedt daarmee de mogelijkheid tot optimaliseren van belastingopbrengsten (o.b.v. risico en belang)**

   Betreft: Analyses t.b.v. proces Boekenonderzoeken (BO) en analyses over meerdere middelen en processen heen (subjectgerichte combi van gegevens).

   Gevolg van het wegvallen van de faciliteit:
   Het uitvoeren van boekenonderzoeken kan minder (risico- en opbrengst)gericht plaatsvinden waardoor boekenonderzoeken minder opleveren.

   Een globale berekening:
   - Risicogerichte selectie: opbrengst gemiddeld € 35.000 per onderzoek
   - Random selecties (steekproef): opbrengst gemiddeld € 9.000 per onderzoek
   - Verschil op 19.750 onderzoeken (22.000 -/- 2.250 steekproef): € 513.500.000.

   Gevolg van het wegvallen van de faciliteit kan ook zijn dat vanuit de huidige analyses (tijdelijk) een signaalvoorraad wordt aangehouden, die in stand gehouden wordt tot een vervangende voorziening beschikbaar is.

Een dergelijke voorraadvorming zal aanvullend moeten worden getoetst op AVG aspecten, waarop mitigerende maatregelen genomen moeten worden.
De exacte impact daarvan is op dit moment nog niet bekend.

Gevolg van het wegvallen van de faciliteit kan tenslotte ook betekenen dat er (tijdelijk) extra query's worden opgevraagd bij CAP. Ook hiervoor geldt dat de impact daarvan vanuit zowel AVG-perspectief als werklastperspectief bij zowel MKB als CAP op dit moment (nog) niet bekend zijn.

Voorbeelden van het gerichter kiezen van subject en/of object van onderzoek:

Er zijn honderden profielen beschikbaar met maatwerkanalyses gebaseerd op (materiële en fiscaal technische) risico-indicatoren. Een kleine greep:
- specifiek horeca;
- specifiek bouw;
- specifiek autohandel
- specifiek uitzendbranche;
- specifiek schoonmaakbranche
- specifiek goudhandel;
- specifiek adresfraude;
- specifiek inkomen en vermogen in het buitenland;
- specifiek inkomen en vermogen op niet geïdentificeerde bank- en beleggingsrekeningen;
- schijnconstructies (loondienstverhouding aangeven als werk derden);
- verzwijgen omzet;
- kostenmaximalisatie (meer kosten dan omzet);
- verzwijgen LH plicht (wel loonkosten (IH/Vpb) / geen LH afdracht (LH);
- verzwijgen loon (hoge omzet / geen personeel / arbeidsintensief proces);
- misbruik ondernemersfaciliteiten (nauwelijks omzet / wel ondernemersaftrek);
- bronvereiste (hobbyfinanciering, permanente restitutie ingehouden LH);
- verschuiving OB (wel balanspost OB / geen aansluiting met afdrachten);
- restitutie zonder aangifte/afdracht op aangifteplichtige middelen (verhaals- / invorderingsrisico's);
- onroerend goed transacties tijdens crisis (verhuur ipv verkoop);
- foutieve sectorindelingen werknemers en werkgeversverzekeringen;
- etc., etc..

2. **RAM biedt mogelijkheid tot integraal meewegen fiscale belang bij de aanpak van (georganiseerde) criminaliteit in Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) en het Landelijk Informatie- en Expertisecentrum (LIEC)**

De maatschappelijke problematiek bepaalt de keuze van het object.
Alle objecten binnen een thema hebben naast een maatschappelijk ook een fiscaal belang.
Inzicht in het fiscaal belang leidt tot scherpere selectie (qua belang en instrumentinzet).
Gevolg van het wegvallen van de faciliteit:

Inhoud van het partnerschap in de samenwerking verandert
- kent een beperktere diepgang
- heeft beperkte toegevoegde waarde voor het eigen proces (minder opbrengst)
- levert imagorisico's binnen samenwerking met BzK, Gemeenten, IND, Koninklijke Marechaussee, Nationale Politie en Openbaar Ministerie (OM)
  Er wordt samengewerkt op onderwerpen als: vastgoedfraude, witwassen, georganiseerde hennepteelt, en lokale/regionale handhavingsknelpunten zoals Outlaw Motor Gangs, City deals en lokale ondermijning.
- levert imagorisico's binnen samenwerking met SVB, UWV, inspectie SZW en zorgautoriteit op het gebied van bestrijding fraude bij zorgloketten, arbeidgerelateerde fraude, zoals mensenhandel, malafide uitzendbureau's, schijnconstructies, huisvesting arbeidsmigranten, illegale arbeid, sectoraanpak schoonmaakbranche, sectoraanpak horeca en adresfraude.

3. **RAM biedt mogelijkheid tot maken specifieke, op FD aanpak afgestemde, klantbeelden**

Omvang / belang (proces)verstoringen bepaalt de keuze van een subject (welke fiscaal dienstverlener krijgt aandacht). Voor gerichte interactie is een gedetailleerd inzicht in de verstoringen (per FD klant) nodig. Aard en omvang van het probleem per klant(groep) bepaalt de soort en de diepgang van de benodigde interactie

Gevolg van het wegvallen van de faciliteit:

- beperktere diepgang toezicht en interactie
  RAM wordt binnen de aanpak voor meerdere portfolio-taken gebruikt om tot selecties te komen. Indien RAM wegvalt kan geen (landelijk) inzicht meer verkregen worden op procesverstoringen bij klanten van bepaalde FD's. Daardoor vervalt ook de mogelijkheid om FD's met (te)veel procesverstoringen te selecteren.
  Als er een risico is gedetecteerd, kan de FD erbij gezocht worden. Maar andersom niet, op FD-niveau risico's in diens pakket detecteren is zonder RAM niet mogelijk.
- beperkte toegevoegde waarde voor HT/FD proces (beperkter compliance-effect)
  Het aanspreken op voorbeeldgedrag (betreft de fiscale compliance van de FD zelf) valt stil. Daardoor valt er geen verandering door interventies van de FD-teams in het eigen gedrag van de FD te verwachten en heeft dat ook geen positieve effecten op het klantengedrag.
  Er kunnen bovendien geen kwaliteitsgesprekken worden gehouden, omdat niet vastgesteld kan worden of gesignaleerde onjuistheden zich ook bij andere klanten voordoen.
- Ook komt de realisatie van de Rijksbegrotingsdoelstelling onder druk te staan: het gesprek met potentiële HT-kantoren kan niet ondersteund worden met een beeld van de stand van zaken van het klantenpakket op de compliance factoren. Het samenstellen van lijsten van potentiële kantoren (Top 100) is wel op te lossen met losse informatieverzoeken (queries); maar deze bevatten geen inhoudelijke informatie als het gaat om het klantenpakket.
- imagorisico's richting koepels en belangenorganisaties van accountants, belastingadviseurs en fiscaal dienstverleners.
  In de contacten die FD teams in het kader van de diverse portfolio-taken hebben treden zij naar buiten met een individuele boodschap gebaseerd op zeer gerichte signalen. Dat communiceren zij ook :"we weten het volgende van uw klanten..".
  Het effect hiervan mag niet onderschat worden; het wegvallen ervan zal voeding geven aan de mening dat de BD behoorlijk onzichtbaar is. Niet alleen klanten ervaren weinig controle, nu zou dit idee ook bij FD's kunnen gaan leven.

4. **RAM biedt mogelijkheid tot maken van selecties die precies passen bij de competenties van medewerkers**

Niet elke medewerker kan elke controle-opdracht behandelen.
Er zijn niveau- en competentieverschillen.
Gevolgen van wegvallen van de faciliteit:

- medewerker krijgt post boven zijn niveau

Gevolg: kwaliteit onderzoek ondermaats
oplopen doorlooptijden
imago BD richting Burgers en Bedrijven
imago BD richting Fiscaal Dienstverleners

- medewerker krijgt post onder zijn niveau

Gevolg: demotivatie medewerker.

5. **RAM ondersteunt kantoorproces van Kantoor Heerlen buitenland**

RAM biedt mogelijkheid om fiscale gegevens van in het buitenland gevestigde belastingplichtigen te koppelen aan kantoorgegevens van kantoor Heerlen Buitenland en daarop gestructureerd analyses uit te voeren welke het kantoor- en toezicht proces ondersteunen.
Via kantoor Heerlen Buitenland wordt jaarlijks ongeveer 4 miljard euro aan belastinggeld gerestitueerd aan in het buitenland gevestigde ondernemingen. In de controle op deze geldstroom is RAM een belangrijk hulpmiddel. Uit de massa aan restitutieverzoeken signaleert RAM de meest risicovolle zodat een intensieve beoordeling van het restitutieverzoek kan plaatsvinden nog voordat wordt overgegaan tot uitbetaling ervan.
Gevolg van wegvallen van de faciliteit:
De controles kunnen minder efficiënt uitgevoerd worden en het toezicht wordt minder effectief.

Governance

De governance op bovenstaande problematiek is opgenomen in een tweede memo, dat gelijktijdig met dit memo aan de directeur IV & D en DTBD wordt aangeboden

Management samenvatting

systematisch, strategisch analyseren

Wat wordt er onder systematisch strategisch analyseren, hierna "analyse" verstaan?

Bepaal vanuit de aanwezige RAM, RisicoAnalyseModel, bestanden welke aantallen, bedragen en of "groeipercentages" vreemd zijn en analyseer deze. Plaats de sofinummers die "vreemd" gedrag laten zien in een toezichtsmatrix. Deze "vreemde" aantallen, bedragen, percentages kun je een voor een, dus "systematisch", aanpakken. In bepaalde aanwezige bestanden hebben "afwijkingen" strategische betekenis. Dit is informatiegericht toezicht / analyseren. Deze methode kan als aanvulling gezien worden van de huidige gebruikte selectiemethodes. Hier kunnen verrassende resultaten uit naar voren komen.

Heden en toekomst.

Het organisatie-onderdeel D&A is van het heden en van de toekomst. Het operationeel datawarehouse RAM, RisicoAnalyseModel, is in het heden al inzetbaar en kan een format zijn voor de toekomst. RAM bestaat o.a. uit de onderdelen querie, beeld en database. RAM querie en RAM beeld, mede door de gestructureerde en logische opbouw, vervult in het heden reeds een belangrijke rol in het toezichtproces[1]; dat is duidelijk. Een andere belangrijke functie, RAM database, wordt nu binnen de Belastingdienst nog onvoldoende onderkend en ingezet in de zoektocht naar een goede risicoselectie aan de voorkant.
De RAM database biedt namelijk door de logisch gestructureerde opbouw ongekende mogelijkheden op het gebied van "analyse" van het complete toezichtveld. Dit door de samenhang van de bestanden die we in het heden al beschikbaar hebben. Het nieuw bouwen van deze "analyse" mogelijkheden zal naar verwachting veel geld en tijd (jaren) kosten. Dit terwijl de toekomst al binnen handbereik is en overigens hier ook door D&A veel van kan worden geleerd. Hierna wordt dit op hoofdlijnen uitgelegd. Uitgelegd worden hoe deze "analyse" binnen Toezicht anoniem gestructureerd vormgegeven kan worden; zowel gericht op objecten alsook subjecten.

Toezichtskansen voor Blauw, FIOD, Douane, Toeslagen etc.

Toezicht is een complex gebeuren. We beperken ons in deze aanpak tot het toezicht dat door "analyse" mogelijk wordt gemaakt. Hiermee wordt gericht op excessen/verwonderpunten in aantallen en/of bedragen. Bij aantallen kan gedacht worden aan heel veel sofinummer op een woonadres. Bij bedragen aan onverwachte stijgingen en/of dalingen, ook indien gewenst tov referentie aantallen. Met andere woorden een rijke schakering van universele toezichtissues die leiden tot subjecten. Het toverwoord is de voorgestane wijze van "analyse" die hierna summier wordt uitgewerkt.

Samenhang van de bestanden in RAM en anonieme toezicht matrix

Binnen het datawarehouse RAM zijn groepen logisch bij elkaar horende gegevens te groeperen van waaruit de anonieme "analyse" vorm kan worden gegeven. Zie hierna evt. Toelichting. De resultaten, bijvoorbeeld in de vorm van anonieme sofinummers kunnen opgenomen worden in een te creëren anonieme toezichtmatrix.

Uitkomsten systematische analyse

In een toezichtsmatrix worden vervolgens, per onderwerp, de uitkomsten en resultaten van de "analyse" de naar voren gekomen subjecten anoniem opgenomen. Aan ieder systematisch geanalyseerd onderwerp kan bovendien een gewicht/belang toegekend worden. Met andere woorden een compleet overzicht van alle anonieme sofinummers en hun scoring op de betreffende "analyse". Een dergelijke toezichtsmatrix kan er als volgt uitzien;

Volgnr	Uniek volgnummer sofinummer (alias voor sofinummer)	Uniek volgnummer dossiernummer (alias voor dossiernummer)	Jaar	Sleutel_uniek volgnr sofinr/jaar	Naam systematische analyse 1	Naam systematische analyse 2	Naam systematische analyse 3	Totaal van scores	Analyse 1: Ingeschat belang op een schaal van 10	Analyse 2: Ingeschat belang op een schaal van 10	Analyse 3: Ingeschat belang op een schaal van 10	Totaal scores en belang
1	000511226	000213976	2015		1			1	6			6
1	000511226	000213976	2014		1		1	2	6		9	15
1	000511226	000213976	2013			1		1		3		3
2	005239732	000213976	2013		1			1	6			6

Door middel van dooranalyse van de aldus verkregen subjecten of groep van subjecten met behulp van de Flexviewer kan vervolgens een integraal beeld verkregen worden van de fiscale positie van de subjecten,

Verbinding in analyse en voorstel

Het voorstel is om de systematische, strategische analyse in te zetten voor het keuzeproces binnen toezicht. En dit strak te organiseren. Het systematisch analysegebouw staat en is nu reeds toepasbaar. We willen en kunnen, in samenwerking met EH, een bijdrage leveren aan het verder op maat vorm geven conform de wensen van het toezichtsmanagement. Het is echter aan het management om de systematische onderwerpen, uitgaande van de vele mogelijkheden die RAM per direct biedt, te benoemen. Ook hier kunnen en willen we, bij behoefte, actief over meedenken.
Voor meer info wordt verwezen naar de notitie "0_systematische_strategische_analyse.docx" en de bijlage daarbij.
In de bijlage is zichtbaar op welke velden je snel per bestand "vreemde" zaken in beeld hebt.

Toelichting; nadere beschrijving van de hanteren "analyse" methodiek vanuit de samenhang der bestanden

We onderkennen vanuit de RAM bestanden bezien een viertal logische benaderingswijzen. Bij elke benaderingswijze worden met elkaar samenhangende gegevens georganiseerd van waaruit een "analyse" plaats kan vinden. Deze vier benaderingswijzen zijn:

- het adres, het PHT nummer, is de verbindende factor (5 bestanden)
- het beconnummer is de verbindende factor (4 bestanden)
- de totalisaties van "kern sofinr" waarbij de algemene BVR velden de verbindende factor zijn (2 bestanden)
- een vastgoedobject is de verbindende factor (8 bestanden).

Enkele toepassingsvoorbeelden;
- Vanuit het adres kan systematisch gecontroleerd/gecheckt worden of de aantallen sofinummers per adres acceptabel zijn tov de referentievelden in RAM.
- Vanuit een vastgoed object kan onderzocht worden hoe vaak een object getransporteerd is en/of dit vanuit de referentievelden in RAM tot vragen leidt.
- Vanuit de totalisaties van de **algemene BVR** velden kan op land of kantoorniveau systematisch, strategisch en tactisch, getoetst worden of stijgingen of dalingen van omzet en/of diverse kostenposten per jaar van meer dan 10%, 25%, 50% verklaarbaar zijn. Naast deze "afwijkende" scores kunnen hier natuurlijk ook "trends" uit worden gehaald.

Algemene BVR velden waarop getotaliseerd is zijn onder andere: kantoor, team, branchecode dossiernummer, branchecode sofinummer, rechtspersoon, leeftijdscategorieën, doelgroepen, nationaliteit, Postcode Huisnummer Toevoeging (PHT) etc. Deze totalisaties vinden plaats voor de laatste zes jaar inclusief het lopende jaar.

Voetnoot
[1] Zie ook de SIG rapportage opgenomen in de RAM fleXview community.

Systematische_strategische_ analyse

(Informatiegerichte Toezicht / analyse)

Inhoud

1 Toezicht....3
2 Samenhang der bestanden in RAM: fraudebestrijding, opvallende zaken....3
2.1 Individu of groep....3
2.2 Wat is er binnen RAM, efficiënt gestructureerd, beschikbaar om snel "verwonderbeelden"te maken:....3
3 Anoniem analyseren....4
4 Aanmaken van een anonieme toezichtmatrix....4
5 Welke beschikbare bestanden kunnen systematisch worden geanalyseerd?....5
6 Hoe kun je de systematische analyse vormgeven?....6
6.1 Analyse onderwerpen, systematische analyse, vanuit de PHT adressen zouden kunnen zijn?....6
6.1.1 zie BVR uniek adressenbestand:....6
6.1.2 zie BVR historisch adressenbestand:....6
6.2 Analyse onderwerpen, , systematische analyse, vanuit de FD benadering....6
6.3 Analyse onderwerpen, , systematische analyse, vanuit de Totalisaties van de kern sofinummer BVR bestanden....6
6.3.1 vanuit de land totalisatie's....6
6.3.2 Vanuit de kantoor totalisaties....6
6.4 Aanslyse onderwerpen, , systematische analyse, vanuit de vastgoed samenhang zouden kunnen zijn?....7
6.4.1 Vanuit de BAG (Basis Administratie Gebouwen)....7
6.4.2 Vanuit DKK (digitale kadaster kaart)....7
6.4.3 Vanuit de vastgoed bestanden....7
7 Verbinding in analyse en voorstel....7
8 Bijlage met hiervoor genoemde bestanden en te gebruiken "blokken" voor systematisch analyse....7

1 Toezicht

Toezicht is in zijn algemeenheid een complex gebeuren. We beperken ons in deze beschrijving tot het toezicht dat door systematische analyse mogelijk wordt gemaakt. De beschikbare bestanden die zich hiervoor lenen zijn opgenomen onder RAM (Risico Analyse Model). Eerst zal ingegaan worden op de samenhang der bestanden (onderdeel 2), anoniem analyseren (onderdeel 3) en de anonieme toezichtmatrix (onderdeel 4). Vervolgens zal in beschouwing genomen worden welke bestanden op een logische manier bij elkaar horen (onderdeel 5) en die voor een systematische analyse gebruikt kunnen worden.

2 Samenhang der bestanden in RAM: fraudebestrijding, opvallende zaken

RAM bestanden leveren overzicht en inzicht. Het overzicht is gerealiseerd door de consequente opbouw van de bestanden. Het inzicht dat het op kan leveren is nog lang niet voor iedereen duidelijk. De belastingdienst, FIOD, Douane, Toeslagen enz, zijn continu op zoek naar "verwonder punten ". Onze bestanden zijn zodanig georganiseerd dat je werkende vanuit een georganiseerde systematiek snel tot je "verwonderpunten" kunt komen.

2.1 Individu of groep

Het vinden van individuen begint veelal bij het analyseren van een groep of groepen. Een groep kan zowel in subjectieve als objectieve zin een groep zijn. Bijvoorbeeld de klanten van een FD of het aantal vastgoedtransacties eventueel in combinatie met belangen.

2.2 Wat is er binnen RAM, efficiënt gestructureerd, beschikbaar om snel "verwonderbeelden"te maken:

- nagenoeg alle relevante bestanden van de belastingdienst en een aantal externe bestanden
- nagenoeg alle bestanden zijn voorzien van dezelfde algemene velden. Denk daarbij onder andere aan kantoor, rechtsvorm, branche, becon PHT (postcode Huisnummer en Toevoeging) enz.
- aan heel veel bestanden is, zeer specifieke, toezichtinformatie gekoppeld
- alle bestanden hebben een logische samenhang met elkaar
- het bestand kern sofinummer bevat op sofinummer niveau, voor de laatste zes jaar inclusief lopende, nagenoeg alle relevante informatie, uit alle ons ter beschikking staande bronnen.
- Het bestand kern sofinummer is getotaliseerd op:
  - Totalisaties van de algemene velden, ook wel BVR totalisaties genoemd
    Op land en kantoor niveau worden deze algemene velden voor de laatste zes jaar inclusief lopende jaar getotaliseerd. In dit bestand kun je per algemeen veld zien het, aantal, keren gevuld, het totale bedrag en het gemiddelde (bedrag gedeeld door aantal)..
  - PHT landsniveau. Actueel PHT waar een sofinummer woont of is gevestigd.
    De landelijke totalisatie van kern sofinummer op PHT niveau is met name voor de fraudebestrijding een uniek en bijzonder instrument. De PHT's zijn getotaliseerd voor de zes jaren inclusief lopende jaar op hetgeen actueel, dus nu op het betreffende PHT aanwezig is.
  - PHT landniveau. PHT totalisatie op woon/vestigings plaats sofinummer einde jaar.
    M.a.w. per PHT einde van een jaar (laatste 6 jaren inclusief lopende jaar) van de sofinummers die hier woonachtig of gevestigd zijn geweest.

  Deze twee PHT totalisaties hebben plaatsgevonden op VA (vestigingsadres) en WA (woonadres).

3 Anoniem analyseren

De RAM bestanden maken het, door de bijzondere opbouw, mogelijk om anoniem te analyseren. In de structuur van RAM zijn hiervoor een viertal unieke sleutels opgenomen. Deze vier sleutels zijn:

- Postcode Huis nummer Toevoeging
- Beconnummer aangifte
- Uniek volgnummer i.p.v. sofinummer en dossiernummer
- Totalisaties op veel algemene velden uit BVR. Per algemeen veld staan ruim 300 kolommen direct met elkaar in verbinding en worden deze voor de laatste zes jaar inclusief lopend jaar gekoppeld aan het betreffende algemene veld. Het zijn kolommen uit alle belangrijke middelen en processen.

De eerste drie sleutels zijn opgenomen in de relevante RAM bestanden. De "Postcode Huis nummer Toevoeging" sleutel is ook uniek gemaakt.

4 Aanmaken van een anonieme toezichtmatrix

Vanuit de systematische analyse van de beschikbare toezichtbestanden kan een anonieme toezichtmatrix worden gemaakt. Deze matrix zou kunnen bestaan uit een uniek volgnummer gerelateerd aan een bepaald jaar en gerelateerd aan een vastgestelde systematische analyse. Aan een analyse onderwerp kan bijvoorbeeld een gewicht worden toegekend op een schaal van 1-10. Op deze wijze, zie onderstaande matrix, krijg je anoniem in beeld welke alle nieuwe sofinummers in de systematische analyse scoren en voor welk belang.

Volgnr	Uniek volgnummer sofinummer (alias voor sofinummer)	Uniek volgnummer dossiernummer (alias voor dossiernummer)	Jaar	Sleutel_uniek volgnr sofinr/jaar	Naam systematische analyse 1	Naam systematische analyse 2	Naam systematische analyse 3	Totaal van scores	Analyse 1: Ingeschat belang op een schaal van 10	Analyse 2: Ingeschat belang op een schaal van 10	Analyse 3: Ingeschat belang op een schaal van 10	Totaal scores en belang
1	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens	2015		1			1	6			6
1			2014		1		1	2	6		9	15
1			2013			1		1		3		3
2			2013		1			1	6			6
3			2014				1	1			9	9
4			2015			1		1		3		3
5			2013		1		1	2	6		9	15
6			2014			1		1		3		3
7			2015				1	1			9	9
8			2015		1			1	6			6
8			2012				1	1			9	9
9			2016				1	1			9	9

5 Welke beschikbare bestanden kunnen systematisch worden geanalyseerd?

Hierna worden een aantal van de hiervoor genoemde bestanden in onderlinge samenhang bij elkaar gezet van waaruit een systematische analyse mogelijk is. De uitkomst van deze systematische analyses leidt tot anonieme nummers die staan voor ' sofinummers en of dossiernummers. We beperken ons in dit stuk tot enkele voorbeelden voor het bij elkaar zetten van de samenhangende bestanden
Welke systematische verbindingen, gericht op het vinden van verwonderpunten, zijn te onderscheiden binnen de bestanden welke altijd terug gekoppeld kunnen worden naar de onderliggende sofinummers?

- **Analyse vanuit de PHT nummers in de bestanden:**

1_ BVR_(Beheer van Relaties) per adres_alle_ adressoorten en per jaar aantal_IH_OB_VPB_LH_ nationaliteit_ rechtsvorm_geboorte_sterfte enz
2_ BVR_per sofinummer_alle actuele en historische adressen en soorten plus aantal per soort: Middel_WA_VA_enz per adres
3_ BAG (Basis Administratie Gebouwen) aangevuld met BVR gegevens
4_ KvK(Kamer van Koophandel) bestanden
5_ Sofinummer Kern_2011 t/m 2016
6_ Totalen Kern sofinummer_ Totalen PHT land_ 2011 t/m lopende jaar

- **Analyse vanuit de FD benadering**

1_ Beconnummer_Fiscale dienstverlener alle jaren in een bestand
2_ Beconnummer_Fiscale dienstverlener_ Convenanten_alle jaren in een bestand
3_ Klantbestand fiscale dienstverlener_2011 t/m 2016
4_ Sofinummer Kern_2011 t/m 2016

- **Analyse vanuit de Totalisaties van de kern sofinr BVR bestanden**

1_ Alle BVR (Beheer van Relaties) totalisatiesop LAND
2_ Alle BVR (Beheer van Relaties) totalisaties_ op KANTOOR

- **Analyse vanuit de relatie tussen bestanden vanuit het vastgoed**

1_ DKK_Digitale Kadaster Kaart_ totaal
2_ BAG (Basis Administratie Gebouwen) aangevuld met BVR gegevens
3_ WOZ_(Waarde Onroerende Zaken) detailgegevens_2010 t/m zo recent mogelijk
4_ WOZ_(Waarde Onroerende Zaken) Kadaster_2010 t/m zo recent mogelijk
5_ WOZ_(Waarde Onroerende Zaken) totalen_naast elkaar_2010 t/m zo recent mogelijk
6_ Vastgoed aankopen per sofinummer vanaf 1980 (i.o)
7_ Vastgoed verkopen per sofinummer vanaf 1980 (i.o)
8_ Sofinummer Kern_2011 t/m 2016

6 Hoe kun je de systematische analyse vormgeven?

Vreemde patronen/wonderpunten zijn in eerste aanleg veel gebaseerd op grote aantallen, onverwachte bedragen die tot uitdrukking komen in fikse onverwachte daling/groei percentages. Vanuit de systematische analyse zijn dit dan ook de aanzetten om te komen tot een analyse van een bepaald onderwerp.

6.1 Analyse onderwerpen, systematische analyse, vanuit de PHT adressen zouden kunnen zijn?

6.1.1 zie BVR uniek adressenbestand:

- Meer dan ? "Aantal persoons adressen per adres per jaar"
- Meer dan ? "Aantal aktiviteits adressen per adres per jaar"
- Meer dan ? "Aantal OB nummers per adres per jaar"
- Meer dan ? "Aantal buitenlandse rechtspersonen per adres per jaar"
- Meer dan ? "Aantal sofinummers natuurlijke personen per adres per jaar"
- Meer dan ? "Aantal sofinummers opgeheven Niet Natuurlijk Personen per adres per jaar"
- enz.

Bij het ? kun je er per onderwerp bepalen wat voor de organisatie een kritisch aantal is. De hieraan gekoppelde postcode huisnummer toevoegingen haal je op uit het BVR uniek adressenbestand. Deze opgehaalde PHT's kunnen afhankelijk van het type-analyse geschoond worden door gebruik te maken van bijvoorbeeld de BAG bestanden en de kernbestanden om uiteindelijk de belangen te bekijken in de PHT totalisaties. Van hieruit kun je dan in de kern sofinummer bestanden, , komen tot de unieke volgnummers die staan voor de sofinummers.

6.1.2 zie BVR historisch adressenbestand:

- Meer dan ? "Aantal verhuizingen persoonsadressen per adressoort per sofinummer"
- Meer dan ? "Brk aantal verhuizingen woonadres per sofinummer"
- enz.

Bij het ? kun je per onderwerp bepalen wat voor de organisatie een kritisch aantal is. De hieraan gekoppelde postcode huisnummer toevoegingen haal je op uit het BVR historisch adressenbestand. Deze opgehaalde PHT's kunnen afhankelijk van het type-analyse geschoond worden door gebruik te maken van bijvoorbeeld de BAG bestanden en de kernbestanden om uiteindelijk de belangen te bekijken in de PHT totalisaties. Van hieruit kun je dan in de kern sofinummer bestanden, komen tot de unieke volgnummers die staan voor de sofinummers.

6.2 Analyse onderwerpen, , systematische analyse, vanuit de FD benadering

- convenant besteldienstverleners met hoge scores op de parameters binnen de FD Becon bestanden.

6.3 Analyse onderwerpen, , systematische analyse, vanuit de Totalisaties van de kern sofinummer BVR bestanden

met op andere ook een op bij het op op en en tijdelijk werk het eerst had dat het daar waar tussen in dit bestand zijn veel algemene velden uit BVR, kantoor, team, rechtsvorm, branche, beconnr, nationaliteit, leeftijd, doelgroepen, PHT (postcode Huisnummer en Toevoeging) enz., getotaliseerd uit de kern sofinr BVR bestanden. Dit zijn strategische tactische bestanden. Ook deze kunnen systematisch worden geanalyseerd. Naast dat je per kolom kunt analyseren zijn hier ook nog drie specifieke bijzondere kolommen opgenomen.

Bedragperc_aantal stijgingen_dalingen gr.10 proc. en klgl 24, gr 25 en klgl 49 en gr 50 %	
Aantal malen dat "Bedragperc" groter is dan 10 proc en kleiner of gelijk aan 24 proc in LND of KANTOOR	A
Aantal malen dat "Bedragperc" groter of gelijk is aan 25 proc en kleiner of gelijk aan 49 proc. in LND of KANTOOR	A
Aantal malen dat "Bedragperc" groter of gelijk is aan 50 proc. in LND of KANTOOR	A

6.3.1 vanuit de land totalisatie's

- analyseren van de algemene velden met een stijging, dalingspercentage van meer dan 50%.

6.3.2 Vanuit de kantoor totalisaties

- analyseren van de algemene velden met een stijging, dalingspercentage van meer dan 50%

6.4 Aanslyse onderwerpen, , systematische analyse, vanuit de vastgoed samenhang zouden kunnen zijn?

Inspectiebelang

7 Verbinding in analyse en voorstel

Het voorstel is om deze systematische analyse strak te organiseren. De Supergebruikers RAM willen hier aan, in samenwerking met de EH, een bijdrage leveren. Het systematisch analysegebouw staat er. Het is aan het management om de systematische onderwerpen uitgaande van de mogelijkheden die RAM per direct biedt te benoemen. Het is aan de specialisten om hier vorm aan te geven zodat er een goed bruikbaar product in de vorm van een toezichtmatrix resulteert. Ondanks dat er al heel veel beschikbaar is zal dit toch geen sinecure blijken.

8 Bijlage met hiervoor genoemde bestanden en te gebruiken "blokken" voor systematisch analyse

In de bijlage "0_systematische_strategische_analyse_bijlage_bestanden.docx" worden bepaalde, hiervoor genoemde, bestanden nader besproken op de mogelijkheid tot systematische analyse. Er wordt aangegeven welke "blokken" er binnen de betreffende bestanden aanwezig zijn. Een blok kan gezien worden als een logisch samenhangend geheel binnen een bestand.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directoraat Generaal Belastingdienst

Inlichtingen
Persoonsgegevens
Persoonsgegevens@minfin.nl

Auteur
Persoonsgegevens

nota

TK-brief PwC onderzoeken FSV MKB en Query's

Datum
24 maart 2022

Notanummer
2022-0000105684

Bijlagen
1. TK brief
2. PwC onderzoek MKB
3. PwC onderzoek Query's

Aanleiding

Op 24 maart jl. is een concept van de TK-brief over de PwC onderzoeken MKB en Query's met u (de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) besproken. Naar aanleiding van die bespreking is het concept aangepast en zijn enkele tekstuele wijzigingen verwerkt. Daarnaast is na overleg met u (de Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane) een passage toegevoegd over nader onderzoek bij Toeslagen n.a.v. het rapport MKB.

Met deze nota wordt de aangepaste TK-brief aan u voorgelegd. Er is een versie met en zonder revisies toegevoegd.

25/3/2022

Beslispunten

- Gaat u, Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, akkoord met verzending van de bijgevoegde Kamerbrief? Akkoord
- Bent u, Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane, akkoord met de passage op pagina 5 over nader onderzoek? Akkoord
- Zo ja, wilt u, Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, deze brief dan ondertekenen?

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

P.S.
Nu wel aanpassing op pagina 2 Concept-brief

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE 's-gravenhage

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag~~De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal~~
~~Postbus 20018~~
~~2500 EA Den Haag~~~~De voorzitter van de Tweede Kamer der~~

Concerndirectie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Korte Voorhout 7
2511 CW 's-gravenhage
Postbus 20201
2500 EE 's-gravenhage
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2022-0000105727~~2022-00001057272022-0000103943~~

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft PwC-rapporten FSV - MKB en query's aan de Poort

Geachte voorzitter,

Met deze brief deel ik de laatste twee rapporten van PwC over de Fraudesignaleringsvoorziening (FSV) van de Belastingdienst met uw Kamer. Het betreft een rapport over de effecten van door de directie MKB opgevoerde FSV-registraties en het rapport "query's aan de Poort" naar het proces detectie aan de Poort. Met het aanbieden van deze rapporten zijn alle vijf rapporten van PwC over de effecten van FSV op burgers en bedrijven aan uw Kamer gestuurd[1].

Ook de conclusies van de laatste twee rapporten zijn ernstig. Bij het proces detectie aan de Poort worden aangiften inkomstenbelasting gecontroleerd op onjuistheden. Volgens PwC ontbraken kwaliteitscontroles en waarborgen bij dit proces. Ook bestaat volgens PwC het risico dat aangiften met gelijke fiscale risico's niet gelijk werden behandeld en hebben~~dat~~ niet objectief gerechtvaardigde kenmerken bij analyse aan de Poort een rol ~~hebben~~ gespeeld. Daarnaast werd het proces niet goed gedocumenteerd, waardoor geen goede reconstructie van het proces en het gebruik van de query's (zoekopdrachten om aangiften te filteren) en analyses aan de Poort te maken is. Het rapport over de registraties van de directie MKB bevestigt het beeld over FSV uit de eerdere rapporten en toont daarnaast aan dat een registratie in FSV gevolgen kon hebben voor de uitworp voor een nadere beoordeling van aanvragen omzetbelastingnummer.

Voor ik in deze brief nader in ga op de conclusies van PwC, hecht ik eraan te benadrukken dat de Belastingdienst alleen die gegevens in zijn selectieprocessen dient te gebruiken die aantoonbaar relevant en objectief gerechtvaardigd zijn om te kunnen controleren of de fiscale wet- en regelgeving op een juiste manier is toegepast. Selectie kan nooit plaatsvinden op karakteristieken van de belastingplichtige die niet relevant zijn. Ik ben geschrokken van de bevindingen door PwC. Het feit dat PwC voorbeelden heeft gevonden van vermeldingen van nationaliteit in handleidingen en een daderprofiel is onacceptabel en moreel verwerpelijk. Dit had niet mogen gebeuren. ~~Alhoewel~~ PwC heeft niet volledig ~~heeft~~ kunnen herleiden of dit daadwerkelijk is toegepast ~~welke beslisregels zijn~~ in

[1] Eerder zijn de rapporten over (effecten van) registraties door Toeslagen: Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 935 en de externe gegevensverstrekking over burgers uit FSV en over registraties door de directie Particulieren gedeeld: Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 957

de selectie. ~~toegepast ben ik geschrokken van de bevindingen door PwC. Want i~~Ik vind echter dat uitgesloten moet kunnen worden dat niet-~~-~~relevante kenmerken zijn gebruikt. Het is ernstig dat de Belastingdienst geen documenten kan aanleveren die het mogelijk ~~maakt~~ maken de werkwijze ten aanzien van de beslisregels bij analyse aan de poort uit het verleden te bevestigen dan wel te ontkrachten. Ik vind het van groot belang dat helder uitgelegd kan worden welke selectieregels worden~~zijn~~ toegepast en waarom ~~dit is gedaan~~. En waarom een belastingplichtige in intensief toezicht terecht is gekomen. We moeten dit namelijk aan de burger kunnen uitleggen en dit kunnen verantwoorden. Daarom is het van belang dat dit is gedocumenteerd en de juiste waarborgen aanwezig zijn. Dit bleek niet zo te zijn bij het proces detectie aan de Poort.

Concerndirectie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Ons kenmerk
2022-00001057272~~022-00001057272022-0000103943~~

Het is de verantwoordelijkheid van de Belastingdienst om ervoor te zorgen dat aansturing en processen op orde zijn zodat de medewerkers hun werk professioneel kunnen uitvoeren. Bij het proces detectie aan de poort was dit niet op orde en ook dat is ernstig. Het is de verantwoordelijkheid van iedereen bij de Belastingdienst om te werken binnen de grenzen van de wet- en regelgeving en het te benoemen als blijkt dat dit niet gebeurd. Ik heb de Belastingdienst daarom gevraagd om te reflecteren op de cultuur waarin dit kon gebeuren, gesprekken aan te gaan met medewerkers en indien nodig passende maatregelen te treffen.

Zowel het proces detectie aan de Poort als het gebruik van FSV hadden niet op deze manier gebruikt mogen worden. FSV is uitgezet en het intensief toezicht op aangiften met een AKI-code 1043 (dat kan volgen na het proces detectie aan de poort) ligt stil. Ik werk momenteel aan de vormgeving van een mogelijke tegemoetkoming voor mensen die in FSV stonden geregistreerd. De conclusies van deze rapporten zullen worden meegenomen bij de vormgeving hiervan. Ten aanzien van het proces detectie aan de Poort is nadere duiding nodig over de gevolgen. Ik wil daarnaast voorkomen dat dit in de toekomst nog kan gebeuren. De processen van de Belastingdienst moeten op orde zijn. Zoals mijn voorganger ook al heeft aangegeven zal het echter tijd kosten om alle processen op orde te brengen. Daarom heb ik ook maatregelen genomen om, tot dit is gerealiseerd, de risico's zoveel mogelijk te beperken. Ik zal hieronder nader ingaan op de genomen acties en maatregelen.

In het kader van het programma "Cultuur & leiderschap"

de betreffende

(1) Daartoe bal en stabiele structuren worden opgezet

(2) Daarna wil ik periodiek gerapporteerd worden.

Het doel van deze aanpak is om vanuit "lessons learned" te voorkomen dat dit in de toekomst weer gebeurt

In deze brief zal ik ingaan op:

- **A. Het onderzoek query's aan de Poort 2014-2019**
- **B. Het onderzoek effecten van FSV-registraties door directie MKB 2014-2019**
- **C. Maatregelen/acties**
- **D. Afsluiting**

A. Onderzoek query's aan de Poort 2014-2019

A.1 Proces detectie aan de Poort

Om de conclusies te kunnen duiden wil ik eerst ingaan op het proces van detectie aan de Poort. Jaarlijks ontvangt de Belastingdienst circa 12 miljoen definitieve aangiften. Het proces detectie aan de Poort selecteert daaruit jaarlijks circa 20 duizend aangiften inkomstenbelasting voor controle. De Poort refereert aan de plek waar de verzoeken voor voorlopige teruggave (VT) en de aangiften IH digitaal binnenkomen. Naar schatting 102.000 FSV-registraties (van de ca.

270.000 geregistreerde burgers en ondernemers) komen voort uit het werkproces detectie aan de poort. Dit proces bestaat uit een aantal stappen:

1. Door middel van query's - zoekopdrachten - worden aangiften inkomstenbelasting gedetecteerd waarin mogelijk sprake is van invul- of scanfouten en andere (bewuste of onbewuste) fouten. Deze detectie vindt plaats met behulp van bijvoorbeeld plausibiliteits- en verbandscontroles of het vergelijken met een wettelijk normbedrag.
2. De analyse aan de poort. De analisten aan de Poort krijgen een overzicht van de aangiften die aan de selectieregels van deze query's voldoen. Zij beoordelen of de aangiften evidente invulfouten bevatten, bijvoorbeeld wanneer een punt is gezet waar een komma zou moeten staan. Ze kijken ook welke aangiften een verhoogd risico op (bewuste) fouten bevatten en kennen aan deze aangiften een ~~aki~~AKI-code 1043 toe. Voor dit proces zijn voor de jaren 2014-2019 handleidingen opgesteld, die echter niet formeel zijn goedgekeurd.
3. Alle aangiften worden na het proces detectie aan de poort aangeboden aan de selectiemodule, de geautomatiseerde weegmodule, in het AanslagBelastingen Systeem (ABS). Aangiften die geraakt worden door de selectieregels, worden uitgeworpen voor toezicht. De aangiften met een AKI-code 1043 werden doorgeleid naar het team Intensief Toezicht[2]. Tot 2018 werd dan tevens een FSV-registratie aangemaakt. Uw Kamer is eerder geïnformeerd over analyse aan de Poort/projectcode 1043[3].

A.2 Conclusies PwC

PwC heeft onderzoek gedaan naar de inhoudelijke motivatie van de query's en een duiding gegeven a~~v~~an de query's/selectieregels en de analyse/werkwijze van de analisten aan de Poort. PwC heeft dit onderzocht omdat veel FSV-registraties volgden uit het proces van detectie aan de Poort. De belangrijkste conclusies van PwC zijn:

- PwC concludeert dat kwaliteitscontroles en waarborgen voor zorgvuldige selectie van het proces 'detectie aan de Poort' bij de aangifte inkomstenbelasting ontbraken.
- Ten aanzien van de inhoudelijke motivatie concludeert PwC dat de query's en de analyse niet volgen uit een vertaling van de toezichtstrategie.
- Beslisregels en de handelingswijze van de Belastingdienst waren~~zijn~~ niet vastgelegd, niet gearchiveerd, niet herleidbaar en niet reproduceerbaar.
- Een reconstructie van de selectiegronden en motivatie binnen query's en analyse aan de Poort valt volgens PwC niet te maken. Toegepaste S~~s~~electieregels ~~zoals toegepast door de Belastingdienst~~ zijn in hun werking niet meer op sluitende wijze te reconstrueren.
- PwC concludeert dat de gebruikte query's selecteerden op fiscale risico's, maar dat een deel van de handleidingen ten behoeve van -doorselectie ~~door de analisten~~ aan de Poort meer gericht was op de kenmerken van de belastingplichtige dan op de fiscale risico's.
- Het risico bestaat volgens PwC dat aangiften met gelijke fiscale karakteristieken geen gelijke kans hadden om door de Poort aangemerkt te worden als een verhoogd risico op fraude, in intensief toezicht terecht te komen en daarmee in FSV te worden geregistreerd.
- In handleidingen voor de analisten aan de Poort heeft PwC beslisregels aangetroffen waarbij frauderisico's worden gebaseerd op persoonskenmerken, zoals nationaliteit en leeftijd dan wel met

[2] AKI staat voor Aanslagbelastingensysteem Klantinformatie.
[3] Kamerstukken II 2020/21, 31 066, nr. 711, 803, 2021/22, 31 066, nr. 920

persoonlijke kenmerken samenhangende fiscale factoren (zoals giften aan moskeeën). Ook is een document aangetroffen met een daderprofiel[4]. Deze voorbeelden zijn op 24 februari jl.[5] met uw Kamer gedeeld.

- PwC kan niet feitelijk vaststellen of het daderprofiel en de beslisregels op de beschreven wijze zijn toegepast en ook niet meer achterhalen waarom mensen door de analyse aan de Poort in aanmerking zijn gekomen voor intensief toezicht. PwC concludeert dat de Belastingdienst geen documenten kan aanleveren die het mogelijk maken de werkwijze uit het verleden te bevestigen dan wel te ontkrachten.
- PwC heeft geen systematische evaluaties aangetroffen en de AO/IC (Administratie Organisatie en Interne Control) ontbreekt.

B. Onderzoek effecten van FSV-registraties door directie MKB 2014-2019
Net als eerder is beschreven voor registraties door Toeslagen[6] of Particulieren[7] kon een FSV-registratie door MKB gevolgen hebben bij de invordering, bijvoorbeeld bij aanvragen tot minnelijke schuldsanering. Zoals eerder naar aanleiding van voorgaande PwC-rapporten is geconcludeerd, is ook van FSV-geregistreerden door de directie MKB de privacy geschonden en bestond het risico op misinterpretatie. Daarnaast kon een registratie in FSV leiden tot een verhoogde kans op een controle van een ondernemer. De nieuwe bevindingen van PwC ten aanzien van registraties opgevoerd door de directie MKB betreffen het volgende:

- Een FSV-registratie kon leiden tot een uitworp voor nadere beoordeling van aanvragen voor een omzetbelastingnummer (OB-nummer). De registratie werd ook meegenomen in de beoordeling van de toekenning zelf.
- De onderzoekers constateren daarnaast dat voor een significant deel van de geregistreerde ondernemers ook gezinsleden in FSV stonden. Dit gebeurde bijvoorbeeld wanneer een signaal op beide ondernemers of burgers betrekking had (een gedeeld familiebedrijf) of wanneer het signaal relevant was voor de fiscale partner.

PwC gaat in het rapport in op de applicatie Risico Analyse Model (RAM). FSV-registraties waren zichtbaar in RAM. Dit was een applicatie die data uit 72 bronnen combineerde, waaronder FSV. De FSV-data die binnen RAM gebruikt werden omvatten alle registraties binnen FSV, dus van zowel Toeslagen, Particulieren als MKB. Ten behoeve van de prioritering in zowel landelijke als regionale projecten kon vanuit RAM een overzicht van risico-indicatoren opgevraagd worden. Deze overzichten van RAM bevatten onder andere informatie over de omzet van de onderneming en de laatste keer dat de onderneming onderzocht is, maar ook of de ondernemer een FSV-registratie had. Op basis van deze risico-indicatie werd een selectie gemaakt welke bedrijven onderzocht werden binnen het project in kwestie.

In 2016 waren er naar schatting 125 geautoriseerde gebruikers, waarvan 31 dagelijks gebruikmaakten van RAM. In mei 2018 is besloten RAM uit te zetten. In januari 2021 is ontdekt dat (een deel van de) RAM-data na het uitzetten nog

[4] Deze documentatie beschrijft het volgende daderprofiel: laag inkomen volgens de contra-informatie, (boven)modaal loon volgens aangifte, doorgaans jong (18-35), vaak geen fiscale partner, veelal man en vaak van buitenlandse komaf.
[5] Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 977
[6] Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 935
[7] Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 957

beschikbaar is geweest in een analyse-omgeving. Deze omgeving was toegankelijk voor minstens twintig medewerkers van verschillende directies. Ook buiten deze omgeving is na mei 2018 nog (beperkt) gebruik gemaakt van RAM-databases. Dit had niet mogen gebeuren en de autorisaties voor het gebruik van de omgeving zijn in januari 2021 ingetrokken.

PwC heeft twee voorbeelden waargenomen bij één van de regionale MKB-informatieloketten van het nog steeds (februari 2022) delen van risicosignalen die ook in FSV-stonden. Hierbij is expliciet benoemd dat het verzoek wordt gedaan als alternatief voor het raadplegen van FSV. Voor de volledigheid merkt PwC op dat door andere MKB-informatieloketten (mailboxen) dergelijke verzoeken expliciet worden afgewezen.

C. Acties en maatregelen
Allereerst ~~zijn~~ is er een aantal acties gericht op het verleden.

Tegemoetkoming FSV
Op 6 december 2021[8] zijn de contouren van een tegemoetkomingsregeling voor onterechte gevolgen van FSV-registratie met uw Kamer gedeeld. Nu de vijf onderzoeken van PwC voltooid zijn, kunnen deze contouren verder ingevuld worden. Ik betrek alle bevindingen uit de verschillende rapporten bij de vormgeving hiervan. Ik doe dat in samenspraak met uw Kamer en met inachtneming van het budgetrecht van het parlement. Ik verwacht in april, en niet zoals eerder toegezegd in het eerste kwartaal van 2022, mijn voorstellen nader uiteen te kunnen zetten. Daarbij zal ik ook ingaan op het totaalbeeld naar aanleiding van de verschillende PwC rapporten.

Advies Landsadvocaat ten aanzien van mogelijke gevolgen
Ik heb de Belastingdienst gevraagd wat mogelijke onrechtmatigheden in de selectie van individuele aangiften, met inachtneming van het door de Hoge Raad op 10 december 2021 geformuleerde kader[9], betekenen voor daarop gebaseerde vervolghandelingen (zoals een correctie op de aangifte). Hierover is de Landsadvocaat om een advies gevraagd. In de toegezegde brief in april over de contouren van de tegemoetkomingsregeling zal ik uw Kamer nader informeren over de implicaties van dit rapport en de bevindingen van de Landsadvocaat met u delen.

Nader uitzoeken opname IKB/relatie stopzetten Toeslagen
PwC heeft in het rapport over de effecten van MKB interactie waargenomen tussen het opvoeren van een FSV-registratie bij MKB en de toegang tot deze signalen bij andere directies. FSV-registraties konden door de directie MKB in de systemen Informatiesysteem Klantbehandeling (IKB) en Klant Relatiebeheer Belastingen (KRB) worden genoteerd. PWC ziet dat voor circa 4.300 ondernemers dan wel familieleden van ondernemers die ook in IKB of KRB stonden, de toeslag is stopgezet. Volgens PwC duidt dit niet op een causaal verband, maar wel zien zij dat bij beoordelingen bij Toelagen soms IKB of KRB is geraadpleegd. In lijn met het advies hierover van PwC zal ik samen met de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane dit nader uitzoeken. De staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane zal uw Kamer hierover nader informeren.

Met opmaak: Lettertype: 9 pt

[8] Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 937
[9] ECLI:NL:HR:2021:1748

Daarnaast ~~zijn~~ is er een aantal acties gericht op het heden.

Instructies gebruik objectief gerechtvaardigde criteria bij selectie
De Belastingdienst heeft naar aanleiding van het rapport "query's aan de poort" instructies aan de medewerkers gegeven ten aanzien van het gebruik van objectief gerechtvaardigde criteria en de documentatie daarvan bij de selectieprocessen. De Belastingdienst zal hier strenger op gaan toezien en dit handhaven.

Aandacht ongeoorloofd gebruik van informatie buiten autorisaties om
Het buiten autorisaties om opvragen van informatie, zoals uit het rapport naar de registraties gemaakt door MKB blijkt mag niet en mag ook niet meer gebeuren. De Belastingdienst heeft daarom in interne communicatie nogmaals benadrukt dat dit niet mag en niet kan. Ook zal hier in de awareness game aandacht aan worden gegeven.

Toezicht na detectie aan de Poort
Uw Kamer is eerder geïnformeerd over analyse aan de Poort/projectcode 1043[10]. In oktober 2020[11] is het proces analyse aan de poort tijdelijk stilgezet. Op 31 maart 2021[12] is uw Kamer geïnformeerd over de invoering van aanvullende waarborgen voor het proces:

- Er zijn nieuwe, vastgestelde handleidingen gemaakt;
- De maximale duur van een AKI-code 1043 is teruggebracht van zes naar een jaar;
- Een vierogenprincipe op de toekenning van een AKI-code 1043 voordat de desbetreffende aangifte aan intensief toezicht onderworpen wordt.
- Indien het intensief toezicht op de aangiften met een AKI-code 1043 hervat wordt, dan wordt de behandeling van één op de zes extra getoetst door fiscaalrechtelijke vakspecialisten op de juiste toepassing van wet- en regelgeving;
- De Belastingdienst heeft klachten en andere signalen die kunnen wijzen op een onjuist gebruik van projectcode 1043 geanalyseerd. Deze analyse is op 25 november 2021[13] met uw Kamer gedeeld.

De aanwezigheid van deze waarborgen is onderzocht door de Auditdienst Rijk (ADR). Het rapport hierover is op 31 maart 2021[14] met uw Kamer gedeeld. De ADR heeft de werking van de (versterkte) waarborgen ook in de praktijk onderzocht. Dat rapport is op 25 november 2021 aan uw Kamer gestuurd[15]. Met de nieuwe waarborgen zijn de query's aan de Poort inmiddels weer hervat en het proces om aangiften met schrijf- en/of andere invulfouten te verbeteren loopt weer. Het intensief toezicht op aangiften met een AKI-code 1043 ligt echter nog stil.

---

[10] Kamerstukken II 2020/21, 31 066, nr. 711, 803, 2021/22, 31 066, nr. 920
[11] Kamerstukken II 2020/21, 31 066, nr. 711
[12] Kamerstukken II 2020/21, 31 066, nr. 803
[13] Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 920
[14] Kamerstukken II 2020/21, 31 066, nr. 803
[15] Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 920

Interne dialoog
Zoals ik in mijn brief van 24 februari[16] schreef, heb ik de medewerkers van de Belastingdienst leren kennen als toegewijde collega's die elke vorm van discriminatie afkeuren. Ik wil dat burgers datzelfde vertrouwen in hun Belastingdienst kunnen hebben, en daarvoor is het essentieel dat dit soort voorbeelden zich niet meer kunnen voordoen. Ik ben ervan overtuigd dat dit gevoel breed binnen de Belastingdienst wordt gedeeld. De lopende gesprekken binnen de Belastingdienst over rechtsstatelijk handelen en het toepassen van de menselijke maat worden geïntensiveerd. De bevindingen van PwC worden in deze gesprekken meegenomen en, zoals ik eerder in deze brief heb aangekondigd, heb ik de Belastingdienst daarbij gevraagd om te reflecteren op de cultuur waarin de door PwC aangetroffen voorbeelden hebben kunnen ontstaan. Ik wil dat daarbij ook continue aandacht wordt gegeven aan de werkwijze binnen de Belastingdienst.

Als laatste ~~zijn~~ is er een aantal acties gericht op de toekomst.

Gebruik van nationaliteit
Mijn voorganger heeft de opdracht gegeven om, uitgezonderd indien er een expliciete wettelijke grondslag voor is, nationaliteit niet meer te gebruiken in het toezicht. Gegevens over de tweede nationaliteit (naast de Nederlandse nationaliteit) spelen in de wetgeving geen rol en mogen daarom ook in de uitvoering geen rol spelen. Beheer van relaties (BVR) is het basisregistratiesysteem van de Belastingdienst, waarin persoonsgegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP) worden geregistreerd.
Nationaliteit is een van de persoonsgegevens die in BVR zijn opgenomen. Dit persoonsgegeven mag, zoals ook hiervoor aangegeven, van mij alleen gebruikt worden in het toezicht in die gevallen dat er een expliciete wettelijke grondslag is, en het gebruik van dit gegeven noodzakelijk is. Bij brief van 27 januari 2021[17] is een overzicht van alle tot op dat moment bekende expliciete wettelijke bepalingen waarvoor het gebruik van nationaliteit nodig is aan uw Kamer gestuurd. Daaruit blijkt dat het niet mogelijk is het persoonsgegeven nationaliteit in zijn geheel niet meer te registeren of te gebruiken in het toezicht.

Verbeteren compliantie processen en documentatie
De Belastingdienst is, als onderdeel van het programma Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB), gestart om de achterstand weg te werken met betrekking tot de naleving van de AVG, de Archiefwet en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Zoals mijn voorganger eerder heeft aangegeven zal het op orde brengen van alle processen tot en met volgend jaar in beslag nemen. Het is het doel om aan het eind van dit jaar de meest risicovolle processen voor de burger op orde te hebben. Ik zal in de volgende voortgangsrapportage HVB ingaan op de voortgang. Ik verwacht die in april aan uw Kamer te kunnen toesturen.

Hervatten toezicht na detectie aan de Poort
De behandeling van aangiften met een AKI-code 1043 zal ik alleen hervatten wanneer volledig duidelijk is dat het proces analyse aan de Poort aan alle eisen voldoet op het gebied van rechtmatigheid, privacy en herleidbaarheid. Als eerste zal uit de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) op het proces moeten

[16] Kamerstukken II 2021/22, 31 066, nr. 977
[17] Kamerstukken II 2020/21, 31066, nr. 807

blijken of de privacy met voldoende waarborgen is omgeven. Deze GEB is ~~in september jl.~~ voorgelegd aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG), die er ~~in januari 2022~~ een onafhankelijke appreciatie over heeft opgesteld. Naar aanleiding van het advies wordt de GEB waar mogelijk aangepast. De Belastingdienst zal, naast de toets op gegevensbescherming in de vorm van een GEB, specifiek aandacht besteden aan de bevindingen van PwC voor ik een besluit neem over hervatting van het intensief toezicht na detectie aan de Poort.

Waarborgen risicoselectie
In de eerste helft van 2022 wordt het waarborgenkader voor risicoselectie opgeleverd. Hierna zullen alle vormen van risicoselectie aan dit kader worden getoetst. Zoals eerder is aangegeven[18] wordt er door de Belastingdienst een onderzoek gedaan naar waarborgen die aanwezig moeten zijn bij de risicoselectie van de Belastingdienst, Toeslagen en Douane en naar aanleiding daarvan een waarborgenkader opgesteld. Deze waarborgen moeten ertoe leiden dat de rechtmatigheid en transparantie van de risicoselectie (beter) gegarandeerd kan worden. Deze waarborgen zien onder andere op rechtsbeginselen als proportionaliteit en doelbinding, maar ook op een transparante en uitlegbare risicoselectie. Voorts is in dit waarborgenkader de norm opgenomen dat verschillende keuzes en afwegingen met betrekking tot de risicoselectie op een eenduidige manier vastgelegd moeten worden. De ADR heeft geadviseerd over één van de eerste concepten van het waarborgenkader.

Wet waarborgen gegevensverwerking Belastingdienst, Toeslagen en Douane
In het verlengde van het voorgaande wordt gewerkt aan een wetsvoorstel: de Wet waarborgen gegevensverwerking Belastingdienst, Toeslagen en Douane. Dit wetsvoorstel beoogt de grondslagen voor de verwerking van gegevens door de Belastingdienst, Toeslagen en Douane te versterken en toekomstbestendig te maken alsmede een algemeen wettelijk kader te scheppen voor de borging van een rechtmatige, behoorlijke en transparante verwerking van gegevens door deze drie uitvoeringsorganisaties. Uw Kamer is hierover eerder geïnformeerd.[19] Het wetsvoorstel is momenteel in voorbereiding. Het streven is het wetsvoorstel aan het einde van dit jaar via internet te consulteren, vervolgens begin 2023 de adviesaanvraag bij de Autoriteit Persoonsgegevens te doen, daarna de adviesaanvraag bij de Raad van State te doen en het wetsvoorstel voor het zomerreces bij uw Kamer in te dienen.
~~Naar verwachting zal het aan het einde van dit jaar via internet geconsulteerd worden en zullen in het eerste kwartaal van 2023 de adviesaanvragen bij respectievelijk de Autoriteit Persoonsgegevens en de Raad van State worden ingediend. Het wetsvoorstel kan dan naar verwachting voor het zomerreces bij uw Kamer worden ingediend~~.

Met opmaak: Niet onderstrepen

Vaktechnische lijn AVG
De Belastingdienst is bezig met de inrichting van een vaktechnische structuur ten aanzien van gegevensbescherming. Er is inmiddels een concept-adviesrapport opgesteld, gericht op uitvoeringsdirecties, over de versteviging van de juridische advisering op het gebied van het privacyrecht. In dit rapport wordt ingegaan op het verbeteren van de besluitvormingslijn, de escalatielijn, en dat werknemers hun vragen op het terrein van het privacyrecht eenvoudiger kunnen stellen. De

[18] Kamerstukken II 2019/20, 31 066, nr. 709
[19] Laatstelijk in de Beantwoording feitelijke vragen over reactie op rapport over FSV, Kamerstukken II 2021/22, 31066, nr. 930.

structuur is erop gericht om tot op de kantoren laagdrempelig toegang te geven tot kennis en ook proactief collega's van informatie te voorzien. Het advies wordt binnenkort afgerond. In het tweede kwartaal wordt bezien op welke wijze en op welke termijn, implementatie van deze vaktechnische lijn gerealiseerd kan worden. Ik zal uw Kamer via de rapportagecyclus van HVB hierover infomeren.

Concerndirectie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Ons kenmerk
2022-00001057272022-0000105727 2022-0000103943

D. Afsluiting

Zoals ik heb aangegeven zijn de conclusies van de laatste twee rapporten van PwC ernstig. Dit had niet mogen gebeuren en mag in de toekomst ook niet meer gebeuren. Zoals ik heb aangegeven verwacht ik in april mijn voorstellen over tegemoetkoming nader uiteen te kunnen zetten en daarbij zal ik ook ingaan op het totaalbeeld naar aanleiding van de verschillende PwC rapporten. Daarna ga ik ook graag met uw Kamer in debat over deze rapporten tijdens een nog door u in te plannen plenair debat over FSV. -Uiteraard ben ik ook bereid om voorafgaande aan het debat een technische briefing te (laten) verzorgen over de conclusies uit de PwC rapporten en de vormgeving van de tegemoetkoming FSV.

Met de rapportages HVB zal ik uw Kamer informeren over de voortgang van de andere in deze brief genoemde acties. Ik zal dan ook terugkomen op het totaal van de genomen maatregelen en de vraag of dit toereikend is. Ik verwacht uw Kamer de volgende voortgangsrapportage ook in april te kunnen toesturen.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

Marnix L.A. van Rij

FSV - effectenonderzoek

Een jaar in retrospectief

21 april 2022

pwc

De FSV-onderzoeken in cijfers

15.108 gewerkte uren

Ca. 10u onderzoek per dossier

20 onderzoekers

Ca. 25.000 evidence-documenten

Ca. 700.000 Q-schijf documenten

30 e-mailboxen

Persoonsgegevens

1

De grondoorzaken van het ontstaan van de FSV-effecten

De grondoorzaken van het ontstaan van de FSV-effecten

1. **Eenduidige inrichting van werkprocessen processen met dito IT-ondersteuning ontbreekt.** Door verwarring over het gebruik van FSV en een versnipperd applicatie landschap ontstonden alternatieve (oncontroleerbare) afhandelingsroutes die vervolgens tot foutief gebruik leidden.
2. **Niet de burger, maar de werkwijze van de afdeling staat centraal.** Eén integraal beeld van het individuele dossier van een burger of ondernemer was niet aanwezig. De verschillende directies werken vanuit eigen perspectief, waarbij de afhandeling van het signaal centraal staat in plaats van de burger zelf. Daarbij ontbreekt totaalzicht.
3. **Medewerkers redeneren vanuit directies in plaats vanuit één Belastingdienst.** Individuele bereidheid van medewerkers binnen de Belastingdienst is groot. Tegelijkertijd is de collegialiteit Belastingdienst-breed beperkt. Daarbij wordt door directies naar elkaar gewezen.
4. **Zonder de context van een FSV-registratie is deze niet interpretabel**. Misinterpretaties zijn ontstaan doordat FSV-registraties zonder inzicht en begrip van omliggende werkprocessen en systemen zijn gebruikt.
5. **Informele informatie-uitwisseling neemt een grote plaats in binnen de werkprocessen**. Inhoudelijke dossier-informatie wordt gedeeld via e-mail en Q-schijven. Structurele vastlegging voor reproduceerbaarheid en herleidbaarheid ontbreekt hierin.
6. **Strategische waardevolle informatieobjecten zijn belegd in de handen van enkele medewerkers.** Informatieobjecten zoals de weegmodule en destijds de query's zijn belegd bij een klein aantal mensen die hier defensief mee omgaan.
7. **De afstand tussen werkvloer en leiding is groot.** Er ligt veel autonomie bij de teams. Verantwoordelijken binnen de directie hebben beperkt zicht en invloed op datgene wat er in de teams en werkprocessen (onderin de organisatie) gebeurt.

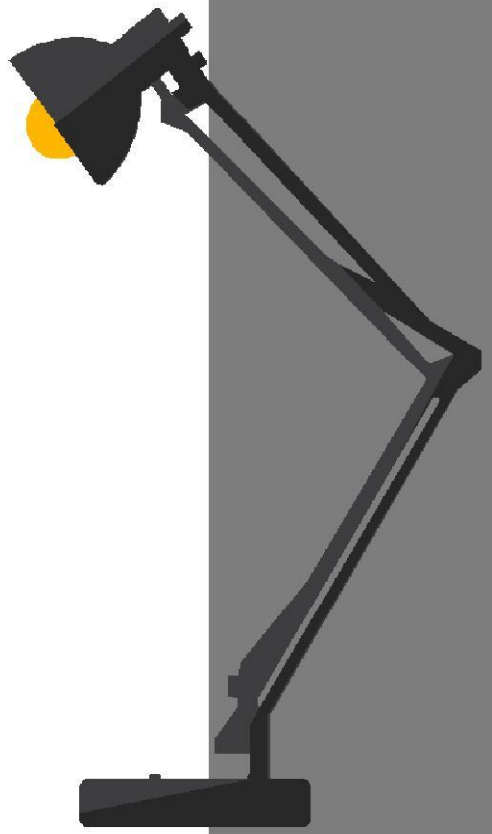

2

Een feitenbasis

2.1. Directies keken verschillend naar FSV

De directies Toeslagen, Particulieren en MKB kennen verschillende functionaliteiten toe aan FSV. Dit was bepalend voor het type signaal dat werd geregistreerd.

Toeslagen

- Toeslagen gebruikte FSV als **workflow managementsysteem**. Behandelaars hielden de werkvoorraad in FSV bij.

Waardevolle signalen

Geregistreerde toeslagensignalen worden onderzocht

Particulieren

- Particulieren gebruikte FSV **als registratietool**

Project 1043

Alle signalen

MKB

- MKB gebruikte FSV **als informatiebron**

Alle signalen

Informatiebron bij selectieprocessen

FSV

2.2. De herkomst van FSV-registraties

Steekproefsgewijs hebben wij de herkomst, samenstelling en opvolging van FSV-registraties onderzocht

245.222 FSV-registraties[1]

6.49085	64.72788	28.78127

Toeslagen - 15.917 registraties

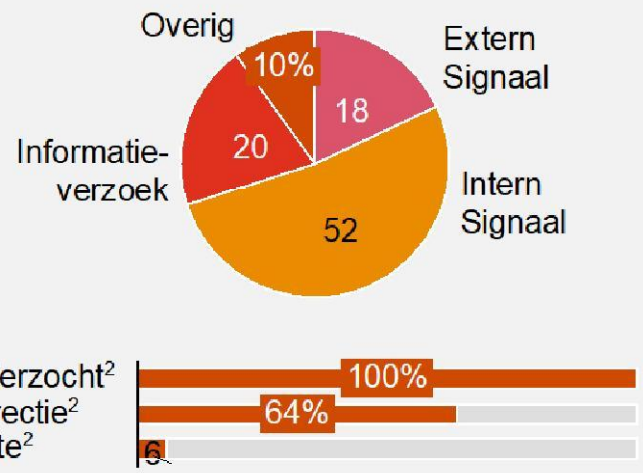

Particulieren - 158.727 registraties

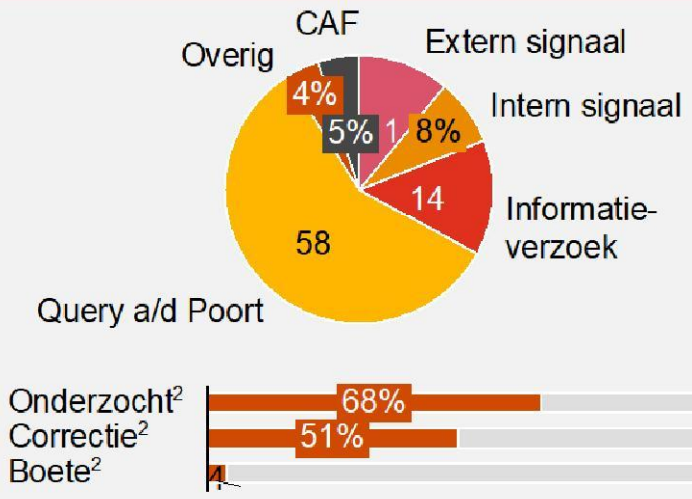

MKB - 70.578 registraties

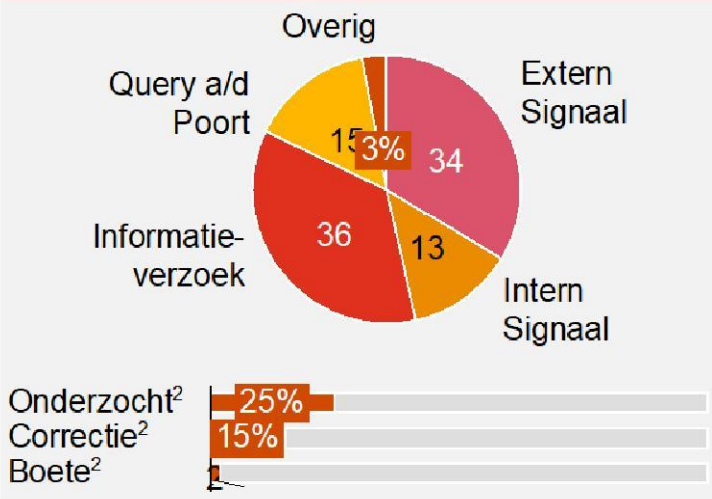

1) Dit betreffen registraties in FSV uit de jaren 2014-2019 onder de competenties MKB, Toeslagen en Particulieren
2) Ten opzichte van het aantal burgers en bedrijven en enkel met betrekking op de directe opvolging van geregistreerde signalen

FSV-registraties naar potentiële oorsprong bij Query's

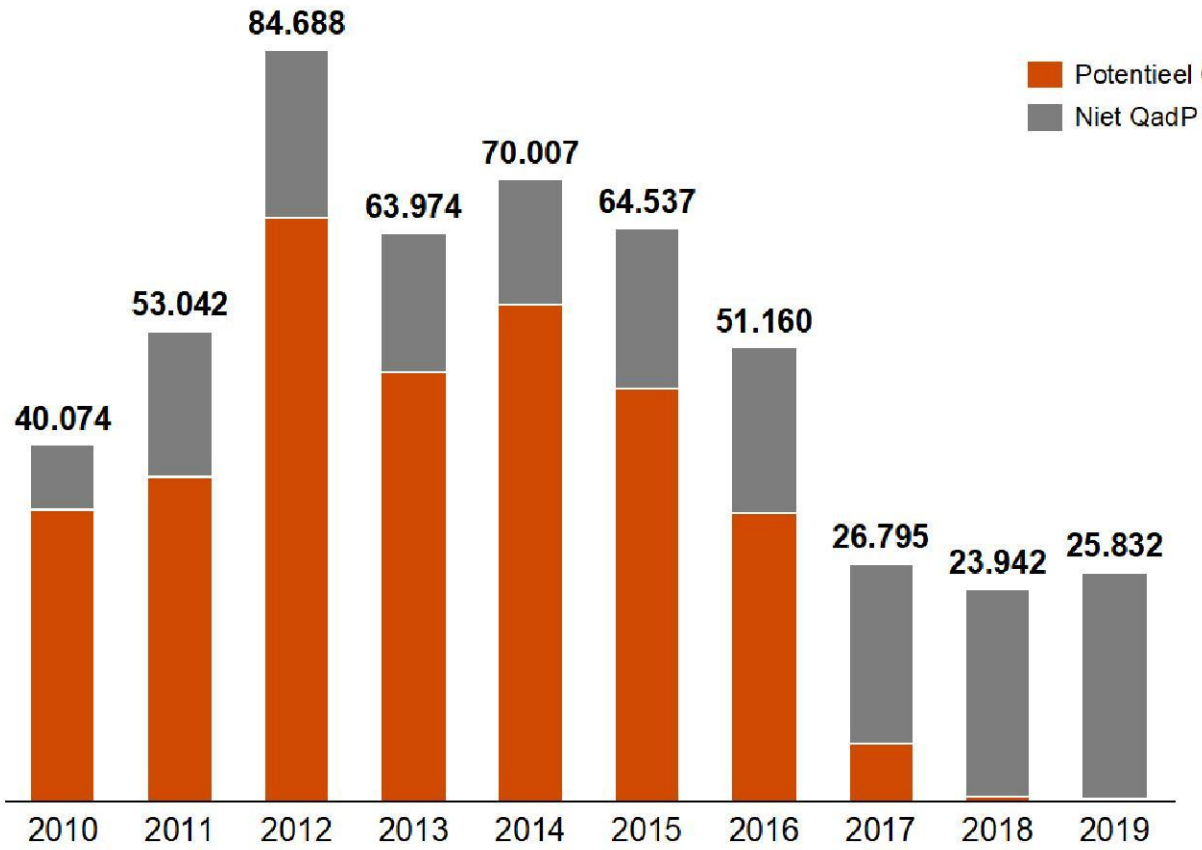

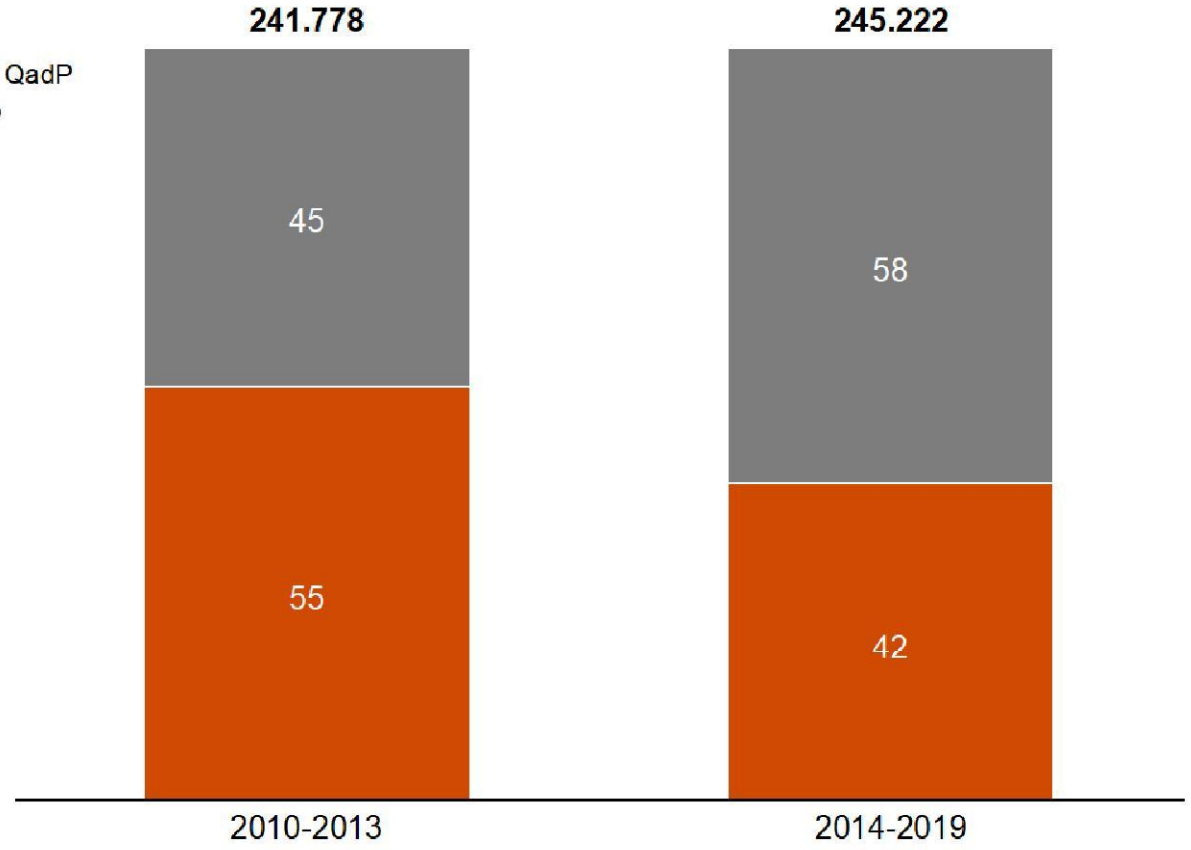

2.3. Observaties rondom het gebruik van FSV

Een aantal inzichten

De vijf grootgebruikers van FSV

- Directie Particulieren: 2230 uitgegeven permissies*
- Directie MKB: 1695 uitgegeven permissies
- Directie CAP: 969 uitgegeven permissies
- Directie Toeslagen: 237 uitgegeven permissies
- FIOD: 228 uitgegeven permissies

Het aantal registraties nam jaarlijks af, de rol van FSV in onderzoeken bleef gelijk

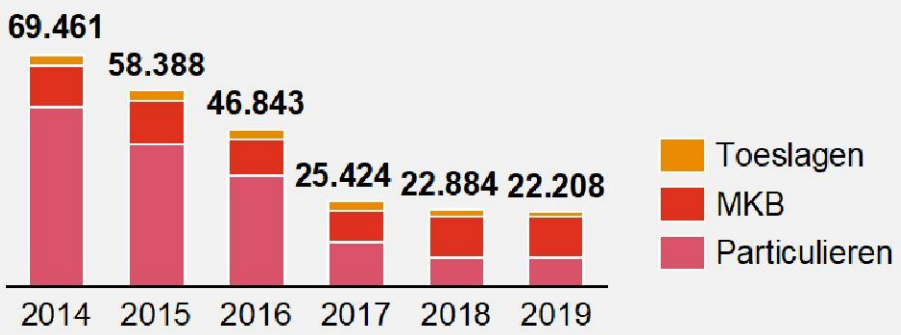

Query aan de Poort was de belangrijkste reden van registratie over alle directies

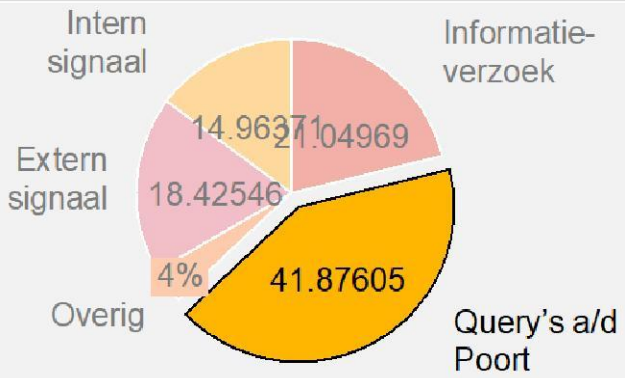

Van 6.600 registraties konden wij de reden van registratie niet achterhalen

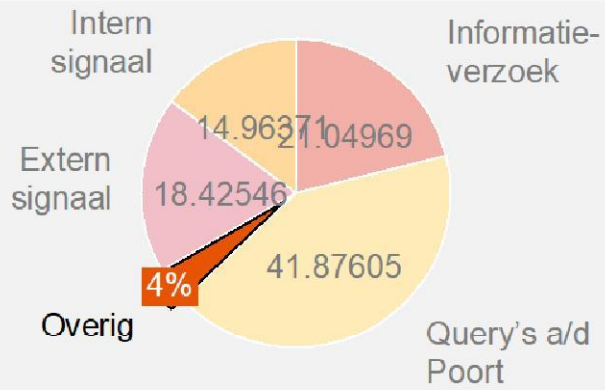

* Een gebruiker kon meerder permissies hebben

2.3. Observaties rondom het gebruik van FSV (vervolg)

Doordat binnen de directies Toeslagen, Particulieren en MKB FSV anders beschouwd werd, verschilde de werkwijze met FSV en de positie in het proces waar FSV onderdeel van uitmaakte.

Toeslagen

- Toeslagen gebruikte FSV als **workflow managementsysteem**. Behandelaars hielden de werkvoorraad in FSV bij.
- **Alleen waardevolle signalen** (die nader onderzocht werden) werden opgevoerd in FSV.
- FSV werd **gedurende het afhandelingsproces bijgewerkt en** op basis van uitkomsten van het lopende onderzoek **geüpdate**.
- Nagenoeg alle binnenkomende signalen werden **onder één categorie in FSV (aangiftefraudesignalen) geplaatst.**
- **FSV-data is voor training van het risico-model gebruikt**. Uitkomsten van het risico-model Toeslagen werden niet in FSV geregistreerd.
- Bij 44% van de dossiers waarin onrechtmatigheid is geconstateerd **ontbrak een behandelverslag**

Particulieren

- Particulieren gebruikte FSV **als registratietool**. Verder gebruikte de directie FSV voor raadpleging.
- **Alle binnenkomende signalen werden in FSV geregistreerd**.
- 58% van alle signalen die opgevoerd zijn onder de competentie Particulieren, zijn **afkomstig vanuit de risicoselectie 'Query's aan de Poort'**.
- **Na registratie** van het signaal in FSV werd een **onderzoek gestart**.
- Bij >90% van de onderzoeken waren er **behandelverslagen aanwezig**.

MKB

- MKB gebruikte FSV **als registratietool en informatiebron** in de beoordeling van individuele signalen.
- Alle binnenkomende signalen werden in FSV geregistreerd. **Niet alle signalen werden** ook daadwerkelijk **onderzocht.**
- **FSV gold als input voor verschillende risico-selectie modellen**, waarbij de registratie in FSV als indicator gold:
  - Het **Risico Analyse Model (RAM),** wat gebruikt werd voor de prioritering van projecten.
  - Het **Risicomodel in het afgifte OB-nummer** proces.
- De afhandeling van fraude-risicosignalen binnen MKB is **sterk regionaal georganiseerd**. De afhandeling verloopt via regionale informatieloketten en Intensief Toezichtteams.
- Bij 100% van de onderzoeken die direct volgen uit een FSV-signaal is een **behandelverslag aanwezig**.

2.3. Observaties rondom het gebruik van FSV (vervolg)

Onderstaand wordt de opvolging van externe signalen bij Toeslagen en MKB weergegeven. Wat opvalt is de wisselende rol van FSV bij de uitvoering van onderzoeken en het aantal verschillende medewerkers dat betrokken is

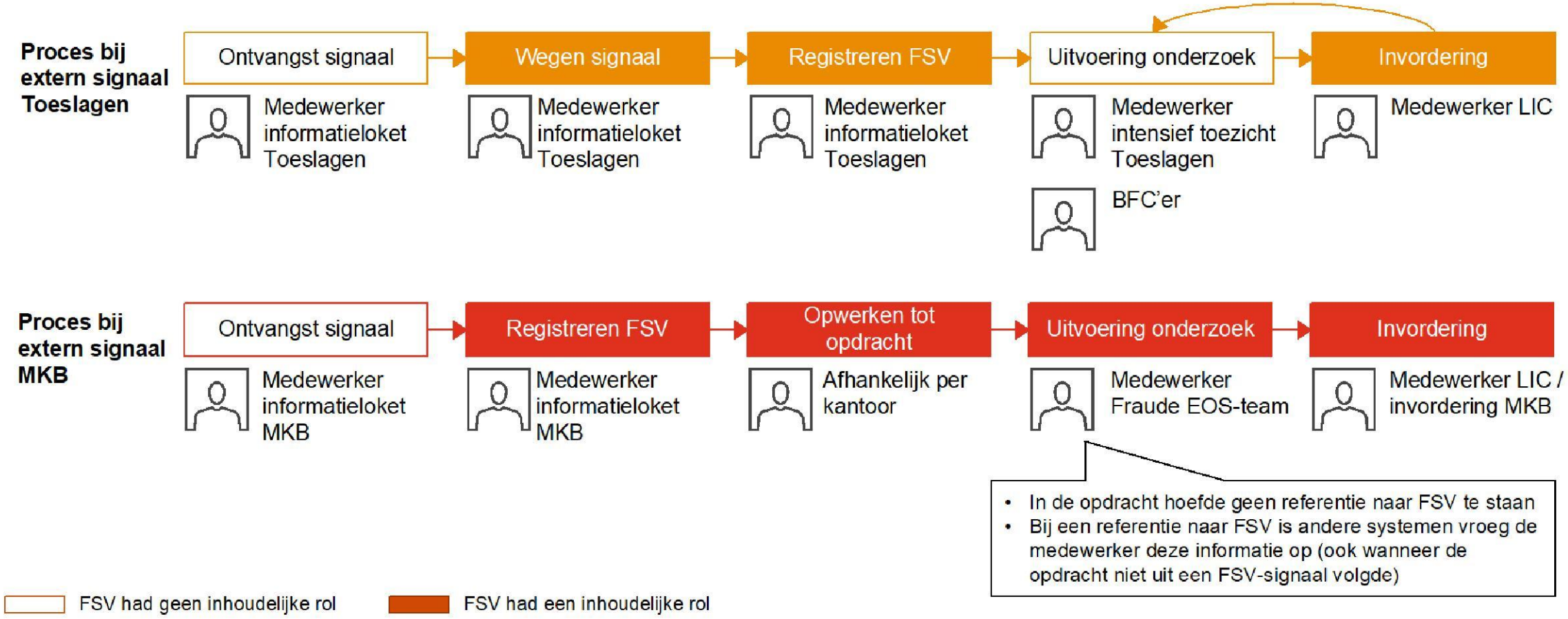

3

Waarnemingen ten aanzien van culturele aspecten

Waarnemingen ten aanzien van culturele aspecten

Onze ervaringen vanuit de onderzoeken

Onze waarnemingen in het algemeen

- **Medewerkers ervaren geen veiligheid** ten aanzien van hun werkzaamheden. Dit gevoel wordt versterkt door de houding dat fouten op individueel niveau gemaakt worden **in plaats van een collectieve verantwoordelijkheid voor de fouten die gemaakt worden**. Dat fouten gemaakt worden is vanzelfsprekend, het blijft mensenwerk.
- **De ontvankelijkheid voor externe observaties is beperkt. Slechts een selecte groep mensen gebruikt het moment voor verbetering.** Dit leidt tot ontkenning van eventueel gemaakte fouten. Het momentum om fouten aan te grijpen om te verbeteren verdwijnt hierdoor.
- **Belangrijke besluitvormers zijn pas laat in het onderzoekstraject betrokken geweest**. (AD Toeslagen hebben wij niet gesproken, AD P en AD MKB zijn pas in de laatste gesprekken aangehaakt).
- **Gesignaleerde problemen worden klein gemaakt.** In een effort van beschermen van de dienst of beheersen van de werkvoorraad worden vraagstukken zo klein mogelijk gemaakt. Verrassingen blijven zo ontstaan vanuit de "totale omvang" van een dossier.
- **Onderzoeksinformatie wordt niet pro-actief gedeeld**, maar vereist veel inspanning om dit te verkrijgen.
- **Betrokkenen in het onderzoek zijn beperkt geïnformeerd** over het onderzoek en de wijze waarop dit werd uitgevoerd.
- **De coëxistentie van mensen die willen veranderen en de mensen die zich daar tegen verzetten zorgt vaak tot blokkerende minder/meerderheden.** Dit leidt tevens tot het bestaan van informele netwerken binnen de organisatie.

Onze waarnemingen per directie

	Toeslagen	Particulieren	MKB
Toegang tot informatie	◕	◕	◔
Samenwerkingsgezindheid	●	◕	◔
Reflectiviteit	●	◑	◔
Toegang tot management	◔	◕	◔

○ ◔ ◑ ◕ ●

Matig → Goed

4

Openstaande vragen en aandachtspunten

4. Openstaande vragen en aandachtspunten

Openstaande vragen en aandachtspunten

- FSV bevat in de periode 2014 – 2019 ook 516 FSV-registraties met ‘grote O’ als ‘competente eenheid’ in FSV
- FSV bevat in de periode 2014 – 2019 ook 16.529 FSV-registraties zonder ‘competente eenheid’ in FSV
- Medewerkers van de FIOD hadden ook toegang tot FSV.

Thank you

pwc.nl

© 2022 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the prior written permission of PwC.
"PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network.

Please see www.pwc.com/structure for further details.

X. Waarnemingen over directies heen

Observaties	T	P	MKB
Gedeeld met derden	Ja	Ja	Ja
Gebruikt in risico analyse model	(training)	Nee	Ja
Registraties met verschillende familieleden	Ja	Ja	Ja
Registraties van minderjarigen	?	?	?
Registratie bijzondere persoonsgegevens	Ja	Ja	Ja
Vaste werkwijze / vastlegging	Nee	Ja	Deels (wel in TOP)
Heldere werkinstructies	Nee	Nee	Nee
Consistent gebruik van FSV	Nee	Ja?	Nee
Registratie zonder weging	Nee	Ja	Ja
Registratie van hulpvraag	Ja	Ja?	Nee?
Overzichtelijk dossier op BSN niveau	Nee	Ja	Nee
Meerdere registraties per signaal	Ja	Ja	Nee?
Reden van registratie helder in FSV	Nee	Nee	Ja
...			

	Inhoud signaal	FSV-verwijzing
Mailboxen	✓	✓
Q-schijf	✓	✓
TVS		✓
IKB	✓	✓
KRB	✓	✓
BARC	✓	
ELDOC		✓
INL		✓
MLP	✓	
TOP	✓	

X. De rol bij de uitvoering van processtappen verschilde per directie

xyz

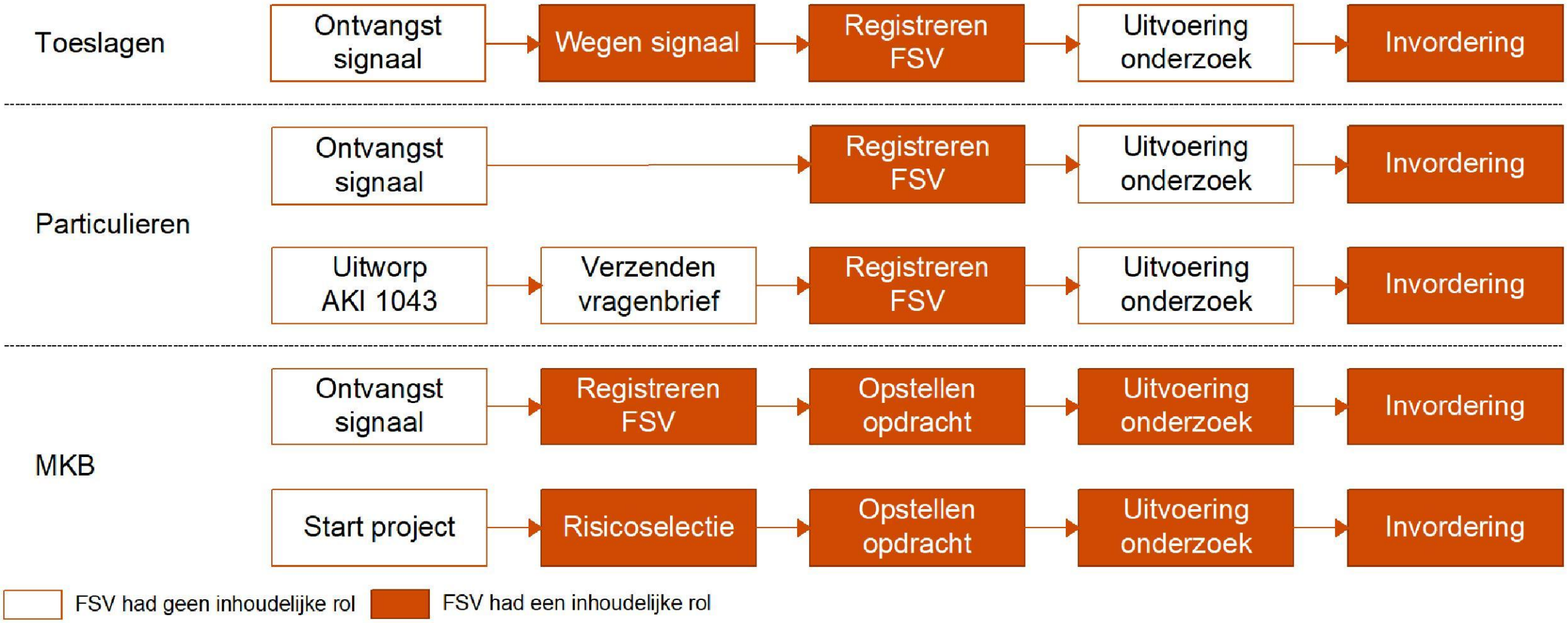

Set sonderingen

Inhoud

Set sonderingen..... 1

VVD Vraag: Is bijvoorbeeld de deadline gehaald om iedereen die genoteerd stond in april een bericht te sturen?..... 3

VVD Vraag: Waarom duurt het hele compensatieproces zo lang, vraag ik aan de staatssecretaris? Welke mogelijkheden ziet hij om te versnellen?..... 4

D66 Vraag: tevreden over de vormgeving, wat heeft u nodig om in 2024 echt van start te gaan? Hoe lang duurt het vervolgens om de tegemoetkoming af te ronden?..... 4

VVD Vraag: Reflectie van de Stas op artikel NRC. Verwacht de Stas alles in beeld te hebben of komen we voor nieuwe verrassingen te staan?..... 6

D66 Vraag: Lukt het wel om in de hele belastingdienst te werken op een manier die past bij de verantwoordelijkheid die de overheid heeft?..... 6

VVD Vraag: Hoe kijkt de staatssecretaris aan tegen deze, in mijn optiek, stuitende opmerking?. 8

VVD Vraag: Graag een uitvoerige reactie van de staatssecretaris op dit belangrijke punt [fraudeaanpak en signalenproces]. Kan de staatssecretaris daarbij in ieder geval toelichten in hoeverre de Belastingdienst nu op koers ligt om eind 2023 de belangrijkste processen rondom het verwerken van signalen ingericht te hebben en te kunnen hervatten?..... 10

D66 Vraag: 90k vd 270k zijn geïnformeerd over de reden, de rest niet. Is dat een verloren zaak? waarom?..... 12

Vragen stas o.b.v. Kamerbrief FSV gerelateerde onderwerpen..... 13

Onderwerp

Informeren betrokkenen over FSV

Kamerlid (partij)

VVD (Idsinga)

VVD Vraag: Is bijvoorbeeld de deadline gehaald om iedereen die genoteerd stond in april een bericht te sturen?

Antwoord

- Alle burgers waarvan wij altijd hebben gezegd dat we ze zouden informeren, zijn geïnformeerd zover dit mogelijk was. Dit zijn er 260.742.
- Voor ~10.000 burgers was dit niet mogelijk omdat van hen geen adresgegevens bekend zijn. Aan deze personen wordt op twee momenten, in juni en oktober 2023, alsnog geprobeerd een brief te verzenden.
- Daarnaast heb ik ook altijd aangegeven dat er nog een groep burgers buiten deze populatie is waarvoor er sprake is van een lopend onderzoek en daarna pas kunnen worden geïnformeerd. Dit zijn er circa ~10.000.
- Ik verwacht al deze burgers in juli over de FSV geïnformeerd te kunnen hebben.

Onderwerp

Doorlooptijd compensatieproces

Kamerlid (partij): VVD en D66

VVD Vraag: Waarom duurt het hele compensatieproces zo lang, vraag ik aan de staatssecretaris? Welke mogelijkheden ziet hij om te versnellen?
D66 Vraag: tevreden over de vormgeving, wat heeft u nodig om in 2024 echt van start te gaan? Hoe lang duurt het vervolgens om de tegemoetkoming af te ronden?

Antwoord

- Allereerst wijs ik erop dat ik vrijwel iedereen heb geïnformeerd die geen effect heeft gehad en dat ik voor 1 juli 2023 12.000 burgers een tegemoetkoming heb betaald.

Ten aanzien van het onderzoek naar Selectie a/d Poort

- Er moet een beoordelingskader zijn voordat de analyses van Selectie a/d Poort verricht kunnen worden. Voor dit kader heb ik een kwartaal meer tijd nodig gehad dan in november 2022 verwacht
- Dit laat onverlet dat ik verwacht dit jaar – cf onze afspraken – de analyses afgerond heb.
- Uitbetaling kan dan plaatsvinden vanaf januari 2024
- Uitbetaling vereist een wettelijk kader dat ik met het Belastingplan 2024 aan uw kamer aanbied. Dit was de snelste route.

Ten aanzien van de afwikkeling van schadeverzoeken:

- Vwb de schadeverzoeken: ik heb in overleg met uw kamer ervoor gekozen de FSV-geregistreerden te informeren of er volgens onze onderzoeken sprake is van een effect van FSV. Geregistreerden kunnen dan altijd een schadeverzoek indienen.
- Alle ingediende schadeverzoeken – tot nu toe ca. 500 – pak ik vanaf juli dit jaar op. Dit vereist eveneens een beoordelingskader wat cf planning in juni wordt afgerond.

Ten aanzien van het onderzoek naar MSNP:

- De gedupeerden waar meer tijd voor nodig is betreft MSNP.
- Ten aanzien van de tegemoetkoming voor burgers die ten onrechte zijn afgewezen voor een MSNP is bij de Kamerbrief van 16 mei jl. is in de bijlagen een planning meegezonden.
- Een wetstraject duurt vervolgens gemiddeld zo'n 18 maanden.
- In afstemming met adviesorganen, de Raad van State en de Tweede en Eerste Kamer kan het tijdsverloop worden versneld.

Onderwerp Artikel NRC

Kamerlid (partij) Idsinga (VVD) & Hammelburg (D66)

VVD Vraag: Reflectie van de Stas op artikel NRC. Verwacht de Stas alles in beeld te hebben of komen we voor nieuwe verrassingen te staan?
D66 Vraag: Lukt het wel om in de hele belastingdienst te werken op een manier die past bij de verantwoordelijkheid die de overheid heeft?

Antwoord

- In het NRC artikel staan verschillende voorbeelden van de omgang van de Belastingdienst met persoonsgegevens die in het verleden niet goed zijn gegaan.
- Ten aanzien van het heden en de toekomst wordt hard gewerkt aan het AVG -compliant maken van de Belastingdienst.
- In de afgelopen jaren zijn veel activiteiten uitgevoerd om te kunnen voldoen aan de AVG: de privacy-organisatie is versterkt, de processen zijn in kaart gebracht, en er zijn mensen opgeleid om voor een goede inbedding in de organisatie te zorgen.
- Het klopt dat er nog een inhaalslag gemaakt moet worden ten aanzien van de bestaande processen. De Belastingdienst heeft honderden bestaande bedrijfsprocessen, dat maakt dit een omvangrijke actie. Een actie die ook samenvalt met het

vernieuwen van het IT-portfolio (we willen immers niet hetzelfde werk twee keer doen).

- De ambitie is dat per 1 januari 2025 de meest kritische bedrijfsprocessen zijn getoetst.
- Maar ten aanzien van het verleden weten we ook dat niet alles goed is gegaan.
- Hoewel ik geloof dat er belangrijke stappen zijn gezet en de Belastingdienst de goede kant op gaat, is het niet uit te sluiten dat in de toekomst nog nieuwe applicaties of lijsten met persoonsgegevens worden ontdekt die in het toezicht zijn gebruikt en niet AVG-compliant zijn.
- Als dergelijke lijsten of applicaties gevonden worden, zal de vraag opkomen waarvoor deze lijsten of applicaties zijn gebruikt en wat de gevolgen voor burgers en bedrijven zijn geweest. Daarbij zal dan de vraag opkomen of en zo ja door wie dit onderzocht moet worden.
- Om aan de voorkant helderheid te geven over de situaties waarin nader onderzoek wenselijk is, ontwikkelt de Belastingdienst hiervoor een afwegingskader.
- Hierbij zullen criteria, zoals bijvoorbeeld de omvang van de gevolgen voor burgers en bedrijven, de mate van verspreiding van lijsten binnen de Belastingdienst, en of er gegevensuitwisseling heeft plaatsgevonden een plek krijgen.
- Uw Kamer is hier op 17 mei over geïnformeerd en wordt hier voor het Commissiedebat Belastingdienst van 7 september 2023 nader over geïnformeerd.

Onderwerp

Leiderschap en Cultuur

Kamerlid (partij)

VVD

VVD Vraag: Hoe kijkt de staatssecretaris aan tegen deze, in mijn optiek, stuitende opmerking?
Maar het is ook cultuur: jarenlange problemen binnen de dienst, bezuinigingen, politieke druk en incidentmanagement hebben geleid tot vermoeidheid en cynisme in de organisatie. Dat maakt de bereidheid, en meer nog het vermogen om anders te werken, klein.

„Wat je ziet", zegt een voormalig topambtenaar van de Belastingdienst, „is hoe krachtig de onderhuidse beweging van de 25.000 medewerkers van de dienst is, van wie een groot deel niet wil dat er iets verandert.")

Antwoord

- De Belastingdienst heeft de taak om het naleven van fiscale wet- en regelgeving in brede zin te handhaven.
- De Belastingdienst vergroot zijn informatiepositie door het gebruik van signalen.
- Zowel deze instellingen als burgers verwachten dat de Belastingdienst deze signalen beoordeelt en waar relevant betrekt voor effectief inzet in het toezicht.
- Sinds het uitzetten van meerdere signalenprocessen in 2020 gebeurt dat niet altijd.

- Het behandelen van signalen brengt onvermijdelijk de verwerking van persoonsgegevens met zich mee, wat de privacy van betrokken burgers raakt.
- Dit speelt breder: een organisatie als de Belastingdienst heeft honderden processen.
- Uw Kamer is meerdere keren ingegaan op uw zorgen ten aanzien van het toezicht, de naleving en de belastingmoraal.
- En dit speelt ook binnen de Belastingdienst. Ik zou dan ook niet direct willen zeggen dat mensen bij de Belastingdienst niet willen dat er dingen veranderen. Maar deze medewerkers hebben we te maken met deze zorgen.

Onderwerp

Fraude en fraudesignalen

Kamerlid (partij)

Idsinga (VVD)

VVD Vraag: Graag een uitvoerige reactie van de staatssecretaris op dit belangrijke punt [fraudeaanpak en signalenproces]. Kan de staatssecretaris daarbij in ieder geval toelichten in hoeverre de Belastingdienst nu op koers ligt om eind 2023 de belangrijkste processen rondom het verwerken van signalen ingericht te hebben en te kunnen hervatten?

Antwoord

- Vooraf: Het toezicht en de fraudebestrijding liggen niet stil. De behandeling van verschillende typen signalen, zoals die voor de FIOD of over Verhuld Vermogen, is nooit stilgelegd en blijft actief.
- Over het signalenproces: de Belastingdienst heeft als doel om de stilgelegde informatiestromen waarin meldingen (voorheen signalen genoemd) binnenkomen en verwerkt worden, in 2023 zo spoedig mogelijk gefaseerd te herstarten.
- Wij richten ons voor nu op de korte termijn en start met de hoogst geprioriteerde informatiestromen vanuit overheidspartners. Deze zijn geprioriteerd op basis van

haalbaarheids- en impactindicatoren waarbij de elementen betrouwbaarheid, concreetheid, herleidbaarheid en verondersteld fiscaal belang een rol spelen.

- Voor de eerste twee geprioriteerde informatiestromen werkt de Belastingdienst momenteel uit wat de benodigde waarborgen zijn, dit wordt vertaald naar een 'blauwdruk' om de overige stilgelegde informatiestromen AVG-compliant en éénduidig in te richten en te herstarten.
- Daarnaast verzamelen wij de geleerde lessen en inzichten om voor de langere termijn perspectief te bieden op een uniforme werkwijze van het ophalen, verwerken en navolging geven aan zowel de meldingen van overheidsinstanties als die van burgers en bedrijven.
- In uw Kamer zijn vaker vragen gesteld en is met belangstelling gesproken over toezicht. Ik zal uw Kamer voor commissiedebat in september 2023 informeren over toezicht en ingaan op de totale handhavingsmix, en de plaats van het toezicht daarbinnen.

Onderwerp

Reden van registratie

Kamerlid (partij)

D66

D66 Vraag: 90k vd 270k zijn geïnformeerd over de reden, de rest niet. Is dat een verloren zaak? waarom?

Antwoord

- Wat u stelt in uw vraag is niet correct.
- Wat er in de eindrapportage wordt bedoelt is dat er met 90.000 burgers, naast de reden van registratie, nog specifiekere informatie over de registratie is gevonden en gedeeld.
- Naast de gebruikelijke informatie over de reden van registratie hebben wij voor ruim 70.000 burgers wij een specifiekere reden kunnen vinden, voor circa 15.000 twee, en voor circa 4.000 burgers zelfs drie of meer keer.
- Ter illustratie: een burger kon zijn opgenomen naar aanleiding van een risicosignaal in de belastingaangifte inkomstenheffing uit belastingjaar 2018. Naast deze informatie konden we de burger dan ook vertellen om welke specifieke aftrekpost het ging in deze aangifte.

Vragen stas o.b.v. Kamerbrief FSV gerelateerde onderwerpen

- Pagina 3: Wanneer is het onderzoeksafwegingskader gereed?

Antwoord:
Een eerste voorstel van het afwegingskader voor vervolgonderzoek zal mid juni met u worden gedeeld. Planning is om het afwegingskader met de volgende stand-van-zakenbrief voorafgaand aan het Commissiedebat Belastingdienst van 7 september met de Kamer te delen.

- Pagina 3: Onderzoek naar RAM
- Pagina 3: Waar zou het onderzoek precies betrekking op moeten hebben? Zie ook NRC-publicatie.

Antwoord:
Er zijn in 2018 al maatregelen genomen waardoor RAM niet meer in gebruik is. Het is echter nog niet uit te sluiten dat in de tijd dat RAM in gebruik was dit gevolgen kan hebben gehad voor burgers of er gegevensuitwisseling heeft plaatsgevonden.
Of en zo ja wat we exact gaan onderzoeken wordt voor de zomer bezien.

Voor de zomer zal afhankelijk van verschillende criteria worden bepaald of er aanvullend onderzoek naar RAM nodig is. Denk daarbij bijvoorbeeld aan:

- Wat het doel van de lijst is;
- Welk type gegevens zijn gebruikt;
- Hoeveel belastingplichtigen op de lijst staan;
- Of burgers ten onrechte gevolgen hebben ondervonden;
- Of informatie aan derden is verstrekt.

- Pagina 4: Wanneer is het steekproefsgewijze onderzoek precies afgelopen? Fasegewijs starten PFMI, wanneer?

Antwoord:
Steekproefgewijs onderzoek CD-VT afgerond op 13 april en aangeboden aan UHB als opdrachtgever. Rapportage UHB op 3 mei afgerond. Uitkomsten zijn gedeeld met PFMI op 3 mei.

In februari is PFMI gestart als programma. Rond de zomer zal de 'blauwdruk' voor het opstarten van de 2 geprioriteerde meldingen gereedkomen.
Vervolgens zal implementatie moeten plaatsvinden. Insteek is om in 2023 deze stromen weer op te starten.

- Pagina 6: Transparantie, wanneer is link op website gereed?

Antwoord:
Deze zomer wordt de het overzicht van expliciete grondslagen voor het gebruik van nationaliteit in het toezicht op de website geplaatst.

- Pagina 6: Hotspot. Wanneer openbaarmaking van verslagen?

Antwoord:
De eerste agenda's, definitieve vergaderstukken en notulen van de managementvergaderingen zullen per 1 juni 2023 openbaar gemaakt worden op het FSV Portaal.

- Pagina 7: Wat zijn de genoemde wettelijke uitzonderingen op inzagerecht?

Antwoord:
De verwerkingsverantwoordelijke kan de verplichtingen en rechten, bedoeld in de artikelen 12 tot en met 21 en artikel 34 van de verordening, buiten toepassing laten voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van:

a. de nationale veiligheid;
b. landsverdediging;
c. de openbare veiligheid;
d. de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid;

e. andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Europese Unie of van Nederland, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Europese Unie of van Nederland, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid;
f. de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechter en gerechtelijke procedures;
g. de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van schendingen van de beroepscodes voor gereglementeerde beroepen;
h. een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt, al is het incidenteel, met de uitoefening van het openbaar gezag in de gevallen, bedoeld in de onderdelen a, b, c, d, e en g;
i. de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen; of
j. de inning van civielrechtelijke vorderingen.

Advies: niet diep op ingaan. Als bijlage is een vragenset van Omtzigt toegevoegd met een nadere duiding.

- Advies AP signalenproces ontbreekt

Antwoord:
Die is als bijlage toegevoegd.

Over het algemeen zijn er zeer veel bijlages verstuurd in de afgelopen maanden (1000-en pagina's). Bij specifieke vragen is het advies om eerst nader te laten duiden welke bijlage bedoeld wordt.

Persoonsgegevens **Stas@minfin.nl**

Van: Persoonsgegevens (COMM)
Verzonden: woensdag 17 mei 2023 13:44
Aan: Persoonsgegevens (BEDR/Ext/ICT)
CC: Persoonsgegevens (AL DGBEL); Persoonsgegevens (BPZ); Persoonsgegevens (BPZ/PBA) Persoonsgegevens (COMM); Persoonsgegevens Persoonsgegevens (COMM); Persoonsgegevens (COMM); Persoonsgegevens (COMM); Persoonsgegevens (COMM); Persoonsgegevens @minfin.nl; Persoonsgegevens (BOA/PA); Persoonsgegevens (AL DGFZ); Persoonsgegevens (COMM); Persoonsgegevens Persoonsgegevens (BOA/Advies)
Onderwerp: Akkoord op drie reacties NRC
Bijlagen: Verzoek om reactie Belastingdienst datagebruik.docx

Ha Marnix,

Bijgaand tref je de reactie aan op drie vragen/passages van NRC. Deze reacties zijn afgestemd met de meest betrokken directies (waaronder BPZ, BZB en IVD) en met de dienstleiding. De reacties zijn overeenkomstig verstuurde Kamerstukken. We benoemen transparant wat we zelf ook niet weten en waar we wel informatie hebben.

Ik verneem graag of je akkoord bent, een printje wordt bij je secretariaat gebracht. We moeten voor de avond reageren.

Zoals eerder benoemd verwachten we zaterdag een groot stuk in de krant rond het onderwerp databeheersing, privacy en de hiaten bij de Belastingdienst hierop de afgelopen jaren. Daar hebben we ook al meermaals over aan de Kamer gerapporteerd. De journalisten zullen dit vermoedelijk illustreren langs een aantal concrete systemen zoals het ontstaan/uitzetten van RAM en FSV. Naast de verantwoordelijkheid van de Belastingdienst zal daarbij ook aandacht worden besteed aan externe factoren, de politiek en veranderingen in de tijd – maar ik verwacht niet dat dit volledig zalvend zal werken. Context hierover hebben we gister in het achtergrondgesprek uitgebreid gegeven. Ik doe zaterdag eventuele woordvoering op basis van de door ons gegeven reacties.

Groet,
Persoonsgegevens

17/05/23

Persoonsgegevens
Persoonsgegevens *(Belastingdienst)*
+31 (0) Persoonsgegevens
Persoonsgegevens *@minfin.nl*

Mii
vraag
op pagina 2
Pee

17/06/23 van

Persoonsgegevens

Zie pagina 2 onderaan

INFORMEREN TWEEDE KAMER

In 2017 en 2018 werd er regelmatig aan de Tweede Kamer informatie gemeld over het gebruik van USB-sticks bij de Belastingdienst. Ontheffingen om met usb-sticks te werken worden alleen "in uiterste gevallen" verleend, en daar wordt binnen de Belastingdienst "uiterst spaarzaam" mee omgegaan.

Reactie 1

Waarom is in die tijd niet gemeld dat er in de hele dienst ruimhartig usb-ontheffingen werden geleend, en dat er medio 2017 bijvoorbeeld zo'n vierduizend usb-ontheffingen waren, verspreid over de dienst?

Reactie:

Dit is, gegeven de tijd, niet te reconstrueren.

Reactie 2

Waarom is de Kamer in 2022 niet uitgebreider geïnformeerd over RAM, en de zorgen die daarover intern waren rond 2018, toen het werd uitgezet?

Reactie:

Zoals u in uw eerdere vragen heeft aangegeven heeft PwC de aanbeveling gedaan RAM verder te onderzoeken. Bij brieven van 10 maart en 29 maart 2022 is de Tweede Kamer geïnformeerd over RAM. Zoals in de beantwoording van de eerdere vragen is aangegeven heeft dit onderzoek (nog) niet plaatsgevonden. Vandaag is een brief uitgegaan waarin onder andere is ingegaan het wel/niet doen van onderzoek hiernaar en de afwegingen die hierbij spelen. Omdat er (nog) geen beslissing is genomen over het we/niet doen van een onderzoek en er nog geen onderzoek is gedaan naar RAM is toen ook niet uitgebreider ingegaan op RAM. Daarmee zou immers een voorschot worden genomen op een eventueel onderzoek en de beslissing hierover. Deze afweging moet nog plaatsvinden.

ALGEMENE CONCLUSIES

Herhaalde voorbeelden (FSV (dat ook na uitzetten nog werd gebruikt), RAM (waarvan delen van de database nog beschikbaar bleken) Databank Auto, de 39 lijsten met 'hoog risico' voor onterechte benadeling van burgers, het opnemen van dubbele nationaliteiten bij 3 applicaties van de Douane) laten een jarenlang patroon zien van slordige omgang met persoonsgegevens. Keer op keer bleek slecht geregeld wie wanneer toegang heeft tot welke data. Het gebruik van risicovolle informele fraudelijsten bleek wijd verspreid binnen de dienst. Burgergegevens blijken jarenlang breed gedeeld te zijn binnen de dienst, waarbij vaak niet of slecht werd bijgehouden wat er met die data gebeurde. De gevolgen daarvan zijn nog nauwelijks onderzocht, en zijn eigenlijk niet te achterhalen. Ook is niet te achterhalen of burgergegevens zo buiten de dienst werden gebracht.

Bij het voldoen aan de AVG is nauwelijks voortgang. Het verwerkingsregister is niet bijgewerkt. Van de 600 bedrijfsprocessen zijn niet of nauwelijks controlelijsten vastgesteld, waardoor de Belastingdienst eigenlijk nog altijd niet goed weet waar alle privacyrisico's zitten, laat staan dat ze die risico's al heeft geneutraliseerd. Deadlines om te voldoen aan AVG, BIO en Archiefwet schuiven steeds op.

Het roept een beeld op van een organisatie die de gecontroleerde en veilige omgang met burgergegevens als een hinderlijke onderbreking van het échte werk ziet, en die nog steeds te weinig controle heeft over wat er met al die gevoelige data precies gebeurt.

Deels komt het door de structureel verouderde ict, die het verbeteren van de bedrijfsprocessen in de weg staat. En zolang medewerkers zich gedwongen voelen te improviseren met eigen lijstjes en noodoplossingen, zullen er steeds weer nieuwe privacyrisico's ontstaan.

Betrokkenen zien ook een cultuurprobleem: jarenlange problemen binnen de dienst, bezuinigingen, politieke druk en incidentmanagement hebben geleid tot vermoeidheid en cynisme binnen de organisatie. Dat maakt de bereidheid, en meer nog het vermogen om anders te werken, klein.

Reactie 3
Willen jullie reageren op bovenstaande algemene conclusies?

Reactie
De Belastingdienst vindt het belangrijk om op een zorgvuldige manier om te gaan met gegevens en compliant te zijn met de AVG. We hebben hier nog wel een uitdaging liggen, waar elke dag hard aan gewerkt wordt. Het klopt dat de deadlines om aan de AVG te voldoen meerdere keren zijn opgeschoven en dat het beeld dat is geschetst over de AVG te positief is. Dit is beide ook aan de Tweede Kamer aangegeven.

In de afgelopen jaren zijn veel activiteiten uitgevoerd om te kunnen voldoen aan de AVG: de privacy-organisatie is versterkt, de processen in kaart gebracht, en er is geïnvesteerd in opleiding en awareness. Nieuwe processen en systemen worden beoordeeld op voldoen aan de vereisten van AVG, Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en Archiefwet voordat zij worden geïmplementeerd. Nieuwe processen zijn dus AVG-compliant. Het beeld dat wordt geschetst wordt dan ook niet herkend voor nieuwe processen.

Het klopt wel dat er nog een inhaalslag gemaakt moet worden ten aanzien van de bestaande processen. Al de bestaande processen moeten worden beoordeeld op het voldoen aan de vereisten van AVG, Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en Archiefwet, waarbij moet worden bepaald of aanvullende maatregelen nodig zijn. De Belastingdienst heeft honderden vitale bedrijfsprocessen, dat maakt dit een omvangrijke actie. Door voornoemde activiteiten zijn de voorwaarden ingevuld om deze beoordeling te kunnen doen, ook is er ondersteunende capaciteit vrijgemaakt. De ambitie is dat per 1 januari 2025 de meest kritische bedrijfsprocessen zijn getoetst. Er wordt een dashboard gemaakt om in 2023 een overzicht van de voortgang van de AVG-compliantie te hebben en dit te kunnen monitoren.

Het is daarnaast niet uit te sluiten dat in de toekomst nog applicaties of lijsten met persoonsgegevens worden ontdekt die in het toezicht zijn gebruikt. Een belangrijke oorzaak hiervan zijn de onvolkomenheden in de informatiehuishouding bij de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft een actieplan ter verbetering van de informatiehuishouding opgesteld, maar daarmee is niet te repareren wat in het verleden niet goed is gegaan. Als dergelijke lijsten of applicaties gevonden worden, zal de vraag opkomen waarvoor deze lijsten of applicaties zijn gebruikt en wat de gevolgen voor burgers en bedrijven zijn geweest. Daarbij zal dan de vraag opkomen of en zo ja door wie dit onderzocht moet worden. Om aan de voorkant helderheid te geven over de situaties waarin nader onderzoek wenselijk is, ontwikkelt de Belastingdienst een afwegingskader. Hierbij zullen criteria, zoals bijvoorbeeld de omvang van de gevolgen voor burgers en bedrijven, de mate van verspreiding van lijsten binnen de Belastingdienst, en of er gegevensuitwisseling heeft plaatsgevonden een plek krijgen. De Tweede Kamer is hier vandaag over geïnformeerd en wordt hier voor het Commissiedebat Belastingdienst van 7 september 2023 nader over geïnformeerd.

In uw tekst wordt ook aangegeven dat FSV na uitzetten nog werd gebruikt. Ten aanzien van de applicatie FSV zijn 27 februari 2020 alle autorisatie ingetrokken en is de situatie zoals die op dat moment was veiliggesteld. Er zijn daarna alleen zeer beperkt autorisaties verstrekt voor onderzoek, afhandeling van inzageverzoeken FSV en herstel. Op dit moment zijn 79 autorisaties voor FSV.

17/06/23

Wat bondt dat in?
Aan wie? Wat? Waarom?

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Bestuurlijke en Politieke Zaken

Inlichtingen
Persoonsgegevens
Persoonsgegevens@minfin.nl

Auteur
Persoonsgegevens

nota

Concept beantwoording NRC vragenset 'Datagebruik bij de Belastingdienst'

Datum
10 mei 2023

Notanummer

Bijlagen
1. Concept beantwoording vragens

Aanleiding

Met deze nota leggen wij u de antwoorden op de persvragen van NRC rond "Datagebruik bij de Belastingdienst" voor. Op 13-04-2023 heeft NRC in totaal 47 vragen gesteld verdeeld over 8 hoofdthema's. Per nota bent u op 19 april jl. geïnformeerd dat in afstemming tussen uw woordvoerder en NRC is afgesproken dat de beantwoording uiterlijk maandag 15 mei 2023 om 11.00 uur aangeleverd wordt. Bijgevoegd treft u de concept beantwoording aan.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de in de bijlage opgenomen beantwoording van de vragen van NRC rond 'Datagebruik bij de Belastingdienst'?

Kernpunten

- De antwoorden hebben betrekking op de volgende thema's:
  1. USB-ontheffingen (3 vragen);
  2. RAM (17 vragen);
  3. Onderzoeken naar applicaties en lijsten (6 vragen);
  4. Burgerverzoeken over lijsten (6 vragen);
  5. Datalekken (1 vraag);
  6. Stand van zaken AVG (9 vragen);
  7. Stand van zaken TSV (4 vragen);
  8. Bereikbaarheid Belastingtelefoon (1 vraag).
- Er is voor gekozen om niet per vraag maar per thema te antwoorden. Dit omdat veel vragen heel specifiek zijn en het binnen het tijdsbestek niet altijd is gelukt antwoorden te krijgen. Op verschillende thema's lopen nog onderzoeken en in een aantal gevallen is gevraagde informatie specifieker dan bekend bij de TK.
- De beantwoording dient op maandag 15 mei bij NRC te worden aangeleverd. Op dinsdag 16 mei zal een achtergrond gesprek met NRC plaatsvinden met uw woordvoerder en de directie BPZ over de context en lopende processen rond de vragen.

Toelichting

- Zoals reeds in de vorige nota is toegelicht bevat de set complexe vragen en vergt het veel uitzoekwerk. Ook behoeft de beantwoording van enkele vragen vanwege de grote verwevenheid afstemming tussen verschillende directies.

- Vanaf vraag 4 over het hoofdthema RAM zijn bij enkele vragen punten door NRC als feit gepresenteerd. Niet alle door NRC als feit gepresenteerde punten zijn beoordeeld op juistheid en waar nodig zijn deze weerlegd in de beantwoording. Helaas is het niet mogelijk gebleken om op alle 'feiten' in te gaan. Daarom is een algemene passage toegevoegd aan de tekst over RAM dat niet alle feiten kloppen.
- Ten aanzien van RAM heeft PwC vorig jaar, bij het onderzoek naar FSV bij MKB, de aanbeveling gedaan om aanvullend onderzoek naar de werking en effecten van de analyses in RAM en de daaropvolgende besluiten in het keuze proces en de gevolgen van de keuzes in de heffing uit te voeren. De Belastingdienst moet nog besluiten of dit onderzoek plaats zal vinden. Dit moet voor deze zomer gebeuren. Hier is nog geen beslissing over genomen omdat in het afgelopen jaar in eerste instantie is gekozen voor het herstel van de eventuele gevolgen van een registratie in FSV en onderzoeken hiernaar. Daarnaast wordt, zoals eerder met u besproken, een kader ontwikkeld wanneer nader onderzoek gewenst is naar zaken uit het verleden.
- De vragen gaan ook in op Teamcode 88. Zoals eerder aan u toegezegd ontvangt u voor de zomer een nota hierover.
- Om te komen tot beantwoording heeft brede afstemming plaatsgevonden met betrokken directies binnen het Kerndepartement en de Belastingdienst.

Communicatie
Uw woordvoerder heeft contact met NRC. Na het aanleveren van de antwoorden op 15 mei zal op 16 mei een achtergrondgesprek gevoerd worden met NRC.

Onze beantwoording verwerkt NRC in een breed artikel. Aansluitend zullen journalisten ons nogmaals om reactie van enkele passages vragen. Ook deze zullen we weer aan u voorleggen. Dit alles moet leiden tot een artikel – op basis van de laatst beschikbare informatie verwacht rond zaterdag 20 mei, voorafgaand aan de commissiedebatten Ongekend Onrecht (23 mei) en FSV (25 mei).

Politiek/bestuurlijke context
De beantwoording van de vragen kan voor partijen een aanleiding vormen voor het extra benadrukken van enkele thema's tijdens de commissiedebatten Ongekend Onrecht en FSV.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Belastingdienst

VERTROUWELIJK
Naw
Naw
Naw
Naw

Naam dienstonderdeel
Afdelingsnaam

Kingsfordweg 1
1043 GN Amsterdam
Postbus 000
0000 AA Amsterdam
www.belastingdienst.nl
-

Contactpersoon
Naam Achternaam
Functie

T 000 000 00 00
M 00 00 00 00 00
Persoonsgegevens@belastingdienst.nl

memo

RAM Kopie op IVT Spoor 2

Datum
Datum

Versienummer
0

Referentienummer
0

Datum vaststelling
Datum

Vastgesteld door
Naam Achternaam

Opdrachtgever
Naam Achternaam

Auteur
Naam Achternaam

Behandeld door
Naam Achternaam

Kopie aan
Naam Achternaam

Bijlagen
Geen

Inleiding

Op 1 januari 2021 is het gebruik van de spoor 2 IVT omgeving door MKB beëindigd conform het besluit van het MT MKB d.d. 1 december 2020. In de week van 4 januari 2021 is een gezamenlijk proces gestart tussen MKB en DF&A om de continuïteit te borgen; om samen een concrete invulling te geven aan de door DF&A toegezegde tijdelijke gegevensleveringen. Toen is geconstateerd dat er een oude RAM kopie is geplaatst op de Spoor 2 IVT omgeving.

In dit memo beschrijven we de feitelijke bevindingen na een eerste onderzoek op de aanwezigheid van eerste en tweede nationaliteit in deze RAM kopie.

Oude RAM kopie met gegevens als Nationaliteit en tweede nationaliteit

Op donderdag 14 januari is door een MKB en DF&A analist een scan uitgevoerd op de aanwezigheid van eerste en twee nationaliteit in de RAM kopie. Dit levert de volgende inzichten op:

1. Nationaliteit komt voor met een gegeven nationaliteit of met een code waar de nationaliteit uit afgeleid kan worden.
2. Het gaat in al deze bestanden om de 1e en 2e nationaliteit.
3. Het betrof het volgende aantal unieke bestanden verdeeld over de jaren:
   a. 2016 1
   b. 2015 4
   c. 2014 6
   d. 2013 7
   e. 2012 2
   f. jaar onbekend 3
   g. totaal aantal 23
4. In 7 gevallen gaat het om een bestand met bankgegevens.
5. In 9 gevallen gaat het om bestanden met WOZ waarden.
6. Of deze bestanden zijn gebruikt voor productontwikkeling dan wel analyses en fenomeenonderzoeken kan niet feitelijk worden vastgesteld, omdat er geen logging plaats vindt in de spoor 2 IVT omgeving.
7. Van oudere jaren dan 2012 stonden er geen bestanden meer op de spoor 2 IVT omgeving.

Annotatie DT-overleg donderdag 23 mei 2019

Ter besluitvorming

B.1 Nota 2e budgetbrief

Aanleiding
Op 12 april hebben de dienstonderdelen hun budgetmutaties aangeleverd. Na afstemming met C&F wordt voor het DT het resultaat gepresenteerd.

Advies
Algemeen
De totale problematiek versus oplossingen leidt er toe dat voor 2019 er nog een spanning blijft van -30 mln. C&F acht dat verantwoord, omdat richting de zomermaand duidelijk zal worden dat er meer budget over blijft.

- De concerndirecties zijn in mei overgegaan in P-Direkt. Het ziet ernaar uit dat de concerndirecties ook onderbezet zijn en dat er enkele miljoenen onderuitputting zichtbaar worden bij 3e budgetbrief.
- SSO FMI heeft al 2 mln. gemeld.
- Afhankelijk van de werving zal de onderuitputting bij de primair procesonderdelen toenemen. Die kans is aanwezig. U kunt aangeven dat de werving wel 'full swing' door moet (zie ook oproep van Persoonsgegevens om vacatures aan te melden). Want we melden liever een goede bezetting dan dat er budget over blijft.
- Ook bij BIA, IV&D en C&F (alleen het programma MI/RM) staan budgetten externe inhuur die waarschijnlijk niet opgaan dit jaar.
- Daarom de oproep aan dienstonderdelen om bij VMR gesprekken duidelijk aan te geven waar de onderuitputting zich voor zal doen. Op die manier ontstaat ruimte om problematiek op te lossen.

Op basis van het overleg met BDO's en DO-control kunt u de volgende opmerkingen verwachten van de directeuren. U wordt geadviseerd daar als volgt op te reageren.

- IV is het niet eens met de mutatie dat onderuitputting op personeel van € 6,2 mln. wordt ingezet voor problematiek op externe inhuur. IV vindt dat een slecht signaal naar het personeelsbeleid waar vol moet worden geworven.
    - Advies reactie: De 6,2 mln. is door IV zelf gemeld in de prognose van de financiële rapportage. Om in de zomer niet vast te lopen met de externe inhuur, is het voorstel C&F om de onderuitputting in te zetten voor externe inhuur. Dit is ook hoe andere dienstonderdelen onderbezetting opvangen, door meer inhuur uitzendkrachten. Zie CAP, Particulieren en Toeslagen. Mocht IV later toch zeer succesvol zijn in de werving dan zal IV daar financieel niet voor gekort worden (zie ook MKB). Het is echter niet waarschijnlijk dat IV zoveel personeel zal instromen.
- IV is bang dat voor externe inhuur nu te laat duidelijkheid komt en doelstellingen uit het portfolio mogelijk niet kunnen worden gerealiseerd.
    - Advies reactie: Bij het TMR gesprek is afgesproken dat het VMR gesprek van 28 mei wordt benut om de financiële problematiek rond capaciteit inzichtelijk te maken en te bespreken. Daarbij is het uitgangspunt dat doelen van het portfolio moeten worden gerealiseerd én de budgetbrief kaders leidend zijn. De conclusie van het VMR gesprek zal worden verwerkt worden bij 3e budgetbrief. Weet wel dat FEZ zeer kritisch zal zijn op de claims portfolio, omdat bij nota's over stapeling telkens benadrukt is dat er geen financiële consequenties in 2019 zitten.

- GO en MKB zullen opmerken dat zij bij 2e budgetbrief graag formatie en budgetten van de duale accountants over willen hebben. Bij SSO O&P staat 108 FTE dedicated. SSO O&P wil 102 FTE toekennen aan GO en MKB en de 6 FTE benutten voor formatie SSO O&P voor begeleiding en ondersteuning. Zowel GO, MKB en SSO O&P willen het nu bij 2e budgetbrief verwerken, want in de bezetting zijn de duale accountants al overgezet.
    - Advies reactie: C&F vindt dat de totale 108 FTE formatief moet worden toegekend en wil dat SSO O&P en GO/MKB dat bij 3e budgetbrief ook overeenkomen. Indien DT toch nu wil, dan kan een compromis nog worden verwerkt. Maar dan onder voorwaarde dat SSO O&P met een integraal totaalbeeld komen voor benodigde capaciteit SSO O&P.
- SSO O&P heeft geclaimd voor structurele wervingscapaciteit naar aanleiding van het 3e VMR 2018 gesprek. DG heeft gevraagd om uit te gaan van een wervingscapaciteit van 2000. SSO O&P claimt ook structureel. Dat is niet FEZ-proof. Uit de wervingskalender blijkt echter dat dat structureel te hoog is (tabel). Daarom ook gevraagd om het opnieuw meerjarig beter uit te werken en bij VMR gesprek uit te werken. Verwerking dan bij 3e budgetbrief.
    - Advies reactie: Als terugvaloptie kan je ook 2020 wervingscapaciteit van 2.000 toekennen. Maar meerjarig een betere onderbouwing vragen die ook FEZ-proof is.
- SSO O&P heeft een budgetclaim ingediend voor de arbeidsjuristen (ca. 18 FTE). In het O&F rapport van 2018 was vermeld dat ze in de formatie 2018 zitten. SSO O&P claimt dat de arbeidsjuristen niet meerjarig meegegaan in het formatiekader. Dat is vreemd, want niet naar boven gekomen bij de formatiekader nota van september vorig jaar.
    - Advies reactie: SSO O&P wordt gevraagd met een integraal totaalbeeld te komen van de benodigde capaciteit SSO O&P (MPP). (zie ook punt duale accountants en wervingscapaciteit).
- CFD zal graag bij VMR gesprek willen praten over de behoefteplanning. CFD wil toe naar een ideaalcomplex van vervangen en investeren. Daarbij komen dus twee zaken naar voren. Hoe wordt omgegaan met eventuele onderuitputting bij CFD en het versnellen van posterioriteiten uit de huisvestingsnota in 2019. Hoe komt een voorspelbare planning van vervangen en investeren meerjarig (behoefteplanning huisvestingsnota).
    - Advies reactie: Goed om daar bij VMR stil te staan. Integraal wegen of alles inpasbaar is bij 3e budgetbrief.
- Communicatie heeft gemeld meerjarig 10 mln. nodig te hebben voor communicatie activiteiten. Beschikbaar budget is 4,8 mln. Communicatie stelt dat de financiering voorheen plaatsvond bij de dientsonderdelen. Daarmee zal dus besluitvorming moeten worden georganiseerd in het DT over een collecte.
    - Advies reactie: Communicatie wordt gevraagd om bij het communicatieplan iam DO-control C&F waar meerjarig te dekking wordt georganiseerd.

B.2 <u>Versterking screening</u>

Persoonsgegevens

In notitie ter bespreking opgenomen, terwijl om besluitvorming wordt gevraagd. Goed hier door de Persoonsgegevens alert op te zijn. De notitie is niet met C&F afgestemd en is niet helder over de financiële gevolgen van de onderstaande punten 1 t/m 3.

1. Het aanstellen van gespecialiseerde medewerkers die aan de hand van de verstrekte informatie een inschatting kunnen maken ten aanzien van de eventuele kwetsbaarheden en hierover een advies geven.

2. Het voordragen van enkele nieuwe functies (ongeveer 20) vanuit de Douane als vertrouwensfunctie. Op deze voordrachten zal door de vakminister (in casu de Minister van Financiën) worden besloten aan de hand van de leidraad van de AIVD

3. Het voordragen aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid van functies in het kader van artikel 23 lid 1 sub g van het Besluit Justitiële en strafvorderlijke gegevens. Een ruime schatting indiceert dat het gaat om 300 functies. Dit aantal zal nog nader worden verfijnd. Dit staat los van de genoemde pilot.

B.3 Doelstelling wet Banenafspraak

Persoonsgegevens

De notitie is besproken met Persoonsgegevens De notitie is niet helder hoe de voorgestelde voorstellen vorm te geven. De vragen hieromtrent zijn:

Voorstel A: betreft het onttrekken van medewerkers uit hun dagelijkse werkpakket. Wat betekent dit voor het Dienstonderdeel, hoe wordt het werkpakket dat achterblijft ingevuld, denk aan continuïteit van het proces.

Voorstel C: om wat voor beperkingen gaat het? Wat is de impact hiervan op de (lopende) proces?

Belangrijk: Indien de voorstellen inzet van budget vraagt, dan dient een plan van aanpak worden ingediend, zie ook agendapunt B.4 om het budget vrij te geven.

B.4 Budgettoekenning programma 'Maak het mogelijk'

O&S

Afgestemd met Persoonsgegevens (aparte appreciatie toegevoegd). Overigens DG Control en DO Control op aanbiedingsformulier omgedraaid. Appreciatie spreekt voor zich.

Totstandkoming programma plan en discussie over positionering kostte veel (doorloop)tijd en inspanning (vanuit control, maar ook vanuit o.a. het BDO van Switch en O&P). Insteek om nu op basis van besluit DTBD van wal te steken.

B.5 Bijzonder belonen teamuitjes

Zowel DO Control als DG control zijn bekend met het onderwerp. Het gaat om wijzigingen in de uitvoering en uitgangspunten t.a.v. het teamuitje. Geen financiële consequenties.

Geen opmerkingen. Je kunt akkoord gaan.

B.6 Toekenning VJN-middelen

Persoonsgegevens

Aanleiding: Bij voorjaarsnota zijn middelen ontvangen voor ondermijning, witwassen en toezichtopties. De middelen staan bij FEZ op artikel 10. Om op te vragen zal op korte termijn (begin juni) een nota in de BR moeten liggen om bij julibrief te verwerken. Intern wordt het dan toebedeeld bij 3e budgetbrief 2018.

Advies:

- Er is minder gekregen dan origineel benodigd. Daarom ook in overleg keuzes gemaakt.

- FIOD krijgt originele claim tm 2022. Daarna ca. 5 mln. minder dan aangevraagd. Wel opdracht om snel te starten met opbouwen teams. Voor EOM volgend jaar op basis van actueel inzicht terugkomen, indien niet zelf oplosbaar (TK Motie).
- Voor ondermijning en toezichtsopties is nu hoog over budget beschikbaar en vertaald naar FTE. De dienstonderdelen zullen met UHB en C&F dit nader moeten uitwerken.
- Hierbij ook van belang dat binnen het bedrag de afgestemde ketendoorwerking (mn CAP) wordt meegenomen door de primair verantwoordelijke directeur.
- Richting jaarplan en jaarcontract moet concreter gemaakt worden wat nu wordt gedaan met de middelen en in hoeverre dat ook zichtbaar wordt (op termijn) in de prestatie indicatoren.

B.7 1e Viermaandsrapportage 2019

- Als bijlage 1 is de eerste voortgangsrapportage Beheerst vernieuwen & Zichtbaar beter toegevoegd aan de 4MR.
- Deze wordt gebruikt voor de verantwoording over de voortgang in de driehoek Belastingdienst en om de bewindslieden te informeren.
- De input voor deze rapportage is aangeleverd via de VMR's.

Ter bespreking

~~C.1 Innovatievisie~~

Agendapunt verzet

C.2 AVG, voortgang t/m april

Persoonsgegevens

Advies: Akkoord gaan met stuk.

- Stuk is niet voorafgaand overlegd voor afstemming.
- Van belang dat te nemen last minute maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.
- In de appreciatie staan nog een aantal restpunten die in principe vóór 25/5 uitgevoerd moeten zijn. Uit de appreciatie blijkt dat dit nog niet in alle gevallen gedaan is. In externe communicatie (TK brief die binnenkort wordt verstuurd) staat vermeld dat alle maatregelen uitgevoerd zijn m.u.v. opschonen oude documenten. DT behandeling is 23/5, zeer krap tijdstip om op basis van dit stuk nog acties te ondernemen.
- Blijkens de detailrapportage zijn er nog een fors aantal openstaande actiepunten.

C.3 Bijdrage BD voor ontwerpbegroting IX 2020

Persoonsgegevens

- De beleidsagenda is nog aan verandering onderhevig, onder andere naar aanleiding van de bespreking in het OG-ON, de brief over de stapelingsdiscussie. Om deze reden zijn de door IV aangeleverde concrete mijlpalen voor reductie technische schuld en het opruimen van oude applicaties nu nog niet verwerkt. Dit gebeurt na de Portfolioraad van 20 juni en de Driehoek van 27 juni. Goed om dit nog even onder de aandacht te brengen bij Persoonsgegevens omdat hij eerder door Persoonsgegevens op bevraagd.
- Verder is C&F vanuit zijn controleren rol nog bezig met het toetsen van de beleidsagenda. DG-control is er bijvoorbeeld nog niet van overtuigd dat het doorontwikkelen van de vooringevulde aangifte een onderwerp is voor 2020. Als dit wel het geval is vergt het ook een nadere toelichting in artikel 1

bij de prestatie-indicator voor de VIA. Ook moet DG-control nog de nadere definiëring en meting van de nieuwe prestatie- indicator van de Douane toetsen. T.a.v. artikel 9 kun je nog meedelen dat de stuurgroep voor het begrotingsartikel aan de Bestuursraad gaat voorstellen om per 2020 nog geen verdere stappen te doen bij het toedelen van uitgaven aan artikel 9. Nader onderzoek op dit punt is nog nodig.

C.4 Projectenrapportage Vernieuwingsrapportage en Grote Projecten t/m april 2019

Persoonsgegevens

Advies: Akkoord gaan met stuk.

- In abf staat DG Control niet opgenomen. Stuk is echter i.s.m. DO en DG Control totstand gekomen.
- Appreciatie C&F staat in de rapportage. Kernpunten daarvan zijn opgenomen in abf als bespreekpunten.
- Capaciteit blijft het grootste hangpunt.
- MIV kleurt rood. Persoonlijke noot dat dit risicovol is aangezien hierdoor enerzijds de afspraken niet nagekomen worden en anderzijds een verdere hypotheek op de toekomst genomen wordt. Koppel dit aan LCM en het veelal niet hebben van actuele onderhoudsplannen op applicatieniveau dan wordt een beeld zichtbaar dat het tijdelijke karakter van MIV slechts ogenschijnlijk kan zijn. MIV wordt nu al behept met "nieuwe Legacy". Goed LCM is nodig om dit als reguliere opdracht te zien en uit de spiraal te komen.
- De individuele ketenrapportages worden gebruikt in de VMR.

Ter kennisneming

D.1 Agenda-overleg maandrapportage belastingontvangsten

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens was zelf aanwezig bij dit overleg en weet dus van de hoed en de rand.

Aandachtspunt: In het directeurenoverleg is gesignaleerd, dat in het portfolio van DF&A de benodigde capaciteit ontbreekt om de informatiebehoefte van AFEP in te vullen. Daarvoor zou binnen het portfolio expliciet ruimte gemaakt moeten worden. DF&A heeft een constructie opgetuigd waarbij de ketens binnen hun budget ruimte zouden moeten maken voor de wensen van AFEP, maar dat is in de praktijk niet werkbaar (wensen AFEP sluiten niet aan bij de behoeftes van de keten).

D.2 Maandrapportage Werving

Persoonsgegevens

Geen advies; is ter kennisneming

Toelichting; instroom april is iets lager, maar aantal aangenomen medewerkers (455) in april is ruim voldoende. Wel aandacht voor signalen vanuit primair proces dat aanbod vacatures vertraagt. Vanuit dir. O&P is hierover gemaild met diverse onderdelen primair proces. Nog niet iedereen heeft gereageerd. Goed om hier aandacht voor te hebben in DT Persoonsgegevens brengt dit wellicht ook ter sprake.

D.3 Bestuurlijk notitie voortgang vernieuwingsprojecten

Persoonsgegevens

Advies: Akkoord gaan met stuk.

- Betreft rapportage over maart. De projectenrapportage april is eveneens dit DT geagendeerd. Bestuurlijke memo maart voor de STAS is daarmee eigenlijk al achterhaald. Memo april is nog niet beschikbaar.
- Notitie is al voorbesproken met Min/Stas.
- Volledige interne afstemming heeft plaatsgevonden.
- Geen aanleiding dit stuk nog te willen wijzigen.

D.4 Moties en toezeggingen
D.5 Periodiek overzicht door DG geaccordeerde dossiers 1-14 mei 2019
D.6 Overzicht vastgestelde uitvoeringstoetsen 2019

D.7 Afronding Project noodvoorziening RAM

Persoonsgegevens

Advies

- Geen opmerkingen.

Toelichting

- RAM (Risico analyse model) wordt op 24 mei 2019 15.00 uur definitief buiten gebruik wordt gesteld en volledig ontmanteld.
- IVT (informatievoorziening voor Toezicht) als basic vervanger van RAM, wordt door MKB in overleg met DF&A begin juni in gebruik genomen.
- Bijbehorende AO/IC en governance worden conform planning in samenspraak met DF&A (AVG conform) ingericht.
- Op basis van beoordeling stukken, C&F aanwezigheid aan de ketentafel Generiek kantoor & Toezicht en gesprek [redacted] namens MKB zien wij dat er voldoende waarborgen bestaan waardoor de business continuïteit niet in het geding komt.

Hamerstukken

E.1 Procesbeschrijving teamuitjes

E.2 Projectplan herijking KPI's Belastingdienst

E.3 Plan van aanpak verbeteren verplichtingenbeheer

O&S:

- Onvolkomenheid Rekenkamer, met Persoonsgegevens [redacted] besproken. DO Control CFD was aangehaakt bij beoordeling tussentijdse versies. De aangescherpte kaders voorzien in de behoefte die o.a. SSO CFD heeft, geeft duidelijkheid over omgang met verplichtingen. DO Control CFD is positief over de duidelijkheid en toepasbaarheid van de kaders.

Persoonsgegevens

- Betreft aanpak voor onvolkomenheid op het verplichtingenbeheer.
- Concept PvA is behandeld in Driehoek C&F. Opmerkingen uit Driehoek zijn verwerkt in PvA.
- PvA staat voor toetsing uit bij adr. Zoals gemeld in het oplegformulier kan uit overleg met adr nog beperkte aanpassingen komen op het stuk.

Belastingdienst

VERTROUWELIJK

Keten Generieke voorzieningen Kantoor & Toezicht

Contactpersoon
Persoonsgegevens

Datum
16 mei 2018

Versienummer
1.0

Opdrachtgever
Persoonsgegevens

Auteur
Persoonsgegevens

memo

Rapportage noodscenario

Inleiding

Rapportage over de stand van zaken ontwikkeling noodscenario als tijdelijke vervanging van RAM. In deze rapportage worden mogelijke issues en risico's benoemd.

Allereerst wordt de voorziening, zoals deze ontwikkeld wordt, toegelicht. Vervolgens wordt ingegaan op de stand van zaken van de verschillende werkgroepen. In paragraaf 3 wordt nader ingegaan op de business risico's die ontstaan gezien de tijdlijn naar 25 mei 2018 als definitieve datum dat RAM uitgefaseerd dient te zijn. Vanuit de GEB(PIA) op RAM zijn issues benoemd op basis waarvan RAM niet AVG conform is. In paragraaf 4 worden deze issues benoemd en wordt aangegeven hoe daar in de noodvoorziening mee wordt omgegaan. Tot slot wordt een overzicht gegeven van de risico-ontwikkeling vanuit de huidige situatie naar te voorziene duurzame oplossing.

1. Voorziene oplossing noodscenario
2. Stand van zaken voortgang ontwikkeling noodscenario
3. Door werkgroepen benoemde en te implementeren maatregelen
4. Maatregelen vanuit bevindingen GEB (PIA)
5. Samenvatting risico-ontwikkeling

Gevraagd besluit

In paragraaf 3 worden een aantal mitigerende maatregelen opgesomd, die cruciaal zijn voor het afdekken van de businessrisico's zoals verwoord in het eerdere memo aan het DTBD.

De directeur IV&D wordt hierbij gevraagd akkoord te gaan met de implementatie van deze maatregelen, zodat business belangen voldoende geborgd blijven.

1. Voorziene oplossing noodscenario

De benodigde brondata voor intelligence werkzaamheden MKB worden door IV-accent en DF&A op de Teradata omgeving geplaatst. Alleen bronnen die vanuit toezichtperspectief AVG conform zijn worden ingeladen en gebruikt. Er worden geen nieuwe bronnen ontsloten.

Via een SAS grid infrastructuur zijn de brondata te benaderen. Het platform is schaalbaar, compartimenteerbaar en kent een AVG conforme governance en beheer.

Het platform borgt een centrale opslag van data en maatregelen t.a.v. security/privacy zijn dusdanig dat deze daarmee voldoet aan de AVG. Op dit platform kan een beperkte groep MKB medewerkers (max 20) zelfstandig en in samenwerking met DF&A analysewerkzaamheden uitvoeren. De voor MKB benodigde analyses zijn op het platform uit te voeren, maar dienen wel vanaf de meest elementaire basis opnieuw te worden opgebouwd.

Opzet van ontwikkeltraject
Voor het realiseren van de noodvoorziening zijn 4 werkgroepen actief, die nauw samenwerken. Elke werkgroep bestrijkt een apart deeltraject waarbinnen zo lang als nodig activiteiten geïnitieerd en uitgevoerd worden.

2. Stand van zaken voortgang ontwikkeling noodscenario

Per werkgroep wordt de stand van zaken weergeven, gericht op exceptions of risico's.

Werkgroep 'Inrichting platform'		
Actie	**Planning gereed**	**Risico's**
Inrichting platform	gereed	n.v.t.
Platform operationeel te gebruiken	gereed	n.v.t
Hands on workshop	25-5-2018	n.v.t.
Werkgroep 'Beschikbaarheid data'		
Actie	**Planning gereed**	**Risico's**
Benodigde bronnen identificeren	gereed	n.v.t.
AVG toets op benodigde bronnen	gereed	n.v.t.
Bronnenset vaststellen	gereed	n.v.t.
Datagebieden benoemen	gereed	n.v.t
Bronnen inladen	18-5-2018	Momenteel loopt nog een onderzoek naar de haalbaarheid van het inladen van een AVG conforme extractie uit de RAM database. Dit onderzoek wordt op 17-5-2018 afgerond. Bestuurlijk besluit op inladen/gebruik AVG conforme kopie van de RAM database per 24-5 en het inregelen van het door de stuurgroep geaccordeerde fall back scenario moet vervolgens nog worden genomen. Businessrisico's bij verbod op inladen/gebruik zijn gelijk aan de risico's genoemde in de eerdere rapportage aan het DTBD. Noodmaatregel indien akkoord uitblijft: per 24-5 signaalvoorraad aanleggen Restrisico: houdbaarheid signaalvoorraad op cruciale processen (fraude / FD aanpak) maximaal 2 à 3 maanden
ETL Codering vaststellen	gereed	n.v.t.
Werkgroep 'Werken op het platform' / Inrichting Proces		
Actie	**Planning gereed**	**Risico's**
Prioritering producten en functionaliteiten	gereed	n.v.t.

Opstellen gebruiksprocedures en protocollen	gereed	n.v.t.
AVG toets op procedures en protocollen	gereed	Implementatie moet nog plaatsvinden. Toets op werking van procedures en protocollen wordt uitgevoerd. Zie hiervoor het laatste rapportage onderwerp van deze werkgroep.
Autorisaties toekennen	gereed	Onzeker of 20 autorisaties voldoende is voor borging business belang i.c.m. opbouw nieuw platform. Risico: Tijdens opbouw nieuwe voorziening gegevenslevering o.b.v. verouderende data. Met data ouder dan 2 à 3 maanden ontstaan business risico's. Risico beperkende maatregel: Fall back scenario inrichten, waarbij periodiek update gemaakt kan worden van AVG conforme extractie uit RAM database tot moment dat nieuwe platform business voldoende ondersteunt.
Opleiden /trainen	25-5-2018	n.v.t.
Inrichting realiseren	25-5-2018	Besluitvorming op mitigerende maatregelen vanuit business perspectief niet tijdig afgerond. Risico: Inrichtings- en implementatie inspanning, welke door TIV moet worden verricht onder verantwoordelijkheid van MT MKB is niet haalbaar binnen de deadline. Analysevoorziening zal tijdelijk niet operationeel zijn in periode 25-5-2018 tot 8-6-2018. Maatregel: Benodigde besluit z.s.m. nemen: enkele weken vertraging zijn op te vangen.
Aansturing werkzaamheden inregelen	25-5-2018	MT (MT MKB) besluit niet tijdig genomen Risico: vertraging gegevensleveringen omdat TIV en analyseteam operationele aansturing missen. Maatregel: Benodigde besluit z.s.m. nemen: Business risico is beperkt, enkele weken vertraging zijn op te vangen.
Na inrichting en implementatie platform en implementatie nieuwe werkwijzen, procedures en protocollen, wordt controle op- en validatie van- de werking ervan uitgevoerd namens de keten generiek door privacy en security functionaris.	8-6-2018	Risico: Werking niet (geheel) AVG conform. Maatregel: Platform niet operationeel inzetten. Aanvullende maatregelen te definiëren door privacy en securityfunctionaris. Businessrisico's o.b.v. aanvullende maatregelen te definiëren in opdracht van Keten generiek. Implementatie van aanvullende maatregelen na afstemming met directeur IV&D. Operationele inzet platform pas na akkoord van directeur IV&D.
Werkgroep 'Uitfaseren RAM'		
Actie	**Planning gereed**	**Risico's**
Plan van aanpak	gereed	n.v.t.
Blokkering autorisaties inregelen	23-5-2018	n.v.t.
Blokkering datagebruik inregelen	23-5-2018	n.v.t.
Gebruik RAM geblokkeerd	25-5-2018	n.v.t.

3. Door werkgroepen benoemde en te implementeren maatregelen (business gerelateerd)

Door de werkgroepen 2 en 3 is vastgesteld dat het platform en de initieel ter beschikking staande databronnen en analysecapaciteit op 25 mei 2018 onvoldoende ondersteuning kunnen bieden aan het toezicht MKB.
De datapreparatie en –opwerking moet in de noodvoorziening nog volledig worden ingericht en opgezet. Zonder aanvullende maatregelen valt de intelligencevoorziening MKB per 25 mei 2018 weg. Alle in de aan het DTBD gerichte notitie genoemde business risico's doen zich vanaf dat moment voor.

Ter voorkoming daarvan zijn in afstemming met de stuurgroep de navolgende mitigerende maatregelen voorbereid:

1. MKB Analisten behouden voorlopig hun huidige autorisatie op de analyseomgeving van EHi en kunnen van daar uit een deel van hun analysewerk voorzetten, binnen de hiervoor geschetste kaders. (opdrachtverstrekking via TIV, werken binnen geschetste protocollen en procesinrichting);
2. Op 24-5-2018 wordt een volledig AVG conform extract uit de RAM database geplaatst op het nieuwe platform om van daaruit binnen de gegeven kaders gebruikt te worden voor analysedoeleinden die de business ondersteunen
3. De RAM configuratie wordt op 25-5-2018 volledig buiten gebruik gesteld, maar blijft voor een eventuele herstart beschikbaar als mocht blijken dat het nieuwe platform binnen 3 maanden vanaf 25 mei 2018 nog steeds onvoldoende ondersteuning biedt aan de business. Herstart van de configuratie kan alleen na goedkeuring door de stuurgroep en binnen de kaders van AVG en is slechts bedoeld om het hiervoor genoemde extract te updaten als dit vanuit business perspectief strikt noodzakelijk is. E.e.a. ter beoordeling aan de stuurgroep.

Voorgaande maatregelen borgen het business belang en zijn integraal binnen de in de voorgaande paragraaf gedefinieerde AVG maatregelen in te richten en uit te voeren. Deze vanuit business belang opkomende maatregelen veroorzaken geen aanvullende AVG issues en staan implementatie van de set aan mitigerende, AVG gerelateerd maatregelen, geenszins in de weg.

De directeur IV&D wordt hierbij gevraagd akkoord te gaan met de implementatie van deze maatregelen, zodat business belangen voldoende geborgd blijven.

4. Maatregelen vanuit bevindingen GEB (PIA)

Door het samenwerkende geheel van werkgroepen zijn, in samenwerking met de aan het project verbonden privacy en security deskundigen, de navolgende risico's en risico beperkende maatregelen benoemd, die geïmplementeerd worden bij opzet van de noodvoorziening:

Risico's + mitigerende maatregelen in het ombouwtraject van RAM naar noodvoorziening		
Risico (benoemd in GEB RAM)	**Maatregel**	**Effect**
Niet kunnen vaststellen van de rechtmatigheid, noodzaak, doelbinding en proportionaliteit van gegevensverwerkingen	• Intake opdrachten alleen vanuit gevalideerde bron o.b.v. gevalideerde opdracht • Opdrachten via één loket (team informatie voorziening (TIV)) • Intake o.b.v. schriftelijk verzoek waaruit rechtmatigheid, noodzaak, doelbinding, en proportionaliteit zijn af te leiden. • AVG check door aanvrager zelf vastgelegd in aanvraagformulier • Validatie van aanvraag en AVG check door TIV o.b.v. W.M.K. toets	• Elke opdracht geregistreerd. • Elke opdracht gevalideerd. • Elke opdracht vaststelling rechtmatigheid, doelbinding, noodzaak en proportionaliteit
Ontbreken van rol- en functiescheiding bij het verwerken van gegevens	• Gebruik gevalideerd platform waarin functiescheiding wordt afgedwongen • Functiescheiding implementeren o.b.v. onderscheid in gebruikersrechten (OAP model i.c.m. compartimentering en lagenmodel)	• Technische en functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken proportioneel en functie gerelateerd autorisatiebeleid	• Aantal autorisaties gemaximeerd (20 fte) • Afgewogen autorisatietoekenning op basis van individuele rol, functie en bevoegdheden van analisten, toe te kennen door TIV • Autorisaties slechts toe te kennen na akkoord van MT MKB	• Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van rol- en functie gerelateerde toewijzing van analyseopdrachten	• Toewijzen van analyseopdrachten door TIV o.b.v. opdrachtspecificatie en gevraagde competenties, taken, rollen en bevoegdheden	• Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van integrale registratie van uitgevoerde analyses	• Vastleggen van analyse-opdrachten en toewijzing daarvan in opdrachtenregister door TIV	• Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van sluitende monitoring en control op registratie en uitvoering van analyseopdrachten	• Vastleggen van analyse-opdrachten en toewijzing daarvan in verwerkingenregister bij te houden door analist, monitoring en controle o.b.v. vaste control richtlijnen door TIV	• Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.

Risico's + mitigerende maatregelen in het ombouwtraject van RAM naar noodvoorziening		
Ontbreken van sluitend mechanisme van logging en monitoring op datagebruik	• Implementeren van risico beperkende signaleringen en de control daarop o.b.v. logginggegevens. Implementatie en werking daarvan in te regelen door TIV, onder verantwoordelijkheid van MT MKB	• Technische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van compartimentering van gegevens voor massale verwerking en gegevens voor casusgerichte verwerking.	• Implementeren van casusgerichte compartimentering van datagebieden, geïnitieerd door TIV.	• Technische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van sluitende vastlegging van de analyse uitkomst en te beveiligen audittrail van de gegevenslevering.	• Vastleggen van analyse-uitkomst in analyserapport en vastleggen van gegevenslevering in GLO (gegevensleveringsovereenkomst) met disclaimer op hergebruik. Vastlegging door of namens TIV. • Uitlevering van gegevens via flexibel te beveiligen kanalen (speciaal toe te wijzen samenwerkingsgebieden) en individueel te beveiligen, documenten, bestanden en rapporten (wachtwoordbeveiliging). Omgeving in te richten door TIV onder verantwoordelijkheid van MT MKB	• Technische en logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van functiescheiding op technisch beheer en functioneel gebruik	• Analyse omgeving in beheer bij DF&A. • Functioneel gebruik door MKB	• Functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Gebruik van active X componenten	• Gebruik Active X componenten binnen analyse-omgeving onmogelijk.	• Technische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd
Niet standaard gebruik van mogelijkheden tot pseudonimisering	• Daar waar gevraagd en redelijkerwijs mogelijk pseudonimisering toepassen. Control door TIV a.d.h.v. opdrachtenregister, verwerkingsregister en GLO.	• Logische en functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd
Ontbreken van controlemechanisme op datakwaliteit en - integriteit	• Inrichten review (4 ogenprincipe) op alle analyse-uitkomsten. Review door TIV.	• Functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.

Risico's + mitigerende maatregelen in het ombouwtraject van RAM naar noodvoorziening		
Proces bevat onvoldoende waarborgen t.a.v. privacybescherming en gegevensbeveiliging	• TIV en analisten volgen awareness trainingen, e-learning modules en webbinars op deze thema's. • TIV en analisten hanteren geformuleerd privacybeleid en houden zich aan privacyprotocollen. • Na implementatie toetsing door privacy en security functionaris. Zie laatste rapportage onderwerp werkgroep 3	• Vergroten awareness en kennis van het onderwerp • Check op toepassing awareness en kennis van het onderwerp

Privacy en security maatregelen

1. AVG & huidig RAM

   AVG risico's huidig RAM zijn door privacy en securitydeskundige geïndentificeerd en beoordeeld. Risico's zijn benoemd. Mitigerende maatregelen zijn beschreven (zie paragraaf 3).

   RAM wordt in de huidige vorm en samenstelling vanaf 25 mei 2018 niet meer gebruikt, slechts een AVG conform extract wordt ondergebracht in de nieuwe voorziening en onder de genoemde voorwaarden en voorzien van de genoemde maatregelen tijdelijk nog gebruikt, indien en voor zover dit AVG conform kan en noodzakelijk is voor het borgen van cruciale business-belangen.

2. AVG & nieuwe platform

   AVG risico's nieuwe platform en te implementeren procedures, protocollen en maatregelen zijn door privacy en securitydeskundige van IV-GBS Persoonsgegevens Persoonsgegevens geïdentificeerd en conform het eerder aangereikte scenario voor nadere beoordeling voorgelegd aan en afgestemd met:
   - Persoonsgegevens van DF&A (Persoonsgegevens);
   - CAP Persoonsgegevens;
   - DGbel (Persoonsgegevens.

   Het pakket aan maatregelen wordt momenteel beschreven en tevens geïmplementeerd bij opzet van het nieuwe platform en opzet van de nieuwe inrichting. Gegevensleveringen vanuit het nieuwe platform vinden pas plaats als de maatregelen zijn geïmplementeerd.

   Voorgesteld wordt om opzet van het platform, de bijbehorende organisatie-inrichting, alsmede de te implementeren risico beperkende maatregelen in een specifiek voor dit doel te organiseren bijeenkomst te presenteren en toe te lichten aan:
   - de directeur IV&D (Persoonsgegevens
   - de Persoonsgegevens Persoonsgegevens);
   - de meest direct betrokken segmentdirecteur Persoonsgegevens; en
   - de stuurgroep,

   om na beoordeling en (eventuele) aanpassing, het platform, het bijbehorende inrichtingsproces en de te nemen mitigerende maatregelen, indien gewenst, te beschrijven en conform beschrijving te implementeren en daarbij eventuele restrisico's te identificeren, adressen en zo mogelijk additioneel af te dekken.

5. Samenvattend overzicht risico-ontwikkeling van RAM via noodvoorziening naar structurele oplossing

omschrijving	huidig	Nood scenario	Structurele Oplossing
Beheersing op soort opdrachten	lokaal	centraal	centraal
Beheersing op aantal opdrachten	nee	ja	ja
AVG check bij intake opdrachten	nee	ja	ja
Aansturing analisten	lokaal	centraal	centraal
Toezicht en control analysewerk	nee	ja	ja
Toezicht en controle op uitlevering	nee	ja	ja
AVG toets op uitlevering	nee	ja	ja
Database beveiligd	nee	ja	ja
Data AVG conform	nee	ja	ja
Data actueel	ja	beperkt	ja
Data in beveiligde omgeving	nee	ja	ja
Autorisaties	60	20	pm
Centrale regie	nee	ja	ja
Functiescheiding	nee	ja	ja
Active monitoring en control	nee	ja	ja
Export	onbeperkt	beperkt	uitzondering
Awareness	onvoldoende	ja	ja

Belastingdienst

Gezamenlijke Besturing Belastingdienst

Lijst 1 week 8

Bespreekpunten – Topsheet Lijst 1 – week 8

Politieke dossiers

1

De oproep van Tim Hofman (programma BOOS)

KNOW Programma Boos heeft vrijdag 18 februari een oproep gedaan om namen aan te melden van: 1. ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de toeslagenaffaire en 2. ambtenaren die zich niet aan het 'protocol' gehouden hebben. Het programma heeft aangegeven uit te willen zoeken of de ambtenaren gestraft zijn. DGTSL, DGBD en SG hebben zich hier via een intranet bericht over uitgesproken. De oproep heeft veel invloed op de medewerkers in de dienst. N.a.v. de oproep is voor het beleidsprioriteitendebat (22/2) een spreeklijn opgesteld.

- Vakbond NCF heeft aangifte gedaan wegens bedreiging naar de ambtenaren toe en roept ambtenaren op melding van de oproep bij BD te maken vanwege een onveilige werksituatie.

Box 3 (UHB) – Persoonsgegevens

KNOW De Stas heeft eerder besloten tot 1) rechtsherstel bieden aan iedereen met een box3-aangifte, betekent ca. 10-20 mld. belastingteruggave (i.p.v. alleen voor de bezwaarmakers 0,5-1 mld.); 2) geen invorderingsrente en/of immateriële schadevergoeding; 3) over de scenario's vormgeving rechtsherstel, spoedwetgeving en dekkingsopties moet nog definitief worden besloten, hiervoor wordt besluitvorming voorbereid bij Voorjaarsbesluitvorming.

- Vorige week is de nieuwe projectstructuur van start gegaan, waarmee er 6 werkgroepen zijn ingesteld (herstel, spoedwetgeving, toekomstig stelsel, dekking, doorwerking uitgavenkant, lopende processen). Dit is in aanvulling op de al ingerichte organisatie binnen de Belastingdienst (TOKAB3). Met een brede vertegenwoordiging vanuit het Kerndepartement en de Belastingdienst in de werkgroepen wordt intensief samengewerkt om besluitvorming voor te bereiden.
- Wekelijks vindt een stuurgroep (met o.a. CAP en FJZ) en een bespreking met de Stas plaats. De terugkoppeling hiervan wordt woensdag met het DT gedeeld.
- Belangrijke onderwerpen ter bespreking vanuit de Belastingdienst komende twee weken:
  - In kaart brengen kritieke deadlines uitvoering, en gevolgen bij niet halen van deadlines; voorbereidingen aangiftecampagne 2021; inningsoplossing VA 2022; aanvragen extern advies juridische houdbaarheid van een scenario zonder tegenbewijsregeling, en een scenario met een vermogensbelasting.
- Tijdens het box 3 debat (2/2) is toegezegd de Kamer te informeren over de dilemma's en besluitvorming met een richtingennotitie voor 1 april. In de politieke vierhoek is afgesproken dat dit een richtingenstuk zal zijn dat keuzes nog vrijlaat, en definitieve besluitvorming vindt plaats bij de Voorjaarsbesluitvorming.

Bezwaren box 3 (P) – Persoonsgegevens

KNOW Inzake IH box 3 liggen er nu reeds ca. 270.000 bezwaren over de jaren 2017 t/m 2020. Daarnaast komen er n.a.v. het arrest nieuwe bezwaren binnen. De omvang van de instroom is fors (ca. 52.000 bezwaren dit jaar). Vanuit P is besloten om bij de classificatie van de bezwaarschriften voorrang te geven aan de bezwaren IH niet-box3 (voornamelijk bezwaarschriften tegen correcties en ambtshalve aanslagen).

- De totale instroom van bezwaarschriften en verzoeken is dusdanig groot dat het inboeken en classificeren niet op dagverwerking staat, maar enkele weken vergt. Door deze aangepaste werkwijze komt het AWB-conform werken voor de bezwaarbehandeling van de IH niet-box-3-bezwaren niet in gevaar. Aan CDC is gevraagd om massale berichtgeving op te pakken richting de burgers.

Aangiftecampagne IH 2021 (P) – Persoonsgegevens

KNOW Bij de aangiftecampagne IH 2021 wordt er gewezen op twee risico's: 1. verlaagde instroom en hoog ziekteverzuim bij de BelTel 2. Gevolgen HR-arrest box 3. In het aangifteprogramma 2021 zijn de gevolgen HR inzake IH box 3 niet verwerkt. Het berekende inkomen en de berekende belasting in de online aangifte 2021 is daarom in box 3 situaties niet in lijn met het HR-arrest. Dit wordt gecommuniceerd in de online aangifte waarbij wordt vermeld dat de definitieve aanslag, mogelijk later dan gebruikelijk, zal worden opgelegd met inachtneming van het arrest HR. Dit kan leiden tot weerstand bij burgers om aangifte te doen. Deze weerstand wordt verwacht op basis van de afgelopen dagen ontvangen klantsignalen bij de BelTel, op social media.

Bespreekpunten – Topsheet Lijst 1 week 8

Belastingdienst

Politieke dossiers

1

Achterstanden Bezwaar vpb (P) – Persoonsgegevens

KNOW Rondom bezwaarbehandeling vpb is er vertraging ontstaan in het inboeken, classificeren en doorzetten van bezwaren vpb. De oorzaak van de vertraging is tweeledig. Ten eerste is het ambtshalve proces stil gelegd voor een periode van 10 maanden door Covid-19. Ten tweede is de invordering gestart. Omdat belastingplichtigen/ adviseurs geen signaal van binnenkomst bezwaar krijgen nodigt dit uit tot het opnieuw indienen van bezwaar en leidt tot extra instroom.

- Door de vertraging ontstaan er risico's in het realiseren van de termijn voor tijdige afdoening van bezwaren, het tijdig stopzetten van invordering i.v.m. ingediend bezwaar en mogelijk een imagorisico (klachten van belastingplichtigen of signalen via BelTel). De huidige achterstand bedraagt zo'n 6 weken waardoor het AWB percentage voor de bezwaarbehandeling van P en MKB de komende periode zal dalen.
- In samenspraak met de directies MKB en CAP zijn mitigerende maatregelen getroffen of worden er maatregelen getroffen om de risico's te verkleinen.

BPM-zaak (HR) over tariefverhoging (FJZ) – Persoonsgegevens

KNOW De advocaat-generaal bij de HR heeft een conclusie uitgebracht in een zaak over de Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992 (Wet bpm). De A-G concludeert dat artikel 16a Wet bpm (oud) sinds 2012 in zowel binnenlandse als importsituaties strijdig is met het discriminatieverbod.

- Artikel 16a Wet bpm (oud) is met ingang van 1 januari 2022 vervallen.
- Indien de Hoge Raad de conclusie volgt, moet volgens de A-G rechtsherstel worden geboden.
- Huidige situatie: de omvang van eventueel rechtsherstel wordt nog nader in kaart gebracht. Bij het overgaan tot rechtsherstel is de uitspraak van de HR uiteindelijk leidend. De uitspraak zou in ieder geval gevolgen kunnen hebben voor aanslagen bpm die nog niet onherroepelijk zijn. Politiek-bestuurlijk zouden er ook vragen kunnen ontstaan over aanslagen die onherroepelijk zijn.

Deelbesluit WOB-verzoek RTL Nieuws – DF&A

KNOW Deze week gaat een deelbesluit op een Wob-verzoek van RTL nieuws en Trouw uit. Het zit nu in de lijn.
Het Wob-verzoek ziet op documenten rondom acties uit een tabel bij de voortgangsrapportage Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB) van 22 april 2021.

- Dit deelbesluit bevat een gevoelige mail van 12 januari 2021 waarin RAM (Risico Analyse Model) wordt genoemd. RAM was een applicatie die data uit verschillende bronbestanden combineerde. De applicatie is in december 2018 officieel uitgezet. De mail suggereert dat RAM mogelijk nog steeds zou worden gebruikt na stopzetting. Dat blijkt onjuist, maar tot januari 2021 was wel een deel van de database waarop RAM draaide beschikbaar.
- De verwachting is dat het Wob-verzoek en het PwC-rapport (FSV-registraties) door de directie MKB de komende maanden tot aandacht voor RAM zullen leiden.

Rb Gelderland stelt: `eHerkenning mist wettelijke grondslag` (FJZ) – Persoonsgegevens

KNOW Op 15 februari jl. heeft de Rechtbank Gelderland geoordeeld dat er geen wettelijke basis is om belasting- en inhoudingsplichtigen te verplichten eHerkenning aan te schaffen bij een commerciële partij teneinde aan de aangifteverplichtingen te voldoen. Daarom kan betrokkene volgens de Rb niet worden verweten dat zij niet aan haar aangifteplicht heeft voldaan. De opgelegde naheffingsaanslag is vernietigd.

- Het oordeel van de rechtbank is o.i. niet juist. De bevoegdheid tot naheffen staat los van de aangifteplicht. Geadviseerd is om in hoger beroep te gaan.
- De Rb-uitspraak kan het lopende project Maximaal Uitfaseren PDO beïnvloeden.
- Er loopt nu een communicatiecampagne om ondernemers te stimuleren om over te stappen van PDO naar een nieuwe manier van OB-aangifte doen.
- Vanaf 1 januari 2022 worden ondernemers verplicht hun aangifte OB in te dienen via fiscaal dienstverleners, aangiftesoftware of op het portaal MijnBelastingdienst Zakelijk (MBDZ). Ondernemers kunnen op dit portaal vrijwel alleen inloggen met eHerkenning.
- Op basis van de Rb-uitspraak zouden ondernemers de verplichte overstap niet accepteren en, zoals betrokkene in de rechtzaak, stellen dat zij geen aangifte OB kunnen doen. Hier kunnen weer nieuwe, vergelijkbare rechtszaken uit voortvloeien.
- Mocht in hoogste instantie het oordeel van de rechtbank toch in stand blijven dan zal dit uitvoeringsgevolgen hebben voor BD, met name voor LH, Vpb en OB.
- Het zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat de Belastingdienst een kosteloos alternatief moet bieden voor het doen van aangifte m.b.v. eHerkenning.
- Inmiddels zijn er n.a.v. de Rb-uitspraak kamervragen gesteld aan de staatssecretaris FenB en de staatssecretaris van BZK.

Bespreekpunten – Topsheet Lijst 1 week 8

Belastingdienst

Politieke dossiers (1)

BDG (Persoonsgegevens - Parlementaire Enquête Fraudebeleid & Dienstverlening

KNOW Op 17 februari is de informatie vordering (o.a. verzocht om chronologische overzichten en tijdslijnen) voor het ministerie van Financiën ontvangen. De uitvraag is omvangrijk en levert ook nog de nodige vragen op (die aan de griffie zullen worden voorgelegd). Er is wekelijks overleg met BOA over afstemming van het oppakken van de informatie vordering (wie doet wat).

- Op 24 februari zal de informatievordering voor de Belastingdienst en Toeslagen worden ontvangen. Nadat de uitvraag op 24 februari ontvangen is zullen, na bestudering van de uitvraag, gerichte uitvragen per directie worden gedaan.
- Er is een coördinatieteam PEFD voor de Belastingdienst ingericht. Tevens zijn er per directie een of twee contactpersonen die zullen worden betrokken bij het uitzetten van de vragen. Wekelijks is twee keer overleg tussen coördinatieteam en contactpersonen.

Ontwikkel-trajecten (2)

COVID-19 (CSM) – Persoonsgegevens

KNOW Het verzenden van schuldenoverzichten en begeleidende brieven is verschoven van week 7 naar week 14/15 (begin april) mede op verzoek van stas/DG in verband met einde generiek uitstel. In deze brief staat de stand van de schulden per 31 januari 2022. Begin juli volgt een tweede brief waarin – voor zover mogelijk - de eindstand van de schulden is opgenomen.

- De Excel Rekenhulp om ondernemers een indicatieve rente- en maandaflossingberekening te bieden voor het standaard aflosschema van 60 maanden is verder gereed gemaakt. Vanuit KI&S MT Digitaal is een akkoord gekomen om deze op de BD website te plaatsen. Wanneer de brief met het schuldenoverzicht wordt verstuurd, zal ook de Excel rekenhulp online staan.
- Er wordt aangesloten bij de pilots rondom de steunpunten van BD. Het programma stemt de inhoud van ' toolkits ' af met MKB. In deze toolkits staan de benodigde handelingsperspectieven voor ondernemers voor de afwikkeling van de steunmaatregelen. De belangenorganisaties VNO-NCW, MKB NL en VNZ worden hierbij betrokken.

Overige aandachts-punten (3)

Parlementaire kalender

KNOW 22 februari: Beleidsprioriteiten van de bewindspersonen van het Ministerie van Financiën
24 februari: debat Discriminatie (BZK – input gevraagd vanuit BD)

- 17 maart: debat Belastingen
- 24 maart: debat Belastingdienst

TVSO

KNOW 3 maart: Beantwoording KV Omtzigt en Leijten aan stas F&B over een voor de BD beschamende uitspraak bij het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden over o.a. zwarte lijsten.

- 3 maart: CV SO Bestuurlijke reactie op definitief BIT advies EU btw e-commerce.
- 10 maart: Kamerbrief n.a.v. CD 24 maart (Vervolgingskosten, Ambtshalve IH, Actieplan Toezicht achteraf, ICT toezeggingen, Vervolg Volkskrant artikel) Indien een thema mist, kan dit bij het debatteam van BDG worden aangemeld.
- 10 maart: Beantwoording KV lid Omtzigt, Grinwis en Ceder aan stas financiën en BZK over eHerkenning.
- 16 maart: VCF heeft 88 vragen gesteld n.a.v. de PwC rapporten.
- Begin maart: Beantwoording KV lid Azarkan (DENK) aan minister BZK en staatssecretaris van Financiën over risicoselectie op basis van uiterlijk voorkomen.
- Eind maart: Kamerbrief box 3 m.b.t. de oplossingsrichting (DGFZ).
- Eind maart: PwC onderzoek Effecten van registraties door directie MKB & PwC onderzoek gebruikte zoekopdrachten in het proces "analyse aan de poort", die tot opname in FSV konden leiden.
- Eind februari: Beantwoording KV lid Azarkan (DENK) aan minister BZK en staatssecretaris van Financiën over risicoselectie op basis van uiterlijk voorkomen.

Belastingdienst

Bijlage 1 – Politieke dossiers

Deze bijlage bevat signalen van BD directies die politiek en bestuurlijk gevoelig zijn. De signalen zijn gestructureerd a.d.h.v.: Concerndirectie, Primair proces directie en Corporate diensten en SSO's.

Concerndirecties – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/ vervolgstap	Status
BDG (Persoonsgegevens) - Signaal Parlementaire Enquête Fraudebeleid & Dienstverlening • Op 3 februari heeft de Tweede Kamer ingestemd met het onderzoeksvoorstel en is de Parlementaire Enquêtecommissie formeel geïnstalleerd. • Doel van de enquête is: Tot inzicht en oordeelsvorming te komen aangaande de wijze waarop de overheid fraude bestrijdt en daarbij tekort is geschoten in de dienstverlening aan en rechtsbescherming van burgers door het proces van de totstandkoming en uitvoering van fraudebeleid bloot te leggen, in het bijzonder de rol van de Tweede Kamer, het gebruik van (discriminerende) risicoprofielen en de informatie-uitwisseling, teneinde lessen te trekken opdat iedereen kan vertrouwen op een rechtvaardige behandeling door de overheid.	• Op 17 februari is de informatie vordering voor het ministerie van Financiën ontvangen. De uitvraag is omvangrijk en levert ook nog de nodige vragen op (die aan de griffie zullen worden voorgelegd). Er is wekelijks overleg met BOA over afstemming van het oppakken van de informatie vordering (wie doet wat). • Op 24 februari zal de informatievordering voor de Belastingdienst en Toeslagen worden ontvangen. • Er is een coördinatieteam PEFD voor de Belastingdienst ingericht. Tevens zijn er per directie een of twee contactpersonen die zullen worden betrokken bij het uitzetten van de vragen. Wekelijks is twee keer overleg tussen coördinatieteam en contactpersonen. Nadat de uitvraag op 24 februari ontvangen is zullen, na bestudering van de uitvraag, gerichte uitvragen per directie worden gedaan.	KNOW
Particulieren (P) – Persoonsgegevens • Inzake box 3 liggen er nu reeds ca. 270.000 bezwaren over de jaren 2017 t/m 2020. Daarnaast komen er n.a.v. het arrest nieuwe bezwaren binnen. De omvang van de instroom is fors (ca. 52.000 bezwaren dit jaar). • Vanuit P is besloten om bij de classificatie van de bezwaarschriften voorrang te geven aan de bezwaren IH niet-box3 (voornamelijk bezwaarschriften tegen correcties en ambtshalve aanslagen). • De totale instroom van bezwaarschriften en verzoeken is namelijk dusdanig groot dat het inboeken en classificeren niet op dagverwerking staat, maar enkele weken vergt. Door deze aangepaste werkwijze komt het AWB-conform werken voor de bezwaarbehandeling van de niet-box-3-bezwaren niet in gevaar. Daarnaast is aan CDC gevraagd om massale berichtgeving op te pakken richting de burgers dat de verwerking van ontvangen bezwaar- en verzoekschriften IH box3 vertraging oploopt vanwege de enorme instroom; en dat de burgers dus niet direct een ontvangstbevestiging zullen ontvangen. Hopelijk zal dit leiden tot minder telefoontjes bij KI&S en SBA's bij de directies. • Vaktechniek is hierover geïnformeerd en beaamt dat hier meer sprake is van een managementbeslissing.		KNOW
IV- en Databeheersing (IV&D) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.		

'Nice to know' aan DT | 'Need to know' aan het DT | 'Need to act' door het DT

Concerndirecties – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/ vervolgstap	Status
Actieplan versterken toezicht (UHB) – Persoonsgegevens • Mede naar aanleiding van het onderzoek Analyse niveau toezicht achteraf, heeft de SG in het Eigenaarsoverleg (PM) van 29 juni 2021 opdracht gegeven voor een actieplan voor het versterken van het toezicht. • Omdat de staatssecretaris de Tweede Kamer voor aanvang van het Commissie Debat van 24 maart per brief over het actieplan wil informeren, moet de bestuurlijke afstemming versneld in gang worden gezet. • Het accent van het plan ligt op het verhogen van de zichtbaarheid van de Belastingdienst in het toezicht aan de hand van een effectieve mix van handhavingsinstrumenten. Het gaat daarbij niet alleen om extra capaciteit maar ook om verbeterpunten zoals het uitwerken van de rollen, taken en verantwoordelijkheden op het gebied van handhaving: die van de opdrachtgever (DGFZ), de eigenaar (SG) en de opdrachtnemer (DGBD). • Het is de bedoeling om het actieplan op 24 februari te bespreken in het DT BD. Vervolgens vindt vaststelling plaats in het driehoeksoverleg Belastingdienst.		
Box 3 (UHB) – Persoonsgegevens • De Stas heeft eerder besloten tot 1) rechtsherstel bieden aan iedereen met een box3-aangifte, betekent ca. 10-20 mld. belastingteruggave (i.p.v. alleen voor de bezwaarmakers 0,5-1 mld.); 2) geen invorderingsrente en/of immateriële schadevergoeding; 3) over de scenario's vormgeving rechtsherstel, spoedwetgeving en dekkingsopties moet nog definitief worden besloten, hiervoor wordt besluitvorming voorbereid bij Voorjaarsbesluitvorming. • Vorige week is de nieuwe projectstructuur van start gegaan, waarmee er 6 werkgroepen zijn ingesteld (herstel, spoedwetgeving, toekomstig stelsel, dekking, doorwerking uitgavenkant, lopende processen). Dit is in aanvulling op de al ingerichte organisatie binnen de Belastingdienst (TOKAB3). Met een brede vertegenwoordiging vanuit het Kerndepartement en de Belastingdienst in de werkgroepen wordt intensief samengewerkt om besluitvorming voor te bereiden. • Wekelijks vindt een stuurgroep (met o.a. CAP en FJZ) en een bespreking met de Stas plaats. De terugkoppeling hiervan wordt woensdag met het DT gedeeld. • Belangrijke onderwerpen ter bespreking vanuit de Belastingdienst komende twee weken: • In kaart brengen kritieke deadlines uitvoering, en gevolgen bij niet halen van deadlines; voorbereidingen aangiftecampagne 2021; inningsoplossing VA 2022; aanvragen extern advies juridische houdbaarheid van een scenario zonder tegenbewijsregeling, en een scenario met een vermogensbelasting. • Tijdens het box 3 debat (2/2) is toegezegd de Kamer te informeren over de dilemma's en besluitvorming met een richtingennotitie voor 1 april. In de politieke vierhoek is afgesproken dat dit een richtingenstuk zal zijn dat keuzes nog vrijlaat, en definitieve besluitvorming vindt plaats bij de Voorjaarsbesluitvorming.		KNOW
Fiscale Juridische Zaken (FJZ) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.		
Midden- en Kleinbedrijf (MKB) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.		
Organisatie & Personeel (O&P) – Persoonsgegevens		

'Nice to know' aan DT | 'Need to know' aan het DT | 'Need to act' door het DT

Concerndirecties – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/ vervolgstap	Status
Fiscale Juridische Zaken (FJZ) – Persoonsgegevens **BPM-zaak (HR) over tariefverhoging (FJZ) –** Persoonsgegevens • De advocaat-generaal bij de HR heeft een conclusie uitgebracht in een zaak over de Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992 (Wet bpm). De A-G concludeert dat artikel 16a Wet bpm (oud) sinds 2012 in zowel binnenlandse als importsituaties strijdig is met het discriminatieverbod. • Artikel 16a Wet bpm (oud) is met ingang van 1 januari 2022 vervallen. • Indien de Hoge Raad de conclusie volgt, moet volgens de A-G rechtsherstel worden geboden. • Huidige situatie: de omvang van eventueel rechtsherstel wordt nog nader in kaart gebracht. Bij het overgaan tot rechtsherstel is de uitspraak van de HR uiteindelijk leidend. De uitspraak zou in ieder geval gevolgen kunnen hebben voor aanslagen bpm die nog niet onherroepelijk zijn. Politiek-bestuurlijk zouden er ook vragen kunnen ontstaan over aanslagen die onherroepelijk zijn. **Rb Gelderland stelt: 'eHerkenning mist wettelijke grondslag' (FJZ) –** Persoonsgegevens • Op 15 februari jl. heeft de Rechtbank Gelderland geoordeeld dat er geen wettelijke basis is om belasting- en inhoudingsplichtigen te verplichten eHerkenning aan te schaffen bij een commerciële partij teneinde aan de aangifteverplichtingen te voldoen. Daarom kan betrokkene volgens de Rb niet worden verweten dat zij niet aan haar aangifteplicht heeft voldaan. De opgelegde naheffingsaanslag is vernietigd. • Het oordeel van de rechtbank is o.i. niet juist. De bevoegdheid tot naheffen staat los van de aangifteplicht. Geadviseerd is om in hoger beroep te gaan. • De Rb-uitspraak kan het lopende project Maximaal Uitfaseren PDO beïnvloeden. • Er loopt nu een communicatiecampagne om ondernemers te stimuleren om over te stappen van PDO naar een nieuwe manier van OB-aangifte doen. • Vanaf 1 januari 2022 worden ondernemers verplicht hun aangifte OB in te dienen via fiscaal dienstverleners, aangiftesoftware of op het portaal MijnBelastingdienst Zakelijk (MBDZ). Ondernemers kunnen op dit portaal vrijwel alleen inloggen met eHerkenning. • Op basis van de Rb-uitspraak zouden ondernemers de verplichte overstap niet accepteren en, zoals betrokkene in de rechtzaak, stellen dat zij geen aangifte OB kunnen doen. Hier kunnen weer nieuwe, vergelijkbare rechtszaken uit voortvloeien. • Mocht in hoogste instantie het oordeel van de rechtbank toch in stand blijven dan zal dit uitvoeringsgevolgen hebben voor BD, met name voor LH, Vpb en OB. • Het zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat de Belastingdienst een kosteloos alternatief moet bieden voor het doen van aangifte m.b.v. eHerkenning. • Inmiddels zijn er n.a.v. de Rb-uitspraak kamervragen gesteld aan de staatssecretaris FenB en de staatssecretaris van BZK.		KNOW
Midden- en Kleinbedrijf (MKB) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
Organisatie & Personeel (O&P) – Persoonsgegevens • De verantwoordelijk directie heeft aangegeven dat er geen risico's en/ of knelpunten te melden zijn.		

Concerndirecties – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/ vervolgstap	Status
Minnelijke schuldsanering (CAP) – Persoonsgegevens De ADR heeft haar onderzoek over de gevolgde werkwijzen bij het beoordelen van opzet/grove schuld (O/GS) voor de terugvordering van toeslagen en de behandeling van verzoeken van toeslaggerechtigden voor deelname aan minnelijke schuldsanering, afgerond. Op 6 juli 2021 is het rapport door de staatssecretarissen van T&D en F&B naar de tweede kamer gezonden. De Belastingdienst analyseert nu welke andere burgers mogelijk ten onrechte zijn afgewezen voor deelname aan MSNP. Deze analyse bestaat uit twee fases: 1. In de eerste fase zijn de afwijzingsbrieven MSNP in beeld gebracht. Op 22 april jl. hebben wij u gemeld dat er op basis van 430.000 brieven circa 50.000 mensen in beeld zijn aan wie mogelijk onterecht geen MSNP is verleend. 2. In de tweede fase worden de brieven van de circa 50.000 mensen aan wie mogelijk ten onrechte geen MNSP is verleend inhoudelijk beoordeeld om te bezien of ze daadwerkelijk een afwijzingsbeschikking MSNP hebben gehad. Nadat de Belastingdienst heeft kunnen vaststellen wat de afwijzingsgronden zijn geweest, wordt beoordeeld of de afwijzing ten onrechte was. Hierbij kijkt de Belastingdienst naar de volgende afwijzingsgronden: 1) Formele afwijzingsgronden op basis van de wet; 2) Een O/GS-kwalificatie; 3) Een FSV-registratie; 4) (vermeend) Fraude kenmerk 5) Hoogte schuld/grensbedrag; of een combinatie van de verschillende afwijsgronden. Vervolgens bekijkt de Belastingdienst welk nadeel burgers hebben ondervonden door de afwijzing aan deelname tot MNSP. Als er sprake is van een nadeel als gevolg van een onterechte afwijzing MSNP zal naar passend herstel gezorgd worden.	• CAP is met de ADR in overleg over de invulling van het aanvullend onderzoek naar de wijze waarop verzoeken tot minnelijke schulden zijn afgewezen. Hiervoor zijn conceptonderzoeksvragen geformuleerd. Over de invulling van het vervolgonderzoek vindt nog nadere afstemming plaats. • **Inhuur UZK fase 2b** • In week 6 zijn de eerste 10 externe kandidaten geworven. en worden in Groningen en Amsterdam in opleiding genomen. 19 januari 2022 heeft succesvol een klikgesprek met een externe inhuur kandidaat voor een extra data-analist plaatsgevonden. In week 4 is een externe kandidaat geselecteerd voor de functie Projectmanager MSNP. • **Onderzoek BSN-populatie** • Door de samenloop met het ARK onderzoek is er nog steeds krapte in de beschikbare capaciteit van de data-analisten voor MSNP. De oplevering is als volgt afgesproken: • Week 6: Opleveren eerste analyse resultaten op de 22K (cat, A) en 20K (geen afwijzing MSNP) posten. We blijven prioriteit geven aan de analyse van de 22K categorie A (formele afwijsgronden) en de 20K posten uit fase 2a waarvan is vastgelegd dat er geen afwijzing MSNP is geweest. Met deze analyses wordt het mogelijk om de totale omvang van het werkpakket in beeld te brengen en bestuurlijk besluitvorming in gang zetten richting UHB/FJZ om een (groot) deel van de 50K populatie uit de pauzering van de invordering te halen en mogelijk uit te sluiten voor fase 2b. Effecten zijn tevens relevant voor de concept Kamerbrief. • **IV - financiering** • De ketentafel Verandering heeft de businesscasi voor het MSNP-traject voor de lopende fasen goedgekeurd. Voor Compensatie en daaraan gekoppelde betalingsondersteuning zal in de loop van Q2 2022 de effecten op de IV-ondersteuning worden onderzocht. • **Zelfmelders** • Week 6: Opleveren aan CFD van een bestand met ca 100 BSN's uit de zelfmelders populatie, waarvan mogelijk nog informatie in de fysieke dossiers aanwezig is. 15 februari 2022 is de (her)start van het dossieronderzoek zelfmelders gepland. De bsn's van de zelfmelders worden op 16 februari 2022 ingeladen in WABONC. Momenteel loopt de afstemming met het traject BZB over de opstart van de communicatie met de zelfmelders. Lijn van deze communicatie betreft het opvragen van ontbrekende informatie in onze systemen. Belscript en brieven zijn daarvoor ontworpen in samenwerking met de CD Communicatie. • Met BZB zal een belscript voor FSV-vragen worden uitgewerkt. Aan de projectleiders MSNP is verzocht de effecten op de planning voor de zelfmelders van uitbreiding van de communicatie-aanpak in beeld te brengen.	

Primair proces directies – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Achterstanden verwerking Teruggave verzoeken Milieubelasting (CAP) – Persoonsgegevens • Bij de introductie van een nieuw systeem voor de verwerking van de teruggave van de milieubelastingen zijn achterstanden ontstaan in de uitbetaling en zijn onjuiste brieven verstuurd aan teruggave gerechtigden. Hiervoor is op 18 mei 2021 een damage melding gedaan en op 20 mei is een informatie notitie voor de DG opgesteld. In de notitie aan de DG was opgenomen dat de achterstanden voor 31 juli zouden zijn ingelopen. Deze datum is niet gerealiseerd. • De maatregelen die zien op het herstel en de communicatie zijn succesvol afgerond. De achterstanden om binnen (de verdaagde) termijn te komen zijn ingelopen, maar de productie is nog niet volledig binnen de verdaagde betalingstermijn van 16 weken. Door fluctuaties in het aanbod, benodigde aanpassingen aan het systeem en het tempo van behandelen is het lastig om een prognose te geven wanneer de betalingen geheel binnen het reguliere proces plaatsvinden. • Door de overschrijding van de reguliere uitbetalingstermijn hebben meer teruggavegerechtigden contact met de Belastingdienst opgenomen waardoor ook de bereikbaarheid van het team onder druk is komen te staan en terugbelverzoeken en klachten zijn toegenomen.	• Sinds 30 juni 2021 is functionaliteit opgeleverd in het nieuwe automatiseringssysteem waarmee de reguliere productie is opgestart en waarmee de ontstane achterstanden nu worden ingelopen. De verwerking verder komt steeds beter op gang en daarmee neemt ook de tijdigheid langzaam toe. Uitbetaalde heffingsrente loopt op (> 1.000.000) • In december is door KI&S de een update van de tekst op het verstoringenhoekje geplaatst waarin ook de noodprocedure voor teruggave gerechtigden expliciet wordt benoemd en zijn er brieven verstuurd naar alle teruggavegerechtigen waarvan het verzoek nog niet is afgehandeld, om hen te informeren. • Inmiddels is de jaarlijkse piekperiode in het teruggave proces begonnen en is de personele bezetting door uitval beperkt. Hierdoor loopt de voorraad weer op. Naar aanleiding van het vorige DTBD is een bestuurlijk overleg gepland met MKB en GO voor het leveren van bijstand. • In Q1 2022 zou een start worden gemaakt met het digitaliseren van de aanvraagformulieren, maar dit is vanwege herprioritering doorgeschoven. Digitale aanvraagformulieren zal op termijn leiden tot minder uitval en minder handmatig werk.	i

Primair proces directies – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Samenloop grote inningsopdrachten (CAP) Persoonsgegevens De uitvoeringsdirecties –CAP, MKB, GO, P, KI&S- binnen de keten Inning en Betalingsverkeer worden geconfronteerd met capaciteitsproblemen en prioriteringsissues als gevolg van samenloop van aantal grote en/of politieke trajecten: UHT: kwijtschelding toeslagen en belastingen van gedupeerde toeslagouders plus partners HVB: verdere acties op het gebied van MSNP Corona: tijdelijke tegemoetkoming (TAT) vanaf 1 oktober en saneringen/faillissementen Vervolgingskosten/Invorderingsrente: herstelwerkzaamheden complex en omvangrijk Inning regulier: vanaf 1 oktober proces gefaseerd op gang Inning regulier Toeslagen: opstart voorzien voor maart 2022 Werving en opleiding van nieuwe medewerkers loopt, maar max absorptievermogen is bereikt en instroom stagneert; de beschikbare capaciteit is onvoldoende in de komende maanden. Gevolg: KI&S voorziet een slechte bereikbaarheid en onacceptabele werkdruk begin 2022 bij belastingtelefoon nav versturen dwangbevelen vanaf januari; bij CAP verdringt de kwijtschelding UHT de andere opdrachten; MKB springt nu bij waar mogelijk maar heeft grote onzekerheid over TAT-aantallen; idem CAP en GO, waardoor forecast en planningen nu niet hard zijn. Prioritering binnen de directiegrenzen leidt tot verschuiven/bulldozeren naar andere directies binnen de keten. Risico's: - Burgers en bedrijven weten niet waar ze aan toe zijn - Medewerkers lopen vast - Politiek afbreukrisico loopt op	• Conform het DTBD besluit van 4 november wordt onder sturing van de keten, met inbreng van de ketenpartners, werkaanbod en beschikbare capaciteit in de directies verder in beeld gebracht. • Op basis van dit inzicht wordt werk over directiegrenzen heen toegedeeld/verdeeld om zo het beste resultaat voor burgers en bedrijven te behalen. • Het inzicht in de knelpunten wat hierbij ontstaat is basis voor de te stellen prioriteiten. • In afstemming met UHB heeft 21 december bespreking in OGON-DT plaatsgevonden en zijn vervolgacties afgesproken tussen DGFZ en UHB om de nieuwe staatssecretaris zsm van deze problematiek op de hoogte te stellen. UHB en DGFZ hebben de acties inmiddels opgepakt en de keten verzocht scenario's uit te werken om tot een afwegingskader te komen. Vervolgbespreking in OGON-DT staat gepland voor 15 februari. • Ketenbreed is een voortrollend capaciteitsoverzicht opgezet en is gemeenschappelijke regie en aanpak ingericht.	i

'Nice to know' aan DT | 'Need to know' aan het DT | 'Need to act' door het DT

Primair proces directies – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Risico's afwikkeling corona uitstel (CAP) – Persoonsgegevens Risico's voor het bedrijfsleven: 1. I.v.m. de aanhoudende contactbeperkende maatregelen is er door het kabinet besloten dat voor alle ondernemers aan wie eerder corona-uitstel is verleend het uitstel generiek en zonder voorwaarden wordt verlengd tot 1 februari 2022; Ook ondernemers die door de coronacrisis zijn geraakt maar eerder geen uitstel hebben gevraagd, mogen dit tot 1 februari 2022 alsnog aanvragen. Er is vooralsnog geen duidelijkheid gegeven over de (eventueel voorwaardelijke) aanvraag en uitwerking in de betalingsregeling van 60 maanden. 2. De periode tussen 1 februari 2021 (weer voldoen aan lopende verplichtingen) en 1 oktober 2022 (aanvangen betalen coronaschulden) is kritiek; bij niet voldoen aan de lopende verplichtingen vervalt niet direct de gehele coronaregeling, maar kan er wel een nieuw betaalprobleem ontstaan. Het vraagt tijdige duidelijkheid over het vervolg, bijvoorbeeld in de vorm van voorwaardelijke aanvullende tegemoetkoming, alleen voor schrijnende gevallen. Bij te lange onzekerheid over het vervolg wordt het erg moeilijk om ondernemers tijdig te informeren over hun herlevende verplichtingen en handelingsperspectief; het blijft een moeizaam proces om voor alle belanghebbenden de boodschap over te brengen. Risico's voor de uitvoering: 1. Onduidelijkheid over hoe om te gaan met nog niet kunnen voldoen aan lopende verplichtingen leidt tot veelheid aan vragen waarop niet adequaat kan worden geanticipeerd; 2. De generieke verlenging van uitstel onderdrukt mogelijk bij ondernemers die minder geraakt zijn het bewustzijn om in actie te komen, zeker versterkt door uitblijvende invorderingsprikkels. Dit kan leiden tot grootschalige inzet op interventies om misverstanden rondom lopende verplichtingen weg te nemen (en weer aan te zetten tot afdracht). 3. De behandeling en beoordeling van daadwerkelijke verzoeken om een tegemoetkoming door aanvullend uitstel na 1 februari 2022 leidt –afhankelijk van het volume- mogelijk tot verdringingseffect. Gezien het hoge belang van tijdige rechtszekerheid én de maatschappelijke aandacht lijkt voor de behandeling prioriteit gerechtvaardigd. Reputatierisico's: 1. Bedrijfsleven klaagt over onduidelijkheid. 2. Nieuwe samenloopsituatie met dwanginvordering versus ruimhartige ondersteuning. 3. Financiële onzekerheid voor ondernemers. 4. Door het ruimhartige beleid raakt de ondernemer minder bewust van de terugbetaalverplichting en verwacht mogelijk gedeeltelijke kwijtschelding.	• Voor ondernemers met mogelijke opstartproblemen na 1 april 2022 zijn mitigerende maatregelen nodig. • De eerder voorgestelde tijdelijke aanvullende tegemoetkoming kan daarbij van dienst zijn, maar het vraagt een duidelijke en scherpe communicatiecampagne met een heroverweging van de eerder gestelde voorwaarden (aan het uitstel). • De komende weken wordt het voorstel voor aanvullende tegemoetkoming nader belicht vanuit het ondernemersperspectief maar worden ook uitvoerig de mogelijkheden en beperkingen van de Belastingdienst bekeken. Zo zal een evaluatie worden ingebouwd om ten aanzien van toetsing te kunnen differentiëren bij te groot werkaanbod. • Er is eind december een uitvoerbare uitwerking voorgelegd aan de (vorige) staatssecretaris ten aanzien van de framing van het uitstel voor nieuwe aanvragers, waarbij de corona-causaliteit centraal staat, maar wel zekerheid voor de ondernemer biedt. Externe communicatie wordt vervolgd (CDC, programma CSM, I&B). • Er wordt ondertussen gemonitord in welke mate door de corona-groep alweer voldaan wordt aan de lopende verplichtingen. • Eind maart ontvangen alle corona-ondernemers een informatiebrief met overzicht van de openstaande aanslagen die meegaan in de regeling en eventuele andere aanslagen die tijdig moeten worden voldaan. Dit verhoogt naar verwachting het bewustzijn met betrekking tot de af te lossen schuld en zet ook mogelijk aan tot versneld afbetalen. Daarnaast kan het ook de aanzet geven tot vroege verzoeken om schuldsanering. • In de vervolgcommunicatie zal meer accent kunnen worden gelegd op "verder na het uitstel"; met urgentie om te starten met betalen, een plan te trekken of hulp te zoeken.	i

'Nice to know' aan DT | 'Need to know' aan het DT | 'Need to act' door het DT

126815 0180

Concerndirecties – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/ vervolgstap	Status
Innovatie & Strategie (I&S) – Persoonsgegevens • De Tijdelijke commissie Uitvoeringsorganisaties (TCU) heeft op 25 februari jl. haar onderzoek over de oorzaken van problemen bij uitvoeringsorganisaties en het verlies van de menselijke maat aan de Tweede Kamer aangeboden. • In de kabinetsreactie op het rapport Werk aan Uitvoering (WAU) die op 5 maart 2021 naar de Kamer is gestuurd is op hoofdlijnen ingegaan op de bevindingen van de TCU, voor zover deze aansluit bij de kabinetsreactie WAU. De reflectie en invulling van een aantal aanbevelingen is overgelaten aan een nieuwe Kamer en een volgend kabinet. De kabinetsreactie op het rapport van de TCU is overgelaten aan een volgend kabinet. • Eind maart vindt een plenair debat over het TCU rapport TCU plaats, de exacte datum is nog niet bekend. • Op 19 nov. jl. is een Wob-verzoek ontvangen dat vraagt naar documenten over de opvolging van aanbevelingen en acties genoemd in het rapport van de TCU en de actielijst uit de Werkagenda van 25 juni jl. die volgen uit het TCU-rapport. De documenten zijn geïnventariseerd en worden gelakt door DJZ, BD en FIN.		i
Control en Financiën (C&F) – Persoonsgegevens • Onvolkomenheden verplichtingenbeheer en prestatieverklaringen: • Uit de steekproef van de ADR op de verplichtingen en uitgaven is op veel gebieden een verbeterde beheersing zichtbaar. Van de resterende fouten en onzekerheden komt verreweg het grootste aantal voort uit het inhuurproces (interimmers en uitzendkrachten). • Alhoewel de controle van de ADR nog niet is afgerond en nadere analyse noodzakelijk is, lijkt het er op dat de in de tweede helft van 2021 doorgevoerde verbeteringen op dit proces (o.a. inhuurloket versterken en meer controles aan de voorkant) nog onvoldoende vruchten afwerpen. Derhalve zal de onvolkomenheid mogelijk niet als opgelost worden beschouwd (DGBD, DGT). • HDC&F wil zo snel mogelijk met de relevante spelers aan tafel om het inhuurproces grondig te analyseren en te verbeteren, zodat we over 2022 wel aan de gestelde eisen kunnen voldoen en we eindelijk de onvolkomenheid op dit punt kunnen oplossen.		i
Neerwaartse aanpassing belastingvrije som BES - Particulieren (P) – Persoonsgegevens • In verband met Covid19 subsidies die in 2019 en 2020 zijn verstrekt, komt de inflatiecorrectie voor het jaar 2022 op BES uit op een negatief bedrag. Deze negatieve inflatie is van invloed op de hoogte van de belastingvrije som. Nu de belastingvrije bedragen worden verlaagd, ontstaat op BES een negatief sentiment. De subsidies zijn vanaf 1/1 vervallen en nu komt daar bovenop -voor het gevoel van de mensen-een lagere belastingvrije som. De systematiek van de jaarlijkse inflatiecorrectie is in de wet vastgelegd. • De koopkracht in Caraïbisch Nederland staat nu onder druk. De staatssecretaris heeft aangegeven niet fiscaal in te grijpen. Over eventuele koopkrachtreparatie is afgelopen vrijdag 4 februari in het startberaad CN besproken. De staatssecretaris is hierbij ook aanwezig geweest.		i

i 'Nice to know' aan DT | KNOW 'Need to know' aan het DT | ACT 'Need to act' door het DT

Primair proces directies – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/ vervolgstap	Status
Brieven van burgers aan Minister-President - Particulieren (P) – Persoonsgegevens • De Minister-President heeft van 9 burgers die geïnterviewd zijn voor het artikel in de Volkskrant van 21 augustus jl 'vermorzeld in de raderen van de fiscus' (en één burger die zich niet heeft gemeld bij de Belastingdienst) een brief ontvangen. Met laatstgenoemde burger is inmiddels contact opgenomen. In een brief aan de TK d.d. 19 oktober 2021 geeft de MP aan dat deze brieven worden doorgeleid naar het Stella-team van de Belastingdienst en Toeslagen om een oplossing te zoeken voor hun, vaak complexe, problemen. Deze brief sluit inhoudelijk aan bij de brief die Staatssecretaris Vijlbrief over dit onderwerp aan de Tweede Kamer heeft verzonden. Twaalf burgers uit het Volkskrant artikel hadden zich reeds gemeld bij de Belastingdienst en er is met de burger die zich heeft gemeld hebben bij de MP contact opgenomen. De verwachting was dat door de politieke aandacht er extra contact wordt opgenomen door burgers waardoor mogelijk de bereikbaarheid van de BelastingTelefoon onder druk komt te staan. Tot nu toe valt het aantal reacties mee. De MP en staatssecretaris brachten op 10 februari jl. een werkbezoek aan medewerkers van Stella Den Haag. Dit werkbezoek verliep in een open en goede sfeer en de MP en de stas zijn meegenomen in de multidisciplinaire aanpak van de VK-casussen en het Stella-team.		i
HUBA IH 2020 – Persoonsgegevens • De fysieke huba Belastingdienst is afgerond. De betreffende burgers zijn door de Belastingdienst gebeld voor een afspraak voor hulp bij aangifte bij de balie. Daar zijn zij geholpen met hun aangifte IH 2020 en indien aan de orde ook de IH 2019. Ivm. Corona is eerder de aangiftetermijn al verlengd. Van de groep belastingplichtigen die een machtigingscode heeft gekregen is er een populatie die nog steeds geen aangifte IH 2019 en geen aangifte IH 2020 heeft gedaan. De inleverdatum van de aangifte is verlegd naar 1 januari 2022. Het betreft hier burgers die zich naar verwachting door een helper laat ondersteunen bij het invullen van de aangifte. Deze helper kan een familielid, maatschappelijke organisatie, de Belastingdienst of andere zijn. De burgers die nog aangifte moesten doen voor 2019 zijn actief benaderd. De overige dienstverlening via de balie is binnen de geldende corona maatregelen en het stappenplan rondom het hybride werken opgestart. • De staatssecretaris heeft op 6 oktober 2020 besloten om voor de groep belastingplichtigen die via Huba of via een DigiD-machtigingscode de aangifte indienen geen belastingrente in rekening te brengen op de aanslag inkomstenbelasting 2019 en 2020 (ivm. het verlengen van de aangiftetermijn, zie hierboven). De belangenorganisatie CNV is van mening dat dit besluit ook voor hun leden - waarvan de aangifte via de machtigingscode wordt ingediend en die zelf uitstel hebben gevraagd- zou moeten gelden. De staatssecretaris heeft inmiddels aangegeven hier niet onwelwillend tegenover te staan. Dit wordt momenteel nader onderzocht.		i
Aangiftecampagne IH 2021 – Persoonsgegevens • Bij de aangiftecampagne IH 2021 wordt er gewezen op twee risico's: 1. continuïteitsrisico's bij de BelTel 2. Gevolgen HR-arrest box 3. In het aangifteprogramma 2021 zijn de gevolgen van het arrest HR niet verwerkt. Het berekende inkomen en de berekende belasting in de online aangifte 2021 is daarom in box 3 situaties niet in lijn met het HR-arrest. Dit wordt gecommuniceerd in de online aangifte waarbij wordt vermeld dat de definitieve aanslag, mogelijk later dan gebruikelijk, zal worden opgelegd met inachtneming van het arrest HR. Dit kan leiden tot weerstand bij burgers om aangifte te doen. Deze weerstand wordt verwacht op basis van de afgelopen dagen ontvangen klantsignalen bij de BelTel, op social media.		KNOW

Primair proces directies – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Grote Ondernemingen (GO) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.		
Informatievoorziening (IV) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
FIOD – Persoonsgegevens (a.i. AD) • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
KI&S – Persoonsgegevens – Vervolg KEBV (Keuzeregeling Elektronisch berichtenverkeer) • Ten aanzien van de voortgang van de realisatiesystemen (mkm2, GDA, GDC) is het directeurenoverleg meerdere keren bij elkaar geweest om het vervolg voor te bereiden. Voor de kerst is hierover met de DG gesproken, momenteel vindt de analyse plaats, en in februari wordt een voorstel voor vervolg verwacht. Aan het overleg nemen adCAP, adIV, adKI&S, adCFD, hdC&F en wndcdIV&D deel.		i
KI&S – Persoonsgegevens – Taskforce Werving en verzuim, onderbezetting BelTel/ KI&S • Binnen KI&S ontstaan mogelijke continuïteitsproblemen door een verlaagde instroom en hoog ziekteverzuim. De gevolgen zijn vooral intern merkbaar, maar groter uitval kan ook merkbare gevolgen hebben voor burgers. • Er wordt geprobeerd om grotere uitval te voorkomen door de inrichting van een Taskforce Werving en verzuim, waarbij dir. Switch is betrokken. De directie KI&S zal de komende tijd maatregelen treffen op beide aandachtsgebieden (instroom en ziekteverzuim). Ervaring en ondersteuning van andere directies (i.i.g. SSO's) is daarbij benodigd. KI&S wil in ieder geval onderzoeken hoe bij doorstroom van supervisoren/informanten van BelTel naar andere directies, gezorgd kan worden dat er vanuit die andere onderdelen proactief contact wordt opgenomen met BelTel over eventueel benodigde latere startdatum van medewerkers om het verder vergroten van het continuïteitsrisico te verkleinen. Tevens zal een werkgroep worden ingericht die mogelijke impact inzichtelijk maakt en dit met stakeholders zal delen.		i

Corporate diensten en SSO's – aangemelde politieke dossiers

Aangemelde politieke dossiers – Corporate diensten en SSO's	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Datafundamenten en Analyse (DF&A) • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.		
Vaktechniek (VT) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
Communicatie (CDC) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
SSO Financieel en Managementinfo (SSO F&MI) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
SSO Facilitaire Dienstverlening (CFD) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
SSO Organisatie & Personeel (SSO O&P) – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	
Switch – Persoonsgegevens • De directie heeft aangegeven dat er geen ontwikkelingen/ aandachtspunten te melden zijn.	• -	

'Nice to know' aan DT | 'Need to know' aan het DT | 'Need to act' door het DT

Belastingdienst

Bijlage 2 – Ontwikkeltrajecten

Deze bijlage bevat een set vaste dossiers gestructureerd volgens de clusters Sturing en beheersing, Personeel en cultuur, IV, Verbetering uitvoering, Fiscaal, Toekomstbeeld

Ontwikkeltrajecten – Sturing en beheersing

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status

Erf- en schenkbelasting: KOS en Terugdringen voorraad/ doorlooptijd – Persoonsgegevens
• Door de vertraagde oplevering van de functionaliteit voor het behandelen van de aangiften Erfbelasting belastingjaar 2021 zal een deel van de reeds ingediende aangiften over 2021 later worden behandeld dan de termijn van drie tot zes maanden die op belastingdienst.nl wordt gecommuniceerd. De Belastingdienst heeft over deze vertraging gecommuniceerd zowel richting burgers als richting intermediairs en andere stakeholders.
• Daarnaast is door de vertraagde oplevering het percentage afdoening binnen zes maanden gedaald en eind 2021 lager dan de doelstelling. Er zijn maatregelen genomen om het toezicht efficiënter vorm te geven, maar het tijdig opleveren van een werkende functionaliteit voor het behandelen van de aangiften Erfbelasting belastingjaar 2021 is essentieel voor het realiseren van de KPI' s. Mede door het vertraagd opleveren van voornoemde functionaliteit zal de eindvoorraad 2021 van de aangiften Erfbelasting hoger zijn dan oorspronkelijk gepland. De belangrijkste oorzaken van de hogere voorraad Erfbelasting zijn:
  • de vertraagde oplevering van de ICT-functionaliteiten voor de behandeling van belastingjaar 2021;
  • een hogere instroom van aangiften dan oorspronkelijk gepland, i.v.m. Covid-19 en door het verbeterde proces "herinneren en aanmanen";
  • de onderbezetting vast personeel.
• Deze informatie staat ook opgenomen in de VMR / maandrapportage van de directie Particulieren. Zowel de Persoonsgegevens, via wekelijkse rapportage, als de staatsecretaris, via informerende nota, zijn geïnformeerd over de voortgang.
		i

Brieven van specifieke groepen "geboortetrust", "soevereine mens" etc. – Persoonsgegevens • Binnen de Belastingdienst komen de afgelopen maanden veel brieven binnen van 'geboortetrust', 'algemene volmacht', 'soevereine mens', etc. Deze brieven kenmerken zich door onduidelijke, juridische teksten zonder concrete vraagstelling. Zoektocht op het internet maakt helder dat personen gestimuleerd worden om dergelijke brieven naar de Belastingdienst te versturen. Inmiddels is bekend dat ook andere overheidsdiensten dergelijke brieven krijgen. De aantallen nemen flink toe; er liggen inmiddels meer dan 7.900 brieven van in totaal 5.500 verschillende belastingplichtigen. Deze brieven zijn centraal verzameld en gearchiveerd. De indieners hebben op 3 februari een ontvangstbevestiging ontvangen op deze brief. De inhoud hiervan is dat de Belastingdienst de brief ontvangen heeft en deze ter kennisgeving aanneemt. • Er is een gesprekslijn ontwikkeld voor BelastingTelefoon, balie en individuele behandelaren. Tevens wordt onderzoek uitgevoerd naar de organisatoren van deze brievenstroom. Hierbij is de Belastingdienst voornemens deze brievenstroom samen met andere overheidsorganisaties aan te pakken. De directie P heeft vooralsnog het eigenaarschap op zich genomen.		i

i 'Nice to know' aan DT | KNOW 'Need to know' aan het DT | ACT 'Need to act' door het DT

Ontwikkeltrajecten – Sturing en beheersing

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Werkagenda voor de Publieke Dienstverlening – Persoonsgegevens • De zes handelingsperspectieven uit het rapport Werk aan Uitvoering zijn opgepakt en uitgewerkt in de Werkagenda voor de Publieke Dienstverlening. Dit gebeurt onder regie van verschillende interdepartementale bestuurlijke trekkers. • Op 5 maart 2021 heeft het kabinet de kabinetsreactie op het rapport WaU naar de Kamer gestuurd. In de kabinetsreactie wordt ingegaan op de plannen voor de Werkagenda, tevens wordt de relatie gelegd met de kabinetsreactie POK en wordt op hoofdlijnen ingegaan op de TCU. Vervolgens is op 25 juni de Werkagenda voor de Publieke Dienstverlening naar de Kamer gestuurd. Hierin staan de concrete acties voor elk handelingsperspectief. • EY heeft in opdracht van SZW onderzoek gedaan naar de financiële onderbouwing van de verschillende acties uit het WaU rapport, waarbij de focus lag op de BD, UWV, DUO en SVB. Op 16 april 2021 is het rapport "Kwantificering Werk aan Uitvoering" aan de Tweede Kamer aangeboden. De BD is aangesloten op alle handelingsperspectieven; I&S voert hierop de coördinatie, ook in de voorbereiding op de overleggen van de Ambtelijke en Ministeriële Commissie Uitvoering (ACU / MCU). Daarnaast wordt invulling gegeven aan het interdepartementale programmabureau, waaraan de BD een personele bijdrage levert. • De focus van de Werkagenda ligt de komende periode op de formatie, het aanjagen van de beweging achter de Werkagenda en het zorgen voor samenhang in en tussen de verschillende interdepartementale ambities. • De concept taakopdracht MCU iis in de MCU van 1februari vastgesteld. • In een extra ACU op 10 februari zijn de uitgangspunten voor de verdeling van de financiële middelen besproken. De consensus is om te focussen op een aantal thema's en acties waar burgers en bedrijven echt iets van merken. Ook is gekozen om de middelen breed inzetbaar te maken en niet alleen voor de 5 organisatie uit de kwantificering. Vanuit de BD is het signaal afgegeven dat hiermee de continuïteit van de dienstverlening [bij de BD] in de knel kan komen als geen middelen beschikbaar komen voor de ICT infrastructuur. Hier zal extra aandacht naar uitgaan. Een nieuwe versie van het voorstel volgt ter bespreking in de ACU van 3 maart en vervolgens ter vaststelling in de MCU van 15 maart. Het streven is dat de besluitvorming over interdepartementale verdeling van WaU-middelen op de aanvullende post in de MCU van 26 april 2022 plaatsvindt.		

Ontwikkeltrajecten – Personeel en cultuur

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Programma Leiderschap & Cultuur – Persoonsgegevens • De verantwoordelijk directie heeft aangegeven dat er geen nieuwe risico's en/ of knelpunten te melden zijn t.o.v. de vorige lijst.		
Werving – Persoonsgegevens • De verantwoordelijk directie heeft aangegeven dat er geen nieuwe risico's en/ of knelpunten te melden zijn t.o.v. de vorige lijst.	• -	

Ontwikkeltrajecten – IV

	• Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Rationalisatie Auto MRB – Persoonsgegevens • Status planning (update 17 februari'22): • Fase 1a is sinds juli in productie, deze fase is opgezet om kleinschalig productie te draaien en ervaring op te doen met de werking van de IV-voorzieningen en de bedrijfsprocessen. De afgesproken validatiescenario's van de fase zijn inmiddels succesvol afgerond. De productie wordt tot het invoeringsmoment van de volgende fase (1b) gecontinueerd. • De startdatum van de eerstvolgende fase (fase 1b, opschalen voor vrachtwagenpopulatie) is thans 15 maart 2022. Een eerdere life-gang werd i.v.m. blokkerende issues niet doorgezet. • De laatste stand is dat het programma met de onderdelen op koers ligt voor maart 2022. • Het programma heeft in opdracht van het ketenbestuur de planning voor de rest van het programma herijkt. Hierbij is naast de impact van de langere doorlooptijd van fase 1 ook onderzocht welke activiteiten voor de tweede en laatste fase van de opdracht nodig zijn. • Zo heeft de uitloop in fase 1 (latere start fasen 1a en 1b) impact gehad op de geplande start van fase 2. Deze herijking biedt zicht op de impact op de komende mijlpalen tot afronding programma en eventuele consequenties voor financiën en scope. Bij de uitwerking van de mijlpalen voor het vervolg is conform afstemming met IV&D en C&F ook gekeken naar lessons learned van fase 1 en een risico-opslag voor de restduur. • Met de laatste inzichten van de omvang van het IV-werk, de verwachte migratie doorlooptijd en het risico-opslag is helder geworden dat de einddatum voor de externe planning gaat verschuiven. • In de conceptplanning gaat het programma uit van eindimplementatie in 2024. • Het AC-ICT heeft op 1 februari in klein comité een eerste terugkoppeling van de bevindingen BIT-toets gepresenteerd. Dit betreft de hoofdlijn van hun bevindingen en adviezen. De conceptrapportage zelf wordt in ca. 2 weken verwacht. De gebruikelijke stappen (hoor-en-wederhoor, ambtelijke reactie, publicatie) volgen hierna. Zoals uit de bespreking van 1 februari blijkt geeft het AC-ICT advies in twee richtingen: • - herbezinning op de scope en vervolgaanpak van het programma zelf (fase 2); • - herbezinning op BD-bredere kaders en (architectuur)uitgangspunten voor grote projecten. • Deze eerste inzichten en een eerste interne reflectie hierop is onderwerp van gesprek geweest in het ketenbestuur van 16 februari. • Met deze bespreking is de denkrichting voor het vervolg bepaald, deze zal met de nadere analyses nog terugkomen voor besluitvorming. Hierbij is ook zal met en door de concerndirecties gekeken naar de insteek voor de RID-rapportage. • De denkrichting is dat het huidige programma gericht wordt op het afmaken van fase I (implementatie vrachtwagenpopulatie en uitfaseren MOA). Met deze implementatie zal de huidige opdracht ook afgerond worden en leiden tot een eindverantwoording op het RID. • In lijn met het advies van het AC-ICT zal hiernaast een totale herbezinning en herijking komen op het vervolg. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met de beoogde ontwikkeling naar 'Betalen naar Gebruik'. • Hiernaast zal met de herijking, naast deze specifieke AC-ICT adviezen ook ingezet worden op het opknippen van de vervolgopdracht in jaarmoten. Dat sluit aan bij de richtlijnen projectbeheersing van de Belastingdienst v.w.b. de beheerste aanpak van meerjarige projecten en programma's.	• Besluitvorming op de impactbepaling en voorgestelde bijsturingsmaatregelen (ketenbestuur). • (externe) toets door het adviescollege ICT: • eind februari '22 wordt de conceptrapportage verwacht. • Herbezinning vervolgaanpak programma wordt bespreken in het Ketenbestuur. Gezien de reikwijdte van de (ketenoverstijgende) adviezen finale besluitvorming organiseren op DTBD-niveau.	i

Ontwikkeltrajecten – IV

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Uitfaseren ETM – Persoonsgegevens • Het ICT landschap van inning en betalingsverkeer is complex. De totale opgave binnen het systeemlandschap voor Inning en Betalingsverkeer (I&B) was en is te omvangrijk om ineens op te lossen. Daarom is besloten om in van de totale vernieuwing van het ICT landschap voorrang te geven aan het Uitfaseren van de IT applicatie Enterprise Tax Management (hierna: ETM). • Vanwege de omvang en complexiteit wordt minimaal jaarlijks de businesscase herijkt. De herijking van oktober 2020 heeft geleid tot een uitloop van de planning met een half jaar. In april 2021 is deze uitloop gemeld in het RijksICTDashboard en de bijbehorende Kamerbrief. De 3e herijking is in mei 2021 gestart en nu in september afgerond. Deze periode is nodig geweest om verder inzichtelijk te krijgen wat nodig is voor de integratie tussen de verschillende onderdelen van het nieuwe ICT landschap en welke impact dat heeft op de planning. • Vanuit de ervaring van de afgelopen jaren is een bandbreedte in de planning aangebracht. Ten opzichte van uitkomst in mei 2021 komt dit neer op 8 - 5 kwartalen uitloop, waarbij de kosten voor meerwerk met 17.000 - 12.000 dagen toenemen. Hiermee komt de implementatie voor een deel na contractdatum Oracle liggen. Het continuïteitsrisico op het langer gebruik blijven maken van ETM na einde contractdatum is vergelijkbaar met de situatie dat alleen de leegloopperiode ETM zonder contract gebruikt wordt.	• Op 22 september heeft bespreking plaatsgevonden op het ketenbestuur. Daar zijn aanvullende maatregelen genomen en acties afgesproken. Vanuit de constatering wat er al gerealiseerd is versus wat er voor Uitfaseren ETM nog afgemaakt moet worden, is de conclusie ook dat met handhaving van de huidige scope al een veel groter doel gediend wordt. Hiermee wordt namelijk ook een fors deel van de doelarchitectuur I&B gerealiseerd. Aanvullend budget is nodig om deze transitie af te kunnen maken. • In het ketenbestuur van 10 november is de herijkte businescase vastgesteld en zijn de resultaten van de eerder ingestelde acties besproken. Het ketenbestuur heeft het vertrouwen in de aanpak uitgesproken. • Het ketenbestuur heeft in de week van 20 december schriftelijk ingestemd met herstructurering van de aanpak van uETM en realisatie van de domeinarchitectuur Inning en Betalingsverkeer. Deze aanpak is in lijn met de voorbereiding van IV&D en C&F van de komende Kamerbrief en RID-rapportage. Vanwege eerdere communicatie (april 2021) aan de Kamer over uitloop ICT projecten kan deze uitloop politieke aandacht oproepen wat in de communicatie goed moet worden toegelicht. • Het ketenbestuur heeft 26 januari de follow-up van de afgesproken herstructurering en overige maatregelen vastgesteld.	i
Strategisch Alignment – Persoonsgegevens • Beoogd werd alle dienstonderdelen met meer dan 500 werknemers gaan een SA-traject te laten doorlopen. De SA-trajecten worden ondersteund en deels uitgevoerd door McKinsey. Cd I&S, SSO O&P en CD CDC vormen de interne ondersteuning voor de dienstonderdelen. • Er zijn nulmetingen en spiegelworkshops gehouden met het Team Belastingdienst en bij de directie IV. De opvolging hiervan is opgepakt. • Op dit moment wordt bezien op welke wijze verdere invulling te geven aan strategisch alignment.		i

i 'Nice to know' aan DT | KNOW 'Need to know' aan het DT | ACT 'Need to act' door het DT

Ontwikkeltrajecten – IV

EU BTW E-commerce – Persoonsgegevens

Noodspoor

- Het aantal deelnemers dat Nederland heeft gekozen als land waar de meldingen voor de verschillende lidstaten worden gedaan (MSID) is tot nu toe ruim 12.500. De verwerking van de MSID-meldingen verloopt goed.
- Het aantal deelnemers dat zich in alle lidstaten heeft aangemeld voor de regeling is nu ruim 115.000. Dat aantal stijgt nog. Het is niet de verwachting dat al deze deelnemers leveringen/diensten doen aan consumenten in Nederland en daarover zogenaamde MSCON-meldingen doen. In totaal zijn per eind december ruim 35.0000 MSCON-meldingen over de verschillende achterliggende tijdvakken vanaf juli 2021 uit de verschillende lidstaten ontvangen. Het is nog onzeker wat het reguliere aantal MSCON-deelnemers voor Nederland wordt, omdat uit de lidstaten nog nieuwe meldingen worden ontvangen of omdat berichten in eerste instantie niet kunnen worden verwerkt. Dat kan soms te maken hebben met het gegeven dat we in Nederland met een noodspoor werken, maar het heeft vaak ook te maken met de gereedheid/kwaliteit van de processen en systemen in andere lidstaten. De Europese context brengt inherent extra complexiteit met zich mee. Met de belastingdiensten van de lidstaten vindt afstemming plaats om steeds tot oplossingen te komen.
- De verwerking van de MSCON-meldingen is beheerst opgestart. De verwerking MSCON van kleine aantallen van de eerste maanden van de regeling (derde kwartaal 2021) is gedaan. Op basis van de uitkomsten worden stappen gezet met grotere aantallen uit het vierde kwartaal 2021. Dat gaat nog niet snel. Daarom lopen voorraden te verwerken meldingen en nog te verantwoorden ontvangsten geleidelijk op. Er wordt op geacteerd hier versnelling in te krijgen. Naar verwachting duurt het enkele maanden (tot 1 juni) om de verwerking volledig op peil te hebben. De beperkingen die horen bij het noodspoor in combinatie met de noodzakelijke afstemming met andere lidstaten leiden hiertoe. Er worden onder andere volledigheidscontroles ingericht om te valideren of het MSCON proces kwalitatief correct werkt. Er wordt geen noemenswaardige impact op de ondernemers verwacht (geen aanmaningen en dergelijke).
- De aanpassingen in het systeem voor het oplossen van de eerder gerapporteerde damage 'openstaande betalingen' zijn geïmplementeerd en in productie.

Hoofdspoor

- Mede naar aanleiding van het BIT-advies wordt zoals eerder gerapporteerd de domeinarchitectuur OB herijkt en naar aanleiding daarvan de aanpak van en de volgorde in de modernisering van het OB-landschap heroverwogen. In afwachting daarvan worden voor wat betreft EU btw e-commerce in de komende periode tot 1 mei 2022 de al in december jl. aangegeven activiteiten uitgevoerd.

Algemeen

- Er is in 2022 een reeks parallelle activiteiten in het OB-automatiseringsdomein als geheel gaande die cruciaal zijn: herijking domeinarchitectuur en externe toetsing, onderzoek make or buy, modernisering OB Binnenland, EU btw e-commerce en dat in combinatie met een goede borging van de continuïteit en verwerken van wetswijzigingen. Er worden met de partijen van de keten OB afspraken gemaakt voor een samenhangende sturing op deze verschillende ontwikkelingen. Dat vraagt meer afstemming dan oorspronkelijk gedacht. Het is nu het streven de afspraken in de eerste helft van maart operationeel te hebben.

Ontwikkeltrajecten – Verbetering uitvoering

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Project Stuiting Verjaring – Persoonsgegevens • Een burger of bedrijf die een belastingaanslag heeft ontvangen en het verschuldigde bedrag niet tijdig heeft voldaan, heeft een belastingschuld. Als de aanslag vijf jaar na de betalingstermijn nog • niet is betaald of ingevorderd en de laatste invorderingshandeling is ouder dan 5 jaar, dan verjaart deze schuld. De Belastingdienst mag die aanslag dan niet meer invorderen of verrekenen. • Uit onderzoek blijkt dat er mogelijk circa 220.000 aanslagen zijn verjaard. Het bedrag aan schulden dat mogelijk verjaard is, wordt momenteel geschat op circa 250 miljoen euro. Dit is inclusief schulden die oninbaar zouden zijn geweest. Het gaat hier om schulden die ouder zijn dan vijf jaar, waarvoor geen verhaalsmogelijkheden bekend waren. Dat betekent dat, ook al was tijdig gestuit, er nauwelijks meer geïnd of verrekend had kunnen worden. • Het resultaat van het project is tweeledig: • 1) Maandelijks krijgen de aanslagen die aankomend half jaar dreigen te verjaren geautomatiseerd een stuitingsbrief. Uitval wordt handmatig op stuiting beoordeeld. • 2) De opschoning van INL met verjaarde aanslagen is voor bijna 80% uitgevoerd. In december 2021 zijn ca 170.000 verjaarde aanslagen (ongeveer 190 miljoen) administratief kwijtgescholden. Er zijn ruim 2.600 aanslagen met een onterechte verrekening hersteld.	• In samenwerking met CAP/Team Interne Beheersing en FM&I is de financiële verantwoording over 2021 nagenoeg gereed. • Over de herkomst van de laatste 1% van de aanslagen bestaat nog enige onduidelijkheid. Dit heeft te maken met (a) de wijze waarop deze aanslagen in de systemen staan geregistreerd en (b) de juiste status niet eenduidig in zowel COA én INL is vastgelegd. • Het issue bij IHP betreffende het beoordelen van de laatste 1.000 aanslagen is opgelost. Verwachting is dat eind februari de laatste handmatig te beoordelen aanslagen zijn verwerkt. • Het project heeft opdracht gegeven om laatste 40.000 verjaarde aanslagen administratief kwijt te schelden. Mogelijk volgen hierna nog enkele batches met kleine aantallen (totaal ca 500-600 aanslagen). • Twee weken geleden zijn ruim 1.000 aanslagen aangeleverd aan Team Insolventie om handmatig kwijtgescholden te worden. Communicatie met bewindvoerders en belastingschuldigen gebeurt door CAP/Team Insolventie.	i

'Nice to know' aan DT | 'Need to know' aan het DT | 'Need to act' door het DT

Ontwikkeltrajecten – Verbetering uitvoering

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Project Vervolgingskosten – Persoonsgegevens • De Nationale ombudsman (No) heeft in 2018 vragen gesteld over het al dan niet verminderen van vervolgingskosten nadat een aanslag is verminderd. Uit een onderzoek is gebleken dat dit al enkele jaren in de programmatuur (COA INL (DACAS) en ETM) aanwezig • Het resultaat van het project is tweeledig: (i) herstel van het verleden en (ii) het voorkomen in de toekomst. • Op basis van goed overleg van de Stas F&B met de No zijn werkafspraken gemaakt over samenwerking en periodieke rapportage. • De te herstellen populatie in het COA systeem over de jaren 2011-2020 bedroeg in eerste instantie ca. 936.000 aanslagen (eerste populatie); hiervan zijn er 800.000 automatisch beoordeeld waarvan er 240.000 in 2021 en de resterende 560.000 in 2022 worden afgehandeld. • Voortschrijdend inzicht en een bredere definitie van het begrip vermindering hebben geleid tot een aanvullende tweede populatie van tot nu toe 434.000 aanslagen; samen met de 136.000 handmatig te herstellen aanslagen uit de eerste populatie moeten nu nog 575.000 aanslagen beoordeeld en verwerkt worden. • Gezien de slechts zeer beperkt beschikbare behandelcapaciteit is een voorstel naar de staatssecretaris onderweg voor een alternatieve wijze van afhandeling die weinig behandelcapaciteit vergt zodat vervolgingskosten niet interfereert met andere en urgente invorderingsopgaven zoals Corona, UHT, FSV. • Het voorkomen van nieuwe gevallen in de toekomst is gereed voor de problematiek die ten grondslag ligt aan de eerste populatie; voor de tweede populatie kan dat zodra de query die de gevallen opspoort afgerond is. • Voor het borgen van de structurele oplossing is er nauw contact met de projectleider van COA-services. • Met medewerkers van de No wordt periodiek contact onderhouden.	• Bij de scope uitbreiding (tweede populatie) is onderzocht of voor een deel van de aanslagen geautomatiseerd herstel mogelijk is in combinatie met een generieke aanpak. Dat is mogelijk en dat heeft tot gevolg dat een aantal belastingplichtigen ruimer gecompenseerd zullen worden dan waar zij recht op hebben. • Het voorstel voor verdere aanpak dat hierop gebaseerd is, is geaccordeerd door de vorige Stas. Deze heeft het voorstel akkoord bevonden maar heeft aangegeven dat zijn opvolger ook goedkeuring moet verlenen. • Ondanks de scope uitbereiding is de verwachting dat op basis van de voorgestelde aanpak het project rond zomer 2022 kan worden afgerond. Aandachtspunten hierbij zijn: (1) formele goedkeuring van de Stas over de handelswijze moet nog verleend worden en (2) de doorlooptijd van de afhandeling wordt beperkt door het maximum aantal brieven dat wekelijks verstuurd kan worden en (3) het aantal bestandscorrecties dat CAP/Team Herstel wekelijks kan verwerken. • Sinds juli zijn stapsgewijs brieven verstuurd van geautomatiseerd beoordeelde aanslagen. Inmiddels zijn in totaal ca. 130.000 brieven verstuurd. Tot nu toe komen er nauwelijks reactie binnen bij KI&S. • De rapportage aan de No/2e Kamer is gereed en zit in het verzendproces.	i

Ontwikkeltrajecten – Fiscaal

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
Invorderingsrente – Persoonsgegevens • Als een belastingschuldige een aanslag betaalt ná de betalingstermijn, is invorderingsrente verschuldigd. Het door belastingschuldige betaalde bedrag wordt eerst afgeboekt op eventuele openstaande kosten, daarna op eventuele teruggenomen betalingskorting, dan op de invorderingsrente en vervolgens op de aanslag zelf. Wat blijkt is dat de COA en ETM de berekende invorderingsrente na te late betaling van een aanslag, niét wordt herberekend als die aanslag na de betaling door de inspecteur wordt verminderd waarbij een teruggaaf ontstaat. • Het ten onrechte in rekening brengen van invorderingsrente speelt tevens in de situatie dat een negatieve aanslag op een positieve (nog deels onbetaalde) aanslag van hetzelfde middel en jaar wordt afgeboekt. • Het project hieromtrent wordt opgestart. Op dit moment wordt gewerkt aan een kwalitatieve en kwantitatieve probleemanalyse. De kwantitatieve analyse is beoogd medio april 2021, indien voorzien is in additionele capaciteit. • Beeld bij het herstel straks is dat veel uitgangspunten en uitvoeringsvraagstukken uit het project vervolgingskosten herbruikbaar zijn bij invorderingsrente. • Op 18 februari 2021 heeft een overleg tussen de Stas en No plaatsgevonden over de problematiek en herstel van Invorderingsrente. • Op 15 september 2021 heeft een gesprek plaats gevonden tussen medewerkers van de No en de Belastingdienst.	• De resultaten van de kwalitatieve analyse worden uiterlijk in april verwacht. • De kwantitatieve analyse volgt op de kwalitatieve analyse en zal in mei 2022 kunnen worden afgerond. • Het budget voor het herstel van de onterecht ingehouden invorderingsrente in 2022-2023 is aangevraagd. • Vanwege de beperking in het aantal brieven dat wekelijks verstuurd kan worden, kunnen de brieven over verrekening dan wel terugbetaling van de invorderingsrente pas verstuurd gaan worden nadat alle vervolgingskosten-brieven zijn verstuurd.	i

Ontwikkeltrajecten – Toekomstbeeld

	Vervolgstap	Status
Meerjarenvisie Belastingdienst – Persoonsgegevens • De Meerjarenvisie is inhoudelijk besproken met Staatssecretaris. Hij ondersteunt de visie en heeft aanboden een rol te willen vervullen voor de organisatie. • De prioriteiten uit de MJV fungeren als kapstok voor het jaarplan 2022 en de jaarcontracten voor 2022. De Meerjarenvisie is op 31 januari als bijlage meegestuurd aan de Tweede kamer. • De aanpak voor verdere operationalisering van de strategische prioriteiten ligt ter besluitvorming voor in het DTBD van 24 februari. De aanpak is uitgewerkt met UHB en CenF. In de aanpak wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd met de uitvoerings- en handhavingstrategie, het portfolioproces en de P&C-cyclus.	• -	i
Fundamentele transformatie Dienstverlening – Persoonsgegevens • De verantwoordelijke directies hebben aangegeven dat er geen risico's en/of knelpunten ter bespreking te melden zijn.	• -	
Traject visitekaartje / interactiestrategie – Persoonsgegevens • De verantwoordelijk directie heeft aangegeven dat er geen risico's en/ of knelpunten te melden zijn.	• -	

Ontwikkeltrajecten – Fiscaal

	Voorgestelde escalatie/vervolgstap	Status
COVID-19 (CSM) – Persoonsgegevens • Het verzenden van schuldenoverzichten en begeleidende brieven is verschoven van week 7 naar week 14/15 (begin april) mede op verzoek van stas/DG in verband met einde generiek uitstel. In deze brief staat de stand van de schulden per 31 januari 2022. Begin juli volgt een tweede brief waarin – voor zover mogelijk - de eindstand van de schulden is opgenomen. • De Excel Rekenhulp om ondernemers een indicatieve rente- en maandaflossingberekening te bieden voor het standaard aflosschema van 60 maanden is verder gereed gemaakt. Vanuit KI&S MT Digitaal is een akkoord gekomen om deze op de BD website te plaatsen. Wanneer de brief met het schuldenoverzicht wordt verstuurd, zal ook de Excel rekenhulp online staan. • Er wordt aangesloten bij de pilots rondom de steunpunten van BD. Het programma stemt de inhoud van ' toolkits ' af met MKB. In deze toolkits staan de benodigde handelingsperspectieven voor ondernemers voor de afwikkeling van de steunmaatregelen. De belangenorganisaties VNO-NCW, MKB NL en VNZ worden hierbij betrokken.		KNOW
• Het Commissiedebat hoofdlijnenbrieven (22 feb.) van onze bewindspersonen is voorbereid. De Kamervragen over het steunpakket in Q1 vanuit de Eerste Kamer zijn afgestemd met DGFZ en beantwoord. • Op 22 februari heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met VNO NCW, VZN en MKB waarin de belangenorganisaties zijn meegenomen in de resultaten van de werkstroom ondernemersperspectief en toekomstperspectief. • Commissiedebat Belastingdienst (24 maart); het programma bereidt het coronadossier voor en biedt de eerste input aan op 22 februari.		i

Belastingdienst

Bijlage 3 – Overige aandachtspunten

Deze bijlage bevat signalen betreffend Uitvoeringstoetsen, Media, Kamervragen/ Commissieverzoeken/ Toezeggingen, Kamerdebatten, WOB, Damages, TVSO, Lopende procedures, Lopende onderzoeken

Overige aandachtspunten

Categorie		Gemelde signalen	Status
A	uitvoering stoetsen	• De verantwoordelijk directie heeft aangegeven dat er geen risico's en/ of knelpunten te melden zijn.	i
B	Media[1]	• De oproep van Tim Hofman (programma BOOS): Programma Boos heeft vrijdag 18 februari een oproep gedaan om namen aan te melden van: 1. ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de toeslagenaffaire en 2. ambtenaren die zich niet aan het 'protocol' gehouden hebben. Het programma heeft aangegeven uit te willen zoeken of de ambtenaren gestraft zijn. DGTSL, DGBD en SG hebben zich hier via een intranet bericht over uitgesproken. De oproep heeft veel invloed op de medewerkers in de dienst. N.a.v. de oproep is voor het beleidsprioriteitendebat (22/2) een spreeklijn opgesteld. • Vakbond NCF heeft aangifte gedaan wegens bedreiging naar de ambtenaren toe en roept ambtenaren op melding van de oproep bij BD te maken vanwege een onveilige werksituatie.	KNOW

Overige aandachtspunten

Categorie		Gemelde signalen	Huidige situatie	Status
D	Kamer debatten	**Parlementaire kalender** • 22 februari: Beleidsprioriteiten van de bewindspersonen van het Ministerie van Financiën • 24 februari: debat Discriminatie (BZK – input gevraagd vanuit BD) • 17 maart: debat Belastingen • 24 maart: debat Belastingdienst		KNOW
E	WOB-verzoeken	**Deelbesluit WOB-verzoek RTL Nieuws – DF&A** • Deze week gaat een deelbesluit op een Wob-verzoek van RTL nieuws en Trouw uit. Het zit nu in de lijn. • Het Wob-verzoek ziet op documenten rondom acties uit een tabel bij de voortgangsrapportage Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB) van 22 april 2021. • Dit deelbesluit bevat een gevoelige mail van 12 januari 2021 waarin RAM (Risico Analyse Model) wordt genoemd. RAM was een applicatie die data uit verschillende bronbestanden combineerde. De applicatie is in december 2018 officieel uitgezet. De mail suggereert dat RAM mogelijk nog steeds zou worden gebruikt na stopzetting. Dat blijkt onjuist, maar tot januari 2021 was wel een deel van de database waarop RAM draaide beschikbaar. • De verwachting is dat het Wob-verzoek en het PwC-rapport (FSV-registraties) door de directie MKB de komende maanden tot aandacht voor RAM zullen leiden.		i
F	TVSO	• 3 maart: Beantwoording KV Omtzigt en Leijten aan stas F&B over een voor de BD beschamende uitspraak bij het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden over o.a. zwarte lijsten. • 3 maart: CV SO Bestuurlijke reactie op definitief BIT advies EU btw e-commerce. • 10 maart: Kamerbrief n.a.v. CD 24 maart (Vervolgingskosten, Ambtshalve IH, Actieplan Toezicht achteraf, ICT toezeggingen, Vervolg Volkskrant artikel) Indien een thema mist, kan dit bij het debatteam van BDG worden aangemeld. • 10 maart: Beantwoording KV lid Omtzigt, Grinwis en Ceder aan stas financiën en BZK over eHerkenning. • 16 maart: VCF heeft 88 vragen gesteld n.a.v. de PwC rapporten. • Begin maart: Beantwoording KV lid Azarkan (DENK) aan minister BZK en staatssecretaris van Financiën over risicoselectie op basis van uiterlijk voorkomen. • Eind maart: Kamerbrief box 3 m.b.t. de oplossingsrichting (DGFZ). • Eind maart: PwC onderzoek Effecten van registraties door directie MKB & PwC onderzoek gebruikte zoekopdrachten in het proces "analyse aan de poort", die tot opname in FSV konden leiden. • Eind februari: Beantwoording KV lid Azarkan (DENK) aan minister BZK en staatssecretaris van Financiën over risicoselectie op basis van uiterlijk voorkomen.		KNOW

i 'Nice to know' aan DT | KNOW 'Need to know' aan het DT | ACT 'Need to act' door het DT

Overige aandachtspunten

Categorie	Gemelde signalen	Huidige situatie	Status
H Lopende onderzoeken[1]	**Energietransitie bedrijven bij de Belastingdienst (AR)** De AR gaat onderzoek doen naar Energietransitie bedrijven: financiële beleidsinstrumenten in de praktijk. Verschillende overheidsregelingen (fiscaal of niet-fiscaal) grijpen aan op energieverbruik en CO2-uitstoot. De AR wil onderzoeken welke invloed deze regelingen hebben op de investeringsbeslissingen van bedrijven. Het doel van het onderzoek is om een bijdrage te leveren aan de effectiviteit van het energie-transitiebeleid. Planning is om het rapport voor december 2022 gepubliceerd te hebben.	• Het projectvoorstel is gereed en begin oktober gedeeld met de betrokken ministeries; Financiën, EZK en LNV. Aan de Belastingdienst worden gegevens uit de uitvoeringspraktijk gevraagd. Er wordt binnenkort een startgesprek ingepland met de betrokken ministeries.	i
	Betalingsregelingen bij de Belastingdienst (AR) De AR doet onderzoek naar betalingsregelingen bij de Belastingdienst in relatie tot voorkomen van problematische schulden bij burgers. Het onderzoek wordt uitgevoerd bij 3 uitvoeringsorganisaties: BD, CJIB en CAK. Enerzijds is het onderzoek procesmatig; wat is het proces, beleid, kaders etc. Anderzijds wordt ook gekeken naar de werking. Verder wil de AR een burgerpanel samenstellen om hun ervaringen op te halen. Planning is om het rapport in Q4 2022 gepubliceerd te hebben.	• Het projectvoorstel is afgestemd en het startgesprek heeft plaatsgevonden. De AR is in september gestart met het onderzoek	i
	Verkenning fiscale behandeling (schijn)zelfstandigheid (AR) De AR heeft een verkenning uitgevoerd naar (de handhaving door de belastingdienst bij) de fiscale behandeling van de (arbeids)inkomsten van (schijn)zelfstandigen. Daarbij wordt vooral gekeken naar de uitvoering en stand van zaken van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie (Wet DBA) en de Wet Inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001) waar het gaat om personen die al dan niet als werknemer (of ondernemer) voor fiscale doeleinden kwalificeren.	• Het projectvoorstel is afgestemd en het startgesprek heeft plaatsgevonden.	i

1. Lopende onderzoeken die mogelijk een politiek gevoelige uitkomst hebben, die niet vallen onder politiek urgente dossiers of ontwikkeltrajecten. Onderzoeken van IBO zijn hier nog niet in opgenomen.
NB. AR = Algemene RekenKamer; ADR = Audit Dienst Rijk; AP = Autoriteit Persoonsgegevens

i 'Nice to know' aan DT | KNOW 'Need to know' aan het DT | ACT 'Need to act' door het DT

Overige aandachtspunten

Categorie	Gemelde signalen	Huidige situatie	Status
H	**Onderzoek Bestrijding Witwassen (AR)** Doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de prestaties van de anti-witwasketen.	• Status: onderzoek is afgerond en we hebben de Nota van bevindingen voor ambtelijke wederhoor ontvangen. De Belastingdienst heeft commentaar geleverd en binnenkort wordt de Nota van bevindingen definitief gemaakt.	
	Verwerken van nationaliteit door Toeslagen (AP) De vervolgstap op het rapport 'verwerken van nationaliteit door Toeslagen' is het voornemen handhaving en gelegenheid tot geven zienswijze. De zienswijze is reeds gegeven dor de Belastingdienst.	• Rapport is gereed; de juridische afdeling van AP is aan het wegen wat de sanctie moet worden die opgelegd wordt aan de minister van Financiën • Belastingdienst is in afwachting op het besluit van de AP	
	Onderzoek naar FSV (AP) Er wordt door de AP onderzoek gedaan naar de applicaties en het gebruik ervan m.b.t. fraude signalering voorzieningen (FSV).	• Het onderzoek is in uitvoering door de AP; fase bestuderen aangeleverde stukken • Belastingdienst is in afwachting op het rapport met bevindingen	

1. Lopende onderzoeken die mogelijk een politiek gevoelige uitkomst hebben, die niet vallen onder politiek urgente dossiers of ontwikkeltrajecten. Onderzoeken van IBO zijn hier nog niet in opgenomen.
NB. AR = Algemene RekenKamer; ADR = Audit Dienst Rijk; AP = Autoriteit Persoonsgegevens

Overige aandachtspunten

Categorie	Gemelde signalen	Huidige situatie	Status
H Lopende procedures[1]	**Heffingskorting voor buitenlandse belastingplichtigen uit EU/EER** HR arrest (dd 19-7-2019) dat algemene heffingskorting (AHK) onderdeel is van het tarief, waardoor het vrijgestelde inkomen van een EU-ambtenaar niet mag meetellen voor de afbouw van de AHK, waardoor deze alsnog recht hebben op het belastingdeel van de AHK (in 2019: max. € 608 pp)	• Mogelijk nieuwe procedures als we deze groep niet proactief tegemoet zouden komen • Er wordt bekeken of er actie ondernomen moet worden. Dit ligt bij DGFZ. Precieze stavaza wordt nog nagegaan	i
	Teruggaaf dividendbelasting aan buitenlandse beleggingsfondsen[2] ~15.000 verzoeken om teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting van buitenlandse beleggingsfondsen (budgettair belang ~€ 2,7 miljard plus rente)	• Arrest HR op 23/10/2020: teruggaaf Nederlandse dividendbelasting aan buitenlands beleggingsfonds is mogelijk onder stringente voorwaarden. Procedure is voortgezet bij rechtbank die vragen had gesteld aan de HR, die de HR in het arrest heeft beantwoord. Rechtbank heeft al in vele procedures het beroep ongegrond verklaard en verzoek om teruggaaf afgewezen.	i
	Belastingrente BTW-Compensatiefonds (BCF) terugvorderingen Er lopen een aantal procedures over in rekening gebrachte belastingrente bij spiegelcorrecties tussen BTW en BCF bij gemeenten.	• Lopende HR-procedure. De ten onrechte genoten BCF is conform de wettelijke regeling teruggevorderd met belastingrente terwijl geen belastingrente wordt vergoed over terug te ontvangen btw-bedragen. Deze door de gemeente gevoelde onrechtvaardigheid/ onevenwichtigheid is inzet van het geschil.	i
	Excessieve renteaftrek in de vpb Renteaftrek van miljoenen euro's dankzij het opzetten van een enkel fiscaal gemotiveerde constructie door NIBC en Société Générale. Over de zaak zijn nav de uitspraak van de rechtbank en die van het gerechtshof, artikelen verschenen in het FD.	• Gerechtshof Adam is van oordeel dat de 2 banken een kunstmatige constructie hebben opgezet die slechts bedoeld was om belastingvoordeel te behalen. Geen renteaftrek bij de gezamenlijke joint venture, deels door toepassing van art. 10a Wet Vpb en deels door toepassing van fraus legis.	i
	BTW (aftrek voorbelasting) en banken[2] Publicitair gevoelige BTW zaak over mate van aftrek van voorbelasting bij een bank. Financiële belang bij banken bedraagt ruim € 500 mln.	• Namens Stas cassatieberoep ingesteld, door onjuiste berekeningen van het Hof • Wachten op conclusie A-G	

1. Procedures bij de Hoge Raad met mogelijk grote impact op de bedrijfsvoering of reputatie van de Belastingdienst; NB. HR = Hoge Raad; A-G = Advocaat-Generaal

i 'Nice to know' aan DT | KNOW 'Need to know' aan het DT | ACT 'Need to act' door het DT

Overige aandachtspunten

Categorie	Gemelde signalen	Huidige situatie	Status
H	**Massaal gevoerde procedure over de box 3-heffing vanaf 2017** Geschil is de (rechts)vraag of de box 3-heffing op regelniveau in strijd is met het Europese verdrag van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.	• Rechtbank is van oordeel dat de box 3-heffing vanaf 2017 niet strijdig is met het EVRM. Na sprongcassatie ligt de zaak bij de HR. De HR heeft op 24/12/2021 geoordeeld dat de box 3-heffing miv 2017 in strijd is met het eigendomsrecht en het discriminatieverbod. De HR biedt rechtsherstel door alleen het werkelijke rendement in de heffing te betrekken. Het arrest heeft grote uitvoeringstechnische en budgettaire gevolgen. Er lopen nog diverse box 3-procedures bij de HR en er is een lopende EHRM-klachtenprocedure over 2015 (oude stelsel).	KNOW i
	EU-rechtelijke houdbaarheid tarief en berekening heffings- en belastingrente Prejudiciële vragen Rb Zeeland-West-Brabant over verenigbaarheid van de heffings-/belastingrente-regeling met Unierecht bij rentevergoedingen over in strijd met Unierecht geheven belasting (o.m. OB/BPM)	• Arrest HR 23/1/2022: rentevergoeding o.b.v. enkelvoudige rente/vast rentepercentage is niet in strijd met Unierecht indien tenminste de bancaire rente wordt vergoed. In ieder geval in periode 2014-2018 is rentevergoeding naar een te laag bedrag vastgesteld. Stas is in nota geïnformeerd. Mogelijke budgettaire gevolgen worden in separate nota voorgelegd.	i
	BPM-zaak over tariefverhoging Bij auto's die voorafgaand aan het tijdstip van een tariefverhoging al in het kentekenregister zijn ingeschreven (preregistratie) wordt nog met het lagere bpm-tarief gerekend, mits binnen twee maanden na de tariefverhoging de tenaamstelling plaatsvindt (art. 16a Wet BPM)	• Conclusie A-G 3/2/2022: overweegt ambtshalve dat onder oude wetgeving gelijkheidsbeginsel is geschonden vwb identieke auto's die de eerste 2 maanden na tariefverhoging worden te naam gesteld, waarvan wel of niet een preregistratie heeft plaatsgevonden. Op die wijze zou materieel een tariefverhoging BPM pas 2 maanden later gaan gelden. T.a.v. inmiddels per 1-1-2022 gewijzigde Wet BPM is wetgever met het bepaalde in art. 16a Wet BPM wel binnen ruime beoordelingsvrijheid gebleven.	i i

1. Procedures bij de Hoge Raad met mogelijk grote impact op de bedrijfsvoering of reputatie van de Belastingdienst; NB. HR = Hoge Raad; A-G = Advocaat-Generaal

i 'Nice to know' aan DT | KNOW 'Need to know' aan het DT | ACT 'Need to act' door het DT

Overige aandachtspunten

Categorie	Gemelde signalen	Huidige situatie	Status
G Lopende procedures[1]	**Ingangsdatum vrijstelling motorrijtuigenbelasting voor politieauto's en taxi's** De vrijstelling MRB is verleend m.i.v. de aanvang van het tijdvak waarin de verzoeken zijn gedaan. Het Gerechtshof oordeelt dat terugwerkende kracht moet worden verleend tot de datum van ingebruikneming van de auto's (veel eerdere datum).	• Namens stas is cassatieberoepschrift ingesteld. De AG vindt dat belanghebbenden de vrijstelling MRB toch zouden moeten krijgen.	i
	Procedures over giftenaftrek en aftrek bijzondere zorgkosten In de procedures is de selectie van aangiften inkomensheffing op basis van projectcode 1043 aan de orde. Behandelresultaten van projectcode 1043 werden t/m 2018 opgenomen in FSV. In de aangiften zijn overigens jarenlang ten onrechte aftrekposten geclaimd. Dat bleek uit het nadere onderzoek nadat de aangiften daarvoor waren geselecteerd.	• AG maakt geen onderscheid tussen projectcode 1043 en de FSV-lijst. De FSV-lijst speelt geen rol bij selectie van aangiften voor nader onderzoek. Hij adviseert de HR om de zaken te verwijzen voor onderzoek naar de reden waarom belanghebbende ikv projectcode 1043 is opgenomen op de FSV-lijst. Wanneer de selectie van de aangifte onrechtmatig blijkt te zijn kan dit gevolgen hebben voor de hoogte van de aanslag, aldus de AG.	i

1. Procedures bij de Hoge Raad met mogelijk grote impact op de bedrijfsvoering of reputatie van de Belastingdienst; NB. HR = Hoge Raad; A-G = Advocaat-Generaal

Belastingdienst

Belastingdienst

VERTROUWELIJK
Persoonsgegevens

Datum
24 augustus 2017

Versienummer
1.0

Datum vaststelling
24 augustus 2017

Vastgesteld door
Persoonsgegevens

Opdrachtgever
Persoonsgegevens

Auteur
Persoonsgegevens

Kopie aan
MT MKB

Bijlagen
Geen

memo

Ingetrokken autorisaties – knelpunten en risico's in de uitvoering bij MKB

Inleiding

Op vrijdag 30 juni 2017 zijn bij D&A op verzoek van de DG de gebruikers die toegang hadden tot de AWS-omgeving geblokkeerd. Dit op basis van potentiële risico's op onrechtmatig gebruik van gegevens en op datalekken. Voor de directie MKB heeft dit besluit enorme impact. Gelukkig zijn er maatregelen getroffen om medewerkers weer toegang te verlenen tot systemen en gegevens. Voor de geblokkeerde toegang tot apandu 22 (RAM) en apandu 7 en 6 (Oracle database) en internet (whitelisting) zijn ontheffingsprocedures ingesteld om medewerkers zo snel mogelijk weer aan te sluiten op systemen, waardoor ze weer 'gewoon' kunnen werken.
De dagelijkse praktijk leert dat er op dit moment in de uitvoering dusdanige knelpunten en frustraties zijn, dat er van een genormaliseerde situatie geen sprake is. Voorzien de ontheffingsprocedures snel genoeg in de behoefte om de situatie weer te normaliseren? Het antwoord daarop is negatief. Mogelijk wordt er op dit moment achter de schermen gewerkt aan oplossingen, waarop op dit moment geen zicht is. Hieronder de gevolgen van de beperking van de autorisaties en gegevensuitwisseling voor MKB op een rij.

Gevolgen en risico's

De maatregel van eind juni heeft enorme impact bij MKB.

- Op de kantoren is er momenteel geen bestuurlijke informatie voorhanden, waardoor sturing en verantwoording niet mogelijk is. Eind augustus staan de prestaties onder druk, daar er voor medewerkers en management geen zicht is op voorraden, actuele selecties en volledige dashboards.
- De signalen uit de detectietool BTW Carrousselfraude kunnen niet worden verrijkt met gegevens van internet, waardoor centrale analyse niet plaats kan vinden en een tijdige en uniforme uitvoering op de kantoren ontbreekt. De derving aan belastinginkomsten groeit dagelijks (1100 euro per ploffer per dag).
- Medewerkers met RAM-taken zijn afgesloten van externe e-mail en internet, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden.
- De politieke toezeggingen in LSI-verband kunnen momenteel niet worden nagekomen, omdat er beperkingen zijn in gegevensuitwisseling.
- De frustratie bij externe overheidspartners, als bij eigen personeel groeit. Een gebrek aan communicatie wordt ervaren.

Een meer gedetailleerde situatieschets staat hieronder.

1. Toezichtsmedewerkers op de kantoren hebben sinds 2 maanden geen toegang tot hun overzicht met onderhanden werk. Daarnaast kunnen signalen ook niet meer lokaal worden verrijkt.
   Risico: men gaat eigen selecties maken, landelijk toezicht staat onder druk.
2. Er is geen bestuurlijke informatie voorhanden. Plv. directeuren en teamleiders op de kantoren hebben geen toegang tot kantoorprestaties (voorraden, opbrengsten, productie via dashboards).
   Risico: sturing en verantwoording staat onder druk, en dus performance MKB
3. Er worden geen nieuwe signalen uit de starters- en bronqueries meer uitgeleverd aan de kantoren, waardoor er achterstanden ontstaan in performance van MKB. De uitvoering stagneert.
   Risico: planningen en doelstellingen zoals verwoord in werkplan MKB en begroting IX staan onder druk.
4. De blokkade voor medewerkers in de AWS-omgeving heeft ook medewerkers in de Centrale Analyse getroffen, ofschoon zij geen toegang hadden tot de AWS-omgeving. Deze blokkade was dus ten onrechte. Mogelijk is deze genomen om te voorkomen dat bestanden de Belastingdienst ongeautoriseerd verlaten. Maar via detectietool kun je niet bestanden oppakken en verzenden. Via Detectietool wordt een beeld op de klant gegeven (vergelijking met KRB). Helaas is met het herstel van de toegang tot de gebruikte technische omgevingen van OB BTW-Carrouselfraude niet meteen een volledig werkbare situatie gerealiseerd. Immers zijn na de deblokkering nog steeds restricties (geen internet, geen externe email mogelijkheid en geen filetransfer) van toepassing. Met name de eerste 2 restricties maken het onmogelijk om posten te analyseren en het benutten van het potentieel van het product OB BTW Carrouselfraude te continueren.
   Risico: Inkomsten derving en ploffers worden niet gestopt.
5. Behandeling PGA bezwaren kan niet in gang worden gezet, daar informatie momenteel ontbreekt. Er moet informatie aan een bestand worden gekoppeld, om vervolgens de bezwaren te kunnen toetsen op ontvankelijkheid.
   Risico: voor 1 december moeten alle bezwaren zijn behandeld, de tijdsdruk neemt toe, en dus de mogelijkheid dat aan deze toezegging niet kan worden voldaan.
6. Er is voor de invordering geen dashboard voor Dynamisch Monitoren en Post beschikbaar. Nu is er een signaal dat D&A deze dashboards weer snel aanzet, maar zonder BSN, waardoor er niet gestuurd kan worden op kwaliteit. Er kan namelijk niet worden nagegaan bij welke belastingschuldige het advies is uitgevoerd en wat er is gebeurd (analyse ontbreekt)
   Risico: professionaliteit staat onder druk.
7. De doorontwikkeling van een goede BI tool voor de invordering is stil komen te liggen.
   Risico: de kwaliteit en kwantiteit van landelijke regie op de invordering kan onvoldoende vorm worden gegeven.
8. Medewerkers met gecombineerde taken, kunnen hun volledige werk niet uitvoeren. Een autorisatie voor RAM levert een aantal restricties op. Zo hebben medewerkers waarvoor RAM-ontheffing is aangevraagd en toegekend, geen toegang tot internet, externe mail en Aspera. Het gevolg is dat mensen verzoeken hun RAM-autorisatie weer in te trekken, zodat zij wel hun EDP-werk kunnen blijven doen. Dit is geen wenselijke situatie.
   Risico: deel van werkzaamheden blijft liggen, omdat mensen nog maar een taak kunnen uitvoeren en geen gecombineerde werkzaamheden.

9. Op dit moment kunnen niet alle politieke toezeggingen worden nagekomen aan externe stakeholders (ISZW, UWV, SVB, Gemeenten) in het kader van externe overheidssamenwerking (EOS). Medewerkers zijn niet meer geautoriseerd voor elementaire (overheid)sites, kunnen zeer beperkt beschikken over geactualiseerde bestanden van externe partners, hebben geen mogelijkheid meer om bestande te exporteren (filetransfer) en hebben te maken met beperkingen in het e-mailverkeer.

Inspectiebelang

Risico: stagnatie in de uitvoering van politieke toezeggingen en een groeiende ontevredenheid en irritatie bij samenwerkingspartners.

10. De communicatie over de beperkte toegang tot systemen, de beperkte toevoer van informatie en werk naar de kantoren en over de te verwachten oplossingen wordt als gebrekkig ervaren. Het levert een hoop onbegrip, frustratie en demotivatie op.
Risico: vertrouwen in organisatie daalt, resultaten dalen.

Vraag om vervolgacties
Gezien de omvang van de problematiek, het groeiend aantal risico's en de toenemende onrust zowel binnen als buiten de dienst doet MKB het voorstel om gezamenlijk de volgende activiteiten op te pakken:

- maken van een probleemanalyse (zijn bovengenoemde signalen nog actueel?) en het doen van verbetervoorstellen;
- evalueren huidige ontheffingsprocedure en waar nodig aanpassen;
- communicatie verzorgen rondom dit vraagstuk en het vervolg;
- tweewekelijks rapporteren aan MTU.

Naam medewerker
Persoonsgegevens
Persoonsgegevens
Persoonsgegevens

Belastingdienst

VERTROUWELIJK

memo

Besluitenlijst MT MKB
Utrecht

Besluitenlijst 7 mei 2019

Midden- en kleinbedrijf
MT

Korte Voorhout 7

2511 CW Den Haag

www.belastingdienst.nl

Contactpersoon
Persoonsgegevens
secretaris

M Persoonsgegevens
Persoonsgegevens@belastingdienst.nl

Datum
7 mei 2019

Vastgesteld door
MT

Auteur
MV

Kopie aan
Medezeggenschap

Bijlagen
-

1. Analyse- en gegevensleveringsproces MKB

Het MT MKB bespreekt een memo dat bestuurlijke context bevat ten aanzien van de veranderingen binnen de analyse- en gegevensleveringsproces van MKB. Op 30 april jl. heeft het MT MKB besloten dat RAM volledig buiten gebruik wordt gesteld binnen MKB, dat de intelligencevoorziening IVT binnen MKB geïmplementeerd kan worden en dat de noodvoorziening SAS grid tijdelijk in gebruik blijft. In de keten Generiek en Toezicht is dit op 2 mei jl. ook bekrachtigd. Het MT MKB stemt in met een aantal besluiten ten aanzien van de doorontwikkeling van de tijdelijke intelligence voorziening en bestuurlijke verankering van dit onderwerp.
Het MT MKB stemt in met:
- met een onderzoek naar de omvorming van de bestaande noodvoorziening tot een structurele voorziening in beheer bij MKB en de acties die hiervoor nodig zijn.
- met de uitvoering van de acties die nodig zijn om de AWS+-omgeving en RAM buiten gebruik te stellen.
- met regievoering op deze onderwerpen vanuit business ontwikkeling van MKB.
- met het aanwijzen van een actiehouder die het proces voor de CAP-leveringen inregelt conform het toekomstige werkings- en gebruiksproces voor de intelligencevoorzieningen binnen MKB AWS+.

2. Autorisaties en AVG

Een van de aspecten die in het kader van de AVG op orde moet worden gebracht, zijn de autorisaties van de medewerkers. Daarom is vorig jaar in het DT BD besloten om een schoningsactie op de autorisaties uit te voeren. In overleg met F&MI is ervoor gekozen om dit begin 2019 op te pakken. Het MT MKB stemt in met de volgende voorstellen:
1. Accepteer om continuïteitsredenen tot het moment van implementatie van de nieuwe functieprofielen en autorisatiepakketten de toekenning van een beperkte hoeveelheid segmentvreemde rolprofielen aan medewerkers werkzaam binnen MKB.
2. Om op basis van de huidige resultaten het onderwerp "herbeoordelen van de autorisaties" ihkv de AVG, onderdeel van te DT lijst als afgerond te beschouwen en over te gaan tot een doorlopende beheertaak om de autorisaties op orde te houden.

Belastingdienst

VERTROUWELIJK

memo

Besluitenlijst MT MKB
Utrecht

Besluitenlijst 30 april 2019

Midden- en kleinbedrijf
MT

Korte Voorhout 7

2511 CW Den Haag

www.belastingdienst.nl

Contactpersoon
Persoonsgegevens
secretaris

M 06 11 86 88 30
Persoonsgegevens@belastingdienst.nl

Datum
30 april 2019

Vastgesteld door
MT

Auteur
MB

Kopie aan
Medezeggenschap

Bijlagen
-

1. Verkiezingen medezeggenschap MKB
Vanaf 4 juni t/m 18 juni 2019 vinden de OR-verkiezingen plaats binnen de Belastingdienst, dus ook voor MKB. Het MT MKB neemt kennis van de tijdslijn en acties in aanloop naar de komende verkiezingen. Tot aan 14 mei kunnen kandidaten zich verkiesbaar stellen voor de OR MKB. Om dit onder de aandacht te brengen zal Persoonsgegevens een vlog wijden aan de medezeggenschap en zal er hierover ook communicatie plaats vinden naar de plv. directeuren. Stemmen gebeurt dit jaar digitaal. Het MT MKB vraagt teamleiders in overleg maatwerkoplossingen te bieden voor langdurig zieken. Tot slot stemt het MT MKB in met de organisatie van een startconferentie voor de nieuwe OR MKB.

2. Werkplan MKB 2e triaal 2019
Het MT MKB stemt in met het werkplan MKB voor het 2e triaal 2019. Nieuw in het werkplan zijn de projecten 'transformatie & short stay', 'premiekorting LH' en 'nihilaangevers OB'.

3. Uitvoeringstoetsen
In het MT MKB van 5 februari jl. is gerapporteerd over de eerste bevindingen met het nieuwe uitvoeringstoetsenproces. Dit memo geeft onder meer een vervolgvoorstel om dit proces te borgen binnen MKB. De inhoud van dit memo is ook gebruikt voor de rapportage over de uitvoeringstoetsen in de eerste Viermaandsrapportage van MKB. Het MT MKB stemt in met het voorstel om de administratie van de uitvoeringstoetsen per 1 juli binnen de staf Bedrijfsvoering MKB te beleggen.

4. Veranderingen analyse- en gegevensleveringsproces MKB
Het MT MKB stemt in met:
- de uitfasering van RAM en de AWS-omgevingen,
- het in gebruik nemen van de intelligence voorziening IVT
- het in gebruik nemen van het gegevensloket CAP.

5. Inventarisatie rol portefeuillehouders
In het MT MKB van 23 april jl. is gesproken over de IST-situatie over werkzaamheden, tijdsbeslag en ondersteuning van portfeuillehouders. De wens van het MT is om dat in beeld te brengen. Het is namelijk van belang inzicht te hebben op de inhoud, impact en tijdsbeslag van de rol van portefeuillehouder, mede gelet op de herbezinning op de inrichting van MKB. Het MT MKB stemt in met de uitvraag die in dit kader zal worden gedaan.

6. April-rapportage beheerst vernieuwen
Het MT MKB stemt in met de april-rapportage beheerst vernieuwen, inclusief het mijlpalenoverzicht.

Ministerie van Financiën

Aan: Directieteam Belastingdienst
Van: persoonsgegevens MKB

Datum
21 maart 2018

CONCEPT VERSIE 0.5

memo

Combi Aanpak Facilitators: verantwoordelijkheden en gebruik data korte en langere termijn

1. Inleiding

Met dit memo wordt het Directieteam Belastingdienst geïnformeerd over enkele actuele onderwerpen met betrekking tot de Combi Aanpak Facilitators (CAF) en worden in dat verband enkele voorstellen gedaan.

2. Voorstellen

Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebbend het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met de volgende besluiten:

Voor de komende 1-3 jaar:

- Formeel beleggen van verantwoordelijkheid bij de bad MKB voor de analyse op patronen in reeksen van aangiften die duiden op systematisch misbruik en of fraude in het kader van CAF;
- Continueren van de datalevering, data-analyse en blauwdruk voor IH;
- Deblokkeren van de datalevering voor de omzetbelasting, vooralsnog uitsluitend voor de ontwikkeling van een pilot voor een soortgelijke analysetool en blauwdruk voor de OB;
- De periode waarvoor deze besluiten gelden is 1-3 jaar. Precisering van de geldigheidstermijn vindt plaats in 2018 op basis van nader onderzoek door MKB in samenwerking met de betrokken organisatie-onderdelen naar de gewenste structurele onderbrenging in de organisatie, conform de Topstructuur.

Voor de langere termijn (1-3 jaar):

- Structureel beleggen van de verantwoordelijkheden voor datalevering en data-analyse in het kader van de facilitator-aanpak.

3. Achtergrond

CAF is in 2013 in het leven geroepen om zicht te krijgen op personen die een reeks van belastingaangiften of toeslagaanvragen op onjuiste wijze indienen of

daarbij hulp verlenen, om vervolgens de groep die daaruit naar voren komt aan te kunnen pakken.
In de afgelopen jaren zijn analysestappen ontwikkeld om dat zicht te krijgen en er is vorm gegeven aan aanpak van de facilitators.

CAF zoekt naar patronen en fenomenen die duiden op systematisch misbruik in reeksen van aangiften of aanvragen. Daaraan gekoppeld zoekt CAF naar de veroorzaker van het systematisch misbruik en zorgt bij deze veroorzaker (en de daarbij betrokken belastingplichtigen) voor een aanpak op maat.

4. De werkwijze; aansluiting bij handhavingsstrategie

CAF heeft een werkwijze ontwikkeld die tot nu toe vooral gericht is op IH en OB maar in de toekomst ook breder bruikbaar kan zijn.
Ook toeslagaanvragen door facilitators hebben de aandacht, maar deze worden niet op basis van CAF-analyses geselecteerd. Toeslagen doet zelf de analyse en reikt potentiële onderzoeksposten aan het CAF-team (dat zonodig weer een beroep kan doen op capaciteit binnen MKB, met name fraudeteams). Toeslagen wordt in dit memo niet verder behandeld.

IH
Voor de systeemfraude IH heeft CAF in de loop van de jaren producten ontwikkeld voor de analysefase en voor de aanpakfase.

In de analysefase maakt en gebruikt het CAF voor IH de volgende producten:

Inspectiebelang

In de aanpakfase maakt CAF gebruik van een zogenaamde 'blauwdruk'. Daarmee wordt nader onderzoek gedaan naar een aantal zeer opvallende afwijkers. Inspectiebelang

Inspectiebelang

De blauwdruk wordt tevens gebruikt om de belastingplichtigen zelf te selecteren voor nader onderzoek, voor berekeningen van aard en omvang van een potentieel nadeel en (indien daartoe aanleiding is) voor een centrale brief om aan de belastingplichtigen een nadere toelichting op de aftrekposten te vragen.

Uit analyse en aanpak kunnen verschillende fenomenen naar voren komen die duiden op systematisch en georganiseerd misbruik. Indien er sprake is van een veroorzaker van systematisch misbruik worden deze persoon en de doelgroep waarvoor of met behulp waarvan het misbruik is gepleegd, aangepakt door het CAF in samenwerking met MKB. De aanpak kan bestaan uit een breed assortiment aan maatregelen, in spectrum variërend van een gerichte voorlichtende mailing tot en met inzet van het zwaarste middel strafrecht.

Bij de IH heeft de CAF-aanpak zich al ruimschoots bewezen (zie jaarverslag CAF). De CAF-aanpak heeft zich een vaste plek verworven in de uitoefening van toezicht.

OB
Een soortgelijk product (analyse plus aanpak) als voor de IH is in de maak voor de omzetbelasting, omdat ook daar sprake kan zijn van systematische fraude. Dit product is in ontwikkeling. Het zal zijn meerwaarde nog moeten bewijzen, maar verschillende casusposities uit het verleden zijn aanwijzingen voor een duidelijke meerwaarde.
Ook in de analysefase voor de OB is het nodig vast te stellen wie de indiener van de aangifte is. Inspectieblang
Deze kan worden gekoppeld aan gegevens uit het omzetbelastingsysteem (OB Base).
Zowel de analysetool als de blauwdruk voor de OB wordt gebaseerd op deze bestanden.

Aansluiting bij handhavingsstrategie
Het werk van CAF past in de handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Dit is onderschreven door het MT Belastingdienst op 17 juli 2017. Persoonsgegevens
De Handhavingsbrief beschrijft drie pijlers waarvan de derde pijler het uitoefenen van toezicht is op de daadwerkelijke naleving en corrigerend en sanctionerend optreden waar nodig. De Belastingdienst gebruikt blijkens de Handhavingsbrief moderne analyse-technieken om zijn informatiepositie te verrijken en het toezicht zo effectief en efficiënt mogelijk uit te voeren.

5. Huidige situatie en gegevensbescherming

IH
CAF doet de analyse voor de IH in eigen beheer met twee analisten. De CAF-analisten hebben dezelfde restricties als medewerkers bij DF&A. Zij kunnen bijvoorbeeld niet extern mailen.
De analisten hebben toegang tot de Inspectiebelang en tot RAM.
Ze werken in opdracht van de teamleider CAF, beschrijven wat ze doen en welke data ze bij de analyse betrekken.

De andere medewerkers van het CAF-team zien in eerste instantie alleen de uitkomsten van de analyse, zonder bijvoorbeeld de BSN's van belastingplichtigen. De analisten leveren de gevallen die nadere aandacht behoeven wel op het benodigde detailniveau uit.
Tot nu toe waren geen afspraken gemaakt over bewaartermijnen van de data. Als bewaartermijn wordt met ingang van heden in beginsel 5 jaar aangehouden. Dat maakt het mogelijk om het effect van de aanpak op facilitators en hun gedrag (bijvoorbeeld overstappogingen van een facilitator naar een andere modus operandus) te volgen en zonodig in te grijpen.

Langere bewaring dan 5 jaar is alleen mogelijk als voor concrete, individuele gevallen (navordering, strafrechtelijk onderzoek, beroep) een noodzaak wordt onderkend.

Voorts wordt een mededeling ontwikkeld voor de website van de Belastingdienst waarin de Belastingdienst aangeeft patroonanalyse te doen op reeksen van aangiften en dat we deze informatie gebruiken voor detectie en voor het monitoren van het aangiftegedrag van de doelgroep die vanuit de patroonanalyse in beeld is gekomen. Dit sluit aan bij de informatieplicht van de Belastingdienst op grond van de AVG, die ook vereist dat in voorkomend geval informatie wordt verstrekt over aan besluitvorming ten grondslag liggende logica.

Voorgesteld wordt de werkwijze bij IH te continueren.

OB
De analyse voor de omzetbelasting was in september 2017 in de ontwikkelfase voor een pilot. Toen werd toegang tot de data dichtgezet. De ontwikkeling ligt sindsdien stil.
Daar is echter geen aanleiding voor.
De data die CAF voor de analyse OB gebruikt werd klaargezet in een analysetool. De toegang tot deze analysetool is door middel van een autorisatieprotocol geregeld. De data staat bij CIE (SOC operations) op een beveiligde server. De analysetool wordt gevuld door Inspectiebelang. De gegevens van het omzetbelastingsysteem (OB Base) zijn afkomstig van EHI. Slechts twee leden van het CAF team hebben toegang tot de analysetool. Ze krijgen dezelfde restricties als andere analisten.
De gegevensbescherming is daarmee in ieder geval voor de pilotfase voldoende geregeld. Het doel van deze pilotfase is te onderzoeken wat de fiscale risico's zijn en wat aanpakmogelijkheden zijn, mede in het licht van de huidige wet- en regelgeving voor de omzetbelasting. Eerst wordt dus de toegevoegde waarde onderzocht. Pas als dat is aangetoond is mogelijk gebruik in het toezicht aan de orde.
Voorgesteld wordt de datalevering voor de omzetbelasting te deblokkeren, zodat de pilot kan worden afgerond en geëvalueerd. Als de uitkomsten van de pilot aanleiding geven voor overgang naar daadwerkelijk gebruik in het toezicht wordt een voorstel voor inrichting van de OB-analyse aan het DT voorgelegd voor besluitvorming.
Dan kunnen ook afspraken worden gemaakt over bewaartermijnen voor de OB en over vermelding op de website.

Verantwoordelijkheid MKB voor CAF
CAF is sinds juli 2017 gepositioneerd bij MKB, dat een periodiek overleg heeft met de directeuren van vier uitvoeringsdirecties en de directeur Vaktechniek. De verantwoordelijkheid van bad MKB was nog niet geformaliseerd. Voorgesteld wordt de verantwoordelijkheid vast te leggen.

Relevante periode besluiten
Voorgesteld wordt de periode waarvoor de bovengenoemde besluiten ten aanzien van IH, OB en de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor CAF gelden, te stellen op 1-3 jaar. Precisering van de geldigheidstermijn vindt plaats in 2018 op basis van nader onderzoek naar de gewenste structurele onderbrenging in de organisatie, waarbij de Topstructuur leidend is (zie hierna).

6. Gewenste situatie langere termijn

Voor data-levering en data-analyse is het gewenst verantwoordelijkheden structureel te beleggen op basis van de verdeling van verantwoordelijkheden volgens de Topstructuur en de uitwerking daarvan. CAF krijgt voor de langere termijn dan meer een gebruikersrol, waarbij voor data-analyse gebruik wordt gemaakt van ontwikkeling en data binnen de muren van DF&A. Met DF&A zijn al verschillende contacten geweest en oriënterende gesprekken gevoerd.
Op deze wijze is er een eenduidige structuur en daarmee een eenvoudiger borging van AVG-conform werken, terwijl de getrechterde werkwijze van patroonanalyse op grote bestanden tot detailleveringen over afwijkers kan worden gehandhaafd. Voorgesteld wordt structurele belegging voor de data-analyse ten behoeve van CAF vóór 31 december 2018 te laten onderzoeken door MKB, in overleg met CAP, DF&A, IV en de medegebruikende uitvoeringsdirecties.

Een structurele inbedding moet ook worden gezien in het licht van de langere-termijnmogelijkheden én de blijvend nodige aandacht omdat misbruikers reageren op de Belastingdienstaanpak en nieuwe wegen zoeken.

Te zijner tijd kan op basis van evaluatie van de aanpak IH en OB worden bezien of doorontwikkeling naar meer risico-gebieden en/of andere belastingmiddelen gewenst is.

Van belang is ook dat de aanpak van systeemfraude aan erosie onderhevig is. Geen inspectiebelang

Inspectiebelang

Inspectiebelang

Inspectiebelang Ook hierbij moeten de eisen die de wetgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens stelt, betrokken worden.

Vragen van CAP aan MKB

In de periode van januari t/m juli 2015 is code “Nationaliteit” in 3 opdrachten als querygegeven geleverd aan de het Risico Analyse Model (RAM).
In dit kader worden de navolgende vragen gesteld:

1. waarvoor is deze data levering gebruikt?
2. was hiervoor een wettelijke grondslag?
3. wat is specifiek gedaan met het attribuut nationaliteit.
4. welk effect heeft de uitkomst van deze data gehad bij de burgers?
   In hoeverre heeft deze uitkomst te maken met de nationaliteit. Hoe zwaar heeft dit meegewogen?

Het betreft de navolgende leveringen:

Harv	Volg	Refnr	Titel	Type	Datgeree	Afnemer	Contactpersoon	Syscod	Syscod	Syscod	Syscod
15320	101	QRG2940	HF1 / Project TTA jaaraanpassing	exploitatie	03-02-2015	LTO	persoonsgegevens	ABS	BVR	FAA	
18134	113	QRG2460	HF1/HG/ Aanpassen query QR2460	bouw	09-02-2015	LTO		BVR			
19266	115	QRG2460	HF1/HG/ Uitbreiding gegevens voor RAM uit BVR	exploitatie	26-02-2015	Landelijk kantoor Blauw		BVR			

Context
De vragen zijn gericht aan de contactpersoon voor data welke door CAP geleverd werden t.b.v. RAM. RAM (Risico Analysemodel) is een lokaal ontwikkelde applicatie, die bij de inwerkingtreding van de AVG volledig is uitgefaseerd en ontmanteld, waarin gegevens uit diverse interne bronnen werden samengebracht en gebruikers in staat gesteld werden de verzamelde bronnen gestructureerd te bevragen en de gegevens in samenhang te analyseren. De applicatie werd periodiek via een vooraf met CAP en de IV organisatie afgestemd protocol voorzien van data updates. De functionaliteit was uniek binnen de Belastingdienst en is organisatie breed gebruikt voor het maken van analyses en queries die het toezicht ondersteunen. Er bestond op dat moment geen volwaardig alternatief.

Infoverzoek 3 gerichte opdrachten uit 2015
De 3 dataleveringen waarop de vragen betrekking hebben zijn afgenomen door LTO (ook wel aangeduid als landelijk kantoor blauw), het organisatieonderdeel dat op dat moment het beheer, onderhoud en de exploitatie van RAM voor haar rekening nam.
De contactpersoon waaraan de vragen gesteld zijn heeft aangegeven dat de gegevensleveringen vermoedelijk gebruikt zijn voor het voeden van de RAM database. De beheerder van de toenmalige applicatie heeft het gegeven toegevoegd omdat dit gegeven voor de toezichtpraktijk een mogelijk te gebruiken analysecriterium zou kunnen zijn. Waarvoor het criterium exact gebruikt is, is niet meer met zekerheid te achterhalen, omdat de database met bijbehorende beheermodule in 2018 volledig is ontmanteld en de querygegevens, voor zover bekend, niet door de beheerder van de applicatie zijn bewaard. Mogelijk kan de navolgende inventarisatie uit 2019 echter een aanvullend inzicht geven bij de beantwoording van de gestelde vragen

Inventarisatie 2019 op gebruik code nationaliteit
In november 2019 is op verzoek van UHB binnen MKB geïnventariseerd of de directie MKB gebruik maakt van queries, risicomodellen of selectieregels waarbij van het persoonsgegeven nationaliteit gebruik gemaakt wordt, en zo ja, welke wettelijke basis cq grondslag daarvoor aanwezig geacht wordt.
Destijds is gebleken dat binnen 5 RAM gerelateerde toezichtthema's het persoonsgegeven nationaliteit is gebruikt bij het maken van queries of risico analyses. Daar waar het gegeven gebruikt is, is dat gebruik destijds door de analisten van een toelichting voorzien. Deze toelichtingen luiden als volgt:
Landelijke Actie Adreskwaliteit
Binnen de Landelijk Aktie Adreskwaliteit is het persoonsgegeven nationaliteit gebruikt om personen uit te sluiten van toezicht. Deze gegevens zijn derhalve slechts in het voordeel van de belanghebbenden gebruikt en hebben geen nadelige impact gehad op hun fiscale behandeling.
Gecoördineerde aanpak facilitators
De gecoördineerde aanpak van facilitators begint altijd met een geconstateerde onjuistheid waarvan m.b.v. gerichte (RAM) queries onderzocht wordt bij welke personen het fenomeen zich voordoet; e.e.a. om de omvang te kunnen duiden. De populatie wordt daarbij objectief vastgesteld en dat gebeurt nooit o.b.v. de nationaliteit.

In incidentele gevallen is de nationaliteit nadien als aanvullend gegeven toegevoegd om een aanvullend burgerprofiel te kunnen schetsen en de analyse te versterken. Hiermee is steeds zeer terughoudend omgegaan. Er is slechts één fenomeenanalyse bekend waarbij de nationaliteit één van de aspecten was binnen de analyses, omdat er duidelijke aanwijzingen waren dat het probleem zich zou voordoen bij een bepaalde nationaliteit. Bij de inventarisatie in 2019 is niet aangegeven in hoeverre betrokken burgers hierdoor fiscaal anders behandeld zijn dan niet in de analyse betrokken burgers.

Toezicht Heerlen Buitenland

Voor risico- en fenomeenanalyses door Kantoor Heerlen Buitenland is het persoonsgegeven nationaliteit in voorkomende gevallen gebruikt om:

1. individueel te kunnen bepalen wat het land van heffing is in een bepaalde individuele casus, of
2. individuele heffingsafspraken effectief en efficiënt te kunnen herzien als internationaal collegiaal overleg daartoe aanleiding geeft.

M.a.w. het gegeven is in voorkomende gevallen gebruikt om effectief over te kunnen gaan tot toepassing van de in de betreffende casuïstiek geldende rechtsregels.

FEC – bestrijding terrorismefinanciering

Bij de beantwoording van gerichte informatieverzoeken van het FEC in het kader van detectie en voorkomen van Terrorisme Financiering (TF) wordt in voorkomende gevallen in de op RAM gebaseerde queries het persoonsgegevens nationaliteit gebruikt ter effectuering van ter beschikking staande interventiemogelijkheden, zoals het signaleren of intrekken van paspoorten door het OM en/of de IND. De wettelijke grondslag daartoe is aanwezig en wordt van toepassing verklaard middels de werking van het FEC convenant en de daarbij bijbehorende toetsingen.

Risicodetectie LH / grensoverschrijdende arbeid

Het persoonsgegeven nationaliteit wordt in het op RAM gebaseerde LH analysemodel gebruikt daar waar dit gegeven van belang is voor de beoordeling van fiscaal relevante aspecten in het kader van grensoverschrijdende arbeid. Het gegeven wordt gebruikt om een uitspraak te kunnen doen over de (on)juistheid van de in de betreffende casuïstiek toegepaste rechtsregels.

Beantwoording gestelde vragen

1. *Waarvoor is deze data levering gebruikt?*
   antwoord:
   De contactpersoon waaraan de vragen gesteld zijn heeft aangegeven dat de gegevensleveringen vermoedelijk gebruikt zijn voor het voeden van de RAM database.
2. *Was hiervoor een wettelijke grondslag?*
   antwoord:
   De data zijn gebruikt in het toezicht. Een publiekrechtelijke wettelijke taak van de dienst, die het algemeen belang dient.
3. *Wat is specifiek gedaan met het attribuut nationaliteit.*
   antwoord:
   Waarvoor het persoonsgegeven nationaliteit exact gebruikt is, is niet meer met zekerheid te achterhalen, omdat de RAM database met bijbehorende beheermodule in 2018 volledig is ontmanteld en de querygegevens, voor zover bekend, niet bewaard gebleven zijn.
   Wel kan op basis van de hiervoor weergegeven inventarisatie uit 2019 een beeld geschetst worden van hetgeen “gedaan is met het attribuut nationaliteit”
4. *Welk effect heeft de uitkomst van deze data gehad bij de burgers?*
   In hoeverre heeft deze uitkomst te maken met de nationaliteit. Hoe zwaar heeft dit meegewogen?
   Op basis van hetgeen hiervoor is weergegeven kan slechts ten dele worden vastgesteld welk effect het gebruik van het betreffende gegeven heeft gehad op de fiscale behandeling van burgers. Alleen met zeer gericht nader te initiëren historisch onderzoek kan worden vastgesteld of, in hoeverre, en hoe zwaar analyse-uitkomsten waarin het gegeven gebruikt is effect hebben gehad op burgers.

Belastingdienst

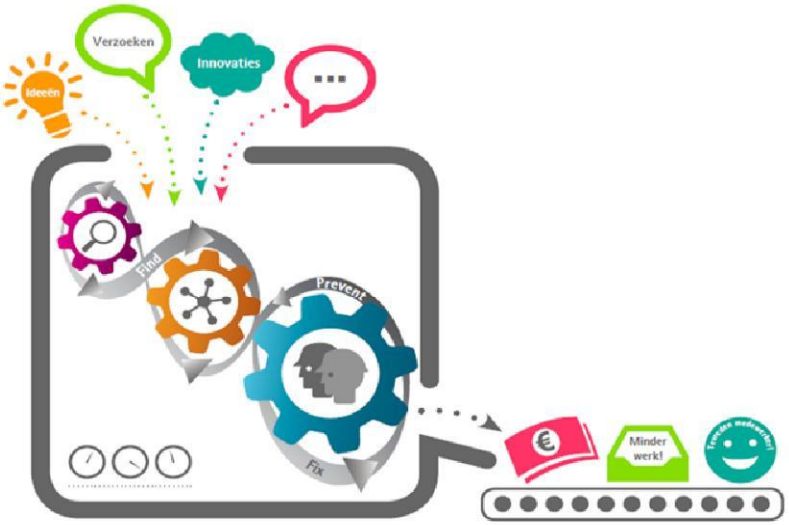

Inzicht in Portfolio D&A

Strategische portfolioplanning Q6-Q20

Besproken met DO Control (22 mei 2018)

23 mei 2018
V0.9

D&A kent drie "productielijnen"

★ 75 fte Analytics capaciteit die geprioriteerd ingezet kan worden, inclusief 15 fte innovatie (totale capaciteit ca 207 fte)

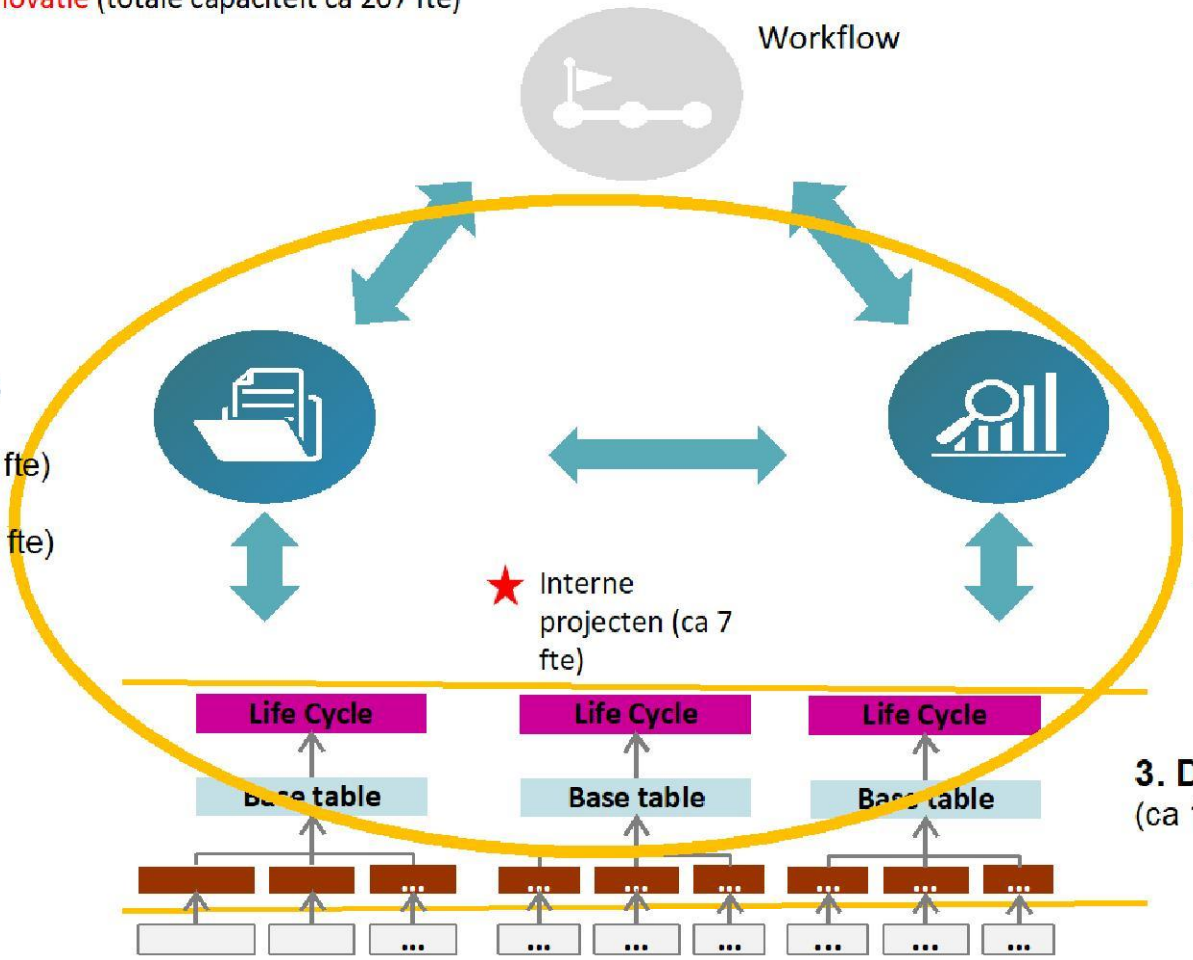

1. Dashboards
- MI
- ★ Inzicht (ca 10 fte)
- ★ Eenmalige Analyse (ca 3 fte)

2. Modellen
(ca 40 fte)
- ★ Signaalmodellen
- ★ Risicomodellen
- ★ Functionaliteiten-beheer

3. Datafundamenten ★
(ca 15 fte)

Uitgangspunt voor planning Q6-Q20: huidige situatie

Huidige situatie (stand 1/5/2018): totaal 197 fte* (207 fte)

1) Dashboards (43,5 fte)

• Dashboards (inzicht & eenmalige analyse):	13 ★
• Team MI-ontwikkeling:	17,5
• Team MI Beheer	10
• Teamleiders	3

2) Modellen (77 fte)

• Modellen:	40 ★
• Team Front-end inclusief Infra	24
• Projectmanagement	7
• Teamleiders	6

3) Datafundamenten (40 fte)

• Datafundamenten:	15 ★
• Team data	23
• Teamleiders	2

Overig

• Interne projecten	7 ★
• Analytic Consultants (incl. privacy) & accountmanagement	10,5
• Bedrijfsvoering	6
• MT	7
• Secretariaat	6

★ Te prioriteren capaciteit" 75 fte (tbv ontwikkelprojecten) (inclusief 15 fte innovatie); *75 fte op basis van presentatie tafel Generiek (4/5/2018), CPR (1/3/2018); werkelijke stand per 1/5/2018 is 85 fte (toename Analytical Programmeurs & datascientists tbv modellen)*

Portfolio Q6-Q20 (vraag)

prio 1	LLBC: onderdeel van eerste 5, besluitvorming Q1 2018
prio 2	No regret IA / overloop uit 2017
prio 3	LLBC: onderdeel van volgende 17 (2018); dynamisch faseren
prio 4	LLBC: overige LLBC uit HIA (2019 + 2020)
prio 5	Overig

e strategische portfolio planning: gevraagde risicomodellen / signaalmodellen				werkomving	lab	pilot	uitrol/acceptatie																
2018, versie 0.9																							
				Q1-q1	Q2-q1	Q3-q1	Q4-q1	Q1-q2	Q2-q2	Q3-q2	Q4-q2	Q1-q3	Q2-q3	Q3-q3	Q4-q3	Q1-q4							
			Light	1	2	2	1	0,75	0,75														
LLBC: onderdeel van eerste 5, besluitvorming Q1 2018																							
No regret IA / overloop uit 2017			Medium	2	5	5	3	2,25	2,25														
LLBC: onderdeel van volgende 17 (2018); dynamisch faseren																							
LLBC: overige LLBC uit HIA (2019 + 2020)			Complex	2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3							
Overig																							
		Totaal fte		50,25	88,75	103,75	96,25	94,25	99,25	112,25	115,75	107,5	103,25	98,25	90	82	63,5	55	28,5	18	18	6	
LLBC	Project naam DSRA: lopende projecten & prospects /leads	Impact		2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2020 Q1	2020 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2020 Q1	2020 Q2	2020 Q3	2020 Q4	2021 Q1	2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4
Wegwijs Detectie	Doorontwikkeling IHnw	medium			2	5	5	3	2,25	2,25													
Wegwijs Detectie	Doorontwikkeling IHnw (inclusief lopende modellen)	complex							2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3		
Wegwijs Detectie	Uitlezen ABS weergegevens IHVA	medium											2	5	5	3	2,25	2,25					
Wegwijs Detectie	Uitlezen ABS weergegevens VPB	medium											2	5	5	3	2,25	2,25					
Wegwijs Detectie	Risicomodellen Cen Middelen en buitenland	complex							2	6	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3	
Antirs haiter aanslagregeling	Aansnijden dubbelrichtingbaanhalter	medium								2	5	5	5	3	2,25	2,25							
Wegwijs Detectie	IHsamenstapje modellen	medium						2	5	5	5	5	2,25	2,25									
Risicobeoordeling OB aangifte	Uitbreiden risicomodel OB negatief door gegevens uit aktelijkelementen IHnaVPB te halen en/of verbreding	medium				2	6	6	4	2,25	2,25												
Risicobeoordeling OB aangifte	Ontwikkelen selectiemodel OB positief	complex			2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3						
Aanmelden, wijzigen, beëindigen onderneming	Uitbreiden gebruik risicomodel Algiter BTW door ook huisnummers mee te nemen die zo hebben de belastingplichtige	medium		2	5	5	5	2,25	2,25														
Aanmelden, wijzigen, beëindigen onderneming	Uitbreiden gebruik model starters met tijdelijk stoppen en/of stoppen (onderdeel van OB.01.06.1a en 1b)	medium			2	5	5	4	2,25	2,25													
Verbeteren VAT refund & MCS proceszen	Uitbreiding gebruik model Carousel door aanwagen artikel 23 (btw bij import) hier ook langs te halen	medium						2	5	5	5	2,25	2,25										
Verbeteren VAT refund & MCS proceszen	Modellen Oligo en Oblong uitbreiden voor buitenlandse aanglies (MCS & VAT refund) OB.02.0 & 2a	medium			2	5	5	4	2,25	2,25													
Risicobeoordeling OB aangifte	Risicomodel supplier & connecties	medium							2	5	5	5	2,25	2,25									
Analysetools & informatiepositie	Risicoselectie Boekenonderzoek	complex								2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3	
Deformalisering IH en risicotool IH	Selectiemodel Aanmeldingen IH nw (afl van RM IH)	medium		2,25	2,25																		
Deformalisering IH en risicotool IH	Selectiemodel Aanmeldingen IH organisatorisch	medium					2	5	5	5	2,25	2,25											
Deformalisering IH en risicotool IH	Selectiemodel Aanmeldingen IH Wms	light		1	2	2	1	0,75	0,75														
Deformalisering OB en risicotool OB	Selectiemodel Aanmeldingen/suppliers OB (afl van RM OB) B2.02.12	medium							2	5	5	5	2,25	2,25									
Deformalisering Overige middelen en risicotool overige middelen	Selectiemodel Aanmeldingen overige middelen, voor anderwerdaar risicomodellen ontwikkelen**	complex							2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3		
Verbetering informatie-en control positie automiddelen	Selectiemodel BPM aanglies (aanbidjens)	complex							2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3		
Verbetering informatie-en control positie automiddelen	Controles op input tijdens interactie	medium												2	5	5	3	2,25	2,25				
Verbetering informatie-en control positie automiddelen	Selectiemodel MRB aanglies	medium												2	5	5	3	2,25	2,25				
Doorontwikkelen Dynamisch Monitoren	Dynamisch en combinaties doorontwikkelen	complex		2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3							
Doorontwikkelen Dynamisch Monitoren	Dataqualiteit en beteringkwaliteit (negatieven backlog)	light		1	2	2	1	0,75	0,75														
Geautomatiseerde verwerking kwoordering	OHW (fiche selectieproces naar D&A)	light							1	2	2	1	0,75	0,75									
Bereik eisen RVV	RVV in Massale proces (+RVV in DF)	light							1	2	2	1	0,75	0,75									
Doorontwikkelen Dynamisch Monitoren	Profilingering	complex		2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3							
Doorontwikkelen Dynamisch Monitoren	Profiling NWI	medium		2	5	5	5	2,25	2,25														
Modernisering uitsteltelbeleid	Modernisering uitsteltelbeleid_Betalingsregeling NHP	complex							2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3		
Ondersteuning medewerker Inning	WKA verklaring	light		1	2	2	1	0,75	0,75														
HIA / IA	Inlichtingenbeleid	vastecapacitit		8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8						
prio 2: No regret / overloop 2016	Vastgoed was nog onderdeel referentiemodel	medium		5	3	2,25	2,25																
prio 2: No regret / overloop 2017	OB omzetbelt	medium		3	2,25	2,25																	
prio 2: No regret / overloop 2018	OB voorbelasting	medium		3	2,25	2,25																	
prio 2: jaarwerkplan ingen	IH Wn stem IH Niet Wms: risicomodel nieuwe belastingjaar (ja voor capacitit), inclusief bezwaar door ontwikkel	vastecapacitit		5	5	5	5	3	5	5	5	3	5	5	5	3	5	5					
prio 5 : sneeuwbal	Fraudebandschap (wisselwerkingen)	vastecapacitit		2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5					
prio 5 : sneeuwbal	Samenwerking CAF (wisselwerkingen)	vastecapacitit		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2					
prio 5 : sneeuwbal	Schenk & erfbelasting risicomodel	medium		2	5	5	3	2,25	2,25														
prio 5 : sneeuwbal	Inning inlichtingsoverzaanslagen	light		1	2	2	1	0,75	0,75														
prio 5 : sneeuwbal	Vermeiding Carousel fraude	medium			2	5	5	3	2,25	2,25													
prio 5 : sneeuwbal	VPB landschap inclusief risicomodel	complex					2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3				
prio 5 : sneeuwbal	Grondwaardeinformatiering	vastecapacitit		2	2	2																	
prio 5 : sneeuwbal	Inning nieuwe systemen IM	light		1	2	2	1	0,75	0,75														
prio 5 : sneeuwbal	Inning DM inlichtingen	light		1	2	2	1	0,75	0,75														
prio 5 : sneeuwbal	Sassenfijnen Food Blower	complex					2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3				
prio 5 : sneeuwbal	Uitbreiding artikel 19 IW	light									1	2	2	1	0,75	0,75							
prio 5 : sneeuwbal	Profiling NWI / risicomodel	medium									2	5	5	3	2,25	2,25							
prio 5 : sneeuwbal	Alert Fiscaleerenland OB (signaalmodel)	light									1	2	2	1	0,75	0,75							
prio 5 : sneeuwbal	Nieuwe intelligente Waarzeiningen (uitvoeringRAM)	complex		2	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3							

Inylechting EHI in D&A is buiten beschouwing gelaten

144524

0010

Uitgangspunt voor planning Q6-Q20: aannames

Omvang portfolio:

- Obv vraag: Alle op 15/5/2018 lopende projecten, projecten op voorraadlijsten (leads) en projecten in aanvraagregistratie (prospects) zijn opgenomen in portfolio
- Er is geen onvoorzien gepland; projecten die op dit moment niet bekend zijn, zijn buiten scope van deze portfolio.

Normen (obv ervaringscijfers D&A en getoetst door Berenschot VKA)

- De normering (light, middel, complex) voor projectfasering en capaciteit is bepaald voor alle projecten

Implementatie

- Absorptievermogen business voor implementatie D&A producten is buiten scope portfolio
- Realisatie van IV(-accent) voorzieningen tbv analytics producten en performance sluit 1:1 aan op portfolio planning D&A

Portfolio tov aanbod D&A

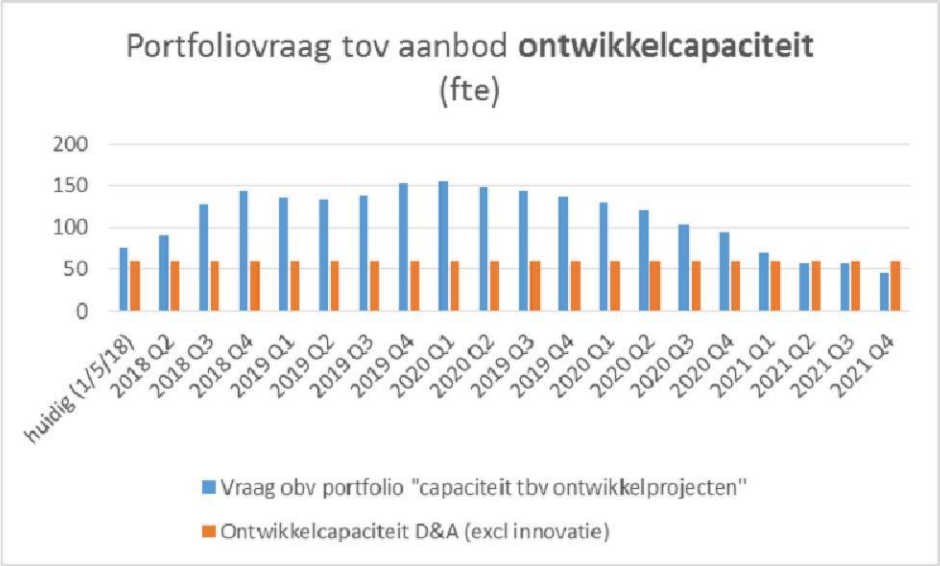

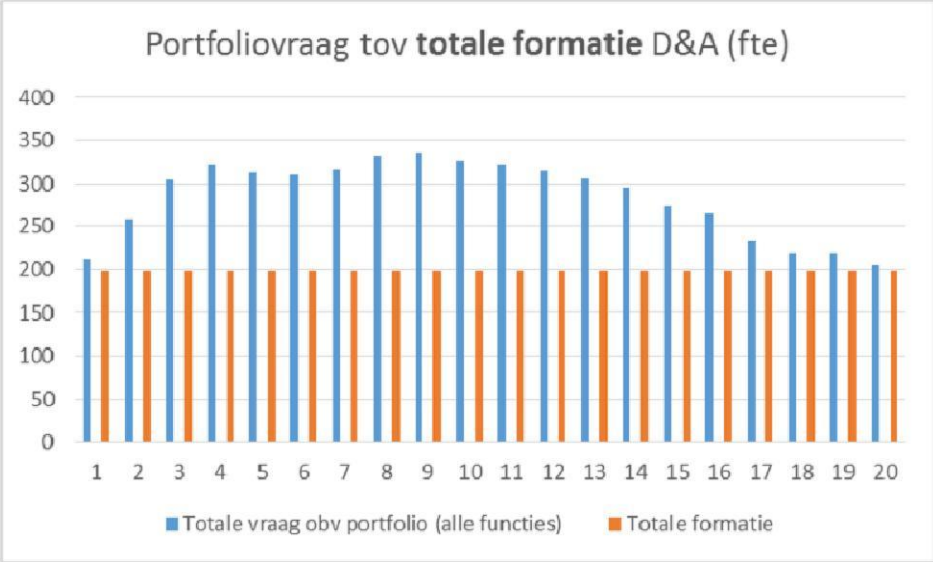

Conclusie

Gegeven de capaciteit voor ontwikkelprojecten (75 fte minus 15 fte innovatie) en de portfolio-omvang (sheet 4&6) zijn op basis van de huidige inzichten ruim 36 kwartalen nodig om de huidige en voorziene portfolio te realiseren (2265 fte geraamde benodigde capaciteit / 60 fte beschikbare capaciteit).

Dat betekent:

1. dat het noodzakelijk is dat opdrachtgever(s) een impactbepaling maken, een prioritering opgeven en / of projecten schrappen

2. dat indien de prioritering leidt tot onverantwoorde situaties bij de uitvoering van taken van de belastingdienst, het aan opdrachtgever(s) is om met (p)DG scenario's en oplossingsrichtingen te bespreken, zoals bijvoorbeeld opschalen van capaciteit bij D&A

3. D&A continue streeft naar een effectieve en efficiënte uitvoering van de opdrachten en bedrijfsvoering en het daarbij wenselijk is (stabiel) meerjarig inzicht te hebben in personele en financiële kaders

4. het risico bestaat dat indien D&A niet kan leveren, segmenten zelf LOA's ten behoeve van data-analyse ontwikkelen

Randvoorwaarden bij uitbreiding capaciteit D&A

- Structurele inrichting van multidisciplinair team voor begeleiding beheerste groei met o.a. ketentafel Generiek, SSO O&P, communicatie, CFD (huisvesting!) en C&F.
- Absorptievermogen D&A / beheerste groei: Het absorptievermogen D&A is vooralsnog vastgesteld op 10 nieuwe medewerkers per maand. Nieuwe medewerkers zijn eerste drie maanden 50% productief.
- Marktfactor: Rekening houdend met marktsituatie, en op basis van ervaring is het realistischer om als uitgangspunt te hanteren 5-10 nieuwe interne medewerkers per maand.
- Verhouding aantal medewerkers productie & beheer tov modellen: 1:3
- Temporisering portfolio in 2018 en eerste helft 2019: Het tempo van realiseren van de portfolio is lager dan gewenst voor 2018 en de eerste helft van 2019, gezien het absorptievermogen van D&A. Mogelijk kan de realisatie worden ingelopen in verdere jaren 2020-2021.
- Ontwikkeling en realisatie van IV(-accent) voorzieningen tbv analytics producten en performance sluit 1:1 aan op tempo in portfolio D&A. Eventuele benodigde uitbreiding van capaciteit bij IV t.g.v. uitbreiding capaciteit D&A is op dit moment onbekend.
- Financiering: Als D&A de portfolio wil realiseren, betekent groeien dat de huidige externen worden behouden (55 fte) en vooralsnog alleen nieuwe interne medewerkers aangetrokken worden. Voor het aantrekken van nieuwe interne medewerkers is *additioneel structurele financiering* benodigd.

Bijlagen

75 fte Analytics capaciteit die geprioriteerd ingezet kan worden

Terugblik jan. t/m april ‘18

- Implementatie jaaraanpassingen risicomodel IHNW en W bj 2017 (MKB / P, keten IH)
- Realisatie Meetmodel IH (tbv IA) en benefit tracking Inning (90%) (BIA)
- Fase overgangen
  - Pilot naar preproductie: Afgifte BTW nummer (MKB / CAP, keten OB)
  - Lab naar pilot: Vastgoed waarde onderzoek referentiemodel (MKB)
  - Pilot naar preproductie: Aanvullingen Bezwaar IHNW (P, keten Bezwaar)
- Pilot
  - Ob positief voorbelasting (MKB)
  - OB positief omzetdeel (MKB)
- Verkenningen
  - Ob landschap (MKB, OB)
  - Herstarters (MKB, OB)
  - VPB (GO)
  - Schenk & erf (P)
  - NIT / opvolging RAM noodscenario (MKB)
  - CAF-IH (MKB), winnaar 3DC
- Dashboard Inzicht: diverse user stories tbv behandeldashboard P en Toezicht
- Eenmalige analyses
  - Inningsverliezen GO
  - Inzicht in voorraad – achterstanden (divers)
  - Meetmodel OB
  - Analyse Beslagopdrachten kleinbedrijf
  - Bijdrage WOB-verzoeken, kamervragen, OESO rapportages
- EOS: detachering tbv City deal zicht op ondermijning (MKB)

Project	Doen	Prio	Norm	Keten	Planning: Einde budgetgrenzen: Doel	Gepland	Prognose	Verschil	Einde volgende fase: Doel	Gepland	Prognose	Verschil	Einde project: Gepland	Budget (euro): Gepland	Realisatie	Verschil	Scope Project: Risico
Behoeftenanalyse IHNW	HIA / LBC Deferred is een en Risicomodel III	1	Medium	Behoeftenanalyse	Preproductie	jun-18	jun-18	0				0		nnb	2.801		
Behoeftenanalyse IH uitreiken dossiers	HIA / LBC Deferred is een en Risicomodel III	1	Medium	Behoeftenanalyse	Verkenning	nnb	nnb	0	Lab	nnb	nnb	0		nnb	0		
Inning Economische Ideering DMI	HIA / LBC Dynamisch Monitoren / oordeel ontwikkeling medewerker	1	Complex	Inning	Verkenning	apr-18	apr-18	0	Lab	nnb	nnb	0		nnb	120		
Inning WVS	HIA / LBC Dynamisch Monitoren / oordeel ontwikkeling medewerker	1	Medium	Inning	Verkenning	nnb	nnb	0	Lab	nnb	nnb	0		nnb	92		
Inning WOS uitwisseling	HIA / LBC Dynamisch Monitoren / oordeel ontwikkeling medewerker	1	Licht	Inning	Verkenning	apr-18	apr-18	0	Lab	nnb	nnb	0		nnb	49		
Inning P-vulling	HIA / LBC Dynamisch Monitoren / oordeel ontwikkeling medewerker	1	Complex	Inning	Verkenning	nnb	nnb	0	Lab	nnb	nnb	0		nnb	0		
Dashboard-Inzicht / Uitwisseling	HIA / IA	1	geen	alles	Pilot / productie	dec-20	dec-20	0	Pilot / productie	dec-20	dec-20	0	dec-20	nnb	4.015		
Oplossing Inkomstenbelasting	IA	1	Complex	OB	Pilot	aug-18	aug-18	0	Pre-productie	nnb	nnb	0		nnb	101		
Oplossing Vennootschapsbelasting	IA	1	Complex	OB	Pilot	aug-18	aug-18	0	Pre-productie	nnb	nnb	0		nnb	184		
IH Wet, Wet op de IT	IA	1	Medium	IH	Inbo-aanpassingen	apr-18	apr-18	0	Oto-ontwikkeling	jun-18	jun-18	0		nnb	1.163		
IH Wet op de IT	IA	1	Medium	IH	Inbo-aanpassingen	apr-18	apr-18	0	Oto-ontwikkeling	jun-18	jun-18	0		nnb	10.97		
OB Afgifte BTW-nummer	IA	1	Medium	OB	Preproductie	apr-18	apr-18	0	Productie			0		nnb	589		
Vastgoed referentiemodel	NWO	2	Medium	geen	Pilot	aug-18	aug-18	0	Pre-productie	nb	nb	0		nnb	2.038		
Meetmodel IH in vec vertrouwensbasis	Bure aan IA	2	Complex	IH	Ideeënmodel	apr-18	apr-18	0		apr-18	apr-18	0		nnb	251		
Inning Benefit Tracking	Bure aan IA	3	Complex / Medium	Inning	Ideeënmodel	apr-18	apr-18	0				0		nnb	552		
OB Landschapsverkenning	LBC Oldenzaal	5	complex	OB	Verkenning	apr-18	apr-18	0	???			0		nnb	1.642		
OB Herstarters / uitgifteaanvraag	LBC uitgifte / Bezwaar	3	Medium	OB	Verkenning	apr-18	apr-18	0				0		nnb	46		
OB Vennootschapsbelasting	LBC Uitgifte / Bezwaar	3	Complex	OB	Verkenning	nnb	nnb	0				0		nnb	423		
IH Concernrisicoscoring	LBC Weigering en Correctie	3	Medium	IH	Verkenning	nnb	nnb	0				0			14		
VPB landschap	GO	6	Complex	VPB	Verkenning	mrt-18	mrt-18	0				0		nnb	54		
Fraude landschap	NWO	6	Complex	geen	Verkenning	nnb	nnb	0		nb	nb	0		nnb	38		
City Deal: zicht op ondermijning	NWO	6	Medium	geen	Verkenen	nnb	nnb	0				0		nnb			
Wet inkomstenbelasting en fraude	NWO	6	Medium	OB	Verkenning	jun-18	jun-18	0				0		nnb	296		
Nieuwe Internationale Belastingwet	NWO	6	Complex	geen	Verkenning	apr-18	apr-18	0	???	nnb	nnb	0		nnb			

Aantal ontvangen aanvragen — Soort product

Maand	Data levering	Eenmalige	MI dashboard	Signaal-	Overige	Eindtotaal
2018-1	5		3		3	21
2018-2	2		5		3	22
2018-3	6		6		1	18
2018-4	2		2			7
Eindtotaal	15		16		7	

75 fte Analytics capaciteit die geprioriteerd ingezet kan worden

Vooruitblik mei t/m aug.

- Prio 1: HIA goedgekeurde LLBC's (5x)
  - Fase overgang preproductie naar productie: Aanvullingen Bezwaar IHNW (P, keten Bezwaar)
  - Verkenning / start lab Dynamisch Monitoren 3.0 / DM voor GO
  - Verkenning / start lab EWS
  - Verkenning / start lab Profiling Inning
  - Verkenning / start lab WKA verklaring
  - Verkenning / start lab Aanvullingen Bezwaar IH W en ongestructureerd
- Prio 2: Overloop 2017 / no regret IA
  - Pilot: Vastgoed waarde onderzoek referentiemodel (MKB)
  - Pilot Ob positief voorbelasting (MKB)
  - Pilot OB positief omzetdeel (MKB)
  - Dashboard Inzicht: diverse user stories
  - Eenmalige analyses: ntb
- Prio 3: Dynamisch faseren
  - Verkenning IH (LLBC weging & Detectie)
  - Preproductie naar productie afgifte BTW nummer, incl herstarters (LLBC Aanmelden / wijzigen)
- Prio 4: Overig
  - NIT / opvolging RAM noodscenario (MKB)
  - CAF-IH (MKB), winnaar 3DC
  - EOS: detachering 500 uur tbv City deal zicht op ondermijning (MKB)

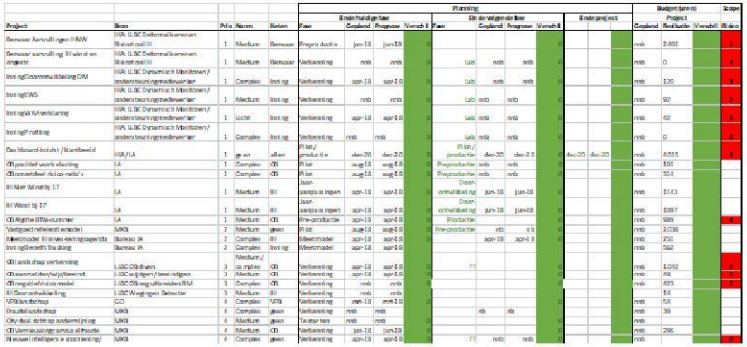

					Planning														Budget (uren)			Scope
					Eindverwachtingen				Eindverwachtingen				Einderproject				Project			
Project	Beoordeling	Prio	Rennr.	Rotten	Fase	Gepland	Prognose	Verschil	Fase	Gepland	Prognose	Verschil					Gepland	Realisatie	Verschil	Risico
Bezwaar Aanvullingen IHNW	IHA: LLBC Beheersmaatregelen Bezwaar call 10	1	Medium	Bezwaar	Progra ductie	jun-18	jun-18	0				0					nnb	3.661		1
Bezwaar aanvulling IH wint en ongestr.	IHA: LLBC Beheersmaatregelen Bezwaar call 10	1	Medium	Bezwaar	Verkenning	nnb	nnb	0	Lab	nnb	nnb	0					nnb	0		1
Inning Doorontwikkeling DM	IHA: LLBC Dynamisch Monitoren / ondersteuningsmedewerker	1	Complex	Inning	Verkenning	apr-18	aug-18	0	Lab	nnb	nnb	0					nnb	120		1
Inning EWS	IHA: LLBC Dynamisch Monitoren / ondersteuningsmedewerker	1	Medium	Inning	Verkenning	nnb	nnb	0	Lab	nnb	nnb	0					nnb	92		1
Inning WKA verklaring	IHA: LLBC Dynamisch Monitoren / ondersteuningsmedewerker	1	Licht	Inning	Verkenning	apr-18	aug-18	0	Lab	nnb	nnb	0					nnb	62		1
Inning Profiling	IHA: LLBC Dynamisch Monitoren / ondersteuningsmedewerker	1	Complex	Inning	Verkenning	nnb	nnb	0	Lab	nnb	nnb	0					nnb	0		1
Dashboard Inzicht / Kwetsbaar	IHA/LA	1	ge en	alles	IH lab / productie	dec-20	dec-20	0	IH lab / productie	dec-20	dec-20	0	dec-20	dec-20			nnb	8.055		1
OB positief voorbelasting	LA	1	Complex	OB	IH lab	aug-18	aug-18	0	Preproductie	nnb	nnb	0					nnb	330		
OB omzetdeel dubbel-delta's	LA	1	Complex	OB	IH lab	aug-18	aug-18	0	Preproductie	nnb	nnb	0					nnb	554		
BI Naar Valnetig 17	LA	1	Medium	BI	Data-analyse ingang	apr-18	apr-18	0	Data-ontwikkeling	jun-18	jun-18	0					nnb	1.143		
BI Weer ig 17	LA	1	Medium	BI	Data-analyse ingang	apr-18	apr-18	0	Data-ontwikkeling	jun-18	jun-18	0					nnb	1.097		
OB Afgifte BTW-nummer	LA	1	Medium	OB	Preproductie	apr-18	apr-18	0	Productie			0					nnb	989		1
Vastgoed (referentiemodel)	MKB	2	Medium	geen	IH lab	aug-18	aug-18	0	Preproductie	nnb	nnb	0					nnb	2.038		
Meermodel IH (meer-eenmalaspecten)	Bureau IH	2	Complex	BI	Meermodel	apr-18	apr-18	0		apr-18	apr-18	0					nnb	251		
Inning Beweeg Ruimte	Bureau IH	2	Complex	Inning	Meermodel	apr-18	apr-18	0									nnb	562		
OB verdubbeling verkenning	LLBC OB Bijten	3	Medium / op replies	OB	Verkenning	apr-18	apr-18	0	??			0					nnb	1.042		1
OB aanvullende/wijziging	LLBC wijzigen/aanvulligen	3	Medium	OB	Verkenning	apr-18	apr-18	0				0					nnb	48		1
OB negatief voorbelasting model	LLBC OB negatieve/delen BTW	3	Complex	OB	Verkenning	nnb	nnb	0				0					nnb	425		1
BI Deur-scheiding	LLBC Weging en Detectie	3	Medium	BI	Verkenning	nnb	nnb	0				0						56		
KPN backup	CC	4	Complex	KPN	Verkenning	okt-18	okt-18	0				0					nnb	56		
Inzicht kwetsbaar	MKB	4	Complex	geen	Verkenning	nnb	nnb			nb	nb	0					nnb	39		
City deal (start op aanvraag)	MKB	4	Medium	geen	Te stur ten	nnb	nnb					0					nnb			
OB (aanvulling) omzetdeel	MKB	4	Medium	OB	Verkenning	jan-18	jun-18	0				0					nnb	296		
IH nieuwe (nieuwe aanvraag)	MKB	4	Complex	geen	Verkenning	apr-18	apr-18	0	??	nnb	nnb	0					nnb			1

75 fte Analytics capaciteit die geprioriteerd ingezet kan worden

Vooruitblik mei t/m aug.

Conclusie op basis van prioritering: portfolio D&A zit vol!

- Beperkte ruimte vanaf september (o.a. pilots Vastgoed waarde onderzoek referentiemodel, OB positief voorbelasting, OB positief omzetdeel zijn afgerond; 5-10 fte)

- Zonder herprioritering / aanvullende middelen geen capaciteit voor oa:
  - LLBC's dynamisch faseren
  - Structurele oplossing NIT / vervanging RAM
  - Risicomodel Schenk & erfbelasting
  - Risicomodel VPB
  - Signaalmodel Rode Vorderingen (Toeslagen)
  - Doelgroepanalyse Stroomlijnen Rood / Blauw
  - Verliesverrekening AFEP
  - Etc ..

Datum: 17-05-2019
Tijd: 09:00 - 11:00
Locatie: Utrecht, de Knoop 4.01 vergaderruimte
Voorzitter: Persoongsgegevens Toelichting:

1 Opening en mededelingen

2 Wegingskader blockchain (I&S) persoonsgegevens

- Advies
Inbrengen dat de voorkeur uitgaat naar gebruik maken van bestaande gremia voor prioritering (portfolioraad, concernportfolioboard)

- Toelichting
In het stuk is een wegingskader voor blockchain-initiatieven uitgewerkt en toegepast op de lopende initiatieven. Onderwerp van bespreking is hoe het besluitvormingsproces (met name prioriteren) in de praktijk vorm kan krijgen. Men legt in de laatste slide twee opties voor: bestaande gremia of tijdelijk gremia (vanwege voorraad). Het heeft mijns inziens de voorkeur van bestaande gremia gebruik te maken. Dat is de plek waar de goede balans tussen beheren en vernieuwen én binnen het geheel van vernieuwingsinitiatieven moet worden gevonden. Als er nu even extra werk is omdat er een voorraad aan initiatieven te wegen is kun je daar altijd een voorbereidende tijdelijke club naar laten kijken, maar daarna moet het toch de totaal-afweging in.
Terzijde:
- voor ons staat o.a. Carrouselfraude BTW in het lijstje. Die wordt op goede wijze benoemd.
- ik vind het wegingskader op zich prachtig, maar het is ook wel een overdreven uitontwikkeld instrument voor een relatief klein keuzevraagstuk, nl. welke blockchain-initiatieven te kiezen. Als iemand aandringt op iets meer pragmatisme in de aanpak kun je dat van harte ondersteunen.

3 Kaders (I&S) persoonsgegevens

- Advies
Akkoord gaan met het memo.

- Toelichting
In het memo wordt gerefereerd naar diverse bijeenkomsten en een interview. Vanuit MKB heeft persoonsgegevens daaraan deelgenomen.
Het betreft allereerst twee dagconferenties met alle kaderstellende, ondersteunende en uitvoerende directies en FEZ over de kaderstelling in de Jaarcontracten 2020 (20 en 27 februari 2019).

Op 26 maart 2019 heeft persoonsgegevens vervolgens input geleverd aan I&S tijdens een interview door 2 collega's van I&S. In op 8 mei 2019 heeft tenslotte wederom een breed opgezetten bijeenkomst, met alle dienstonderdelen, plaatsgevonden waarin I&S alle bevindingen heeft verzameld en teruggekoppeld. Die bijeenkomst heeft geleid tot het memo dat geagendeerd is op de Driehoek van 17 mei.

De kernvraag is of het onderwerp innovatie zich wel leent voor kaderstelling. Het antwoord daarop lijkt vooralsnog te zijn dat we e.e.a. niet moet willen gieten in KPI's met harde normen over bijvoorbeeld het percentage ingezette tijd. Maar wel zouden de DO's moeten kunnen laten zien dat ze (willen) werken aan innovatie. I&S probeert dat nu te gaan koppelen aan Belastingdienstbrede thema's waarop we gezamenlijk aan de slag gaan met kennisopbouw en innovatie.

Verder heeft I&S goed geluisterd naar de DO's die aangaven dat we niet alles wat belangrijk is moeten willen regelen via kaderstelling in Jaarcontracten.
En dat we in de jaarcontracten 2020 echt terug zullen moeten in soort en aantal kaders om Jaarcontracten en VMR's weer behapbaar en effectief te maken.

4 Steekproeven (UHB) persoonsgegevens EN persoonsgegevens persoonsgegevens

- Advies
a. Je kunt aangeven dat het onderzoek er gedegen uitziet
b. Je kunt aangeven dat september voor definitieve voorstel wel het uiterste tijdstip is

- Toelichting
Voor mij ziet het onderzoek er gedegen uit. Complimenten zijn wat mij betreft op z'n plaats. Steekproef blijkt dan toch onmisbaar, maar.... Wel worden de nodige veranderingen voorgesteld, dan wel wordt nader onderzoek voorgesteld. Op zich vinden wij een definitief voorstel in september wel echt het uiterste tijdstip omdat er daarna nog het nodige moet worden voorbereid om op tijd te kunnen beginnen. Lijkt ons goed dat je daar nog wel aandacht voor vraagt.

Onder het kopje analyse Steekproeven wordt voorgesteld om meer samen naar de analyse te kijken. Daarover hebben we inmiddels met de collega's van CD Vaktechniek gesproken en er is een afspraak gemaakt voor een (vervolg)bespreking.

Voor het overige zijn er een aantal ideeën opgeworpen die volgens ons wel helpen als het gaat om beperken van de capaciteit. Denk dan aan: stratificering anders aanpakken, op een andere manier de risicomodellen te valideren en steekproef op fiscaalnummer niveau. Vraagt nog wel de nodige uitwerking, dus ook hier de vraag of we dit gaan halen vóór september 2019.

Goed idee om de steekproefonderzoeken niet of anders mee te laten lopen in de huidige KPI's. Zeker omdat het (hoofd)doel van deze onderzoeken toch een andere is dan de opbrengst-KPI die geldt voor de BO.

Tot slot: onduidelijk welk aantal voor volgend jaar gaat gelden. We zijn als MKB niet voor niets gedaald van 3.600 naar 1.800 per jaar (of steekproef in twee jaar). Wij schatten in dat het een te grote belasting is om in 2020 naar 3.600 per jaar te gaan.

5 Prioriteitenbrief (UHB) persoonsgegevens EN persoonsgegevens

- Advies
  - Toepassing proces uitvoeringstoetsen en verwachtingenmanagement

- Toelichting
  - In het prioriteitenoverzicht wordt een aantal keren (2, 5, 9) door DGFZ gevraagd om toetsing vooraf door de Belastingdienst op uitvoerbaarheid van beleidsvoornemens, richtlijnen, voorstellen in het kader van de

formatie etc.

Vanuit de ervaring met uitvoeringstoetsen hierbij de volgende opmerkingen:

- dit laten lopen via proces Uitvoeringstoetsen: loopt goed, sterke coördinatie vanuit UHB, eens met de lijn van UHB om aan te dringen op hoofdlijnen-input en geen detailinformatie
- verwachtingenmanagement richting DGFZ: toetsen moeten vaak op basis van conceptversies onder hoge tijdsdruk worden opgeleverd. Het is een inschatting gekoppeld aan het concrete voorstel waar we uiteraard voor staan maar die nog wel wijziging moet kunnen ondergaan, bijvoorbeeld als de voornemens of voorstellen wijzigen. Ook rekening houden met de stapeling in de implementatie: de effecten van het gelijktijdig invoeren van een diversiteit aan maatregelen kan zeker impact hebben op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van individuele wijzigingen

NB: prioriteit 10 gaat over monitoring op de implementatie van gewijzigde wet-regelgeving; dat gaat de komende maanden opgepakt worden door het kernteam UT; vanuit BDO zijn persoonsgegevens betrokken (link met Business Ontwikkeling)

6 Bouwstenenbrief (FJZ/UHB) persoonsgegevens persoonsgegevens **(FORMEEL RECHT)**

- Advies

Instemmen

- Toelichting

Goed, ook om al verzamelde input te gebruiken (veel herijkingsinformatie is nog beschikbaar maar dit betrof 3 middelen en 3 processen dus is niet volledig);
Tip: niet alleen naar ketens kijken maar ook naar toezichtprocessen

7 Publicaties door medewerkers (mondeling FJZ)

persoonsgegevens schrijft: 'De notitie "Publicaties en uitingen medewerkers" van KD is 1-4-19 in BR vastgesteld en 11-4-19 in DT BD.
Jullie medewerkers in de OR DGBel geven aan dat de notitie vragen oproept bij medewerkers. Zouden jullie in je directie bijeenkomst en/of werkoverleg hier aandacht aan willen besteden? Bv uitleggen wat het in de praktijk betekent.'

- Toelichting

Onduidelijk is waar dit agendapunt precies op ziet. Zaak is wel in achterhoofd te houden dat in notitie inzake communicatie EOS welke op 25 januari 2019 in Driehoek is besproken en geaccordeerd het volgende staat opgenomen:

"Medewerking publicaties

Naast externe communicatie bij acties kunnen wij de media ook bedienen met achtergrondgesprekken of interviews. Vanwege onze geheimhoudingsplicht kunnen wij het nooit over een herleidbare casus hebben. Wel kunnen wij algemene ontwikkelingen, algemene werkwijze en onze bijdrage aan de aanpak nader toelichten.

Het is mogelijk dat medewerkers opiniestukken schrijven en aanbieden aan mediakanalen van partners of publieke kanalen. Daarvoor worden dezelfde

uitgangspunten gehanteerd en vindt dezelfde afstemming plaats als andere mediaproducties.

Aanvragen worden altijd afgestemd tussen de plv. directeur MKB, LC Fraude/EOSen persvoorlichting. Daarbij wordt ook UHB betrokken. Met de journalist wordt altijd afgesproken dat de mogelijkheid bestaat om de tekst voor publicatie in te zien om feitelijke onjuistheden te verwijderen. Dit houdt wel in dat 'ongelukkige' uitspraken die worden gedaan maar feitelijk juist zijn mogelijk door de journalist gebruikt worden."

8 DF&A en primair proces (mondeling DF&A)

- Toelichting (persoonsgegevens)
Naar aanleiding van het MT MKB besluit met betrekking tot de implementatie van IVT, ingebruikname van de tijdelijke Analyse voorziening en het uitfaseren van RAM heeft persoonsgegevens een oriënterende bespreking met onder andere DF&A georganiseerd op maandag 21-5.

In de slipstream van deze besluitvorming hebben we tevens besloten dat alle verzoeken om gegevensleveringen via 1 loket binnen MKB gaan lopen en dat we willen onderzoeken of we naast de tijdelijke voorziening en IVT behoefte hebben aan een MKB eigen datagebied.
Uiteindelijk willen we binnen MKB alle leveringen en bewerkingen onder een eenduidige governance laten plaatsvinden en onderbrengen in een eenduidig, streng geprotocolleerd proces. De route daar naar toe is wat ons betreft een gespreksonderwerp, waarover we graag met jullie van gedachten wisselen.

Een dataroute via één dataloket binnen MKB heeft onze voorkeur. Om deze datastromen via dat loket te laten lopen en in control te komen op het datagebruik voor analytische toepassingen zijn we op zoek naar de juiste ondersteuning daarbij. Een vraag die we bijvoorbeeld hebben, is of we alle business vragen vanuit de klantbehandelingsstrategie en de productie adequaat kunnen oppakken met de IVT infrastructuur.
Graag willen we met jullie in gesprek over deze opties en mogelijke alternatieve oplossingen, waarmee we naast de voormalig RAM en AWS analyses ook grip krijgen op alle overige dataleveringen en bewerkingen die de processen en klantbehandeling binnen MKB ondersteunen.

Vanuit MKB nemen in ieder geval FD-benadering, EOS/FRAUDE en Handavingsadvies deel aan het overleg.

9 Klachtenproces en jaaroverzicht klachten (P)

- Toelichting
Geen opmerkingen.

10 Extra toezicht ondermijning, zeer vermogende particulieren, boekenonderzoeken en aangiftebehandeling (UHB, mondeling) persoonsgegevens persoonsgegevens

- Toelichting
In je vakantie is een verzoek om reactie uitgezet via persoonsgegevens persoonsgegevens heeft daarop namens jou als volgt gereageerd: "De directie MKB is tevreden; belangrijk om goede uitwerking te maken in de bestedingsplannen en een plan van aanpak hoe we zichtbare resultaten neerzetten (bijvoorbeeld; aantallen extra boekenonderzoeken of ondermijningsonderzoeken), mede in relatie tot de uitvoerings- en toezichtstrategie."

Eerder die week spraken we bij de koffie even persoonsgegevens die aangaf voor zowel ondermijning als intensivering toezicht achteraf samen met MKB een plan te willen opstellen persoonsgegevens is inmiddels namens persoonsgegevens al bij een eerste overleg over ondermijningsplan geweest) met daarin aandacht voor groei etc. Het ondermijningsplan wil persoonsgegevens ook delen met Noordanus. En hij is, zoals je tijdens het directie-overleg ook aangaf, niet van zins de ITI-route van extra opbrengst te gaan lopen maar samen met ons te kijken hoe we kunnen verantwoorden wat we met de extra capaciteit hebben gedaan.

Ten aanzien van het extra toezicht voor ondermijning kan opgemerkt worden dat onduidelijk is wat de discussie afgelopen vrijdag rond de verdeling heeft opgeleverd. Woensdag heeft persoonsgegevens met UHB gesproken. Gaan op verzoek van persoonsgegevens op korte termijn een soort startnotitie opstellen waarin zaken worden opgenomen die uitgewerkt dienen te worden zoals verdeling fte, competenties, verantwoording ed. Daarna volgt gesprek waar in ieder geval persoonsgegevens en persoonsgegevens bij aansluiten.

11 Uitnodiging lustrumcongres (UHB) persoonsgegevens

- Advies

a. Je kunt aangeven dat de DG niet per sé aanwezig hoeft te zijn gelet op aanwezigheid stas.
b. Je kunt aangeven dat namens de DG een delegatie van de UD's kan deelnemen

- *Toelichting*

Nu de Directeur-Generaal voor Fiscale Zaken en de staatssecretaris van Financiën aanwezig zijn (en worden geïnterviewd) lijkt de aanwezigheid van de DG niet per sé noodzakelijk. Een blote afwijzing lijkt ook niet op zijn plaats. Het beleefdheidshalve delegeren aan de verantwoordelijken voor de uitvoering (een afvaardiging namens de directies PDB, GO en MKB voor zover die al niet zijn uitgenodigd) lijkt een praktische en chique oplossing.

12 Besluiten- en actiepuntenlijst driehoeksoverleg FJZ/UHB/I&S d.d. 19 april 2019

Ter informatie voor jou: Ten aanzien van 16.3 (2) OB-suppleties kan ik aangeven dat er contact is tussen persoonsgegevens en persoonsgegevens met DF&A.

13 Rondvraag

-

14 Ter informatie: Aanpak Kamer- en persvragen

-

Annotaties Agenda Directieteam Belastingdienst(DT BD)

Datum: 23-05-2019
Tijd: 12:00 - 16:00
Locatie: 7AM, Buitenhof
Voorzitter: persoonsgegevens
Toelichting Tussen 12-13.45 uur: Strategische Vervolgsessie 2020

Tussen 13.45-14.15 uur: Afscheid persoonsgegevens

Punt Omschrijving

0.a Strategische vervolgsessie BD 2020 (e.v.) 12.00-13.45 uur
Ingebracht door hdC&F, dUHB, dI&S.

Toelichting:
Een van de veranderdoelstellingen voor de P&C-cyclus van de Belastingdienst is om 'verder vooruit' te kijken. Op 17 januari jl. heeft een eerste strategische sessie met de top-25 plaatsgevonden gericht op het planjaar 2020 (e.v.), in bijzijn van DGFZ en HDFEZ. Op 23 mei vindt de vervolgbijeenkomst in het DT plaats.
De dialoog moet richting geven aan onze keuzes voor 2020 (e.v.) in de trajecten van het Jaarplan en de Strategische Heroriëntatie.
De bijeenkomst wordt georganiseerd door C&F, UHB en I&S. Gewerkt wordt met drie bespreektafels waarin de dialoog wordt gezocht over toekomstoriëntatie, uitvoering en toezicht en beheerst vernieuwen. Voor elke bespreektafel zijn two-pagers opgesteld ter voorbereiding.

Inleiding door Persoonsgegevens
Titel: vinden van de ruimte in de beperking
UHB Uitgangspunt is prioriteitenbrief
Toekomst AI en deeleconomie
C&F Beheerst Vernieuwen

4 juli vervolg in DT Bd,

0.b Werving en afscheid Persoonsgegevens **(13.45-14.15 uur)**

Werving inhoudelijk
- Persoonsgegevens mailt een overzicht met zichtbaar verschil tussen geprognostiseerde werving versus aangemelde werving

Er komt een app voor nieuwe instroom en die app toegankelijk op het moment dat men aangenomen is (dus niet op moment van instroom)
Streven is app beschikbaar voor 1 september

A ALGEMEEN INLEIDEND

A Opening

A.1 Mededelingen algemeen

-dCD O&P is afwezig wegens dienstreis. hdC&F representeert haar.

•Staking: strakke beleid, geen uitzonderingen inzake vergoedingen (parkeerkosten etc). Bij knelpunten contact persoonsgegevens heeft beslisruimte voor knelpunten

•Onderzoekscommissie: komt extern met specifieke opdracht (driedeling). Vanuit BDG en Fiscaliteit wordt secretarieel ondersteund.

•

A.2 Vaststellen verslag Directieteam Belastingdienst d.d. 9 mei 2019

A.3 Agendapunten voor het DT BD overleg op 6 juni 2019

-bouwstenenbrief
-exitmonitor 2018
-medewerkersonderzoek 2019

B STUKKEN TER BESLUITVORMING

B.1 Nota 2e budgetbrief

Ingebracht door hdC&F.

Gevraagde besluiten:
De kaders 2e budgetbrief aan te passen conform voorstel C&F. Budgetbrieven aan te bieden bij FEZ ter goedkeuring Verscherpt Toezicht.

Toelichting:
De dienstonderdelen hebben 12 april de budgetmutaties aangeleverd voor de 2e budgetbrief. Tegelijkertijd heeft de ministerraad en de bestuursraad van het ministerie van Financiën ook financiële besluiten genomen. Deze nota geeft aan hoe alle financiële voorstellen verwerkt zullen worden bij 2e budgetbrief.

Aantekeningen:
Algemeen is het een beheersbaar beeld. De spanning die er is kan wss opgevangen worden door onderuitnutting her en der

IV:	genoemde P.M.-posten zijn in beeld maar zijn ook financieel groot belang
SSO O&P	graag wat duidelijkheid op aantal posten
GO	tweetal UTNS'en zijn niet opgenomen

Annotaties:
[BDO/ team BV] : Op blz 7. van de nota 2e budgetbrief is onder het kopje **"Afspraken driehoek opdrachtgever DGFZ"** oa aangegeven dat "*De baten vereenvoudiging Kleine Ondernemersregeling (KOR) bij MKB, KI&S en CAP wel dienen te worden verwerkt bij 2e budgetbrief*".
Voor CAP loopt dit zoals de tabel op blz. 7 laat zien op tot een totaalbedrag (korting) van ruim 5,9 mln. euro (ca. 95 fte) structureel vanaf 2022.
Zoals besproken in het KMT hebben we aan C&F gevraagd in dit kader onder de tabel in de nota de volgende kanttekening tav deze besparing op te nemen vanuit CAP :
"*CAP heeft aangegeven dat de te realiseren baten KOR op de OB (administratieve- en Inningsprocessen CAP) heel fors zijn (tot 95 fte personele reductie in 2022 en verdere jaren) en*

bovendien tot een gelijke ordegrootte reductie van het resterende besparingspotentieel voor de (H)IA OB projecten CAP zal leiden omdat dit voor een belangrijk deel dezelfde processen betreft."
Deze kanttekening vanuit CAP is conform overgenomen in de nota, met daarbij de volgende toevoeging vanuit C&F :
"C&F stelt voor aan CAP te vragen om een meerjarig plan op te stellen gebaseerd op een takenanalyse en benodigde formatie. Daaruit zal blijken wat het benodigde formatiekader en budget is voor CAP en of taakstellingen uit de budgetbrief realistisch zijn."

B.2 Versterking screening
Ingebracht door adDouane.

Beslispunten:
- Ondersteunt het DTBD de richting van het MT Douane?
- Stemt het DTBD in met het onderzoeken welke maatregelen Belastingdienst breed in dezelfde lijn toegepast kunnen worden (langs de weg van bespreking in het driehoeksoverleg O en P)?
- Ondersteunt het DTBD de uitvoering van de pilot?

Belastingdienst brede maatregelen ter ondersteuning van de pilot bij Douane:
- Stemt het DTBD in met het opstellen van een zwarte lijst?
- Stemt het DTBD in met een tijdelijke ontheffing van de beleidsbeperking in de PUB?
- Stemt het DTBD in met screening van Belastingdienstmedewerkers die doorstromen naar Douane?

Toelichting:
Binnen de Douane heeft een brede inventarisatie plaatsgevonden op welke aspecten de screening bij de Douane versterkt kan worden. Het MT Douane is op 30 april akkoord gegaan met de richting van het rapport en dit treft u bijgevoegd aan. In het DTBD van 31 januari is daarnaast het memo 'Waarborgen integriteit bij W&S' besproken. Het DTBD heeft de behoefte uitgesproken om het risico op ongewenste infiltratie via het wervingsproces te minimaliseren en heeft verzocht om een verscherpt kader op integriteitsscreening aan de voorkant van het instroomproces. De adviezen vanuit de Douane geven richting aan deze vraag.

Aantekeningen:
Fiod eens met lijst en initiatief, heeft aantal aandachtspunten
Financieel: moet opgelost worden binnen bestaande kaders
Wordt intern 'AP-check" gedaan

Accoord

B.3 Doelstelling Wet Banenafspraak
Ingebracht door adFIOD.

Gevraagde besluiten:
Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebbende het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met:
- Het idee van een groep medewerkers die bijdragen aan de doelstelling uit de Wet Banenafspraak;
- Indien nodig 1 participant per team te realiseren;
- Het minimaliseren van beperkingen tbv realisatie van de doelstelling.

en te besluiten:

- Dat commitment op dit onderwerp geboden is.

Aantekeningen:
Brede steun, punt van betere samenwerking ingebracht. Dat wordt onderschreven
Zeker ook op punt van lokale initiatieven

Tip van mij, persoonsgegevens benaderen

Annotaties:
[Portefeuille HR- persoonsgegevens] : Er worden nu 3 maatregelen voorgesteld, waarbij voorstel A en C vooral zien op het inzetten van meer capaciteit om de doelstelling te realiseren. Meer capaciteit enerzijds aan de kant van de business zelf (ervaren medewerkers) en meer jobcoaches aan de kant van SSO O&P. Mijn beeld is dat meer niet persé gaat helpen, maar vooral de kwaliteit van de werving/samenwerking nog verder omhoog kan.

Ik ervaar de samenwerking met SSO O&P op het gebied van de algemene werving op dit moment als zeer positief. Er wordt pro-actief meegedacht en geacteerd en aangejaagd. Dit in tegenstelling tot de samenwerking met de jobcoach(es) van het project arbeidsparticipanten, die tot op heden nog geen enkele kandidaat hebben voorgesteld. De samenwerking op het gebied van werving van arbeidsparticipanten verloopt moeizaam. Daar zullen wij als CAP zelf ook meer & beter in moeten investeren, maar dat gaat ook over de inzet van de jobcoaches.
Liever dus de kwaliteit verbeteren dan direct het zoeken in de kwantiteit.

Verder ben ik wel benieuwd in welke mate kandidaten echt vindbaar zijn in de huidige markt en zou ik liever pro-actief kandidaten aangeboden krijgen, waar wij dan kunnen kijken hoe en waar we ze kunnen inzetten.

Een afspraak met het project om te bespreken hoe we de samenwerking kunnen verbeteren tussen CAP en het project is wederom gecancelled door het project en moet weer opnieuw gepland worden. Zo komen we niet vooruit.....

B.4 Budgettoekenning programma "Maak het mogelijk!"
Ingebracht door dSSO O&P, vertegenwoordigd door adFIOD.

Gevraagde besluiten:
Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebbende het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met:
In de huidige koers worden de doelstellingen voor het realiseren van banen voor arbeidsparticipanten niet gehaald. Een van de knelpunten is de benodigde capaciteit voor het programmateam en de job coaches. Deze ondersteunen de directies en arbeidsparticipanten, maar momenteel is budget en formatie niet beschikbaar. Er is een centraal budget arbeidsparticipatie beschikbaar dat hiervoor kan worden ingezet. En te besluiten:
1) akkoord te gaan met meerjarig (2019 t/m 2023) formatie, inhuur- en materieel budget voor het programmateam.
2) akkoord te gaan met meerjarig (2019 t/m 2023) formatie, inhuur- en materieel budget voor de job coaches.
3) om meerjarig (2019 t/m 2023) materieel budget toe te kennen voor het centrale team Schoonmaak. De werkwijze m.b.t. centrale team P-Direkt blijft ongewijzigd.

Aantekeningen:

B.5 Bijzonder belonen teamuitjes
Ingebracht door dSSO O&P.

Gevraagd besluit:
Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebbende het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met:
De wijzigingen ten aanzien van het teamuitje binnen het bestaande beleid van Bijzondere Beloningen zoals beschreven in deze notitie.

Toelichting:
In het Directieteam Belastingdienst van 9 mei is een wijzigingsvoorstel gedaan over de uitvoering van het teamuitje. Het beleid 'bijzonder belonen' zelf, waar het teamuitje onder valt is niet aangepast, alleen de uitvoering. De SSO O&P is gevraagd het memo aan te passen naar aanleiding van de bespreekpunten in het Directieteam van 9 mei. Dit memo bespreekt die wijzigingen en vraagt het Directieteam Belastingdienst om deze te accorderen.

Advies:
Het advies is om akkoord te gaan met de voorliggende notitie zodat het uitvoerings-/aanvraagproces Teamuitjes conform het (gewijzigde) beleid z.s.m. kan worden ingeregeld.
Vanuit CAP willen we daarbij nadrukkelijk wel gebruik blijven maken van de procedure van aanvraag van voorschotten.

Aantekeningen:
Hele discussie op COR niveau
50 Euro overeenkomstig aantal deelnemers, inclusief UZK! UZK mag geen uren schrijven
Exclusief lunchvergoeding

Vanmiddag komt de goede en complete tekst op intranet (schijnt idd al geplaatst te zijn)

Verder accoord

Annotaties:
[team BV - portefeuille HR persoonsgegevens persoonsgegevens) - BDO]

- Zowel in de hier geagendeerde notitie als bij de procesbeschrijving teamuitjes (agendapunt E.1.) wordt terecht aangegeven dat de kosten van het teamuitje óf via facturering achteraf kan plaatsvinden óf via het verleende voorschot. Praktijk leert dat dit binnen CAP veelal via het verstrekte voorschot zal zijn (dit heeft nl. voorkeur vanuit zowel teamleiders als vanuit advies team BV [persoonsgegevens c.s] . De toevoeging in het memo dat "vanwege de administratieve last het aanvragen van een voorschot niet aangeraden wordt" zou o.i. kunnen worden geschrapt.
- T.a.v. het binnen CAP te hanteren bedrag per mdw tbv teamuitjes (50 euro danwel ook (deels) de 30 euro vrije ruimte gebruiken) loopt nog afstemming met de OC CAP.
- In de notitie ontbreekt een opmerking, wat te doen als er extern ingehuurde mdw in het team werken. Dit onderwerp wordt wel uitgewerkt in de fiscale procesbeschrijving (agendapunt E.1.) , maar de notitie moet dus steeds in samenhang met deze procesbeschrijving gelezen worden.

Vanuit CAP (team BV) maken we daarom een interne verkorte "uitvoerings-instructie " met de belangrijkste elementen uit de notitie én de fiscale procesbeschrijving , welke in de portefeuille Combi (BV+ HR) as vrijdag besproken zal worden.

B.6 Toekenning VJN middelen

Ingebracht door hdC&F.

Gevraagde besluiten:
Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebbende het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met: en te besluiten:
Het voorstel DGBD voor de verdeling van de middelen voor de claims ondermijning, witwassen en toezicht uit te werken voor de bestuursraad.

Toelichting:
Bij voorjaarsnota zijn middelen toegekend voor ondermijning, witwassen en toezicht. Er zijn minder middelen toegekend dan origineel aangevraagd. Dit leidt er toe dat keuzes gemaakt moeten worden in de verdeling.

Aantekeningen:
Bij inleiding geeft persoonsgegevens toelichting dat genoemde fte toegewezen zijn aan de verantwoordelijk trekker en dient door trekker nog verdeeld te worden over de directies, rekening houdend met waar het werk verricht wordt.

Let op punt van verantwoording: leer van ITI-ervaringen
Dit moet nog uitgewerkt worden, lijn is langs de lijn van de bestaande kpi's

Annotaties : [BDO]:
In de mailwisseling die persoonsgegevens deze week met C&F/ persoonsgegevens over (de toekenning van) deze middelen aan specifieke directies heeft gehad, is door persoonsgegevens aangegeven dat in de nota nu nog alleen 'primair' de directies die extra middelen ontvangen zijn geduid en dat zij "in de bespreking DT BD duidelijker stellen zal stellen dat Fte's die in de ketens nodig zijn ook bij CAP ea. hier bij de uitwerking óók onder vallen. Conform afspraken in driehoek C&F "
Deze toezegging vanuit C&F zal nadrukkelijk ook in het verslag DT BD en/of aangepaste versie van de nota moeten worden vastgelegd.

B.7 Eerste viermaandsrapportage Belastingdienst 2019

Ingebracht door hdC&F.

Gevraagde besluiten:
Aan de DG wordt gevraagd kennis te nemen van en in te stemmen met: het nu voorliggende concept van de 1e 4MR BD 2019 (voorheen UVR).

Toelichting:
In de 4MR wordt gerapporteerd over de voortgang op de uitvoering van het Jaarplan Belastingdienst. De opzet en structuur van de 4MR is gebaseerd op de aanschrijving van HDFEZ.
De 4MR schetst het beeld dat de BD grote inspanningen verricht maar er nog een lange weg te gaan is (voor belangrijkste boodschap zie pagina 1 van de 4MR).

Dit concept bevat de reflectie/waarderend perspectief dat HDFEZ vraagt (mede gebaseerd op de managementverklaringen uit de VMR-en).
De inhoud is samengesteld uit aanlevering vanuit de dienstonderdelen; input is vooral pas afgelopen donderdag en vrijdag ontvangen; C&F zal nog een verdere check doen op volledigheid; er staan nog pm in opgenomen, die later zullen worden toegevoegd.
Aandachtspunt is, dat het tijdpad voor aanlevering van de 4MR bij FEZ (formeel 22 mei) knelt met de mogelijkheden intern BD alle informatie te verzamelen.
Vraag aan het DT is of jullie nog input missen in de nu voorgelegde concept 4MR.

Aantekeningen:
Wat opgenomen moet worden:
Aankondiging van de moeite realisatie werkpakketreductie ((als gevolg van de stapeling) met als consequentie druk op continuïteit (financiering, werklast, bezetting)
Daarom is analyse 3 lijnenmodel CAP zo belangrijk!

Annotaties:
[BDO/persoonsgegevens]: Ten aanzien van BTW E-commerce de vraag aan persoonsgegevens gesteld of stapeling binnen OB keten niet terug moet komen (3.1.3 K). Hierop nog geen reactie.

3.1.3 Nieuw
K. De Belastingdienst kan op middellange c.q. lange termijn onvoldoende voldoen aan de (internationale) eisen op gebied van de regeling Mini One Stop Shop (MOSS).
- Ontwikkelingen: Het project MOSS realiseert een voorziening die de ondernemer op gebied van broadcasting-, telecommunicatie en elektronische diensten in staat stelt de BTW aan te geven en af te dragen in slechts 1 lidstaat van de EU. Momenteel is slechts een minimale variant zonder geautomatiseerde uitvalbehandeling en - productiebesturing gerealiseerd en geïmplementeerd. Als gevolg van deze minimale variant zijn aanvullende handmatige processen en tijdelijke maatregelen op gebied van productiebesturing, uitvalverwerking en toezicht benodigd gebleken. De inningsapplicatie IED/MOSS voldoet niet aan de aansluitvoorwaarden van F&MI. Er zijn hierdoor problemen met het definitief verantwoorden van de ontvangsten.

Bijlage 2 en 3 zijn niet te lezen met deze opmaak.
Verder geen opmerkingen.

C STUKKEN TER BESPREKING

C.1 Innovatievisie: NB dit punt wordt doorgeschoven naar DT 6 juni!
Ingebracht door dI&S

Aan het DT BD wordt gevraagd het volgende punt te bespreken:
Kunt u zich vinden in de hoofdlijnen, uitgangspunten en visie op innovatie in de innovatievisie Belastingdienst?

Toelichting:
De Concerndirectie I&S heeft een visie op innovatie opgesteld. Deze visie gaat zowel over 'verbeteren van vandaag', 'vernieuwen van morgen' en 'veranderen van overmorgen'. In de hoofdlijnen is geformuleerd hoe innovatie bij de Belastingdienst eruit ziet en wat daarin de rol is van

de dienstonderdelen en I&S. Vervolgens zijn uitgangspunten geformuleerd op welke manier innovatie bij de Belastingdienst ingevuld wordt.
Om te komen tot een innovatievisie voor de Belastingdienst heeft de concerndirectie Innovatie en Strategie input opgehaald in de eigen organisatie door middel van een pressure cooker sessie met vertegenwoordiging vanuit alle dienstonderdelen en een ronde tafel op 14 maart. Daarnaast heeft de cd I&S kennis en ervaringen opgehaald bij andere publieke en private organisaties. Dit heeft geleid tot de 95%-versie van de innovatievisie in het driehoeksoverleg UHB/FJZ/I&S van 19 april is besproken.
In bijgaande presentatie is de innovatievisie opgenomen. Daarnaast is er in de bijgevoegde notitie een beeld geschetst van de innovatie-activiteiten die plaats hebben gevonden of gepland zijn.

Annotaties:
[persoonsgegevens] : Mooi stuk en goede actie. Aanvulling kan door aandacht te besteden vanuit CD S&I op vereenvoudigen van de besturing van de innovatie:

I. I&S (ook) naar het werk bewegen en daar ondersteuning aanbieden (en niet het werk naar centraal halen);
II. Vereenvoudigen van de aansturing van IV-ontwikkeling door:
   A. businessmedewerkers en IV-medewerkers maximaal 1-op-1 aan elkaar te koppelen (innovatieve ideeën zijn er wel maar moeten handen en voeten krijgen in de ICT);
   B. IV-budgetten geoormerkt te delegeren aan de business en daar dus de besluitvorming te leggen evenals de verantwoordelijkheid voor de (epic-)keuzes.

3. Delegeren van Innovatie-budgetten en -verantwoordelijkheid gekoppeld aan het duurzaam halen van prestatiedoelen om zo directe sturing te kunnen geven aan ontwikkeling (innovatie) en samenhang in besluitvorming te reduceren .
Noot: Voorstellen 2 en 3 lijken inefficiënt. Maar sturen op efficiëntie betekent vaak clustering/schaalvergroting. Clustering en schaalvergroting van verscheidenheid betekent een exponentiële groei van complexiteit. Complexiteit betekent dat de organisatie moeilijker bestuurbaar wordt en dus de effectiviteit afneemt. Kortom sturen op effectiviteit betekent dus sturen op eenvoud en leidt uiteindelijk dus ook tot efficiënter werken.

C.2.a AVG, voortgang t/m april 2019
Ingebracht door dIV&D

Toelichting:
Het agendapunt AVG gaat over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen AVG met als uiterlijke einddatum 25 mei 2019. Bijgevoegd is een bijlage met de nog openstaande maatregelen van de bedrijfsonderdelen.

Aantekeningen:
Veel inspanningen, flinke inloop
Is echter nog niet gereed en blijft continu aandacht in de toekomst vragen

rapportage naar kamer komt eind juni
Komt wederom ADR onderzoek, zoals in februari is uitgevoerd

Voor vervolg na 25/5 concreet pva schoning met de elementen: Wat nodig, hoe lang, hoeveel etc

Dit ook borgen via VMR en besprekingen

Annotaties: [persoonsgegevens] :

Openstaande maatregelen en de noodzaak:
Er is een onderscheid gemaakt in strikt noodzakelijke acties en acties die doorlopend zijn. Van de strikt noodzakelijke acties blijven enkel de acties i.k.v. Bewaren, Archiveren en Vernietigen open staan op niet haalbaar. Voor CAP zijn dit 2 acties tw.
- Niet archiefwaardige bestanden vernietigen
- Toepassen selectielijsten; archiefwaardige bestanden overbrengen naar archief, schonen bestaande systemen

Voor de doorlopende acties, feitelijk het continu verantwoord omgaan met gegevens, WMK toetsen en PIA daar waar nodig, processen op orde brengen en databeheersing toevoegen aan de procesbeschrijvingen is een richting bepaald en gedeeld met het KMT CAP en geagendeerd binnen de verantwoordelijke portefeuilles.

C.2.b AVG, stand van zaken applicaties, schonen en vernietigen persoonsgegevens
Ingebracht door dIV&D.

Toelichting:
Deze notitie geeft inzicht in de stand van zaken van de applicaties met betrekking tot het schonen en vernietigen van persoonsgegevens in het kader van de AVG. Daarnaast de gevraagde actie met betrekking tot het vervolg in dit kader (vervolg inventarisatie deadline 17 mei aanstaande). Deze notitie is gebaseerd op de actie voortgekomen uit het DT BD van 25 april jl.

Aantekeningen:

Annotaties: [persoonsgegevens]

Actualiseren autorisaties, directies en community's:
Het schonen van de autorisaties, eerste hobbel segmentvreemde autorisaties schonen, is voor ruim 90% afgerond. Voor het vervolg, het continu beheersen van de verstrekte autorisaties, maakt onderdeel uit van het totale pallet aan doorlopende acties zoals hierboven beschreven (processen op orde, weten wie een rol vervult binnen dit proces en passende autorisaties bij de rollen).
Voor het schonen van de community's worden de eigenaren rechtstreeks aangeschreven.

Schonen en vernietigen verouderde gegevens:
persoonlijke omgeving:
dit vordert gestaag, dagelijkse updates van teams die klaar zijn. Beeld bij de clusters: Heffing 92% gereed, Inning 50% gereed, Gegevens 70%. Van Centrale Functies heb ik geen informatie. Ook hiervoor geldt dat hier vanuit de sturing permanente aandacht vereist is

datakluis:
CAP is nauw betrokken geweest bij de acties i.k.v. gebruik maken van/scenario uitdenken van de datakluis. Binnen CAP staat de vraag uit om instemming op een pragmatische aanpak (alle data >5 jaar niet gemuteerd verplaatsen naar de datakluis). 24 mei verzorgt CAP de terugkoppeling op de lijst met samenwerkingsgebieden.

systemen:
CAP heeft vrijdag 17 mei een terugkoppeling gegeven op de uitvraag naar het vernietigen van data in de systemen. Voor alle systemen is geïnventariseerd welke systemen voor nu klaar zijn (bevat geen data ouder dan de bewaartermijn uit de selectielijst) en of er een vervolgactie nodig is (wel data ouder dan de vastgestelde bewaartermijn). Vervolg acties worden op dit moment geïnitieerd/bepaald binnen de ketens in portfolio acties.

C.3 Bijdrage BD voor ontwerpbegroting IX 2020
Ingebracht door hdC&F en dUHB.

Toelichting:
Op 25 april zijn de contouren van begroting IX 2020 besproken in het DT BD en op 16 mei is de bijdrage voor begroting IX 2020 besproken in de Concernstaf. Het DT BD wordt met dit memo meegenomen in de nadere uitwerking van de begroting en om zijn mening gevraagd over het 1e concept van de beleidsagenda en de begrotingsartikelen.

Aantekeningen:
Accoord

C.4 Projectenrapportage Vernieuwingsrapportage en Grote Projecten t/m april 2019
Ingebracht door dBIA.

Bespreekpunten:
In de rapportage wordt nog meermaals een probleem met IV-capaciteit gemeld. Dit zou na het vaststellen van het 6Q-portfolio geen issue meer mogen zijn. Dreigen er binnen het project toch capaciteitsproblemen, dan is het van belang de oorzaak zo snel mogelijk te achterhalen en dit te bespreken met de betrokken leveranciers en partijen. En wanneer dit niet leidt tot een oplossing dit zo snel mogelijk te escaleren.
De basis van een betrouwbare Projectenrapportage wordt gevormd door goed ingevulde stamgegevens. De directeur BIA vraagt doorlopend aandacht voor het invullen en actueel houden van de stamgegevens, zodat onder meer de voortgang van mijlpalen en resultaten goed zichtbaar wordt in de Projectenrapportage.
In de rapportages van de individuele projecten wordt meermaals een probleem gemeld met de capaciteit van en/of levering van voorzieningen door de keten Interactie, terwijl dit in feite een generiek probleem betreft. In de HIA-avondsessie van 23 mei wordt hier uitgebreid bij stilgestaan.

Aantekeningen:
De 5 HIA projecten: politiek erg belangrijk!!! Hier op sturen
Stamgegevens moeten goed gevuld zijn
Wat betreft oorzaken, wees zo scherp en smart mogelijk

Gebruik kleurcodering

Annotaties:
[BDO/persoonsgegevens] Geen opmerkingen. Rapportage is vooraf met ons afgestemd (m.u.v. bespreekpunten en C&F appreciatie).

D STUKKEN TER KENNISNEMING

D.3 Bestuurlijke notitie voortgang vernieuwingsprojecten
Ingebracht door dBIA.

Toelichting:
Dit betreft de bestuurlijke notitie over de voortgang van de vernieuwing. Deze notities worden maandelijks opgesteld voor de bewindspersonen. Ter informatie wordt de notitie t/m maart aan het DT aangeboden.
De minister en de staatssecretaris hebben geen vragen of opmerkingen bij deze notitie geplaatst. De bestuurlijke notitie wordt 27 mei besproken met de staatssecretaris.

Annotaties:
[BDO/Persoonsgegevens]: Geen opmerkingen. Rapportage is vooraf met ons afgestemd.

D.4 Moties en Toezeggingen

D.5 Periodiek overzicht door DG geaccordeerde dossiers 1-14 mei 2019

D.6 Overzicht vastgestelde uitvoeringstoetsen 2019

D.6 Verslagen Driehoeksoverleggen en ketentafels

D.7 Afronding Project noodvoorziening RAM
Ingebracht door adGO.

Toelichting:
De voorziening RAM voldeed niet aan vereisten vanuit het perspectief van informatiebeveiliging (AVG) en daarnaast waren er aandachtspunten vanuit het kunnen borgen van de continuïteit (techniek). In 2018 is besloten deze voorziening versneld te vervangen waarbij in eerste instantie een tijdelijke voorziening is neergezet om de continuïteit voor de business te kunnen borgen en vervolgens het MVP voor de toekomst vaste voorziening is neergezet. Dit project is afgerond. Dit betekent dat:
1. Het intrekken van de autorisaties op de Oracle database wordt op 24-5-2019 geeffectueerd. Het uitfaseren start op 25-5-2019 en volgt daarmee meteen op het intrekken van de autorisaties, waarbij de laatste actiepunten t.a.v. de uitfasering zijn belegd bij GBS.
2. MKB implementeert uiterlijk 24 5 2019 een specifiek omschreven AO/IC ten behoeve van het in gebruik nemen van de tijdelijke spoor 2 voorziening en neemt verantwoordelijkheid vanaf 2-5-2019 t.a.v. het in gebruik nemen van deze tijdelijke voorziening door geautoriseerde medewerkers.

D.8 Concept verslag COR 18 april 2019

E HAMERSTUKKEN

E.1 Procesbeschrijving teamuitjes
Ingebracht door adP.
Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebben het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met:

De procesbeschrijving teamuitjes en te besluiten:
Deze procesbeschrijving te laten gelden voor de gehele Belastingdienst.

Toelichting:
In het DT BD van 9 mei 2019 is de procesbeschrijving teamuitjes aangeboden. Deze nieuwe procesbeschrijving is aangepast naar de punten die zijn aangedragen in en na het DT BD van 9 mei 2019. Voornaamste wijzigingen zijn:
- in de procesbeschrijving is expliciet gemaakt dat de reis van/naar/tijdens het teamuitje geen dienstreis is. Er kan wel worden gereisd met de shuttelkaart. In geval van autogebruik wordt gedeclareerd conform het rijksbrede besluit dienstreizen. Lunch- en daggeldvergoedingen zijn hiermee uitgesloten.
- een bedrag van 50 euro is als normbedrag opgenomen, tevens bestaat de mogelijkheid om 30 euro extra te besteden
- budgettering vindt plaats o.b.v. het aantal deelnemende medewerkers (en niet o.b.v. het aantal fte dat in het team zit)
- het bieden van een voorschot is mogelijk, maar heeft expliciet niet de voorkeur.

E.2 Projectplan herijking KPI's Belastingdienst

Ingebracht door hdC&F, dUHB.

Gevraagd besluit:
Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebbende het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met:
Het projectplan voor de herijking van de KPI's. Dit projectplan is 12 april jl. behandeld in de driehoek C&F en 16 april goedgekeurd in de concernstaf.

Toelichting:
Het project heeft als opdracht een set strategische, effectgerichte indicatoren op te stellen. Deze set is gericht op artikel 1 van begroting IX voor 2021. Er zullen expertsessies worden gehouden met (vertegenwoordigers van) de uitvoeringsdirecties om de strategische doelstelling uit te werken naar activiteiten (doelenhiërarchie) en bijbehorende kpi's op te stellen. De uitvoeringsdirecties zijn hiervoor reeds benaderd.

Aantekeningen:

Annotaties
[BDO] : persoonsgegevens is aangemeld als vertegenwoordiger CAP in de expertsessies.
persoonsgegevens] :Op pagina 3 van de Innovatievisie BD en op pagina 4 van het Projectplan KPI's staan deels dezelfde en deels verschillende formuleringen of termen over missie, visie en strategie. Het is het belangrijkste plaatje om richting te geven aan en gezamenlijkheid te creëren in de bijdrage van de 28.00 medewerkers van de BD. Verschillen leiden tot verwarring en minder focus. Handig als er één plaat/formulering is die iedereen hanteert! De vraag is dan hoe dat kan? Misschien in ieder geval op de interne landingspagina van de BD. Dan zien we hem elke dag.

E.3 Plan van aanpak verbeteren verplichtingenbeheer

Ingebracht door hdC&F.

Gevraagd besluit:

Aan de DG wordt gevraagd, gehoord hebbende het DT, kennis te nemen van en in te stemmen met:
Het DT BD wordt gevraagd in te stemmen met bijgevoegd plan van aanpak voor het verbeteren van het verplichtingenbeheer. In de toelichting van de nota zijn de acties en het tijdpad voor de budgethouders, SSO F&MI en C&F opgenomen.

Toelichting:
Met het PvA wordt invulling gegeven aan de aanpak van de onvolkomenheid die de Algemene Rekenkamer heeft geconstateerd op het verplichtingenbeheer bij de Belastingdienst. Het PvA bevat aangescherpte kaders voor het verplichtingenbeheer en actiepunten om de sturing op de verplichtingen aan te passen.
Het PvA staat ook voor toetsing uit bij de ADR. Eventueel kan dit nog leiden tot beperkte aanpassingen in het stuk.

Aantekeningen:

Annotaties: [team BV] :
Vanuit CAP /team BV verwachten we aan de hier gevraagde aanpak te kunnen voldoen, vraagt wel enige aandacht en wat werk.

Vooral de concern brede budgetten die CAP beheert (Logius, KvK, Kadaster, RDW, DRZ, KNB, RINIS, Doc-direkt etc.) vragen dan onze aandacht.
Voor deze leveranciers geldt dat we hier raamovereenkomsten (NOK)/convenanten hebben die een looptijd hebben van .. jaar met een schriftelijk opzegtermijn van 1 tot 3 maanden. Dus niet tijdig opgezegd dan zijn ze automatisch weer een .. jaar geldig (afhankelijk van de genoemde looptijd) en juridisch gezien weer verplicht.
Concreet betekent dit dat we voor al deze leveranciers voor het lopende jaar een obligo in SAP mogen inleggen en dat de meerjarige mogelijk te betalen bedragen als reservering in SAP moeten komen te staan
Voor uitzendkrachten heeft SSO F&MI al een oplossing geboden.
Verder bewaken we maandelijks bewaken de verplichtingen/obligo standen in SAP al.

F ALGEMEEN AFRONDEND

F.1 Rondvraag

F.2 Personeelsvertrouwelijk

F.3 Afsluiting

Appreciatie DT 28 maart 2022, PWC rapportages.

Points to make:

- Op basis van de MKB rapportage is er geen aanleiding om ook vennootschappen te informeren over de FSV-registratie.
- In de kabinetsreactie op Query's aan de poort moet voldoende aandacht zijn voor de randvoorwaarden bij het waarborgenkader risico-selectie, zoals afgesproken in driehoek UHB/FJZ/I&S van 25 maart.

Toelichting:

MKB-rapportage:

- Eerder bekende gevolgen in de invordering (MSNP, betalingsregelingen) zijn (beperkt) ook voor de MKB populatie aangetroffen of verondersteld;
- FSV-registratie is gebruikt in RAM-query's. Op basis van RAM-query's heeft selectie voor controle plaatsgevonden. FSV-geregistreerden zijn in verhouding veel vaker gecontroleerd dan niet-FSV-geregistreerden. Wat oorzaak is en wat gevolg, kon PWC niet constateren.
- FSV-registratie is meegewogen in OB-risicomodel bij afgifte OB-nummers en bij instellen grens individuele negatieve norm(OB).
- PWC constateert dat fiscale beslissingen bij MKB altijd zijn gebaseerd op nader onderzoek en altijd zijn gemotiveerd. Een FSV registratie an sich was geen aanleiding voor correctie.
- De constateringen lijken geen aanleiding te geven voor herstel van extra groepen ten opzichte van eerder bekend.
- Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat er onterechte negatieve gevolgen zijn geweest bij geregistreerde vennootschappen. Er mogelijk extra controle bij geregistreerde vennootschappen hebben plaatsgevonden, maar fiscale beslissingen zijn goed onderbouwd en bij risicoselectie was geen sprake van strijdigheid met grondrechten. Daarnaast is voor vennootschappen geen sprake van overtreding van de AVG. Daarom is het niet nodig om vennootschappen over de FSV-registratie te informeren.
- PWC roept op tot nader onderzoek naar:
    1. In hoeverre FSV-registraties van MKB hebben doorgewerkt bij Toeslagen;
    2. In hoeverre FSV-registraties van MKB hebben doorgewerkt bij afgifte OB-nummers.
    3. De werking en effecten van RAM selecties en daaropvolgende selecties.
- Doorwerking bij Toeslagen zal ook aandacht hebben van de Parlementaire Enquetecommissie.
- PWC constateert dat er in de uitvoering sterke afwijkingen zijn tussen regio's. Het is voorstelbaar dat de kaderstellers daarom in de toekomst overgaan tot striktere kaders/sterkere mate van centrale aansturing. Dit kan ook invloed hebben op GO.
- Bij GO is RAM in het verleden ook gebruikt. Voor zover bekend was dat niet voor selectie (in fiscaal domein). Bij BtWWFT is wel gebruik gemaakt van RAM voor selectie. In hoeverre daarin FSV-registraties zijn meegenomen/-gewogen is niet duidelijk. RAM bestanden zijn bij BtWWFT niet meer aanwezig (verwijderd).

Query's aan de Poort:

- Selectie aan de poort is niet toegepast op GO belastingplichtigen (m.u.v. belastingplichtigen die eerst onder P/MKB vielen en later naar GO zijn gegaan).
- PWC constateert dat het grootste deel van verwachte documentatie voor de query's en doorselectie ontbreekt.
- In driehoek UHB/FJZ/I&S van 25 maart jl. is een waarborgenkader selectie-instrumenten geaccepteerd, waarbij randvoorwaarden zijn geformuleerd om te voorkomen dat we hiermee vastlopen (beheerste implementatie, vaste evaluatiemomenten met herijking kaders, financiering uitvoeringskosten, duidelijke communicatie vernieuwend karakter richting Kamer). Het PWC rapport zal krachtige reactie vragen. Daarbij is het risico dat de randvoorwaarden zoals afgesproken wegvallen. Zonder die randvoorwaarden wordt het kader onuitvoerbaar.
- PWC signaleert ook dat selecties niet gebaseerd lijken te zijn op inzicht in risico's, in oorzaken of in effect. Er is geen goede risico-analyse en geen (expliciete) prioritering. Dit beeld sluit aan bij interne constateringen bij herijking fraudelandschap.
- Na de geautomatiseerde selectie aan de poort heeft handmatige doorselectie plaatsgevonden. In handleidingen is voor elk onderzocht jaar aangetroffen dat op het eerste oog discriminatore gegevens een belangrijke rol hebben gespeeld in de doorselectie. Dit betrof selectie op nationaliteit, op leeftijd, op giften aan moskeeën, het uitzonderen van autochtonen van selectie, selectie op achternaam eindigend op "ic", etc.

- Onderbouwing van deze doorselecties is niet aangetroffen, daarom zullen we ze ook niet kunnen rechtvaardigen (intern niet en extern ook niet) ondanks dat het mogelijk is dat dit met goede intenties en op basis van gesignaleerde patronen is gebeurd.
- Voor het geven van een nuancerende context in een kabinetsreactie lijkt op basis van de rapportage dus geen ruimte.
- Mogelijke gevolgen van deze constateringen:
    - veel media- en politieke aandacht;
    - nieuwe strafrechtelijke aangiften wegens discriminatie;
    - mogelijke conclusie dat grondrechten geschonden zijn, waardoor het arrest van de Hoge Raad over FSV/1043 van dec '21 tot de conclusie kan leiden dat aanslagen alsnog ter discussie staan;
    - Uitbreiding reikwijdte Parlementaire Enquete Fraude en Dienstverlening. Op dit moment ligt de focus volledig bij Toeslagen, maar de commissie zal deze rapportage niet naast zich neer kunnen leggen;
- Bovenstaande zal ook de vraag oproepen of herstel plaats moet vinden, zelfs als aanslagen op fiscaaltechnisch juiste gronden zijn opgelegd. PWC constateert dat e.e.a. niet reproduceerbaar heeft plaatsgevonden, mede doordat bestanden in afwijking van de archiefwet en selectielijsten zijn weggegooid. Dat betekent dat bij herstel in beginsel naar de hele populatie 1043 zal moeten worden gekeken. Dat is een enorme opgave.
- Als herstel moet plaatsvinden van fiscaaltechnisch juiste aanslagen, dan zal dit intern grote uitwerking op medewerkers hebben. Tegenstellingen die nu op intranet tussen "twee kampen" zichtbaar zijn, worden vergroot en zullen mogelijk tot conflictsituaties leiden.

Belastingdienst

Intelligence Voorzieningen MKB

MKB specifieke AO/IC voor intelligence voorzieningen, welke gebruik maken van de DF&A datagebieden NITN, NITA, NITG en NIT058

Projectgroep IVT

Status: Concept
Versie: 0.97-2
Datum: 28-08-2019
Samenstelling: Persoonsgegevens
Persoonsgegevens

Documentsamenstelling en Versiebeheer

Inleiding

Per 25-5-2018 is de AVG in werking getreden. Meer nog dan voorheen, moet zorgvuldig omgegaan worden met de gegevens van belastingplichtigen en medewerkers. Daarom wordt niet alleen de procedure voor het indienen van verzoeken tot data analyse of gegevensleveringen gewijzigd, maar worden tevens de bijbehorende verwerkingsprotocollen en procedures aangescherpt.

Reikwijdte van deze AO/IC beschrijving

- Dit document beschrijft de AO/IC behorend bij het gebruik van zowel de door DF&A aan de Business beschikbaar gestelde datagebieden NITN, NITG en NITA (zg. IVT spoor 3), als het aan MKB beschikbaar gestelde datagebied NIT 058 (zg. spoor 2).
- Het gebruik van IVT spoor 3 (NITN, NITG en NITA) betreft het gebruik van een structurele data- en analysevoorziening die, op basis van een reguliere portfolioplanning onder regie van een Business Owner uit de directie MKB, verder wordt doorontwikkeld.
- Het gebruik van spoor 2 (NIT 058) betreft het gebruik van een tijdelijke data- en analysevoorziening die, onder regie van een Business Owner MKB, volgens een vast migratieplan binnen de door het MT DF&A en MT MKB overeengekomen tijdsplanning, zal worden uitgefaseerd.
- De AO/IC richt zich specifiek op de vaste groep Businessanalisten welke met gebruikmaking van het omschreven platform informatieproducten leveren voor de directies P, MKB en GO.

Lijst contactpersonen en functionarissen betrokken bij IVT

Contactpersoon / functionaris	Naam
Verantwoordelijk Directeur doorontwikkeling IVT	Persoonsgegevens (persoonsgegevens MKB)
Verantwoordelijk directeur gebruikte datagebieden	Persoonsgegevens (persoonsgegevens DF&A)
Persoonsgegevens	Persoonsgegevens persoonsgegevens locatie Utrecht)
Product Owners doorontwikkeling IVT	I Persoonsgegevens + Persoonsgegevens (MKB)
Persoonsgegevens	Persoonsgegevens MKB)
	Persoonsgegevens (MKB)
	Persoonsgegevens (MKB)
	Persoonsgegevens (DF&A)
	Persoonsgegevens IV&D)
	Persoonsgegevens (IV Coe Analytics)
	Persoonsgegevens (Keten GKT)
	Persoonsgegevens (DF&A)
	Persoonsgegevens DF&A)

144904 0121

Privacy Impact Analyse

In augustus 2019 zal een PIA uitgevoerd worden op het gebruik van de in deze AO/IC omschreven technische omgeving en de bijbehorende organisatorische inrichting. Deze PIA zal worden uitgevoerd door het Team Quality Assurance van CAP in samenwerking met het DQR Board van DF&A en een vertegenwoordiger uit het WMK/PIA netwerk van MKB. Aan de hand van de bevindingen tijdens deze PIA zullen mogelijk aanvullende technische of organisatorische maatregelen worden geïmplementeerd. Deze aanvullende maatregelen zullen in een volgende versie van deze AO/IC beschrijving worden opgenomen.

Documentbeheer

Samenstelling Versie 0.90 t/m 0.97: Persoonsgegevens (Adviseur MT Portefeuille Business Ontwikkeling MKB)

Versie	Review	Periode
0.90	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Maart 2019
0.91	Persoonsgegevens	April 2019
0.92	Persoonsgegevens Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Mei / Juni 2019
0.93	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Juni 2019
0.94	Perso Persoonsgegevens	Juni 2019
0.95	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Juni 2019
0.96	Persoonsgegevens	Juli 2019
0.97	Persoonsgegevens Persoonsgegevens Persoonsgegevens Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Augustus 2019

1. Aanleiding

Per 25-5-2018 is de AVG in werking getreden. Meer nog dan voorheen, moet zorgvuldig omgegaan worden met de gegevens van belastingplichtigen en medewerkers.
Daarom wordt niet alleen de procedure voor het indienen van verzoeken tot data analyse of gegevensleveringen gewijzigd, maar worden tevens de bijbehorende verwerkingsprotocollen en procedures aangescherpt.

- er worden alleen databewerkingen uitgevoerd als er sprake is van een rechtmatige verwerking (doelbinding, proportioneel en subsidiair),
- er worden slechts data uitgeleverd die noodzakelijk zijn voor het bereiken van het beoogde doel,
- voor elke datalevering of bewerking moet een gevalideerde opdracht zijn verstrekt en geregistreerd, en
- er wordt voor elke verwerking een Willen-Mogen-Kunnen-toets (WMK-toets) of PIA uitgevoerd waarin bovenstaande 3 punten tezamen komen.

2. Administratieve Organisatie

Het proces is zo ingericht dat het opvragen van data en de daarmee samenhangende handelingen en verrichte werkzaamheden controleerbaar zijn en passen binnen het kader van de uit te voeren toezichtopdracht. Hiervoor zijn een aantal duidelijke richtlijnen en afspraken noodzakelijk.
Hieronder is het proces van aanvragen/opvragen/uitwerken/delen en opslaan nader uitgewerkt.

3. Opdrachtverstrekking / 1 Loket

- Alle verzoeken tot gegevenslevering welke ingediend worden via het IVT loket binnen MKB, en waarbij gebruik gemaakt wordt van de daartoe aangewezen (hierna gespecificeerde) datagebieden van DF&A, verlopen via de IVT-Tool op de IVT community. Het betreft in dit kader uitsluitend verzoeken van de business-segmenten MKB, GO en P. Het betreft gegevensleveringen waarbij door business-analisten gebruik gemaakt wordt van datagebied 057 (NITN), datagebied 058 (NIT) en de datagebieden NITG (GO) en NITA (alles).

3.1 Rol aanvrager

De aanvrager zorgt per gegevenslevering of analyse voor toestemming van een centrale regiefunctie binnen MKB of (plv) directeur en laat de (lokale) penvoerder AVG de WMK toets uitvoeren.

Daarna kan via de Connectpeople community **'MKB Informatie Voorziening Toezicht'** het aanvraagformulier (ZIP bestand) gedownload worden . Na invulling zendt hij/zij het aanvraagformulier, tezamen met de verkregen toestemming en een gevalideerde WMK-toets of PIA naar een centrale postbus: **'MKB-IVT aanvraag_Postbus'**
Indien de aanvraag onjuist, onvolledig of onduidelijk is ingevuld neemt één van de medewerkers bedrijfsbureau IVT contact op met de aanvrager om de aanvraag en/of WMK toets (PIA) aan te vullen en/of duidelijker te krijgen.

3.2 Voorwaarden

Een aanvraag wordt alleen in behandeling genomen indien:
a: er schriftelijke toestemming is van een centrale regiefunctie of van (plv) directeur (evt via mandaat) **en**
b: de gegevensverwerking of gegevenslevering, blijkens de mee te leveren WMK toets (of PIA), uitgevoerd mag worden.

4. Aanvraagproces

De manager of medewerker (de aanvrager) die over gegevens uit de IVT omgeving wil beschikken moet het navolgende proces doorlopen:

4.1 Omschrijving doel en strekking van het verzoek

De aanvrager omschrijft duidelijk wat hij wil en met welk doel. Een standaard intakeformulier daarvoor is beschikbaar (zie paragraaf 3.1 rol aanvrager). Indien relevant wordt de vraag, vooraf, afgestemd met de landelijke handhavingsadviseurs of procesregisseurs.

(Denk aan onderzoek naar handhavingstekorten, die wellicht elders als eens onderzocht zijn of handhavingstekorten, die wellicht ook elders zouden kunnen spelen)

4.2 Toestemming van (plv.) directeur

De aanvrager toont aan dat de (plv) directeur, onder wiens verantwoordelijk het verzoek wordt gedaan, toestemming verleent heeft om het intelligenceverzoek te laten uitvoeren.
Voor een aantal expliciet beschreven aanvragen wordt de toestemming automatisch verondersteld te zijn verleend*1. In alle overige gevallen moet deze toestemming worden aangetoond.

*[1] *Voor de navolgende situaties kan verondersteld worden dat een standaard toestemming is verleend:*

1. ***De aanvraag in het kader van de FD aanpak***
   Het betreft de aanvraag tot het verstekken van een gestandaardiseerde informatie set met aangifte en -betaalgegevens van de klanten van een fiscale dienstverlener. Deze standaard informatie set wordt gebruikt om de kwaliteit van het werk van de fiscaal dienstverlener en de kwaliteit van het aangifte- en betaalgedrag van zijn/haar klanten efficiënt te kunnen toetsen. Hierbij is de combinatie van de hoedanigheid van de aanvrager (de relatiebeheerder / accountmanager) en de uitlevering van een voor-gedefinieerde standaard gegevens-set (deze is reeds op AVG aspecten getoetst) voldoende voor uitvoering van het verzoek.

2. ***De aanvraag van één specifiek klantbeeld***
   Het betreft de aanvraag van één individueel klantbeeld van één enkele entiteit of bsn/rsin om deze informatie gestuurd (integraal) te kunnen toetsen. Hierbij is de combinatie van de hoedanigheid van de aanvrager (de behandelaar van de betreffende post / of de werkvoorbereider uit TOT) en de uitlevering van een standaard klantbeeld (deze is reeds op AVG aspecten getoetst) voldoende voor uitvoering van het verzoek.
   Let op: *Hierbij geldt wel dat de informatie niet op een andere (voor de aanvrager zelf toegankelijke manier) verkregen moet kunnen worden. Op dit aspect zal elke aanvraag (aan de hand van de standaard WMK toets) beoordeeld moeten worden.*

4.3 (Laten) Uitvoeren WMK toets (of PIA)

Als er tijdens het intelligenceproces persoonsgegevens worden verwerkt zorgt de opdrachtgever/aanvrager voor een juist en volledig uitgevoerde WMK toets of PIA waaruit blijkt dat de vraag AVG technisch is beoordeeld en akkoord bevonden. Binnen MKB zijn, voor het verkrijgen van een gevalideerde WMK toets of PIA, binnen het formeel recht netwerk penvoerders benoemd en is een centrale WMK/PIA postbus ingericht. Voor het verkrijgen van een WMK toets of PIA zijn onder verantwoordelijkheid van Persoonsgegevens 3 deelprocessen ingericht, die hierna kort beschreven worden. Deze deelprocessen sluiten integraal aan op het voor MKB geldende WMK/PIA proces waarin elk gegevensleveringsproces en elke gegevenslevering door of namens de datacoördinator MKB wordt beoordeeld en van een goed- of afkeuring wordt voorzien. In paragraaf 4.6 wordt ingegaan op gegevensvragen die niet eenmalig zijn, maar een repeterend karakter kennen. Hiervoor hoeft niet telkens een nieuwe WMK toets of PIA aangevraagd worden, maar kan worden verwezen naar de doorlopende werking van de WMK toets of PIA.

4.3.1. Proces voor lokale gegevensleveringen en datagebruik - verzoek indienen bij lokale penvoerder -

Voor lokale gegevensleveringen en data neemt de opdrachtgever voor het verkrijgen van een WMK-toets of PIA contact op met een lokale penvoerder. Deze penvoeder is verantwoordelijk voor de duiding van de inhoud van het gegevensvraagstuk en de verwerking daarvan in een WMK-toets of PIA. Als op basis van deze duiding de WMK-toets / PIA is uitgevoerd wordt het resultaat daarvan vastgelegd en de uitkomst ervan kenbaar gemaakt aan de opdrachtgever. Als de gegevenslevering op basis van de WMK-toets of PIA, door of namens de datacoördinator MKB, wordt goedgekeurd kan de opdrachtgever de uitkomst van de WMK toets/PIA vervolgens toevoegen aan zijn gegevensleveringsverzoek.

Locatie overzicht AVG aanspreekpunten en lokale penvoeders voor uitvoering WMK/PIA:

Locatie	Plv. directeur	M2 AVG aanspreekpunt	VACO Formeel Recht	Penvoerder WMK/PIA
Amsterdam	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Hoofddorp	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	vacant
Hoorn	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Rotterdam	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Alle teamleiders	??	Persoonsgegevens
Den Haag	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Utrecht	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	vacant
Arnhem/Doetinchem	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Breda / Middelburg	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Alle teamleiders	??	Persoonsgegevens
Eindhoven	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Venlo	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Maastricht	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Groningen / Emmen	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens Persoonsgegevens
Leeuwarden	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens Persoonsgegevens
Zwolle / Almere	Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens
Enschede / Almelo	Persoonsgegevens Persoonsgegevens	Alle teamleiders	Persoonsgegevens	Persoonsgegevens

4.3.2. Proces voor landelijke gegevensleveringen en datagebruik (niet EOS/fraude gerelateerd) - verzoek indienen bij centrale postbus -

Voor landelijke gegevensleveringen en datagebruik wordt het verzoek tot het uitvoeren van een WMK-toets of PIA aangeleverd bij de centrale WMK/PIA postbus in Lotus Notes: **AVG MKB_Postbus**.
De postbusbeheerders zetten het verzoek vervolgens door naar één van de lokale penvoerders en deze penvoeder is verantwoordelijk voor de duiding van de inhoud van het gegevensvraagstuk en de verwerking daarvan in een WMK-toets of PIA. Als op basis van deze duiding de WMK-toets / PIA is uitgevoerd wordt het resultaat vastgelegd en de uitkomst ervan kenbaar gemaakt aan de opdrachtgever. Als de gegevenslevering op basis van de WMK-toets of PIA, door of namens de datacoördinator MKB, wordt goedgekeurd kan de opdrachtgever de uitkomst van de WMK toets/PIA vervolgens toevoegen aan zijn gegevensleveringsverzoek

4.3.3. Proces voor gegevensleveringen en datagebruik binnen EOS en fraudeprojecten - verzoek indienen bij Vaco Team Eindhoven (voor contactgegevens zie tabel in § 4.3.1)

Voor gegevensleveringen en datagebruik binnen EOS en fraudeprojecten wordt het verzoek tot het uitvoeren van een WMK-toets of PIA aangeleverd bij het Vaco Team Eindhoven. Dit Vaco Team behandelt het verzoek, is verantwoordelijk voor de duiding van de inhoud van het gegevensvraagstuk en de verwerking daarvan in een WMK-toets of PIA. Als op basis van deze duiding de WMK-toets / PIA is uitgevoerd wordt het resultaat vastgelegd en de uitkomst ervan kenbaar gemaakt aan de opdrachtgever. Als de gegevenslevering op basis van de WMK-toets of PIA, door of namens Persoonsgegevens wordt goedgekeurd kan de opdrachtgever de uitkomst van de WMK toets/PIA vervolgens toevoegen aan zijn gegevensleveringsverzoek

4.4 Repeterende Gegevensleveringen

Als een gegevenslevering een repeterend karakter heeft hoeft niet voor elke gegevensvraag opnieuw een WMK toets of PIA aangevraagd te worden. Als de gegevensvraag eenmaal is afdekt door een, door of namens de Persoonsgegevens gevalideerde WMK toets of PIA kan bij elke volgende gegevenslevering naar de eerdere toets of PIA verwezen worden. Eén en ander uiteraard alleen indien en voor zover de doel en strekking van de repeterende levering gelijk is aan de oorspronkelijke levering, waarop de WMK toets of PIA betrekking heeft.

5. Intake van de opdracht

5.1 Invullen intakeformulier (beschikbaar via IVT Tool)

Degene die een gegevensvraag of analysevraag uitzet (de aanvrager) vult het intake formulier (dat via het openen van de daarvoor beschikbare IVT-tool, verkregen en ingestuurd kan worden) zo volledig mogelijk in.
De aanvrager omschrijft duidelijk wat hij wil en met welk doel. De aanvrager toont aan dat de (plv) directeur, onder wiens verantwoordelijk het verzoek wordt gedaan, toestemming verleent heeft om het intelligenceverzoek te laten uitvoeren. Als er tijdens het intelligenceproces persoonsgegevens worden verwerkt zorgt de opdrachtgever/aanvrager voor een juist en volledig uitgevoerde WMK toets of PIA waaruit blijkt dat de vraag AVG technisch is beoordeeld en akkoord bevonden.

5.2 Werkzaamheden bedrijfsbureau IVT

Het bedrijfsbureau IVT controleert of aan de hiervoor omschreven voorwaarden is voldaan
Als aan de voorwaarden is voldaan kan de opdracht in behandeling gegeven worden.

1. De medewerker bedrijfsbureau registreert de aanvraag in de IVT-tool (zie paragraaf 5.3).
2. De medewerker bedrijfsbureau zet de vraag door naar een business-analist, welke de opdracht met inachtneming van het hierna omschreven proces uitvoert.

5.3 Registratie van analyses en gegevensleveringsopdrachten

De aanvraag wordt, eventueel na aanvulling, vanuit de postbus door de medewerker bedrijfsbureau IVT opgepakt en toegevoegd aan de werkvoorraad. De werkvoorraad wordt daartoe geregistreerd in de IVT Tool en voorzien van een doorlopende nummering. Zowel de actuele voorraad, de status van het onderhanden werk als specificaties van afgedane verzoeken worden hier geregistreerd.

Door de medewerker bedrijfsbureau IVT wordt een dossier aangelegd op de daartoe door het bedrijfsbureau aangewezen locatie. Autorisatie hiertoe wordt bepaald door de coördinator IVT. De uitgevoerde proces- en lijncontroles worden hierin vastgelegd.
Vervolgens wordt de opdracht door de hiervoor genoemde medewerker bedrijfsbureau aan een business-analist toebedeeld. De aanvrager wordt door de medewerker bedrijfsbureau IVT ingelicht en de mail wordt bewaard in de naammap van de businessanalist IVT

5.4 Elke aanvraag een uniek nummer

In de IVT tool krijgt iedere aanvraag een uniek nummer. Dit nummer (het nummer van het door de IVT-Tool aangemaakte exceldocument) wordt overgenomen in het registratiewerkblad. Dit nummer wordt ook opgenomen in de dossiervorming en wordt tevens in de SAS-script-projectnaam opgenomen. Hiermee ontstaat een sluitende audittrail aan de hand waarvan een gegevenslevering van intake via uitvoering tot uitlevering gevolgd kan worden.

5.5 werkzaamheden businessanalist IVT

De businessanalaist IVT neemt contact op met de aanvrager en vervolgt het intakeproces. De businessanalist legt zijn werkzaamheden vast in de tool IVT logistiek en/of het dossier.

5.6 Registratie verzoeken CAF

De Persoonsgegevens maakt gebruikt van het datagebied 057 (NITN) en datagebied 058 (NIT).
Omdat het fraudegevoelige informatie betreft gelden voor deze werkzaamheden een andere procedure.

Per kwartaal wordt een verzoek geregistreerd en een dossier aangemaakt. In het dossier wordt de CAF gemaakt rapportage bewaard. Hierin staan geaggregeerde cijfers die herleid kunnen worden naar de dossiervorming bij CAF. De audittrail is hiermee gewaarborgd.

6. Analyse werkzaamheden / Uitvoering van de werkzaamheden

6.1 Gebruiksdoel platform

De omgeving waarbinnen de business-analist zijn analyses maakt en gegevensleveringen prepareert bestaat uit een TD/SASgrid omgeving. Deze nieuwe omgeving wordt door de business gebruikt voor business-analyses die voorheen werden gemaakt met RAM en de AWS+ omgeving.

Indien de gegevens niet beschikbaar zijn op de TD/SASgrid omgeving legt de business-analist de gegevensvraag neer bij een medewerker van het bedrijfsbureau IVT. De medewerker bedrijfsbureau onderzoekt de mogelijkheden om de gegevens geleverd te krijgen

Het betreft analyses ter ondersteuning van het subjectgerichte toezicht, zowel op strategisch niveau (businessbreed in beeld brengen van nalevingstekorten), op tactisch niveau (verdieping op subjectgroepen, -handhavingsthema's en deelonderwerpen) als operationeel niveau (maken van subjectselecties, genereren van postenlijsten en proces- of thema-inzichten).

6.2 Autorisatieproces

Ten einde de business-continuïteit te borgen worden de business-analisten van MKB, zolang het datagebied van IVT niet voorziet in alle benodigde data en self service BI faciliteiten, geautoriseerd op zowel het datagebied van IVT (NITN, of, indien noodzakelijk voor de uit te voeren opdracht NITA of NITG) als op de tijdelijke voorziening (NIT058). Hierbij gelden de navolgende voorwaarden en waarborgen:

- De business autoriseert niet meer medewerkers dan strikt noodzakelijk,
- Elke autorisatie wordt goedgekeurd door of namens de datacoördinator MKB;
- De autorisatieprocedure verloopt als volgt:
  - De autorisatie op het SASgrid wordt verstrekt via een autorisatie op Tenant MKB T10.
  - Deze autorisatie vraagt de direct leidinggevende van de analist aan in IMS. Het betreft een code 5 autorisatie, die na verwerking in IMS door of namens de datacoördinator MKB goedgekeurd moet worden door een daartoe aan gewezen medewerker.
  - De autorisatie op Tenant MKB T10 betreft een autorisatie op een bedrijfskritische rol waarvoor in IMS een signaleringsalert met bijbehorende autorisatieblokkade is ingeregeld bij samenloop met autorisatie op conflicterende analyse-omgevingen.
- De toegang tot de datagebieden wordt toegekend door DF&A. Deze toegang wordt slechts verkregen na goedkeuring van een, door of namens Persoonsgegevens in te dienen aanvraag, waarin wordt aangegeven:
  - waarom de betreffende analist de autorisatie nodig heeft
  - het Sap Nummer van de betreffende medewerker
  - de gevraagde rol-codes
  - de einddatum tot wanneer de medewerker de autorisatie verstrekt mag worden
  - een verklaring dat de navolgende beperkende maatregelen door MKB zijn doorgevoerd en gecheckt:
    - de internet beperking (als vereist binnen de DF&A omgeving) is van toepassing op de individuele autorisatietoekenning van de analist;
    - er is aan de betreffende analist geen autorisatie verleent voor het gebruik van externe emailverbindingen;
    - er is aan de betreffende analist geen ontheffing verleent voor het gebruik van USB storage;
    - door de analist is de eed of belofte afgelegd;
    - de cursus iBewustzijn is door de analist succesvol afgerond en certificering is opgenomen in het P dossier;
    - de basiscursus privacy en AVG is door de analist succesvol gevolgd en certificering is opgenomen in het P dossier.

- Voorgaande check wordt uitgevoerd door de direct leidinggevende van de medewerker en schriftelijk bevestigd aan de datacoördinator of een daartoe aangewezen medewerker.
- Indien aan de voorwaarden is voldaan beoordeelt DF&A de autorisatie-aanvraag, die door of namens de datacoördinator MKB wordt ingediend en keurt deze, na akkoord, namens de directeur DF&A goed en informeert Persoonsgegevens de betrokken teamleider en Persoonsgegevens bij DF&A en de betreffende analist.
- Vervolgens kan de direct leidinggevende van de betreffende MKB medewerker de autorisatie in IMS verwerken (formeel aanvragen).

6.3 Gedragsregels

1 Daar waar mogelijk wordt door de business-analist gewerkt met gepseudonimiseerde data;

2 Privacygevoelige persoonskenmerken, zoals genoemd in de AVG, worden niet gebruikt of verwerkt in de analyses en gegevensleveringen, tenzij de opdracht het gebruik van deze gegevens specifiek voorschrijft en de bijbehorende WMK toets of PIA dit gebruik voor het specifieke doel valideert (Gebruik niet toegestaan, tenzij…)

3 Alleen eindproducten, welke worden uitgeleverd aan de eindgebruiker, worden geëxporteerd uit de analyse omgeving; export van datadumps en tussenproducten is, zonder toestemming van de datacoördinator, uitdrukkelijk verboden (Alleen export van eindproducten, tenzij…)

4 Gebruik van de gegevens wordt gelogd en de logs worden op regelmatige basis door of namens de Persoonsgegevens gecontroleerd, door een daartoe aangewezen functionaris.
Voor logging en monitoring van het gegevens- en platformgebruik wordt gebruik gemaakt van SPLUNK, de logging en monitoring worden ingericht in samenwerking met IV Coe Analytics;

5 Gegevensgebruik en de vastleggingen worden op naleving van bovenstaande restricties periodiek getoetst door een nog te benoemen en instaleren toezichtcommissie, bestaande uit Persoonsgegevens Persoonsgegevens en vertegenwoordigers uit het privacy netwerk en vaktechniek MKB.

6 Tijdens het uitvoeren van de analyse/gegevenslevering wordt de hele gegevensverwerking opgeslagen in een projectdossier, dat op een centrale plaats op de Q schijf in een beveiligde omgeving beschikbaar blijft.

6.4 Dossiervorming

Tijdens het uitvoeren van de analyse/gegevenslevering wordt de hele gegevensverwerking opgeslagen in een projectdossier, dat op een centrale plaats op de Q schijf (**Q:\VBPROW60\B_LI_ITO\00-IVT-dossier**) in een beveiligde omgeving beschikbaar blijft.

Dit gedeelte van de Q schijf is afgeschermd. Autorisatie op dit deel van de Q-schijf kan slechts verkregen worden met toestemming van de door het MT MKB aangewezen beheerders van dit deel van de IVT omgeving.
Op de Q schijf heeft iedere business-analist een eigen map op Userid (aanmaken door de map 00_userid standaard map te kopiëren en van de kopie de Userid te veranderen in de naam van de business-analist)

Userid00	27-7-2018 12:56	Bestandsmap

Binnen deze User-map worden de gegevens per jaar opgeslagen.

2018_IVT	13-7-2018 8:06	Bestandsmap
2019_IVT	13-7-2018 8:06	Bestandsmap
2020_IVT	13-7-2018 8:06	Bestandsmap

Binnen de jaarmap krijgt ieder dossier:

- een (door de analist aan te maken) volgnummer (dit bevordert het overzicht)
- gevolgd door het aangemaakte opvraagnummer uit de IVT-Tool
- een voor de analist herkenbare naam (t.b.v. de vindbaarheid)

1_IVT_180712120000_naam_analyse	13-7-2018 7:59	Bestandsmap

In een dossiermap bevinden zich de volgende mappen

1_brondata	12-2-2016 14:58	Bestandsmap
2_analysedata	12-2-2016 14:58	Bestandsmap
3_logboek	13-7-2018 8:26	Bestandsmap
4_overige info	12-2-2016 14:58	Bestandsmap
5_Uitgeleverde producten	12-2-2016 14:58	Bestandsmap

Deze mappen worden als volgt gebruikt:

1_brondata:
alle voor de analyse gebruikte cq geïmporteerde data.

2_analysedata; het samengestelde analysebestand of bestanden.

3_logboek: een beschrijving van de verrichtte werkzaamheden, afwegingen en denk-processen (welke afwegingen heeft de analist gemaakt en waarom hij/zij iets wel of niet gedaan) en het bijbehorende SAS-script.

4_overige info: alle overige info (de aanvraag met bijlagen (gevalideerde opdracht, WMK-toets/PIA gespreksverslagen, mailverkeer, etc.)

5_uitgeleverde producten: het uiteindelijke eindproduct.
Dit kan een geschreven rapport of mail met bevindingen zijn en/of data.
Indien het een databestand betreft dient dit bestand ook weer te beginnen met IVT gevolgd door het registratienummer.

6.5 Productcontrole

Tijdens het uitvoeren van de analyse/gegevenslevering wordt de hele gegevensverwerking opgeslagen in een projectdossier, dat op een centrale plaats op de Q schijf in een beveiligde omgeving beschikbaar blijft.
Alvorens de analyse of gegevenslevering wordt uitgeleverd aan de eindgebruiker vindt op dit dossier een kwaliteits- en veiligheidcheck plaats door of namens de datacoördinator MKB.

Hierbij wordt beoordeeld:
- of eventueel gebruik van privacy-gevoelige kenmerken is afgedekt met een gevalideerde WMK toets/PIA
- of de gegevenslevering past bij de opdracht en het geformuleerde doel (uitlevering op need to know basis)

7. Gegevensleveringsproces

7.1 Kanaalgebruik en wachtwoordbeveiliging

Indien er data uitgeleverd wordt, levert de business-analist deze zoveel mogelijk uit in een gestandaardiseerd bestand en veilige distributiekanalen. Als geen gestandaardiseerde workflowsystemen beschikbaar zijn vindt de uitlevering van data(sets) altijd plaats via een individuele bestandslevering in Connect People.
Externe leveringen, worden alleen onder strikte voorwaarden toegestaan en lopen altijd via de met de externe toezichtpartner overeengekomen beveiligde kanalen.

- Het uit te leveren bestand heeft als naam IVT gevolgd door het nummer en een door de analist te bepalen naam.
  Bijvoorbeeld: IVT_180712120000__Jansen
- De data(set) wordt zowel bij interne als externe leveringen beveiligd met een wachtwoord.
- De analist stuurt dit wachtwoord in een separate mail aan de individuele aanvrager van de data(set).

7.2 Verantwoordelijkheden van de eindgebruiker

Gegevens worden uitgeleverd o.b.v. een leveringsovereenkomst, waarin de verantwoordelijkheden ten aanzien van gebruik, opslag en tijdige vernietiging van de gegevens worden meegeleverd. De aanvrager/gebruiker is verantwoordelijk voor naleving daarvan.
De uitgeleverde bestanden worden door de gebruiker zoveel mogelijk opgeslagen in een beveiligde omgeving op de Q schijf. Degene aan wie de gegevens worden uitgeleverd dient deze op te slaan op de Q schijf (niet alleen openen).

7.3 Verantwoordelijkheden van de analist

Het via CP gedeelde bestand wordt door de business-analist z.s.m., doch in elk geval binnen 5 werkdagen, weer verwijderd. Een niet door de medewerker elders opgeslagen bestand kan daarna niet meer via CP geopend worden.

Het delen van bestanden is alleen toegestaan indien dit noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Met het delen dient zeer terughoudend omgegaan te worden. Hierbij gelden de algemene regels t.a.v. privacy-bescherming, gegevensbeveiliging en geheimhouding. (AVG, AWR, enz).

7.4 Vernietigen van gegevens

Nadat de bestanden hun relevantie verloren hebben dienen zij vernietigd te worden.
De eindgebruiker van de gegevens is verantwoordelijk voor de vernietiging van het aan hem/haar uitgeleverde bestand en neemt bij de vernietiging de beleidsrichtlijnen en bewaartermijnen in acht die zijn opgelegd vanuit AVG, ABP, AWR en Archiefwet.
Het (nog in te richten) bedrijfsbureau is verantwoordelijk voor archivering en tijdige vernietiging van de aangelegde analysedossiers en de daartoe behorende bestanden. Het (nog in te richten) bedrijfsbureau neemt daarbij eveneens de beleidsrichtlijnen en bewaartermijnen in acht die zijn opgelegd vanuit AVG, ABP, AWR en Archiefwet.

8. Gegevensleveringen CAF (Combiteam Aanpak Facilitators)

8.1 Afwijkende procedure voor gegevensleveringen CAF

Op basis van de bijzondere positie die het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) binnen MKB inneemt staat het MT MKB toe dat voor gegevensleveringen t.b.v. CAF een afwijkende aanvraag, registratie en vastleggingsprocedure wordt gevolgd. Voorgaande beschrijving wijkt voor gegevensleveringen aan CAF op de navolgende punten af van de hiervoor omschreven procedures:

- CAF maakt geen gebruik van de IVT postbus, omdat het analyse werk uitsluitend door eigen analisten wordt uitgevoerd, die direct worden aangestuurd door Persoonsgegevens van het CAF team;
- Verzoeken voor analyse alleen kunnen worden ingediend door leden van het CAF team;
- De teamleider is de enig gemandateerde om deze verzoeken, namens het MT MKB, goed te keuren;
- Verzoeken voor gegevensleveringen aan het CAF worden altijd voorzien van een WMK toets of zo nodig PIA. Als een gegevenslevering een repeterend karakter heeft hoeft niet voor elke gegevensvraag opnieuw een WMK toets of PIA aangevraagd te worden. Als de gegevensvraag eenmaal is afdekt door een, door of namens de datacoördinator MKB, gevalideerde WMK toets of PIA kan bij elke volgende gegevenslevering naar de eerdere toets of PIA verwezen worden. Eén en ander uiteraard alleen indien en voor zover de doel en strekking van de repeterende levering gelijk is aan de oorspronkelijke levering, waarop de WMK toets of PIA betrekking heeft;
- De analisten van het CAF team leggen alle benodigde gegevens vast, op een soortgelijke wijze als gebruikelijk is in de IVT Tool: de naam van het verzoek (=accountnaam in de CAF map), datum aanvraag, datum uitlevering en soort verzoek. Er zijn 3 soorten verzoeken: FD klantbeeld, een Klantbeeld op bsn/rsin of entiteit en Overige verzoeken;
- De relevante registratiegegevens van de CAF gegevensleveringen wordt eens per 3 maanden doorgestuurd naar het bedrijfsbureau IVT. Dit gebeurt via de IVT aanvraag tool op Connectpeople https://connectpeople.belastingdienst.nl/communities/service/html/communitystart?communityUuid=445a19da-69a7-438d-b4c0-ae6a163720a)
- Het bedrijfsbureau IVT registreert de gegevens in de database en het aangeleverde registratiegegevens worden gearchiveerd, vervolgens worden de geaggregeerde kwartaalrapportages opgenomen in de IVT Tool;
- Binnen het CAF team vindt door de analisten registratie en dossiervorming plaats, waarin aanvraag, gebruikte gegevens en uitlevering worden vastgelegd. Dit proces is vergelijkbaar met de audittrail binnen de IVT omgeving;
- Op deze wijze kunnen via de IVT tool desgewenst accounts van CAF geselecteerd worden voor uitvoering van IC's. Voor de uitvoering van de IC's staan naast de registratie in de IVT tool, de CAF analysedossiers ook de logboeken van de betreffende accounts ter beschikking. Deze logboeken worden in voorkomende gevallen door de CAF analisten op verzoek ter inzage verstrekt.

9. Interne Controle

9.1 Doel van het IC plan

Het IC plan geeft inzicht in de beheersing van het proces, de mogelijke risico's en de te nemen maatregelen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de voorziening nog in ontwikkeling is. Dat betekent enerzijds dat er technische maatregelen worden geïmplementeerd, die gericht zijn op de opbouw van een valide datafundament en adequate tooling om deze te bevragen en anderzijds dat het proces van het opvragen en bewerken van gegevens via deze voorziening wordt aangepast, zodat het aan de AVG normen voldoet. In dit plan worden acties beschreven die opzet, bestaan en werking van het proces monitoren en maatregelen beschrijven die de daarmee samenhangende risico's zo veel mogelijk beperken.

Het is van belang dat uitvoering en resultaten van de interne controles zichtbaar worden vastgelegd.
De resultaten uit interne controles geven informatie over in hoeverre de belastingdienst beheersing heeft over de informatievoorziening, ofwel 'ín control' is.
Het oordeel over de mate waarin een organisatie in 'control' is, wordt gebaseerd op de volgende pijlers.
1.Heldere kaders (doelstellingen en randvoorwaarden).
2.Goede kwaliteit van de informatievoorziening.
3.Goede opzet en beschrijving van de administratieve organisatie en in het proces ingebedde interne controles (AO/IC).
4.Adequate inrichting risicomanagement
5.Adequate opzet van de (verbijzonderde) interne controle (IC),
waarbij wordt vastgesteld of:
- in opzet sprake is van een goede AO /IC (punt 3) en een adequaat risicomanagement (punt 4)
- de processen worden uitgevoerd conform de beschreven opzet
- de interne controlemaatregelen worden uitgevoerd conform de gestelde kwaliteitseisen.

In dit controleplan zullen we ons beperken tot het beschrijven van de interne controle en het sluitstuk van "control", de verbijzonderde interne controle. Dit controleplan is gebaseerd op de procesbeschrijving IVT. De opzet van de administratieve organisatie en het bestaan van interne controlemaatregelen is daarin vastgelegd. Dit controleplan richt zich op de werking van deze maatregelen.

Interne Controle heeft als doel om onvolkomenheden in de procesbeheersing en de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. Feitelijk moet de interne beheersing (interne controle) geborgd zijn in de lijn, dus in de processen. Wanneer de procesbeheersing in de lijn goed op orde en inzichtelijk is, voorkomt dit veel onnodig controlewerk achteraf en kan worden volstaan met een verbijzonderde interne controle. Reparatie achteraf kost meer tijd dan een goede beheersing vooraf.

Een verbijzonderde interne controle is het buiten de lijn van de afdeling vaststellen of de interne controlemaatregelen (controle binnen de processen) zijn uitgevoerd en voldoende hebben gewerkt. Met behulp van de verbijzonderde interne controle wordt op een onafhankelijke wijze de naleving van interne controlemaatregelen door de afdelingen getoetst. Toetsing van de naleving van de interne controle met gebruik van de verbijzonderd interne controle is in dit kader voornamelijk gericht op een beoordeling van de gegevensbeveiliging, privacybescherming en geheimhouding.

De verbijzonderde interne controle wordt uitgevoerd om:
- te waarborgen dat onze organisatie rechtmatig werkt volgens de wet en/of onze eigen verordeningen, instructie, beleid, enz.
- te waarborgen dat wij onze processen beheersen en AVG risico's voldoende zijn afgedekt door adequate beheersmaatregelen;
- te waarborgen dat de interne beheersmaatregelen werken;
- aanbevelingen te kunnen geven voor het verbeteren van de kwaliteit van de processen;

9.2 Kader interne controle

De interne controle toetst

- in hoeverre voldaan wordt aan verplichtingen ten aanzien van gegevensbeveiliging, privacybescherming en geheimhouding
- in hoeverre informatie daarover beschikbaar en betrouwbaar is
- in hoeverre in het proces ingebedde maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd en werken.

9.3 Positionering en verantwoordelijkheden

De gebruikte platform biedt ondersteuning aan meerdere segmenten binnen de belastingdienst. Deze segmenten hebben allen belang bij een betrouwbaar en binnen wettelijke kaders opererende voorziening. Daarom is de voorziening onder beheer van de keten generieke voorzieningen kantoor en toezicht (keten GKT) geplaatst. De Ketendirecteur is de eindverantwoordelijk voor de adequate werking van deze voorziening. De segmentdirecties voor het nakomen van verplichtingen ten aanzien van gegevensbeveiliging, privacybescherming en geheimhouding.

9.4 Proceseigenaar AO/IC

Het omschreven platform wordt gebruikt door meerdere segmenten. Dit IC plan ziet op het MKB proces zoals in de voorgaande hoofdstukken is beschreven

9.5 Uitvoering (verbijzonderde) interne controle (VIC)

De (verbijzonderde IC's) worden in opdracht van het MT MKB uitgevoerd door of namens de datacoördinator.

9.6 Aanpak interne controle / Audits op bestaan en werking

De verbijzonderde interne controles richten zich op de navolgende elementen in het proces:

9.6.1 Controle op gebruikte bestanden

Norm: Bestanden en gegevens worden gebruikt conform de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG)
Uit te voeren IC:

- mogen de beschikbare bestanden in het kader van het reguliere toezicht van de belastingdienst op grond van de AVG gebruikt worden voor analyse, detectie en -selectiedoeleinden?
- is het geautoriseerde gebruik voldoende gedocumenteerd en vastgelegd?
- mogen de beschikbare gegevens uit deze bestanden in het kader van het reguliere toezicht van de belastingdienst op grond van de AVG gebruikt worden voor analyse, detectie en -selectiedoeleinden?

9.6.2 Controle op autorisaties

Norm: Autorisaties worden verstrekt door een direct leidinggevende overeenkomstig taak en functie van de medewerker en worden goedgekeurd door of namens Persoonsgegevens en door DF&A als de platformbeheerder
Uit te voeren IC:

- zijn autorisaties daadwerkelijk verstrekt door een direct leidinggevende?
- zijn autorisaties daadwerkelijk verstrekt overeenkomstig taak en functie van de medewerker?
- is het omschreven autorisatie- en goedkeuringsproces daarbij volledig en juist doorlopen?
- zijn de verstrekte autorisaties en de daarbij gevolgde procedure voldoende inzichtelijk vastgelegd?
- zijn de beperkende maatregelen welke gelden voor geautoriseerd gebruik van de omgevingen bij toekenning van autorisaties afdoende getoetst en zijn zij gedurende de gehele gebruiksperiode van kracht gebleven?
- zijn bestaan en de werking van de beperkende maatregelen geborgd en controleerbaar te reproduceren?
- wordt gebruik van de applicatie adequaat gelogd en wordt een adequate controle uitgevoerd op deze logging, zodat ongeautoriseerd gebruik tijdig kan worden gedetecteerd?
- wordt ongeautoriseerd gebruik tijdig gesanctioneerd en gestopt?

9.6.3 Controle op de intake

Norm:

a. Een verzoek tot gegevensverwerking of -levering moet via een bepaalde procedure worden ingediend en wordt op basis van een vast format en met gebruikmaking van een geautomatiseerde toepassing geregistreerd en vastgelegd.

Uit te voeren IC:

- is de voorgeschreven procedure gevolgd en is dit voldoende gedocumenteerd vastgelegd?

Norm:

b. Elk verzoek tot gegevensverwerking of -levering dat binnenkomt is voorzien van een expliciete (lijn)opdracht en is, daar waar nodig, voorzien van een gevalideerde WMK toets of PIA (verantwoordelijkheid van de indiener van het verzoek).

Uit te voeren IC:

- is de voorgeschreven procedure gevolgd en is dit voldoende gedocumenteerd vastgelegd?

9.6.4 Controle op de verwerking van gegevens

Norm:

c. Op basis van het aangegeven doel van de gegevensverwerking / levering, de daarbij behorende opdrachtbeschrijving en de uitkomst van de WMK toets of PIA wordt bepaald of de gegevensverwerking / levering kan plaatsvinden.

Uit te voeren IC:

- is voorgeschreven procedure gevolgd en is dit voldoende gedocumenteerd vastgelegd?

Norm:

d. De verwerking / levering en opslag van gegevens worden vastgelegd in een traceerbaar en controleerbaar verwerkingsdossier, met sluitende audittrail.

Uit te voeren IC:

- is voorgeschreven procedure gevolgd en is dit voldoende gedocumenteerd vastgelegd?

9.6.5 Controle op uitlevering van gegevens

Norm:

e. Gegevens worden uitgeleverd o.b.v. een leveringsovereenkomst, waarin de uiteindelijke gebruiker van de gegevens gewezen wordt op zijn verantwoordelijkheden ten aanzien van gebruik, opslag, doorlevering en vernietiging van de betreffende gegevens.

Uit te voeren IC:

- is voorgeschreven procedure gevolgd en is dit voldoende gedocumenteerd vastgelegd?

Norm:

f. Gegevens worden uitsluitend uitgeleverd via veilige distributiekanalen. Als voor de betreffende gegevenslevering geen gestandaardiseerd workflowsysteem gebruikt kan worden of beschikbaar is vindt de interne gegevenslevering altijd plaats via een individuele bestandslevering in Connect People. Externe leveringen lopen altijd via de met de externe toezichtpartner overeengekomen beveiligde kanalen. Zowel interne als externe leveringen worden beveiligd met een wachtwoord.

Uit te voeren IC:

- is voorgeschreven procedure gevolgd en is dit voldoende gedocumenteerd vastgelegd?

9.7 Aantal uit te voeren IC's

Soort IC	**Frequentie**
1. Controle gebruikte bestanden.	2 x per jaar
2. Controle op autorisaties	2 x per jaar
3. Controle op het proces.	4 x per jaar

9.8 Omvang controlewerkzaamheden en foutenevaluatie

Het aantal te controleren gegevensverwerkingen wordt vooraf bepaald en de te controleren gegevensverwerkingen worden aselect aangewezen. Als bij het toetsen procesafwijkingen of procedurefouten worden ontdekt wordt het aantal waarnemingen verhoogd.
De verhoging is afhankelijk van de aard van de afwijkingen/fouten. Indien bij de aanvullende waarnemingen weer fouten worden geconstateerd, dan kan er sprake zijn van een niet/onvoldoende functionerende interne controle. Dit kan leiden tot een gegevensgerichte controle, waarbij meer omvangrijke steekproeven moeten worden getrokken. De aantallen voor de gegevensgerichte controle moeten in overleg met de opdrachtgever worden bepaald.
Geconstateerde fouten kunnen in twee categorieën worden ingedeeld:
- Structurele fouten; dit zijn fouten waarvan de oorzaak bekend is, zodat de gevolgen zijn te overzien en herstellen.
- Incidentele fouten; deze fouten zijn van dien aard dat ze verder niet in de massa voorkomen.

Er wordt altijd uitgezocht hoe de fout is ontstaan. Dit kan bijvoorbeeld door het uitvoeren van een aanvullende steekproef of het inkaderen van de massa waarin de fout zich voordoet.

9.9 Toetsing van gedragsregels / rol van de toetsingscommissie

In § 6.3. is aangegeven dat ter toetsing van de aldaar opgesomde gedragsregels een nog te benoemen toetsingscommissie wordt aangesteld. Door de toetsingscommissie uit voeren controles hebben geen invloed op het IC plan. Het IC plan wordt parallel aan, en als aanvulling op, deze toetsing uitgevoerd.

9.10 Rapportage

9.10.1 Hoe wordt gerapporteerd

Per onderdeel van de IC wordt een rapport van bevindingen opgesteld. In de rapportage worden ook verbeter voorstellen en te implementeren risico beperkende maatregelen opgenomen.

9.10.2 Aan wie wordt gerapporteerd

Er wordt gerapporteerd onder verantwoordelijkheid van Persoonsgegevens
Resultaten van de IC's worden opgenomen in de viermaand rapportages MKB.

Belastingdienst

memo

Privacy Impact Assessment (PIA) ten behoeve van het Platform verhuur woningen/kamers

Expertisecentrum Handhaving en Intelligence (EHI)

Herman Gorterstraat 55
3511 EW UTRECHT
Postbus 18200 3
511 EW UTRECHT
-

Contactpersonen

Persoonsgegevens
Accountant/ Expert Internationale Gegevens Uitwisseling
M 06 Persoonsgegevens
Persoonsgegevens @belastingdienst.nl

Persoonsgegevens
Tax Talent Trainee/ Projectmanager
M 06 Persoonsgegevens
Persoonsgegevens @belastingdienst.nl

Datum
08 juni 2017

Versienummer
1

Auteurs
Persoonsgegevens

Aan
Wbp-team

Afschrift
MT EHI, Platform verhuur woningen/kamers

Bijlagen
3

1 Inleiding

Op 12 augustus 2016 heeft het CDO2 opdracht gegeven om een handhavingsstrategie uit te werken ten aanzien van de (kortstondige) verhuur van woningen/kamers via (digitale) platforms specifiek gericht op particulieren. Dit heeft geleid tot het plan van aanpak Platform verhuur woningen/kamers[1]. Voorafgaand aan de uitvoering van dit plan van aanpak is, op basis van de beschikbare gegevens, een Privacy Impact Assessment (hierna: PIA) uitgevoerd. De PIA treft u hierbij aan.

Kort samengevat wordt in deze PIA aangeven of en onder welke voorwaarden de gegevens die in 2015 en 2017 verzameld zijn, gebruikt mogen worden in de handhaving. Te beginnen met de in 2017 uit te voeren steekproef. Hierbij zal tevens worden ingegaan op mogelijke aandachtspunten en risico's.

In hoofdstuk 2 zal de voorgeschiedenis en het plan van aanpak worden beschreven. Hoofdstuk 3 ziet op de PIA en in hoofdstuk 4 zijn enkele aandachtspunten en aanbevelingen opgenomen.

2 Platform verhuur woningen/kamers

2.1 Voorgeschiedenis

De tijdelijke verhuur van woonruimte via verhuurplatforms op het internet heeft de afgelopen jaren een forse ontwikkeling doorgemaakt. Naar aanleiding van toenemende media-aandacht en Kamervragen is door het Expertisecentrum Handhaving en Intelligence (EHI) een verkenning interneteconomie uitgevoerd[2]. In deze verkenning stonden de volgende deelvragen centraal:

- Wat zijn de digitale ontwikkelingen en welke daarvan zijn in dit verband relevant?
- Tot welke veranderingen in producten en diensten leiden die digitale ontwikkelingen?
- Met welk kader kunnen we de handhavingsvraagstukken duiden?
- Wat zijn handhavingsvraagstukken?
- Hoe kun je die vraagstukken verder uitdiepen/oppakken?
- Welke kansen biedt het internet de handhaving van belastingen?
- Internet als bron van informatie, wat kan de Belastingdienst daarmee?

2.1.1 Werkwijze verkenning 2015

Door middel van 'scraping' zijn in 2015 de op internet beschikbare gegevens, waaronder voornaam, straat en woonplaats, van de website van een van de twee grootste platforms verzameld. Op deze manier zijn ongeveer 22.000 objecten verzameld welke door ongeveer 17.500 aanbieders worden aangeboden. De verzamelde locatiegegevens, voornamen en accommodatiegegevens konden niet zonder meer worden herleid tot een natuurlijk persoon (belastingplichtige). Daarom was identificatie noodzakelijk.

[1] Plan van aanpak Platform verhuur woningen/kamers, 1 februari 2017, Persoonsgegevens en Persoonsgegevens
[2] Verkenning Interneteconomie, 17 mei 2016, Expertisecentrum Handhaving.

In een eerste geautomatiseerde identificatieslag zijn de uit openbare bron gescrapete NAW-gegevens vergeleken met interne gegevens uit de Basisregistratie Personen. Indien een (voor)naam van de aanbieder werd gevonden, vond onderzoek plaats in BVR en RAM om vast te stellen of iemand voorkwam met die (voor)naam als bewoner van een woning in die straat. Vervolgens heeft er een handmatige identificatieslag plaatsgevonden. Hierbij werden aanvullende gegevens verzameld via o.a. Streetview, Google en/of sociale mediaplatforms om identificatie mogelijk te maken. Op grond van artikel 18 Wbp zijn deze "bijzondere gegevens" (foto's) verwerkt, omdat dit voor dit doel onvermijdelijk is. Het is namelijk in veel gevallen onmogelijk om zonder de "bijzondere gegevens" de belastingplichtige te identificeren. Hierbij dient vermeld te worden dat de aanbieder het bijzondere gegeven (foto's) zelf openbaar heeft gemaakt door het op het internet te plaatsen.

2.1.2 Resultaten en aanbevelingen verkenning 2015

Uit de verkenning is gebleken dat in ongeveer 75% van de gevallen geen tijdelijke verhuuropbrengst in het jaar 2015 is aangegeven, terwijl er wel een object werd aangeboden. Van de overige personen is zonder aanvullend onderzoek geen uitspraak te doen, o.a. omdat het mogelijk is dat de in box 3 aangegeven woning fiscaal aanvaardbaar is of omdat de inkomsten onder ROW zijn aangegeven. Het risico van het niet aangeven van tijdelijke huurinkomsten is als 'hoog' gekwalificeerd.

Daarnaast is geconcludeerd dat massale identificatie van de aanbieders een moeilijk begaanbare weg is. De belangrijkste bron van beschikbare gegevens zijn, op dit moment, de gegevens beschikbaar op internet via de website van de aanbieder. De onderzoeksmethode (OSINT[3]) is een goed toepasbaar instrument, mits de website vrij toegankelijk is[4].

Een van de aanbevelingen uit de verkenning was om toezicht voor te bereiden waaraan met het plan van aanpak c.q. de voorgenomen steekproef nu een invulling/verdieping wordt gegeven. Met het oog op deze verdieping zijn de verzamelde gegevens na afloop van de verkenning bewaard om ze te zijner tijd naast de aangiften inkomstenbelasting 2015 te kunnen leggen.

2.2 Uitwerking opdracht van CDO2

Het toenemend gebruik van het internet, de explosieve groei van deze platforms en de publieke belangstelling voor de verhuur van woningen/kamers via platforms heeft ertoe geleid dat de Belastingdienst heeft besloten de gevolgen voor zowel de belastingheffing als de handhaving te onderzoeken. De opdracht vanuit het CDO2 is om een handhavingsstrategie uit te werken ten aanzien van de (kortstondige) verhuur van woningen/kamers via (digitale) platforms, specifiek gericht op particulieren. Deze opdracht is nader uitgewerkt in een plan van aanpak.

Plan van aanpak:

Uit het plan van aanpak blijkt de keuze voor de uitvoering van een steekproef met als doel inzicht te verkrijgen in het fiscaal belang en de oorzaken van het (mogelijke) nalevingstekort. Om de steekproef uitvoerbaar te houden en rekening te houden met het level playing field, richt de steekproef zich op de twee grootste platforms die actief zijn op de digitale markt van tijdelijke verhuur van woonruimten. Aan de hand van de inzichten van de steekproef zal het projectteam aanbevelingen en voorstellen doen om tot een effectieve handhavingsstrategie te komen.

---

[3] OSINT = Open Source Intelligence: het met specifieke technieken verzamelen, verwerken en analyseren van openbaar beschikbare informatie voor intelligencedoeleinden.
[4] Het is niet nodig om een account aan te maken om de gegevens op de site te benaderen.

Waarom steekproef op basis van de via internet verzamelde gegevens?
Het projectteam kiest voor een steekproef onder de verhuurders – op grond van de via internet verzamelde gegevens - omdat de twee grootste platforms niet in Nederland zijn gevestigd, en derhalve niet administratieplichtig zijn in de zin van de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (hierna: AWR). Het stellen van vragen op grond van art. 53 AWR aan de platforms is dus niet mogelijk. De Belastingdienst heeft daarnaast nog de mogelijkheid om via de weg van wederzijdse bijstand serievragen te stellen aan het EU-land waar het platform is gevestigd, echter het stellen van vragen via wederzijdse bijstand is alleen toegestaan indien de eigen mogelijkheden voldoende zijn benut. Bovendien moet een inlichtingenverzoek voldoende identificeerbaar zijn. Een zogenoemde 'fishing expedition' is dus niet toegestaan. In dit dossier hebben we geen informatie beschikbaar die het mogelijk maakt om een identificeerbaar informatieverzoek aan het buitenland te richten, behalve de via internet verzamelde gegevens. Alleen de via internet verzamelde gegevens maken het dus mogelijk om het projectdoel te realiseren. Aangezien op grond van artikel 47 AWR de mogelijkheid bestaat om de verhuurders om informatie te verzoeken en we eerst inzichtelijk willen krijgen wat het fiscaal belang en de oorzaken van het (mogelijke) nalevingstekort zijn, moeten we allereerst de mogelijkheden van een steekproef onder de verhuurders verkennen.

Steekproef 2017:
Teneinde meer inzicht te krijgen in het fiscaal belang en de oorzaken van het (mogelijke) nalevingstekort zijn door middel van een aselecte steekproef circa 300 posten getrokken uit de in 2015 verzamelde populatie. De steekproefposten zijn vervolgens op dezelfde wijze geïdentificeerd als bij de verkenning in 2015. Allereerst is voor zover mogelijk geautomatiseerd geïdentificeerd en vervolgens heeft een veel arbeidsintensievere, handmatige identificatie met het 'geoefend oog' plaatsgevonden. Hierbij zijn circa 85% van de verhuurders geïdentificeerd. De objecten welke geen deel uitmaken van de steekproef worden op dit moment niet geïdentificeerd.

De steekproefposten zullen, aan de hand van de ingediende aangiften over 2015 intensief worden behandeld. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het individuele geval volgt een passende klantbehandeling. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om in het kader van deze steekproef de aanbieder van het platform te benaderen om aanvullende informatie te verkrijgen. Dit omdat voorafgaand aan het stellen van vragen via wederzijdse bijstand de eigen mogelijkheden voldoende benut moeten worden. Indien verhuurders welke deel uitmaken van de steekproef weigeren informatie aan te leveren, overweegt het projectteam om in dat stadium het verhuurplatform te benaderen om de ontbrekende gegevens aan te leveren. In dat stadium is er geen sprake meer van een fishing expedition maar kunnen gerichte vragen worden gesteld.

Voorafgaand aan de steekproef in 2017 is in 2017 de site van het in 2015 gescrapete verhuurplatform opnieuw gescraped. Ook is een ander (het op één na grootste) verhuurplatform gescraped. Op deze wijze wordt voorkomen dat er sprake is van cherry picking, de steekproef is namelijk niet uitsluitend op een verhuurplatform gericht. Bovendien wordt de zorgvuldigheid van de steekproef gewaarborgd door op 2 momenten te scrapen, namelijk een nulmeting in 2015 en een tweede, vergelijkbare meting in 2017.

De wijze van scraping en de beweegredenen voor de scraping zijn voor de scraping in 2015 en 2017 gelijk. Daarom ziet deze PIA op zowel de scraping welke in 2015 heeft plaatsgevonden als de scraping in 2017. Let wel, de steekproef ziet uitsluitend op de in 2015 gescrapete gegevens, omdat in dit stadium uitsluitend de aangifte inkomstenbelasting 2015 voorhanden is.

3 Privacy Impact Assessment (PIA)

3.1 Algemeen

Een PIA is een hulpmiddel om privacy risico's in kaart te brengen. Het PIA-instrument voor de Belastingdienst wordt ingezet bij nieuwe maatregelen waarbij aspecten van gegevensbescherming spelen, zoals bij nieuwe vormen van procesondersteuning die op eigen initiatief worden ontwikkeld of bij het opzetten van een andere wijze van toezicht. De PIA heeft de vorm van een vragenlijst. Door middel van deze vragenlijst zullen kernbegrippen uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) worden toegelicht. Daarnaast is de PIA ook richtinggevend en corrigerend. De Wbp is van toepassing bij het verzamelen van de benodigde gegevens ter uitvoering van de steekproef. Kernelementen binnen de Wbp bij gegevensverwerking zijn rechtmatige verwerking, doelbinding, proportionaliteit (dataminimalisatie) en subsidiariteit.

Daarnaast heeft de Hoge Raad op 24 februari jl. uitspraak gedaan over het gebruik van ANPR-beelden voor de controle van de rittenregistraties in het kader van privé gebruik auto[5]. In dit hoofdstuk wordt de afweging gemaakt of deze arresten van invloed zijn op de privacy waarborging van de voorliggende steekproef.

3.2 Beoordeling

3.2.1. Internetscraping

Voor de beoordeling van de privacy aspecten is het begrip 'scraping' van groot belang. Scraping is het op een geautomatiseerde manier verzamelen van data die op het browserscherm wordt weergegeven. De data die zichtbaar is op het scherm wordt gekopieerd en vervolgens opgeslagen in een database zodat verdere verwerking en analyse mogelijk is.

Hetzelfde resultaat had bereikt kunnen worden door deze data handmatig te verzamelen. Doch ongeveer 22.000 keer de webpagina opslaan en vervolgens de informatie van de webpagina kopiëren is niet efficiënt. Daarom is vanuit efficiency oogpunt gekozen voor scraping.

De term internetscraping geeft zodoende uitsluitend aan dat de informatie automatisch is verkregen. De webpagina's die hierbij zijn gescraped zijn webpagina's die zichtbaar zijn zonder dat op de website van het platform wordt ingelogd c.q. een account is aangemaakt. Het betreft openbare informatie die voor iedereen zichtbaar is.

Het gebruiken van de websitegegevens van het verhuurplatform is te vergelijken met het gebruiken van openbare gegevens verzameld door medewerkers van de Belastingdienst. Te denken valt aan het raadplegen van advertenties in de krant. Voor het raadplegen van openbare informatie door de Belastingdienst is geen specifieke wettelijke basis vereist. Er is hooguit een beperkte inbreuk op de privacy, waarvoor geen wettelijke grondslag vereist is[6].

---

[5] ECLI:NL:HR:2017:288, 287 en 286.

[6] Zie ook AG persoonsgegevens (7.27), In de rechtspraak wordt aangenomen dat bij kortstondige waarnemingen op de openbare weg de persoonlijke levenssfeer niet in het geding is, althans niet in die mate dat dit gebaseerd moet zijn op een speciale bevoegdheid (EHRM, Peck v. Verenigd Koninkrijk, 44647/98, 28 januari 2003; HR 20 april 2004, LJN AL8449).

3.2.2. Rechtmatige verwerking

Artikel 6 Wbp
Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens is in art. 8 Wbp een limitatieve opsomming gegeven van de grondslagen waarop de verwerking moet berusten.

Artikel 8 Wbp
Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

> *Sub e. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de* ***goede vervulling van een publiekrechtelijke taak*** *door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt.*

De persoonsgegevens welke middels internetscraping worden verwerkt zijn noodzakelijk voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak. De opkomst en groei van het internet heeft ertoe geleid dat er een digitale economie is ontstaan waarvoor nog geen geijkte kaders bestaan waarbinnen gewerkt wordt. De deeleconomie (de verhuur van woningen/kamers via platforms) maakt deel uit van de digitale economie. Gezien de verandering van de economieën is het niet meer dan logisch dan dat de bron waarvan het bestuursorgaan haar informatie verkrijgt ook verandert. Het verzamelen van openbare data op het internet is in de huidige samenleving vanzelfsprekend. Voor de uitvoering van de steekproef verwerkt het bestuursorgaan uitsluitend de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om de belastingheffing ten aanzien van de deeleconomie te waarborgen.

3.2.3. Doelbinding

Persoonsgegevens mogen alleen voor welbepaalde, vooraf uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en vervolgens alleen verder worden verwerkt voor doeleinden die daarmee verenigbaar zijn.

Het doel van het verzamelen van de gegevens door middel van scraping is het verkrijgen van inzicht in het fiscaal belang en de oorzaken van het (mogelijke) nalevingstekort dat is ontstaan als gevolg van de verhuur van woningen en kamers met tussenkomst van een platform. Te beginnen met de in 2017 uit te voeren steekproef. Hierbij dient uitdrukkelijk vermeld te worden dat de steekproef posten intensief behandeld worden en waar nodig ook belasting correcties worden doorgevoerd. Aan de hand van het verkregen inzicht zal het projectteam aanbevelingen en voorstellen doen om tot een effectieve handhavingsstrategie te komen.

3.2.4. Proportionaliteit

De proportionaliteit van de gegevensverwerking richt zich op de vraag of de gegevensverwerking in verhouding staat tot het doel dat wordt gediend en niet meer gegevens worden verwerkt dan strikt noodzakelijk (dataminimalisatie).

Het doel van het verzamelen van de gegevens door middel van scraping is het verkrijgen van inzicht in het fiscaal belang en de oorzaken van (mogelijke) nalevingstekorten die zijn ontstaan als gevolg van de verhuur van woningen en kamers met tussenkomst van een platform. De gescrapete gegevens zijn allen noodzakelijk om identificering van de verhuurders mogelijk te maken. Zonder de middels internetscraping verzamelde gegevens kan de Belastingdienst op dit

terrein haar taken niet adequaat uitvoeren waardoor nieuwe verdienmodellen niet onderzocht kunnen worden.

3.2.5. Subsidiariteit

Subsidiariteit wil zeggen dat de gegevensverstrekking op de voor de betrokkenen minst privacy belastende manier ingericht moet worden. Kan de informatievoorziening op een andere, voor de betrokkene minder inbreukmakende manier laten verlopen, dan moet voor die manier worden gekozen.

Het is in dit stadium niet mogelijk de benodigde gegevens op een andere manier te verkrijgen. De andere voor de hand liggende mogelijkheid, zijnde een verzoek om informatie aan het verhuurplatform is in dit stadium niet mogelijk. Alvorens een verzoek om informatie aan het verhuurplatform gedaan kan worden, moet de Belastingdienst namelijk eerst haar eigen mogelijkheden om aan informatie te komen benutten.

3.2.6. Van belang zijnde aspecten m.b.t. privacy:
Het is de vraag of het scrapen van de gegevens van de website van de aanbieder van woonruimte een inbreuk is op de privacy. Hierbij achten wij het volgende van belang:

* Het betreft publiek toegankelijke bronnen. De gegevens zijn voor iedereen raadpleegbaar. Hierbij is het niet nodig om een account aan te maken om de gegevens op de site te benaderen (men hoeft niet in te loggen). Van het maken van accounts/ inloggen is bij het scrapen van het internet dan ook geen sprake geweest.

* Het enige wat vanuit het project wordt gedaan, is de openbare informatie koppelen aan onze interne gegevens (BVR e.d.). Op deze wijze kunnen de verhuurders geïdentificeerd worden. Identificatie is niet mogelijk met uitsluitend de openbare informatie van de platformwebsites.

* Aanbieders plaatsen zelf hun informatie op het verhuurplatform en beogen daarmee deelname aan het economisch verkeer. Deelname aan het economisch verkeer kan verschillende fiscaal belaste feiten met zich mee brengen. Slechts de internetgegevens van personen die hun woning ter verhuur aanbieden worden verzameld. In veel gevallen speelt bij tijdelijke verhuur van woonruimte een fiscaal belang.

* De Belastingdienst is transparant over het gebruik van internetinformatie. Op de website van de Belastingdienst staat het volgende gepubliceerd:

  a) "De Belastingdienst scant regelmatig het internet om zicht te krijgen op (nieuwe) ondernemersactiviteiten. Daarbij kijken we of en hoe een ondernemer bij ons geregistreerd staat en op welke manier hij aan zijn fiscale verplichtingen voldoet [7]."

  b) "De Belastingdienst volgt de ontwikkelingen in de deeleconomie waar Airbnb ook onder valt. Kenmerk in de deeleconomie is dat bezittingen uit de privésfeer in het ruilverkeer worden gebracht. Dit kan zich ontwikkelen tot het feitelijk deelnemen aan het economisch verkeer met gevolgen voor de fiscale behandeling. Het aantal

[7] Belastingdienst, <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/ondernemen/internetondernemers/>

activiteiten is divers, zowel naar aard als omvang. De sterke groei van de deeleconomie is aanleiding voor een nadere positiebepaling. Alle partijen, inclusief de Belastingdienst, anticiperen hierop.
De Belastingdienst verricht op specifieke onderwerpen een eigen onderzoek, waarbij eerst een inschatting gemaakt wordt van het financiële belang. Bij voldoende relevantie kan daarna een vervolgonderzoek plaatsvinden. Op dit moment loopt in dat kader een verkenning naar de inkomsten uit de verhuur van een woning via Airbnb[8].”

Bovengenoemde berichten waren reeds openbaar voordat de websites van de verhuurplatforms zijn gescraped.

* Er worden geen systematische bewegingspatronen van belastingplichtigen vastgelegd. In plaats daarvan hebben twee statische meetmomenten plaatsgevonden. Te weten in september 2015 en in januari 2017. Op een vaste datum zijn de op dat moment aanwezige gegevens vastgelegd van degenen die op dat moment via het verhuur platform woonruimte aanbieden. Het verzamelen van deze gegevens t.a.v. de betrokkenen is dus geen systematische aangelegenheid en is wezenlijk anders dan het systematisch fotograferen van een auto (incl. inzittenden) langs de openbare weg.

* De explosieve groei van deze platforms en de publieke belangstelling voor de verhuur van woningen/kamers via platforms maakt het noodzakelijk dat de Belastingdienst zichtbaar is. De maatschappelijke druk is enorm. De samenleving verlangt van de Belastingdienst dat zij handhaaft ten aanzien van dit groeiende fenomeen. De Belastingdienst dient zicht te hebben op de omvang van het aantal verhuurders dat niet aan hun fiscale verplichtingen voldoet. Dit om negatieve prikkels aan de verhuurders die wel aan hun fiscale verplichtingen voldoen te voorkomen en de compliance te bevorderen.

3.2.7 Gevolgen ANPR-arresten
De ANPR-casus spreekt over het systematisch verzamelen, vastleggen, bewerken en jarenlang vastleggen van gegevens over bewegingen van voertuigen op diverse plaatsen in Nederland. In het voorliggende geval van scraping van gegevens is eveneens sprake van het verzamelen, vastleggen, bewerken en bewaren van gegevens van te huur aangeboden objecten.

De inbreuk op de belangen van betrokkenen is in dit geval, zoals geschetst, echter niet op één lijn te stellen met de inbreuk die is gemaakt in de ANPR-casus, vanwege het feit dat de gegevens door de aanbieders zelf op het internet zijn geplaatst en omdat de informatie vrij raadpleegbaar is voor iedereen. De geplaatste informatie heeft direct fiscale relevantie, omdat deelname aan het economisch verkeer hierbij wordt beoogd, wat verschillende fiscale feiten met zich mee kan brengen. Daarnaast is ook geen sprake is van het vastleggen van bewegingen van belastingplichtigen. In plaats daarvan hebben twee statische meetmomenten plaatsgevonden. Te weten in september 2015 en in januari 2017. Op deze twee vaste data zijn de op dat moment aanwezige gegevens vastgelegd van degenen die op dat moment via het verhuur platform woonruimte aanbieden. Het verzamelen van deze gegevens t.a.v. de betrokkenen is dus geen systematische aangelegenheid en is wezenlijk anders dan het systematisch fotograferen van een auto (incl. inzittenden) langs de openbare weg.

[8] Belastingdienst, juni 2015, <https://belastingdienst-in-beeld.nl/verkenning-naar-inkomsten-uit-verhuur-via-airbnb/>

Zoals geschetst is de mate van inbreuk op de belangen van betrokkenen gering en rechtvaardigt het doel van de steekproef deze inbreuk. Daarnaast is het in dit stadium niet mogelijk om de gegevens op een andere manier te verkrijgen omdat voor een verzoek van wederzijdse bijstand de eigen mogelijkheden allereerst voldoende benut moeten worden.

Het scrapen van de gegevens in deze casus kent teveel verschillen met de ANPR-casus en wordt derhalve niet geraakt door de uitspraak.

3.2.8. Concluderend
Volgens ons is geen sprake van inbreuk op de privacy, althans niet in die mate dat daarvoor een speciale bevoegdheid vereist is. De verwerking voldoet volgens ons aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Het gebruiken van de digitale gegevens van het verhuurplatform valt te vergelijken met het gebruiken van openbare gegevens verzameld door medewerkers van de Belastingdienst. Voor het raadplegen van openbare informatie door de Belastingdienst is geen specifieke wettelijke basis vereist. Er is hooguit een beperkte inbreuk op de privacy, waarvoor geen wettelijke grondslag vereist is. Het gebruik van dergelijke informatie zou echter geschaard kunnen worden onder de algemene taakomschrijving van de Belastingdienst[9].

3.3 Vragenlijst PIA

I. Basisinformatie: type persoonsgegevens, type verwerking en noodzaak/gegevensminimalisering

1. Wilt u als verantwoordelijke persoonsgegevens gaan gebruiken voor de verwerking die u voorziet? Zo ja, van welk type?

> *Ja, zie voor een overzicht van de gebruikte gegevens bijlage 1 en 2. De meeste externe gegevens die hiervoor worden gebruikt zijn afkomstig van de websites van de twee grootste verhuurplatforms. Deze gegevens zijn speciaal voor dit doel verzameld. Daarnaast is nader internetonderzoek noodzakelijk om aan de hand van geschrapte gegevens en onze interne gegevens de verhuurders te identificeren. Dit gebeurt aan de hand van o.a. Google, Streetview en social media kanalen. Ook hier wordt wederom geen account aangemaakt c.q. ingelogd, het betreft uitsluitend openbare internetinformatie. De gegevens uit de interne bronnen werden oorspronkelijk voor de primaire processen van de Belastingdienst ingezet. Het is niet ongebruikelijk dat ze worden ingezet voor identificatie- en onderzoeksdoeleinden. Het gebruik van de interne gegevens is met het oorspronkelijke doel verenigbaar omdat de gegevens gebruikt worden om te controleren of er sprake is van een juiste belastingheffing hetgeen deel uitmaakt van de primaire processen.*

2. Andere specifieke persoonsgegevens?

> *Zie voor overzicht van de gehanteerde persoonsgegevens bijlage 1 en 2. Er kan sprake zijn van verwerking van bijzondere persoonsgegevens in de vorm van beeldmateriaal uit sociale media en van de betrokken websites. In veel gevallen zal dit beeldmateriaal bestaan uit foto's van verhuurders die door hen zelf zijn geplaatst. Dit beeldmateriaal is noodzakelijk en uitsluitend bedoeld voor de identificatie van de verhuurders. Bovendien is het beeldmateriaal door de aanbieder zelf op het internet geplaatst.*

[9] Artikel 11 – 20 AWR

2a. Is het de bedoeling om gegevens over de financiële of economische situatie van betrokkenen, of andere gegevens die kunnen leiden tot stigmatisering of uitsluiting te verwerken?

Nee. De gegevens worden gebruikt om inzicht te krijgen in het fiscale belang om vervolgens de handhavingsstrategie te bepalen voor deze doelgroep.

2b. Is het de bedoeling om gegevens over kwetsbare groepen of personen te verwerken?

Nee.

2c. Is het de bedoeling gebruikersnamen, wachtwoorden en andere inloggegevens te verwerken?

Nee. Daarnaast wordt opgemerkt dat er niet wordt ingelogd op de websites van de verhuurplatforms of social media e.d.

2d. Is het de bedoeling om uniek identificerende gegevens, zoals biometrische gegevens, te verwerken?

Nee.

2e. Is het de bedoeling om het BSN-nummer, of een ander persoonsgebonden nummer te verwerken?

Ja. Het BSN-nummer heeft bij de verwerkingen een rol gespeeld om gevonden externe gegevens te kunnen koppelen aan Belastingdienstgegevens. Een ander te verwerken persoonsnummer is het btw-nummer.

3. Kan van elk van de onder vraag I.1 en vraag I.2 opgevoerde typen persoonsgegevens worden gesteld dat zij beleidsmatig of technisch direct van belang en onontbeerlijk zijn voor het bereiken van de beleidsdoelstelling? Wat zou er precies niet inzichtelijk worden als ervoor wordt gekozen bepaalde gegevens niet te verwerken? Licht per te verwerken persoonsgegeven toe.

De beleidsdoelstelling van de gegevensverwerking is om zicht te krijgen op het fiscaal belang om vervolgens de handhavingsstrategie te kunnen bepalen. De combinatie van gegevens leidt tot een betere identificatie van de verhuurder. Hierdoor heeft elk gegeven zijn eigen rol binnen de aangifte en is dus noodzakelijk om de verhuurders te identificeren en zicht te krijgen op de omvang van het fiscaal belang. In de bijlagen is per persoonsgegeven de relevantie aangegeven. Er wordt aangegeven waarvoor het gegeven wordt gebruikt, zodat de noodzaak van het gebruik duidelijk wordt gemaakt.

4. Kan, als het gaat om gevoelige persoonsgegevens, hetzelfde beleidseffect of technisch resultaat worden bereikt op een van de volgende wijzen: (a) door (gecombineerd) gebruik van normale persoonsgegevens, (b) door gebruik van geanonimiseerde of gepseudonimiseerde gegevens?

Nee, identificatie op persoonsniveau is noodzakelijk om het fiscaal belang inzichtelijk te krijgen. Het fiscaal belang wordt vastgesteld op basis van de resultaten van de intensieve klantbehandeling. Voor de klantbehandeling is het niet mogelijk om met geanonimiseerde of gepseudonomiseerde gegevens

te werken. De presentatie van de onderzoeksresultaten zal zoveel mogelijk geanonimiseerd plaatsvinden.

5. In welk breder wettelijk, beleidsmatig of technisch kader wordt het voorziene beleid/databestand/informatiesysteem ontwikkeld en wat voor soort(en) verwerking(en) van persoonsgegevens gaan hiervan deel uitmaken bij het voorziene traject? Wordt hierbij gebruikt gemaakt van (nieuwe) technologie of informatiesystemen?

Voor het uitvoeren van haar publiekrechtelijke taken, gebaseerd op de AWR, dient de Belastingdienst op de hoogte te zijn over nieuwe verdienmodellen die zich ontwikkelen op het internet. Met name het feit of de nieuwe verdienmodellen leiden tot de juiste heffing en afdracht van de diverse belastingen is relevant. Om een adequate handhavingsstrategie te ontwikkelen, is het van belang te weten of en in welke mate er op dit moment aan de belastingverplichtingen wordt voldaan met betrekking tot deze nieuwe mogelijkheden. Om de gegevens van het verhuurplatform op internet te verzamelen, is in 2015 en 2017 gebruikt gemaakt van 'scraping'.

II. Doelbinding, koppeling, kwaliteit en profilering

Doeleinden/doelbinding en koppeling

1. Hebt u het/de specifieke doel(en) waarvoor u de persoonsgegevens gaat verwerken in detail vastgesteld? Geldt hiervoor één en hetzelfde specifieke doel?

Het doel van het verwerken van de persoonsgegevens is het verkrijgen van inzicht in het fiscaal belang en de oorzaken van het (mogelijke) handhavingstekort dat is ontstaan als gevolg van de verhuur van woonruimte met tussenkomst van een verhuurplatforms.

2 en 3. Gaat het bij het project/systeem om gebruik van nieuwe persoonsgegevens voor een bestaand doel, of bestaande doelen binnen al bestaande systemen? (scenario toevoeging nieuwe persoonsgegevens). Gaat het bij het project/systeem om het nastreven van nieuwe/aanvullende doeleinden door bestaande persoonsgegevens, of verzamelingen daarvan, te gebruiken, vergelijken, delen, koppelen of anderszins verder te verwerken? (scenario toevoeging doeleinden).

Zo ja, hebben alle personen/instanties/systemen die betrokken zijn bij de verwerking dezelfde doelstelling met de verwerking van de desbetreffende persoonsgegevens of is daarmee spanning mogelijk gelet op hun taak of hun belang? Gelden dezelfde doelen voor het hele proces?

Er wordt gebruikt gemaakt, naast de lijst van reeds gemelde persoonsgegevens, van nieuwe persoonsgegevens (namelijk de gescrapete gegevens). Het in kaart brengen van het fiscaal belang is geen nieuw doel van de Belastingdienst waarvoor gegevens worden verzameld. Voor het gehele proces geldt hetzelfde doel.

4. Indien u positief hebt geantwoord op vragen II.2 of II.3, hoe wordt een dergelijk voorgenomen gebruik (d.w.z. gebruik van nieuwe persoonsgegevens in bestaande systemen of van bestaande persoonsgegevens voor nieuwe doeleinden) gemeld aan: (a) de functionaris voor de gegevensbescherming, of (b) de Autoriteit Persoonsgegevens indien er geen FG is?

(a) Melding FG.

5. Indien u positief geantwoord hebt op vragen II.2 of II.3, welke (nadere) controles op een dergelijk gebruik (d.w.z. gebruik van nieuwe persoonsgegevens in bestaande systemen of van bestaande persoonsgegevens voor nieuwe doeleinden) zijn voorzien?

Het projectteam is verantwoordelijk voor het gebruik van de persoonsgegevens. De middels internetscraping verzamelde internetgegevens zijn uitsluitend toegankelijk voor het projectteam. Uitsluitend de informatie ten aanzien van de 300 steekproefposten wordt uitgezet bij de behandelaars die de steekproefposten zullen gaan behandelen.

6. Welke periodieke en incidentele controles zijn voorzien om de juistheid, nauwkeurigheid en actualiteit van de in het beleidsvoorstel, wetsvoorstel op overheids ICT-systeem verwerkte persoonsgegevens na te gaan?

Er is geen sprake geweest van periodieke en incidentele controles sinds 2015. De deskundigheid van de onderzoeker speelt een rol in het waarderen van de juistheid, nauwkeurigheid en actualiteit van de gehanteerde internetgegevens. Het koppelen van sociale media en gegevens uit BVR/RAM ziet toe op vaardigheden en kwaliteiten van de onderzoeker. Er wordt een betrouwbaarheidsscore gegeven aan de gekoppelde gegevens. Het verdient aanbeveling om hiervoor objectieve criteria vast te stellen en een stappenplan op te stellen. Voor de identificering van de verhuurders is inmiddels een richtlijn opgesteld (bijlage 3). De gehanteerde Belastingdienstgegevens vallen binnen de algemene controlesystematiek van de Belastingdienst.

Profilering

7. Zullen de verzamelde/verwerkte persoonsgegevens gebruikt worden om het gedrag, de aanwezigheid of de prestaties van mensen in kaart te brengen en/of te beoordelen en/of te voorspellen? Zijn de betrokkenen daarvan op de hoogte? Zijn de gegevens die hiervoor worden gebruikt, afkomstig uit verschillende (eventueel externe) bronnen en zijn zij oorspronkelijk voor andere doelen verzameld?

De scraping heeft plaatsgevonden op twee vaste meetpunten, hierdoor kunnen geen bewegingen van natuurlijke personen in kaart gebracht worden. Desalniettemin worden op basis van de gescrapete gegevens vragen gesteld om de mate van naleving van fiscale verplichtingen van de steekproefposten te beoordelen. Hierbij zal, indien van toepassing, ook belasting gecorrigeerd/ nagevorderd worden. Op de website van de Belastingdienst wordt vermeld dat de Belastingdienst regelmatig het internet scant om zicht te krijgen op (nieuwe) ondernemersactiviteiten[10]. Bovendien heeft de Belastingdienst in juni 2015 openbaar gemaakt dat zij een onderzoek naar het grootste platform is gestart[11]. De betrokkenen worden zodoende geacht op de hoogte te zijn. Bovendien worden betrokkenen door middel van een uniforme vragenbrief benaderd op het moment dat de PIA is goedgekeurd en de klantbehandeling ten aanzien van dit onderwerp wordt opgestart.

[10] Belastingdienst, <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/ondernemen/internetondernemers/>

[11] Belastingdienst, juni 2015, <https://belastingdienst-in-beeld.nl/verkenning-naar-inkomsten-uit-verhuur-via-airbnb/>

De verzamelde gegevens worden gebruikt voor het verkrijgen van inzicht in het fiscaal belang en de oorzaken van het handhavingstekort. In 2015 zijn, met het oog op een nadere verdieping, de verzamelde gegevens bewaard om ze op een later tijdstip te kunnen vergelijken met de ingediende aangiften inkomstenbelasting over 2015. Dit is echter niet specifiek vastgelegd[12]. Het doel van het vervolgonderzoek (de steekproef 2017) ligt echter in lijn met het oorspronkelijk doel waarvoor de gegevens zijn verwerkt. Hierdoor is sprake van een rechtmatige verwerking.

8. Wordt bij deze analyse/beoordeling/voorspelling gebruik gemaakt van vergelijking van persoonsgegevens die technisch geautomatiseerd is (d.w.z. niet door mensen zelf wordt uitgevoerd)? Zo ja, hoe wordt geregeld dat, indien dit geautomatiseerde proces tot een beoordeling of voorspelling over een bepaalde persoon leidt, hierop pas concrete actie wordt ondernomen na tussenkomst en (tweede) controle van (menselijk) personeel?

Ja, voor de identificatie van de verhuurders wordt allereerst een technisch geautomatiseerde vergelijking gemaakt van persoonsgegevens (uit BVR/RAM). De controle op de resultaten van deze geautomatiseerde vergelijking gebeurt door menselijke tussenkomst. Vervolgens wordt er aan de op deze wijze verkregen persoonsgegevens belastingdienstinformatie gekoppeld om uitspraken te kunnen doen over het fiscale belang.

III. Betrokken instanties/systemen en verantwoordelijkheid

1. Welke interne en externe instantie(s) en/of systemen is/zijn betrokken bij de voorziene verwerking in elk van de onder I.5 onderscheiden fasen? Welke verstrekkers zijn er en welke ontvangers? Welke bestanden of deelbestanden en welke infrastructuren?

Zie tabel IV: Stappen procedure vaststellen omvang fiscaal belang verhuurders van accommodaties in bijlage 1.

2. Is (in ieder stadium) duidelijk wie verantwoordelijk is voor de verwerking van de persoonsgegevens? Zo ja, is deze persoon of organisatie daarop voldoende voorbereid en geëquipeerd wat betreft de nodige voorzieningen en maatregelen, waaronder middelen, beleid, taakverdeling, procedures en intern toezicht?

Zie tabel IV: Stappen procedure vaststellen handhavingstekort verhuurders van accommodaties in bijlage 1.

3. Wie binnen uw organisatie, en elk van de andere betrokken organisaties, krijgen precies toegang tot de persoonsgegevens?

De gegevens van internet zijn voor iedereen vrij toegankelijk: het betreft publiek toegankelijke bronnen. De Belastingdienstgegevens zijn alleen voor geautoriseerde personen toegankelijk. Hiervoor geldt het beleid van de Belastingdienst. De middels internetscraping verzamelde internetgegevens zijn uitsluitend toegankelijk voor het projectteam.

4. Geldt voor een of meer van de betrokken instanties een beperking van de mogelijkheid om persoonsgegevens te verwerken als gevolg van geheimhoudingsverplichtingen (in verband met functie/wet)?

Art. 67 AWR is van toepassing voor de Belastingdienst.

[12] De vastlegging hiervan had moeten plaatsvinden in een PIA m.b.t. de scraping in 2015.

5. Zijn alle stappen van de verwerking in de zin van soorten gegevens en uitwisselingen, in kaart gebracht of te brengen, zodanig dat daardoor voor de betrokkenen inzichtelijk is bij wie, waarom en hoe de persoonsgegevens worden verwerkt?

Zie tabel IV: Stappen procedure vaststellen handhavingstekort verhuurders van accommodaties in bijlage 1.

6. Zijn er beleid en procedures voorzien voor het creëren en bijhouden van een verzameling van de persoonsgegevens die u wilt gaan gebruiken? Zo ja, hoe vaak en door wie zal de verwerking worden gecontroleerd? Omvat de verzameling een verwerking die namens u wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld door een onderaannemer)?

Verwerking wordt niet uitbesteed. Binnen de Belastingdienst bestaat de notitie Juridisch Kader Internetonderzoek waarin is neergelegd dat gespecialiseerde teams, zoals het ISC, persoonsgegevens mogen creëren. Het ISC is daarom ook de partij die de internetscraping heeft uitgevoerd.

7. Is er sprake van overdracht van persoonsgegevens naar een (overheids)instantie buiten de EU/EER? Heeft dit land een niveau van gegevensbescherming dat als passend is beoordeeld door een besluit van de Europese Commissie of de Minister van Veiligheid en Justitie? Worden daarbij alle of een gedeelte van de persoonsgegevens doorgegeven?

n.v.t.

IV. Beveiliging en bewaring/vernietiging

Beveiliging

1. Is het beleid met betrekking tot gegevensbeveiliging binnen uw organisatie op orde? Zo ja, wie/welke afdeling(en) is/zijn binnen de organisatie verantwoordelijk voor het opstellen, implementeren en handhaven hiervan? Is dit beleid specifiek gericht op gegevensbescherming en gegevensbeveiliging?

Beveiliging is als onderdeel van integraal management en bedrijfsvoering een verantwoordelijkheid van het lijnmanagement op de diverse niveaus in de organisatie. Op het hoogste niveau binnen de Belastingdienst geldt de volgende verdeling van beveiligingsverantwoordelijkheden:

- *de eindverantwoordelijkheid ligt bij de Chief Security Officer (CSO), alsook de verantwoordelijkheid voor bedrijfscontinuïteit;*
- *de verantwoordelijkheid voor personele veiligheid en integriteit bij de Chief Personnel Officer (CPO), het concernpersoneelsbeleid;*
- *de verantwoordelijkheid voor informatiebeveiliging bij de Chief Information Officer (CIO);*
- *de verantwoordelijkheid voor fysieke beveiliging bij het verantwoordelijke MT-lid van de Facilitaire Dienst*

Verantwoordelijk voor het opstellen van beleid is het directoraat-generaal Belastingdienst. In het Handboek Beveiliging Belastingdienst (HBB) is dit beleid vertaald in concrete acties en stappen om de informatiebeveiliging daadwerkelijk te realiseren. Voor implementatie van het beleid is het lijnmanagement verantwoordelijk. Het management wordt hierbij ondersteund door o.a. een adviseur informatiebeveiliging. Het beleid is gericht op het borgen van de gegevensveiligheid.

2. Indien (een deel van) de verwerking bij een bewerker plaatsvindt, hoe draagt u zorg voor de gegevensbeveiliging, en het toezicht daarop, bij die bewerker?

N.v.t.

3. Welke technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zijn getroffen ter voorkoming van niet-geautoriseerde of onrechtmatige verwerking/misbruik van (a) gegevens die in een geautomatiseerd format staan (bv. wachtwoord-bescherming, versleuteling, encryptie) en (b) gegevens die handmatig zijn opgetekend bv. sloten op kasten)? Is er een hoger beschermingsniveau om gevoelige persoonsgegevens te beveiligen?

De dienst is alleen toegankelijk voor gebruikers van wie het account is geverifieerd. Alleen geautoriseerde Belastingdienstmedewerkers hebben toegang tot de dienst. De middels internetscraping verzamelde internetgegevens zijn toegankelijk voor het projectteam. Deze gegevens zijn opgeslagen in een beveiligde omgeving. De behandelaars van de steekproef hebben uitsluitend toegang tot de informatie van de geselecteerde steekproefposten.

4. Welke procedures bestaan er in geval van inbreuken op beveiligingsvoorschriften, en voor het detecteren ervan? Is er een calamiteitenplan om het gevolg van een onvoorziene gebeurtenis waarbij persoonsgegevens worden blootgesteld aan onrechtmatige verwerking of verlies van persoonsgegevens af te handelen?

Interne Procedure Melding Datalek, te raadplegen via: http://intranet.belastingdienst.nl/belastingtelefoon-algemeen/files/2013/12/Procedure-Datalekken-Belastingdienst-versie-2.0.pdf

Bewaring/vernietiging

5. Hoe lang worden de persoonsgegevens bewaard? Geldt dezelfde bewaartermijn voor elk van de typen van verzamelde persoonsgegevens? Is het project onderworpen aan enige wettelijke/sectorale eisen met betrekking tot bewaring?

De reguliere archiefwettelijke bewaartermijnen zijn van toepassing (zie Selectielijst Belastingdienst). De lengte van de bewaartermijn is o.m. afhankelijk van het belastingmiddel waarvoor het betreffende persoonsgegeven is gebruikt.

6. Op welke beleidsmatige en technische gronden is deze termijn van bewaring vereist?

Zie vraag 5.

7. Welke maatregelen zijn voorzien om de persoonsgegevens na afloop van de bewaartermijn te vernietigen? Worden alle persoonsgegevens, inclusief log-gegevens, vernietigd? Is er controle op de vernietiging, en door wie?

Het projectteam is verantwoordelijk voor de vernietiging van alle verzamelde gegevens na afloop van de bewaartermijn.